

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

NEW YORK TIMES BESTSELLER

İz Bırakanlar Unutulmaz

*On beş yaşımdayım ve hayatın gerçeklerine tutunmak için
can atıyorum...*

Sarah Willis

— Stephen Crane İlk Roman Ödülü —

**Bro
Sis**

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantev.org>

Çeviri: Ceren Taştan

ON BEŞ YAŞINDAYIM VE HAYATIN GERÇEKLERİNE TUTUNMAK İÇİN CAN ATIYORUM...

İz Birakanlar Unutulmaz

Sarah Willis

Ben arkadaşlarıma hiç benzemiyorum, mesela kendime ait bir odam hiç olmadı. Yaşadığım yerleri hatırlamıyorum, çünkü ressam olan babam gittiğimiz her yerden sıkılıyor. Kendisine ilham kaynağı bulmak için hizi oradan oraya sürüklüyor. Etrafımızdaki insanlar bizden çok farklı. Yıllarca aynı evde yaşayabiliyorlar; ayrıca kendilerine ait eşyaları bile var...

New York'un Mayville adlı kasabasına taşındıklarında gerçek hayatın nasıl bir şey olduğunu yeni tanıştığı insanlardan öğrenmeye başlayan Tamara, artık hayata bambaşka gözlerle bakmaya başlayacaktır. Yaşayacağı anıların, tanışacağı insanların, hepsinden önemlisi de ilk aşkının kalıcı olması için elinden geleni yapacaktır. Diğer insanlar gibi artık onun da kendisine ait bir hayatı olacaktır. Tamara'nın bu dokunaklı ve yürek burkan yaşam öyküsünü okurken gözyaşlarınıza engel olamayacaksınız...

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranley.org>

www.martiyayinlari.com

MARTI YAYINLARI: 232

BESTSELLER: 100

İZ BIRAKANLAR UNUTULMAZ
SARAH WILLIS

ORJİNAL ADI: SOME THINGS THAT STAY
YAYIN YÖNETMENİ: ŞAHİN GÜÇ

ÇEVİREN: CEREN TAŞTAN

EDİTÖR: ROSE MARY SAMANOĞLU

DİZGİ: ELİF AYDIN YAVUZ

KAPAK: YASİN ÖKSÜZ

REDAKSİYON: GAMZE BÜYÜKKAYA

BASKI: EZGİ MATBAA

Yenibosna/İSTANBUL

Tel: 0 212 452 23 02

ŞUBAT 2013

ISBN: 978-605-5420-76-5

YAYINEVİ SERTİFİKA NO:12330

Copyright ©SARAH WILLIS

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Nurcihan Kesim Lisans ve Telif Hakları Ajansı aracılığıyla Martı Yayın Dağ. San. Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Yayınevinden izin alınmadan kısmen ya da tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

MARTI YAYINCILIK

Maltepe Mh. Davutpaşa Cd. Yılanlı Ayazma Sk.

No:8 TOPKAPI/ZEYTİNBURNU/İSTANBUL

Tel: 0 212 483 27 37 - 483 43 13 - 483 13 30

Fax: 0 212 483 27 38

www.martiyayinlari.com info@martiyayinlari.com

İz Bırakanlar Unutulmaz

Sarah Willis

*İz bırakanlar unutulmaz
Keder, tepeler, sonsuzluk bir de...*

Emily Dickinson, 'The Secret'

1

Her baharda göçmen kuşlar gibi yola düşeriz. Ama asla bildiğimiz yerlere gitmeyiz. Asla geri dönmeyiz. Bizi biz yapanları ve birkaç eşyamızı alır arabaya atlarız. Toparlanmada üzerimize yoktur. Ardımızda bırakmada da çok iyiyizdir.

Üç yüz mil gittik bugün. Dün ise beş mil gitmiştik. Me-Arabanın arkasında tal bir römorkumuz var . Sürekli sallanıyor ve bizi yavaşlatıyor. Babam römork olmasa daha mutlu olurdu, ama tuvallerini ve resim malzemelerini taşımak için ona ihtiyaç duyuyor. Eğer aklına gelirse malzemelerinden kalan yeri de bize bırakıyor. Annemin ansiklopedilerini, erkek kardeşimin mizah dergilerini, kız kardeşimin pelüş hayvanlarını ve benim gramofonumla 45'liklerimi arabaya yüklerken, “Kıyafetlere ihtiyacımız olabilir, ama gerisi neyin nesi? Onlara da ihtiyacımız var mı?” derdi babam hep.

Bir saat boyunca anayolun dışından gittik. Son kasabayı da geçeli yarım saat olmuştu ki, babam bize döndü. Üçümüz de arka koltukta oturuyorduk. “Neredeyse geldik,” dedi. An-

nem iki şeritli bir asfalt yolda ilerliyordu. Geçen sene ve ondan önceki senelerde bizi gideceğimiz yere neredeyse götüren iki şeritli yolların aynısıydı bu yol da. Bu yolların sonu, alçalıp yükselen toprak yollara çıkardı her zaman. Bir nehrin kenarına ya da bir sene boyunca yaşayacağımız bataklığa da çıkabiliyordu. Bu bölgelerdeki birkaç ev, karanlık bir günde çıkan gökkuşağı gibi dikkat çekerlerdi. Bugün sağa döndük, dar ama asfalt bir yola çıktık. Adı Moore'du. Ağaçlar çok sıkı. Yolun üzerine eğilmişlerdi, kollarını korku içinde birbirlerine uzatıyor gibiydiler.

Dişlerimi sıkıyordum. Çenem ağrımıştı. Her zamanki gibi, kendimi *bu* sefer bir çeşit banliyöde ya da bir kasabanın en uç kısmında yaşayacağımıza ikna etmişim. Yaya kaldırımının ve verandaların olduğu, insanların komşularının gelip geçişini izlediği, onları çaya davet ettiği bir yerde yaşayacağımı düşünüyordum. Yaya kaldırımı olan bir yerde yaşamıştım bir kez. Ama o zaman üç yaşındaydım ve hiçbir şey hatırlamıyorum.

Bir tepeye tırmandık ve diğer yüzüne doğru ilerledik. “Burası olmalı,” dedi babam. “Bir mil oldu biz döneli. Evet. İşte orada. Burası, çocuklar.”

Zar zor nefes alıyordum çünkü ilk anda babamın hangi evden bahsettiğini anlayamamıştım. Yolun karşısında birbirine bakan iki tane ev vardı. Bir tanesi şirin bir çiftlik eviydi. Kahverengi tahta kiremitleri, beyaz süsleri, önünde verandası ve kocaman kırmızı bir ahır vardı. Birkaç dönüm biçilmiş çimenlik ve ahırın arkasından tepeye kadar uzanan bir

otlak göze çarpıyordu. Dantelli perdelerin açık pencerelerde dalgalandığını görebiliyordum. Yolun karşısında ise katranlı kâğıttan bir ev duruyordu. Verandası yoktu ve iğrenç avlusuna yarım düzine kadar araba yığılmıştı. Güneşin altında kudurmuş bir köpeğin dişleri gibi parlıyordu demir ızgaralıkları. Eğer babam sağa, o yöne dönerse, arabadan inmeyecektim. Ölmeyi bile buna tercih ederdim.

Sola döndük. Çiftlik evine giden taş döşeli araba yoluna girmiştik. Sevinçten çılgınlık atmak istiyordum. O şirin çiftlik evine gittiğimiz için çok rahatlamıştım. Gerçek komşularımız olacağı için çok mutluydum, ama arabadan inip yolun karşısına bakınca ürperdim. Karşımızda kimin yaşıyor olabileceğini tahmin etmeye çalışıyordum: Dizlerine kadar sakalları olan çirkin ve yaşlı bir keşiş. Benim şansına kesin bu düşerdi.

1954 sonbaharıydı. İki hafta sonra on beş yaşında olacaktım. Önümüzdeki yıl boyunca Mayville'nin en uç eteklerinde yaşayacaktık. Kuzey New York'ta bir yerdeydik. Babam burada resim yapacaktı. Babamın yağlı boya resimleri her şeyi sevimli, sakin ve güzel gösterirdi. Yakından bakınca ise, kırsal bölgedeki yaşam çok sıkıcıydı. İnsanlar eski arabalar gibi paslanıyorlardı.

Eve yaklaşırken bile dönüşümüzü hayal ediyordum.

Bu kiralık evler hep eşyalı olurdu. Babam için olmazsa olmazlardandı bu. Sahipleri hep çok uzağa giderdi ve hiç

kimseyi görmezdik. Ama bu ev Bay ve Bayan Burns'e aitti. Bayan Burns'ün kasabada yaşayan kız kardeşinin evinde yaşamaya gitmişlerdi. Kız kardeş, Albuquerque'da yaşayan ve ölmek üzere olan bir halayla kalıyordu.

Köpeklerini burada bırakmışlardı. Biz arabadan inince havlamaya başladı. Ön verandadaki ortancanın arkasına saklanmıştı. Babam römorkun kilidini açarken, köpeği kendi haline bırakmamızı söyledi. Önce bize alışması gerekiyormuş. Daha önce hiç köpeğim olmamıştı.

Yeni bir eve ilk kez girmek, lunaparkta eğlenmek gibi bir şeydi. Beklentilerim her zaman daha yüksek olurdu. Dolaplardan geçilen gizli tüneller, saklı odalar, unutulmuş günlükler ve hatta kendim için beyaz dantellerle süslü, kubbeli bir yatak bile hayal ediyordum. Aslında şimdiye kadar bunların olmayacağını öğrenmiş olmam gerekirdi.

Kucağımda yastığımla annemin peşine düştüm. Araba yolunun sonundan, yan taraftaki verandaya giden düz taşlarla kaplı yoldan geçtik. Veranda havadar ve aydınlık bir mutfığa çıkıyordu. Çam ağacından yapılmış yuvarlak bir masa ve iki tane tahta sandalye vardı. Sandalyelere, üzerinde çiçek desenleri olan yastıklar bağlanmıştı. Yeşil, döşemelik muşambayla kaplı yerler hoş çizgilerle ve gri sürtünme izleriyle doluydu. Karanlık ve resmi oturma odası yerine, Burns ailesinin burada yemek yediğini düşündüm. Mutfağın arkasında, kirli kıyafetlerimizi eve girmeden önce çıkarmamız için büyükçe bir oda vardı. Bodruma inen merdivenler bu odadaydı. Buzdolabı da bu odadaydı. Boştu ama çok temizdi. Kapısı

acıkmış bir ağız gibi açılıyordu . Önümüzdeki yıl boyunca, bu dolabı ben temizleyecektim ve ayrıldığımız zaman aynı şekilde bırakacaktım. Benim görevim buydu.

Oturma odasında içi fazlaca doldurulmuş bir kanepa, kanepaya uygun bir sandalye ve anneanne işi masa örtüle-riyle kaplı sehpalar vardı. Hiç aile resmi yoktu, sadece man-zaralar vardı. Babamın bunlardan nefret edeceği kesindi çün-kü donuk ve hayal gücünden yoksundular. Ama duvarlarda ne olduğu önemli değildi. Birkaç saat içinde annem hepsini aşağı indirecek ve duvarlara babamın çizdiklerini asacaktı. İlk asılacak olan annemin tamamen çıplak olarak çizildiği resimdi. Bir sandalyede oturmuş, bacak bacak üstüne atmıştı annem. Tek kolunu başının üzerine kaldırmıştı. Diğer i se sa-dece kasıklarını kapatıyordu. Resmi oturma odasındaki en göze çarpan yere asacaktı. Ne kadar uğraşsan da görmezden gelemeyeceğin bir yerde dururdu hep.

Annem eskiden resim kurslarında çıplak modellik yapı-yormuş. Babamla bu şekilde tanışmışlar. Çocuklar bana re-simdeki koca memeli kadının annem olup olmadığını sor-duklarında, hayır diyerek yalan söylüyordum. Ona benzeyen biri diyordum. Tabii eğer annem beni duyarsa hemen yalanı-mı düzeltiyor ve babamla nasıl tanıştıklarını anlatıyordu. İn-sanların bilmek istediklerinden de fazlasını vererek hem de.

Robert, Megan ve ben üst kata koştuk. Dört tane küçük yatak odası vardı. Evin ön kısmındaki çift kişilik yatağı olan odayı annem ve babama bıraktık. Yola ve katran kâğıdı kaplı eve bakan odayı ben aldım. Odanın sarı renkte duvar kâğıtla-

rı vardı odanın. Banka oturmuş, elinde beysbol sopası tutan bir beysbol oyuncusunun resmi asılıydı duvarda. Kim olduğunu bilmiyordum ama orada kalmasına izin verecektim. Yerine asabilecek başka bir şeyim yoktu. Tabii eğer istersem, duvara babamın resimlerinden birini asabilirdim ama istemiyordum. Sade ve beyaz bir yorganı olan yatak, düzgünce toplanmıştı. Kubbesi yoktu. Odayı aldığımı belirtmek için yastığımı yatağın üzerine koydum. Megan ve Robert diğer yatak odalarından biri için tartışıyorlardı. Bana karşı gelmemeleri gerektiğini gayet iyi biliyorlardı.

Merdivenlerden tekrar inince, annemin sehpalardan birini camın önüne çektiğini gördüm. Sonra sandalyelerden birini duvara yasladı ve kanepeyi çekmesine yardım etmemi istedi. Yemek odasındaki ağır masayı duvara dayadık. Oturabilmemiz için sadece üç kenarı kalmıştı. Camlı maun vitrini beyaz bir örtüyle kapladık ve bodruma indirdik. Babamın büyük tuvaleri, şöalesi, alet kutusu, kütüğü, tuval bezleri, boya kutuları, fırçaları, kara kalemleri, bezir yağı ve terebentin yağı kutuları için yer açıyorduk. Akşamüzerine kadar annem perdeleri de sökecekti ki içeri daha fazla ışık girebilsin. Mobilyaların yerlerini değiştirmek beni hep endişelendirirdi. Olmamız gereken yerde değilmişiz de bir yanlışlık yapmışız gibi hissederdim. Bu insanlar belki de öğle yemeğine gitmişlerdi ve her an geri dönebilirlerdi. Haftalarca bu şekilde hissederdim.

Römorku tıpkı yüklediğimiz gibi hızla ve ustaca boşalttık. Sanki kazandığımız dakikalar kalışımızı uzatacaktı. Ya

da römorku boşaltıp evin en uzak kısmına saklayınca hep burada yaşadığımızı hissedecektik.

Köpek saklandığı yerden çıktı. Adı Kip'ti. Kuyruğunu bacaklarının arasına almıştı. Yanımıza geldi ve ayaklarımızı kokladı. Üzgün gözleri ve kısacık kuyruğu olan yaşlı bir av köpeğiydi. Kuyruğu düşmüş gibi değil de koparılmış gibi duruyordu. Kulakları neredeyse yere kadar uzanıyordu. Kuru bir çamurla kaplanmışlardı. İşlek bir caddenin yanında yaşadıkları için Burnslerin Kip'i yanlarına almadıklarını söylemişti babam. Zarar görebileceğinden korkmuşlardı çünkü dışarıda kalması gereken bir köpekti.

Ayrıca bir tane kocaman, siyah boğa, iki düzine sığır ve bir süt ineği vardı. Sığırlar arka taraftaki otlakta kalıyorlardı. Bay Burns babama sığırlarla ilgilenmemesini söylemiş. Süt ineğinin ise ayrı bir otağı vardı. Ahırın hemen önündeydi. Boğanın ahırını ayırıyordu. Sığırlar ile süt ineğinin arasındaki iki dönüm ona aitti.

Biz buraya gelmeden önce, babam Bay Burns'e ineklerle bakmayı bildiğini söylemişti. Sonra da annem kütüphaneye gitmişti. İneği her gün sağlamak onun görevi olacaktı.

Annem alışveriş için çıktıktan biraz sonra, araba yolundan birileri geldi ve aşağı indi. Mideme bir ağrı girdi. Ama el salladılar ve babama ismiyle hitap ettiler. Burnsler yerleştiğimizi görmek için gelmişti. Neyse ki dışarıydık ve kapıyı açıp onları içeri davet etmek zorunda kalmamıştık.

Bay Burns iri bir adamdı ve neredeyse kel kalmıştı; kulaklarından kafasındaki saçlardan daha fazlası çıkıyordu. Kel olsa da, babam kadar yaşlı olduğunu sanmıyordum. Babam neredeyse altmış yaşındaydı ve tepesindeki gür saçları bembeyazdı. Bay Burns işçi tulumu ve pazen gömlek giyinmişti. Basketbol topu büyüklüğündeki karnı tulumuna baskı yapıyordu. Bayan Burns ise çok kısaydı ve en az kocası kadar yuvarlaktı, ama onun tepesinde kahverengi bukleler vardı. Gözleri ıslak çimen yeşiliydi. Kot pantolon ve sade bir tişört giyinmişti. Ayağında hayatımda gördüğüm en biçimsiz ayak-kabılar vardı. Eve bakıyordu. Düşüncelerinde kaybolmuş gibi donuktu bakışları. Bay Burns karısının koluna dokundu. Kadın döndü. Bize gülümsediler, ama dudaklarını hiç açmadan ve hızla.

Bay Burns bizimle el sıkıştı. Bayan Burns ise başıyla selam verdi ve merhaba dedi. Sesi kalındı; çok fazla konuşmuş da artık işi bırakmak istiyormuş gibi geliyordu.

“İçeri gelmeyeceğiz,” dedi Bay Burns. “İşinize mani olmak istemeyiz. Sadece kendimizi tanıtmak ve iyi olduğunuzdan emin olmak için geldik. Adresi bulmakta zorlandınız mı?”

Babam yolu çok iyi tarif ettiklerini söyledi. Gönderdikleri haritalar ve ev hakkındaki notlar için tekrar teşekkür etti. Köpek, Burnslerin arabasının sesini duyunca ortancaların arasından çıktı, etraflarında neşeyle dolanıyordu. Sırtüstü uzandı. Bay Burns eğildi ve Kip'in göbeğini kaşıdı. Köpeğin kuyruğu yere sürünüyor ve etrafa çakıl taşları fırlatıyordu.

“Çok yorgun olmalısınız,” dedi Bay Burns sırtını düz-

leştirerek. “Ama bilmenizi istediğim birkaç şey var.” Bize süt ineğinin otlağında çocukların gezebileceğini söyledi. On beş dönüm kadaydı ve içinde yzebileceğimiz bir gölet de vardı. Tabii yanımızda bir yetişkinin olması gerekiyordu. Ayrıca, boğadan uzak durmamız gerektiğini de belirtti. Aslında bunu belirtmesine hiç gerek yoktu; boğa sürekli bir baş ağrısı varmış gibi bakıyordu. Eğer dalga geçerek bakarsak bizi öldürebilirdi. Boynuzları bir ayak uzunluğundaydı ve uçları lmcld.

“Ahırda bazı aletler var,” dedi Bay Burns babama. Kulağının ucunu çekti ve ahırını işaret etti. “Size yerlerini göstereyim.” Aslında bunu anneme göstermesi gerekiyordu. Babamın bildiği tek şey resim yapmaktı.

“Pekâlâ,” dedi Bayan Burns. “İnekle ilgili annenizle konuşmak istiyordum.” En büyük ben olduğum için bana bakıyordu, ama ben ne diyeceğimi bilemiyordum. Rahatsız edici bir sessizlikten sonra “Size göstereyim o zaman,” dedi.

Başımla onayladım ve kadının o gergin gülümsemesine karşılık verdim, ama ne yapmam gerektiğini hâlâ bilmiyordum.

“Evet, beni takip edin,” dedi.

Bayan Burns’n arkasından giderken, Robert ve Megan bana yakın duruyorlardı. Ahırın sağ arkasındaki kapıya gittik. Dikenli tellerden bir it yapılmıştı. Bayan Burns bir engeli yerinden çıkardı ve kapı açıldı. İneğin siyah benekleri vardı. Ahırın arkasındaki çamurlu bölgenin hemen yanındaki tarladaydı. Kafasını kaldırdı ve bize baktı. “ok hızlı hareket

etmeyin,” dedi. “Ve adım attığınız yere dikkat edin.” Biz yaklaşınca, inek tam bir şeyi çiğnerken durdu. O kadar hareket-sizdi ki, sadece ayakta durduğu için canlı olduğunu anlayabiliyorduk. Biz birkaç adım yaklaşınca geri çekildi. Ama Bayan Burns, “Merhaba tatlım, buraya gel,” diye bağırdı ve inek tekrar dondu. Bayan Burns elini ineğin geniş burnuna koydu. İnek böğürdü. Robert havaya sıçradı.

“Hadi bakalım,” dedi Bayan Burns. “Size alışmasına izin verin artık. Yavaşça dokunun ona. Daha önce ineklere yaklaştınız, değil mi?” Babamın bize söylediklerini hatırladık ve hepimiz başımızı onaylar gibi salladık en küçüğümüz Megan dokundu ineğe, sonra da ben. Erkek kardeşim Robert geride duruyordu. Sırasının gelmesini bekliyormuş gibiydi, ama ona kalsa sıra asla gelmezdi. O aptal Davy Crockett şapkasını takmıştı. Sözüm ona cesur bir avcıydı ama aslında korkağın tekiydi. Küçük, tombul bir korkaktı. Şapkasından çıkan kulakları kulp gibi duruyordu.

İnek de köpek gibiydi, sert ama yine de yumuşak. Dokunuşumuza hoş karşılık verdi. Derisi vücudunda hareket ediyor gibiydi; sanki bizimki gibi kaslara bağlı değildi. Daha önce hiç karşılaşmadığım bir şey gibi kokuyordu. İnek kokusu diye tahmin ettim. Etraftaki gübre kokusundan ayırt etmesi zordu zaten.

“Annenizin bir ineği nasıl sağması gerektiğini ona söylediniz, değil mi?” dedi Bayan Burns. Sesi endişeli geliyordu. Belki de bir annemiz olduğundan bile şüphe ediyordu.

Başımızla onayladık. Eğer bir düzine kitap okumak in-

sana inek sağmayı öğretebiliyorsa, annemiz inek sağmayı biliyor olmalıydı.

“Tamam o zaman. Hadi geri dönelim.” Bayan Burns o kadar eğilmişti ki, nereye bastığını görmek konusunda hiç zorluk çekmiyordu. Ve o ayakkabıları neden giyindiğini şimdi anlamıştım. Benimkiler çamurla ve muhtemelen gübre ile kaplanmıştı. Ayağımdakileri fırlatıp atardım, ama sahip olduğum tek bez ayakkabılar bunlardı. Bayan Burns kapıyı nasıl kapatmamız gerektiğini de gösterdi. “Çıkarken kapıyı kapattığınızdan emin olun,” dedi. “İneğin dışarı çıkmasını ve caddede dolanmasını istemeyiz.”

Buraya geldiğimizden beri gördüğüm ikinci araba onlarınkıydı. İnek caddenin ortasında kestirmek istese bile güvende olurdu, ama Bayan Burns’e dikkatli olacağımızı söyledim.

“Adı ne?” diye sordu Megan. O şirin sesini kullanmada hep çok iyiydi.

“Şey, sanırım bir ismi yok. Sadece bir inek o.”

Megan ve ben birbirimize baktık.

Bay Burns ve babam, Burnslerin arabasının yanında bekliyorlardı. “Eğer sizin için de uygunsa,” dedi Bay Burns, “pazar günleri kiliseden sonra buraya gelmek, sığırları kontrol etmek ve biraz taze saman bırakmak istiyorum. Sizi hiç rahatsız etmem.”

“Hiç sorun olmaz,” dedi babam.

“Biz Westfield’daki Metodist kilisesine gidiyoruz. Buradan arabayla kırk dakika,” dedi Bayan Burns. “Hemen Mayville’de bir Baptist kilisesi var. Jamestown’da ise Presbiter-

yen kilisesi. Size tarif edebiliriz.”

“Merak etmeyin,” dedi babam. “Biz başımızın çaresine bakarız.”

Bir süre sessizlik oldu. Bay Burns hepimize tek tek baktı. Kulağını çektiyordu yine. “Tanrım,” dedi. “Yahudi olup olmadığınızı sormadım bile. Anderson gibi bir isimle Yahudi olabileceğinizi hiç düşünmedim.” Dönüp Bayan Burns’e baktı. Bu durum sorun yaratacak gibiydi.

“Ah, biz Yahudi değiliz,” dedi babam. Burnsler rahatladılar. Hatta kahkaha bile attılar.

“Tamam o zaman. Pazar günü kiliselerden birinde görüşürüz sizi.” Arabalarına bindiler. Kip hemen koştu ve ön koltuğa, Bayan Burns’ün yanına zıpladı. Bay Burns köpeği dışarı sürüklemek zorunda kaldı. Burnu neredeyse yere değiyordu, kuyruğunu bacaklarının arasına kısırmıştı. Ortancanın arkasına geri döndü. “Pazar günü görüşürüz,” dedi Bay Burns. Köpeğe de söylemiş olabilirdi, bize de. Uzaklaşmaya başladılar.

Eğer annem burada olsaydı, onlara ateist olduğumuzu hemen söylerdi. Ama babam bu yönden benim gibiydi: Eğer zorunlu değilse, bazı şeylerden bahsetmiyorduk.

Daha önce kimse bize Yahudi olup olmadığımızı sormamıştı. Hangisi daha kötü diye merak ediyordum.

Biz baharda taşınırdık çünkü babam manzarayı çıplak görmek isterdi. İlk olarak, yazın getirdiği yeşil renkle dolma-

dan önce bakardı. Babam bizi kışın ortasında taşımak isterdi aslında, ama annem karşı çıkardı. Senenin ortasında okul değiştirmenin dengemizi bozacağını söylerdi. Ama bir şeyler tomurcuklanmaya başlayınca babam o kadar stresli bir hale gelirdi ki, annem her yıl daha erken toparlanmaya başlardı. Babam artık hazırda değil de mayısta kiraya verilen evler bulmaya başlamıştı. O yüzden, bir okuldan alınıp sadece son haftalar için başka bir okula veriliyorduk. Annemin okul hâlâ devam ederken başka bir okula verilmemiz konusunda da bir bahanesi vardı. Böylece birkaç çocukla tanışacağımızı ve yazın oynayacak arkadaşlarımız olacağını söylüyordu. Asla başka çocukların evlerine davet edilmediğimiz ve kimseyi bizim evimize davet etmediğimiz gerçeği de fikrini değiştirmeye yetmiyordu. Mantığa uygun şeyler gerçekleşebilirdi. Annemin bir hipotezi vardı; haklı olduğunu kanıtlayana kadar bir şeyi tekrar ederdi.

Bu taşınmalar sırasında nasıl hayatta kaldığımız da bir muammaydı. Arabayı her zaman annem sürerdi ve uzağı görmek için ihtiyacı olduğu halde gözlük takmayı reddederdi. Ben altı yaşındayken bir göz doktoruna gitmişti. Doktor gözlük alması gerektiğini söyleyince, hemen almış ve takmıştı. Ama gördüğü şeyden hiç hoşlanmamıştı.

“Ah,” dedi annem. “Her şeyin ne keskin uçları varmış. Hiç bilmiyordum.” Sonra bir gün anayolda giderken çok sinirlendi. “Bütün bu işaretlerden nefret ediyorum. Bütün bu

ilanlar işe yaramaz şeyler! Sözcükler insanın üzerine atlıyor. Rahatsız edici bir şey bu.” Gözlüklerini çıkardı hemen. “Çok daha iyi,” dedi. Onu en son o zaman gözlükle görmüştüm.

Gözleri gayet sağlam olmasına rağmen, babam çok ender araba kullanırdı. O gördüğü şeyler yüzünden araba kullanmazdı. Çizgiler, renkler ve şekiller arabayla giderken çok hızlı geçiyordu. Eskiden uzun gezilerimizin yarısında arabayı o kullanırdı. Ama çok yavaş sürer, zikzak çizer ve kafasına estikçe dururdu. Ta ki annem *ben süreceğim* deyip direksiyona geçene kadar bu devam ederdi.

Babam anneme gözlüklerini tekrar takmasını hiç söylemedi. Annem de ona gözünü yolda tutması gerektiğini.

Ertesi sabah annem ineği sağdı. Hepimiz onu izledik. İlk başta meme uçlarını tutmada ve sütü kovaya denk getirmekte zorlandı. İnek komik sesler çıkarıyordu. Sanki midesi ağrıyorken şarkı söylemeye çalışıyor gibiydi. En sonunda annem işi kavradı ve ineği sağdı. Kovayı kaldırdı ve bize kimin inek sağmak istediğini sordu. Hiçbirimiz istemedik. Sütün ineekten çıkışını görmek her şeyi değiştirdi. Bir daha asla süt içmeyebilirdim.

Boğaya Harry adını verdi. Veremden ölen babasının adıydı Harry. İneğe ise annesinin adını verdi: Edith. Kocasının ölümünden dört ay sonra bir ağaca çarparak hayatını kaybetmişti. Sığırlar isimsiz kaldı. Böylesi daha iyiydi çünkü onları sadece yürüyen hamburgerler ve rostolar olarak görü-

yorduk.

Annem bizi pazartesi günü başlayacağımız yeni okula yazdırmaya gitti. Robert ve Megan'la birlikte ahırda bir erkek bisikleti bulduk. Koyu kırmızıydı, gidonları paslanmıştı ve lastikleri patlaklı. Ama bu bile bir şeydi. Daha önce hiç bisikletimiz olmamıştı. Gittiğimiz evlerde de yoktu. Annem geri döndüğünde, Robert bizi kasabaya götürüp lastikleri şişirtmesi için anneme yalvardı. Burnslere telefon açıp bisikleti kullanıp kullanamayacağımızı sorduktan sonra, annem bizi götürmeyi kabul etti. Megan için çok büyüktü, ama ben ve Robert onu gezdirebilirdik. O da en az bizim kadar heyecanlıydı.

Kasabanın diğer tarafındaki Texaco istasyonuna giderken, annem bisikletin Burnslerin oğlu Timothy'e ait olduğunu söyledi.

"Ölmüş," dedi annem. "Geçen sene. Daha on altı yaşındaymış. Lösemiden ölmüş. Kan kanseriymiş. Çok üzücü."

"Evde mi ölmüş?" dedi Robert. Korku hikâyeleriyle ilgili dergileri tekrar tekrar okuyordu –*Ürkütücü Hikâyeler*, *Korku Dünyası*, *Dehşet Kubbesi*– her seferinde de korkuyordu. Hatta belki de her seferinde daha çok korkuyordu! Sayfalar koştukça yeniden birleştirir, nereye giderse gitsin onları inatla mukavva kutusuna koyar ve yanında taşırdı. Babam evde bırakmasını istese de bırakmazdı. Robert'in babama karşı geldiği tek konu buydu. Sanırım yanında korku hikâyeleri taşıyınca kendini koruma altında hissediyordu. Onlar Robert'in kahramanları, *onun* canavarlarıydı. Ama bu kısa

gezintiye gelirken kitapları yanına almamıştı. Bisiklet meselesi dikkatini oldukça dağıtmıştı.

Annem Robert'in sorusuna cevap veremeyecekmiş gibi bir süre durdu. Ama tabii sonunda cevap verdi. Bilgiye çok inanırdı. "Evet, evde ölmüş," dedi.

Erkek kardeşimin nefesi kesildi. "Hayır!"

"Nerede?" diye sordum.

Tekrar durdu annem. "Yatakta," dedi.

"Hangi yatakta?" diye sordum.

"Seninkinde," dedi annem. "Ama Bayan Burns senin için yeni bir çarşaf ve battaniye aldığını söyledi."

"Harika," dedim. "Çok memnun oldum. Çok fark etti." Annemin yalan söylemiş olmasını dilerdim. Yalan söylese daha iyi olurdu diye düşündüğüm çok zamanlar olmuştu, ama bu sefer gerçekten de yalan söylemiş olmasını istedim. Bazen yalanlar, gerçeklere göre daha tercih edilebilir oluyorlardı.

Benzin istasyonunda yarım saat geçirdik. Annem görevli adama bisikletin nasıl yağlanması, lastiklerin sertliğinin nasıl olması, hangi cıvataların sıkılması gerektiğini sordu. Yirmi yaşındaki, sivilceli suratı ve parmaklarında yağ lekesi olan görevli soruları cevaplamaktan daha fazlasını yaptı. Bizim için – *annem için* bisikleti tamir etti. Annem bu işte iyiydi. İnsanların kendisinden hoşlanmasını sağlardı çünkü çok fazla soru sorardı ve cevaplarını ilgiyle dinlerdi. Ayrıca nefes kesici bir güzelliği, altın sarısı saçları, yeşil gözleri ve büyük göğüsleri vardı. Göğüslerimiz olmasa akraba olduğumuz bile anlaşılmazdı. Ama ben büyük göğüslerime rağmen çekici de-

ğildim. Saçlarım ıslak kum rengi gözlerim sıradan bir kahve-rengi, dudaklarım orantısız, üst dudağım alt dudağımdan daha kalındı. Bu adam benim için bisiklet tamir etmezdi.

Yağlanmış olan bisikletimizle kiralık çiftliğimize gitmeden önce annem bizi kütüphaneye götürdü. Bu dünyadaki en sevdiği yer orasıydı. Robert'e bisiklet bakımıyla ilgili bir kitap bulmasını söyledi. Megan ve bense yaşadığımız yerle ilgili kitaplar bulacaktık. Sanki Mayville'le ilgili çok ilginç şeyler yazılmıştı da. Bundan şikâyet ederdim, ama yine eskisi gibi davrandığını görmek güzeldi. Bizi aylardır bir kütüphaneye sürüklememişti. *National Geographic*'i sayfa sayfa incelemeyeli bundan bile çok zaman olmuştu. Ama bugün neşeli görünüyordu, bize bir şeyler öğretmek için çok istekliydi. Tıpkı eskiden olduğu gibi.

Akşam yemeğinde annem, Burnslerin oğullarının ölümünden sonra bu evde yaşamaya katlanamadıkları için evlerini kiraya verdiklerini söyledi. Satmaları gerektiğini ama bunu yapamadıklarını söylemişler. Hatıralar onları bu eve bağlıyormuş. Bu hatıralar o kadar fazlaymış ki, artık nefes alamaz hale gelmişler. Annem gemiden atladıklarını, ama dip akıntıdan kaçabilecek kadar uzağa yüzemediklerini söyledi. Annem hayatın katıksız gerçeklerini sevdiği kadar, benzetmeleri de seviyordu .

Birinin öldüğü odada uyuyordum. Benim gibi o da bir cocuktu. Hemen buradaydı, benim durduğum yerde. Her

duyduğum seste gözlerim açılıyordu. Kısacık bir an, bir şeyler gördüğüme emindim. Gözlerimi tekrar kapadım.

Tavandaki yatay kapakla çıkılan tavan arası, ölü çocuğun eşyalarıyla doluydu ve oraya girmemiz yasaktı. Tavan arasından sesler geldiğini duyuyordum; kutular fısıldıyordu. Evin arkasında, hemen bahçeyi geçince, tepelerin yükselmeye başladığı yerde yarım kalmış bir sığınak vardı. Cüruf briketi ve çimentodan yapılmıştı. Kapı boşluğu vardı ama kapısı yoktu. Merdivenlerden iki metre kadar aşağıya iniliyordu. Duvarlar bitmişti ve yerden bir metre kadar yukarı uzanıyordu. Çatısı yoktu. Burnslerin, oğulları ölünce yapmayı bıraktıklarını düşünmüştüm.

Biz olmadan annemle babamın ne durumda olacağını tahmin etmeye çalışmışım. Edebiliyordum.

2

İlk başlarda onları sadece penceremden izliyordum.

Bir tanesi sıska bir oğlandı. Benim yaşlarımda ya da bir yaş daha küçüktü. Açık turuncu saçları, solgun ve yuvarlak bir yüzü vardı. Yolun hemen karşısında bir erkeğin olduğu fikri hoştu. Hiç erkek olmamasından ya da ölü bir erkek olmasından daha iyiydi. Bu kadar mesafeden yakışıklı biri olup olmadığını söylemek zordu. En azından erkek kardeşim gibi şişman değildi.

Son üç gündür çok yağmur yağmıştı. Ama yağmur ne zaman dursa, çocuk evden dışarı çıkıyor ve ormana bir şeyler taşıyordu: Bir tahta, teneke kap, maşrapa, bir kutu kraker.

Bazen kız kardeşi de peşine düşüyordu. Erkek kardeşiyle aynı boyda ve sıskaydı. Ama yüzü ince uzundu ve karmakarışık saçları talaş rengindeydi. İkiz olup olmadıklarını merak ediyordum. Çocuk ona defolup gitmesi için bağııyordu, ama o yine de kardeşinin peşinden gidiyordu. Ona çok fazla yaklaşamıyordu. Geri geldiğinde, kollarını göğsünün üzerinde

bağlamış oluyordu. Yüzü normalden de uzun görünüyordu.

Bugün, otlarla kaplanmış, kocaman sebze bahçelerindeydiler. Ablaları da onlarla bîflikteydi. Bu iri kemikli kız okul yaşını geçmiş olmalıydı, belki de yirmi yaşında vardı. Beline kadar inen, koyu kırmızı bukleleri vardı. Kalın bir atkuyruğu şeklinde gevşekçe bağlanmıştı. Yüzü erkek kardeşininki gibi yuvarlaktı. Balık etliydi, ama şişman değildi. Yavaş ve sakın bir şekilde hareket ediyordu. Çok uzakta olsam da, çalışırken mırıldandığından emindim. Yabani otları yolunda, diğer tarafa atışında, sonra tekrar eğilmesinde sadece müzikten gelebilecek bir ahenk vardı. İzlerken bile müziği duyabildiğime inanıyordum.

İnce, dağınık saçlı kız sepetini yere bıraktı ve tekerlekten yapılma salıncağa koştu. Tekerlek yaşlı akça ağacın kalın dalına bir halatla bağlanmıştı. Evin arkasındaydı. Ev tam olarak bitirilmemişti ve asla bitirilemeyecekmiş gibi duruyordu. Kız salıncak için çok büyüktü. Kalçası tekerleğin ortasındaki boşluğa zar zor sığıyordu. İp düzelene kadar kız kendi etrafında döndü, sonra ayaklarını kaldırdı ve salıncak onu havaya fırlattı. Onun yaşındyken salıncakla oynadığımda çok utanırdım. Seyrederken bile başım dönüyordu.

Anneleri bir görünüp bir kayboluyordu. Sabah çıkarken sarımsı bir üniforma giyiniyordu. Sonra saat dört gibi eve geri dönüyor, yarım saat kadar içeride kalıyor ve bu sefer donuk sarı bir üniformayla çıkıyordu. İkisi de kocaman yuvarlak cepleri olan biçimsiz kıyafetlerdi. Koyu mavi bir araba kullanıyordu ve kapısı kapanırken gıcırırdıyordu. Arabanın ar-

kasında, sürücünün olduğu tarafta, koca bir çukur vardı. Tamponu kırık bir çene gibi sallanıyordu. Eğer arabası bir hayvan olsaydı, onu vururdum.

Babaları sadece birkaç kez dışarı çıkmıştı. Çöpleri bahçedeki organik gübreye taşıyor ya da yağmur yağmadığı zamanlarda hurda halindeki arabaları tamir ediyordu. Yüzü çok uzundu ve boyu babam kadardı. Sağ bacağına hep düz tutuyordu ve adım atmak için bacağının yarım daire çizmesi gerekiyordu. Babam ona Frankenstein diyordu.

Onlarla tanıştığım zaman, isimlerini günlüğüme yazacaktım ki daha sonraları onları hatırlayabileyim. Tanıştığım insanları hatırlamamın tek yolu buydu. Ama bazen isimler bile bir yüzü hatırlamaya yetmiyordu; bazı insanlar çok kolay unutuluyordu.

Asfalt yolun diğer tarafından “Hey! Buraya gel!” diye bana bağırdı sıksa kız. Buradaki dördüncü günümüzdü ve sonunda yağmur durmuştu.

Kız çoğunlukla kara hindibalardan oluşan bir çimenlikte duruyordu. Bu kürkü sarı çiçekler dün orada yoktu. Evlerinin arkasındaki fundalıkta, bütün ağaçlar yeşil tomurcuklarla kaplıydı. Sanki biri ağaçların gövdesini sıkmış, her dalın ucundan yeşil tomurcuklar fırlamıştı. Bahar yağmurla gelmişti. Mayıs ayıydı ve sonunda hava ısınmıştı. Sahte bir sıcaklık değildi bu, bir vaatti.

Yukarıdan bakınca, kış uykusuna yatmış gibi duruyordu kız. Yüzü hayalet gibi bembeyazdı ve saçları dağılmıştı. Yüzü çok düzdü, ince, uzun ve üçgen şekilli bir çenesi vardı. En çok dizleri ve dirsekleri ilgimi çekmişti. O kadar yuvarlaklardı ki, kız daha da zayıf görünüyordu.

Yalın ayaklarımla çakıl taşı kaplı yolumuzu yürümek-tense, evin önündeki hendekten atladım. Atlayışım yolun kenarına denk gelecek kadar iyi değildi. Ben kayınca taşlar yan tarafa sıçradı. Geriye savrulduğum ve en az on santimetre soğuk su dolu hendeğe düştüm. Su hemen pantolonumun ve iç çamaşırlarımın altına sızdı. Utançtan yüzüm yanıyordu, ama atlatabilirdim. Bir yıl sonra gitmiş olacaktım. Hiç kimsenin bilmediği bu yerde, karbon kâğıt kaplı evinden utanarak burada kalacak olan o kızdı.

Pantolonumun ıslandığını bile fark etmemiş gibi davrandım. Ayağa kalktım ve karşıya geçtim.

“Merhaba,” dedi. “Burnslerin evine taşındınız, değil mi?”

“Evet,” dedim. Çok canlı olduğunu düşünüyordum.

“O evde neler olduğunu biliyor musun?”

“Evet,” dedim. “Çocukları ölmüş. Ben onun odasında kalıyorum.” Sanki benim için hiç sorun değilmiş gibi söylemiştim bunu.

“Ay! Ben orada uyuyamazdım. Asla. Benim adım Brenda.” Elini uzattı.

“Ben de Tamara.” El sıkıştık.

“Ne?” diye sordu. Herkes sorardı.

“Tamara.”

“Sana Tammy diyorlar mı?”

“Hayır. Sadece Tamara diyorlar.”

“Hım.”

Birbirimize baktık. Sağ yanağının tamamını kaplayan bir kir vardı suratında.

“Erkek kardeşimin adı Rusty,” dedi. “Kız kardeşiminki Helen.”

Helen’in, ablaları için mükemmel bir isim olduğunu düşündüm. Tıpkı Truvalı Helen gibi. Erkek kardeşine kızıl saçları yüzünden Rusty dediklerine iddiaya girerdim. O zaman bu kıza da Karışık Saç demeleri gerekiyordu. Sırıtmaya başladığımı hissettim ve dudağımı ısırdım. “Benim kız kardeşimin adı Megan,” dedim. “Erkek kardeşim ise Robert. Megan yedi yaşında. Robert on bir. Ben de neredeyse on beşim.”

“Ben de on dört yaşındayım!” dedi Brenda. “10 Nisan’da on dört oldum. Rusty on beş yaşında. Helen on dokuz. Baban ne iş yapıyor?”

“Babam bir ressam,” dedim. “New York’taki galerilerde sergileniyor resimleri. Manzara çiziyor.”

O yüzden, her sene taşınıyorduk. Önce kiralık evler buluyor, sonra da derisini değiştiren yılanlar gibi eski evleri bırakıyorduk. Babam manzaradan bıkiyordu. Yeni çizgiler, yeni gölgeler, yeni ilhamlara ihtiyacı oluyordu.

“Buradaki okula mı gideceksin?” diye sordu Brenda.

“Tabii.” Perşembe günü gelmiştik. Yarın pazartesiydi. Okulların kapanmasına sadece üç hafta kalmıştı. Aynı okulda bir seneyi sadece bir kez tamamlamıştım.

“Kaçınıcı sınıftasın?” diye sordu.

“Onuncu.” Kız kardeşim ve erkek kardeşim gibi ben de bir sınıf ilerideydim.

“O zaman sen de bizimle otobüse bineceksin, değil mi?”

“Evet.”

“Ben sekizinci sınıftayım,” dedi Brenda. “Sınıf öğretmenimden nefret ediyorum. Adı Bayan Burt. Ben ona Bayan Tirt diyorum. Sen Bayan Green ya da Bayan Hawthorn’un öğrencisi olacaksın. İkisi de hoş görünüyorlar. Sabah yedi buçukta dışarıda oluyoruz. Otobüs beklemiyor. Bay Matthews otobüsü sürüyor. Çocuklardan nefret eden bir adam. İçeri gelip ailemle tanışmak ister misin?”

Ürperdim. Ben o eve girmeyecektim. “Hayır, teşekkürler. Anneme yardım edeceğim. Tanıştığımıza memnun oldum.”

“Tamam.” Brenda elinin tersiyle yüzünü sildi. Leke iyice büyüdü. Omuz silkti. “Yedi buçukta görüşürüz. Biraz erken çık.”

“Tamam,” dedim. İlk gün bizi okula annemin götüreceğini biliyordum. Brenda’ya söylememiştim. O da gelmek isteyebilirdi. Okulun ilk günü Brenda’yla görünme düşüncesi beni rahatsız ediyordu. Çok popüler olmadığı hissine kapılmışımdı. Eğer popülerse, düşündüğümde daha büyük bir belanın içindeyim demekti.

Okulların kolay olduğu, geri kalmış yerlerde yaşadık hep; bir sınıf ileride olmama rağmen yüksek notlar alırdım.

Annem, babam için işini bırakana kadar fen öğretmeniymiş. Babam ise sanat için mesleğini bırakana kadar matematik öğretmeniymiş. İkisi de o kadar bilgiyle dolulardı ki, taşıyorlardı bildikleri. Bütün o bilgilerin bir kısmını bize sunarak yüklerini hafifletiyorlardı. Diğer ebeveynlerin futbol öğretmesi ya da bir tabak kek yapıp çocuklarına sunması gibiydi.

Annemle babam özlerinde çok benzerdiler, ama dış görünüşleri tamamen farklıydı. Babam çok uzun boyluydu ve bembeyaz gür saçları vardı. Açık mavi gözleri insanın içine işliyordu. Neredeyse altmış yaşına gelmişti. Annemden çok yaşlıydı ama o gözleri, boyu ve kendini dinç tutması sayesinde hâlâ çok etkileyiciydi. Bazı insanlar babamın burnu havada olduğunu düşünüyorlardı, fakat babam bunu fark etmiyordu. Aslında burnu havada biri değildi. Sadece normal bir sohbeti nasıl sürdürmesi gerektiğini bilmiyordu. Babamı anlıyordum, ama ondan hoşlanmıyordum.

Annem de normal bir sohbeti sürdürmeyi bilmezdi, ama bu onu durdurmazdı. Boyu ancak benim kadardı. Sarı saçları ve solgun yüzü nedeniyle yumuşak ve kırılğan görünürdü. Ama böyle düşünmenin bir hata olduğunu insanlara hemen fark ettirirdi. İnsanlar onun etkileyici bir biçimde eksantrik olduğunu düşünürdü. Annem babamı severdi. Bizden ve kendinden bile çok severdi. Babam da annemi severdi. Sanattan bile çok hem de. Bu yüzden, babamın günahlarını affedebiliyordum. Bizi de severdi babam, ama biz sanattan sonra gelirdik.

Ailemizde ilginç olduğunu düşündüğüm tek insan anneannemdi. Bir ağaca çarparak ölmüştü. Annem ondan bah-

sederken –ki çok sık bahsetmezdi– bir kaza olduğunu söylerdi. “Annem bir araba kazasında öldü,” derdi. Diğer bütün soruları susturan bir tonda söylerdi bunu. Ama bence anneannem kocasının ölümünden sonra çektiği acı yüzünden kendini öldürmüştü. Anneannemi direksiyon başında hayal ederdim. Hiç tereddüt etmeden, sabit bir şekilde, doğrudan ağaca sürüyordu arabasını. Bu her zaman zihnimde olan bir görüntüydü. Ben de o kadar güçlü olmak istiyordum. Kararlı. Onu taklit ettiğim zamanlarda çenemi sıkığımı hissediyordum.

Eskiden babam gibi resim çizebilmeyi dilerdim. Pastel boyalarla ağaçlar, tepeler ve güneşler çizerdim. Hepsini ayrı ayrı çizebiliyordum ve ne olduklarını anlayabiliyordunuz. Ama birlikte çizemiyordum. Derinlikleri asla ayarlayamıyordum. Müzik gibiydi bu. Müziği de severdim. Şarkı söylemeyi denediğim zaman, bütün notaları anlayabiliyordum, ama notalar asla birleşemiyordu. Bir melodi oluşturmıyordum. Ama matematikte iyiydim. Fonksiyonları severdim. Bir şeylerin doğru ya da yanlış cevaplarına ulaşmayı severdim. Bu işte iyi olduğum gerçeği de hoşuma giderdi.

Ama yine de bazen pastel boyalarımı çıkarıyordum. Bazen de şarkı söyleyebilseydim diye düşünüyordum.

Çok nadir zamanlarda babam şövaletini, tuvallerini ve boyalarını toplayıp başka bir vadiye ya da tepeye giderdi.

Çoğu zaman uyanır ve o sırada yaşadığımız evin çevresinde dolanırdı, belli bir noktada durup ağaçlara doğru bakardı ve sanki karara varmış gibi başıyla onaylardı. Sonra içeri girer, şöalesini alır ve o gün için oraya yerleşirdi. Sonraki birkaç hafta hep aynı manzarayı çizerdi; sabah versiyonu, öğleden sonra versiyonu. Kâğıda eskiz çizerek başlardı. Eskizde sayısız düzeltmeler yapardı. Sonra tuvale ve yağlı boyaya geçerdi. Özel yapım silgilerle dolu bir sigara kutusu vardı. Sinirlenince silgileri avluya fırlatırdı. Günün sonunda bunları temizlemek bizim görevimizdi. Bulduğumuz her parça için bir sent verirdi, ama yine de hepsini bulamazdık. Ekmek kırıntıları gibi, arkamızda silgiler bırakıyorduk. Çocukken, taşındığımız evlerden uzaklaşınca, silgileri araba camından bir bir attığımı hayal ederdim. Böylece yolumu bulabileceğimi düşünürdüm.

Birkaç ay önce mantıklı olmaya ve sürekli taşınmalarımızla ilgili babamla konuşmaya karar vermiştim. Sorularımı bir matematik problemi gibi oluşturdum. Babamın vereceği cevapların, taşınmak zorunda olmadığımızı kanıtlayacağını sanıyordum. O gün şöalesini Georgia Diamond'daki evimizin arka kapısından biraz daha uzağa kurmuştu. Dikkatle yaklaştım babama ve neden hep evin yakınlarında resim yaptığını sordum.

“Şuraya bak,” dedi. Sabahın erken saatleriydi. Arka tarafımızda üç dönümlük bir çimenlik vardı. Araya birkaç tane manolya karışmıştı. Nemli çümenlerin üzerinde siyah mürekkep lekeleri gibi gölgeler oluşturunuyordular. Çimenliğin

bitiminde ulusal bir park vardı. Yabani otlarla ve çamurlu bataklıklarla doluydu. “Kızıl gerdanlara bak. Nasıl da toprağa bekçilik ediyor, solucanları kaçınmamak için bekliyorlar. Buralarda ilk kez bugün kızıl gerdan gördüm. Daha önce onları uçarken görmüştüm. Dalların tepesine konup öğleden sonra güneşinin tadını çıkardıklarına şahit oldum. Onları renk olarak gördüm –renk olarak *kullandım*– istediğim yere yerleştirdim. Ama onları hiç bu şekilde, hapishane gardiyanları gibi görmemiştim. Onları bu şekilde yakalamak istiyorum. Resmin geri kalanına nasıl bir etki yapacağını görmem lazım. Resmi hayata geçiren küçük şeylerdir. Tam burada bir meydan okuma var, tam durduğum yerde, buna karşı koyamam.”

Babamın bu söylediklerinin denklemime ne açıdan uyduğunu düşündüm ve bir sonraki sorumu dikkatle sordum. “O zaman bizi her yıl oradan oraya neden sürüklüyorsun? Neden bu evin manzarası bitince bir ya da iki mil öteye, henüz çizmediğin bir yere gitmiyoruz? Sadece arka avluda durmak için bizi neden o kadar uzağa sürüklüyorsun?”

“Ruhuma ters düşmek için,” dedi. “Ya da korktuğum için. Şimdi ışık değişmeden önce kızıl gerdanları çizmem lazım, ama iyi denemeydi, Tamara.” Döndü ve çimenliğe bakıp kalemi tuvale değdirdi. Bir adım bile atmadan yok olmuşum. Silinmişim.

Bu benim mantık üzerine kurduğum son denememdi. Annem Mayville’ye taşınacağımızı söylediğinde günlerce sinir krizi geçirdim. En süper krizimdi. Akşam yemeğimi yemeyi reddettim, ama masada oturup sürekli anneme ve baba-

ma baktım. Onları bileklerimi kesmekle bile tehdit ettim. Ama babamın jiletindeki bıçağı alınca korktum ve bileklerim yerine yastığımı doğradım. Annem tek bir kelime bile etmeden yeni bir yastık satın aldı. Babam bütün albümlerimi kıracağına söyleyene kadar, arabasının anahtarlarını sakladım. Kafamdaki saçın koca bir kısmını bile çekip kopardım. Daha yeni yeni çıkıyor oradaki saçlar. Taşındığımız gün römorku doldurmayı reddettim. Benim işimi de annem yaptı. Gitme zamanı geldiğinde arabaya binmeyeceğimi söyledim. Annem arabanın kapısını açıp öylece durdu. O kadar solgun ve yorgun görünüyordu ki, arabaya bindim. Ama bunu bir daha asla yapmayacağım. Bir daha asla taşınmayacağım.

Okul kafeteryasında, elimdeki tepsiyle o gün tanıştığım altı kızın olduğu masaya gittim. Hepsinin de son moda saç kesimleri ve dar kayışlı, canlı renkli kıyafetleri vardı. Bazıları daha uzun, bazıları daha şişmandı, ama o laubali halleriyle birbirlerine uygunlardı. Bütün kafeteryada uzun örgüleri ve kıvrıkcık saçları olan kızlar vardı. Son moda kıyafetler ve sünnük ayakkabılar giyiniyorlardı. Brenda bana el salladı. Elimde tepsim olduğu için ben ona el sallayamadım. Onun olduğu yere uzun uzun baktım. Döndüm ve popüler kızlarla oturmak için izin istedim.

Oturabileceğimi söylediler. Havalı biri miyim yoksa bir ahmak mıyım anlamaya çalışıyorlardı. Eğer havalı olduğuma karar verirlerse, beni aralarına geçici olarak kabul edecek-

lerdi. Ama yine de kendimi uzun vadede kanıtlamam gerekiyordu. Tabii buna zamanım olmayacaktı. Yaz gelince onları bir daha göremeyecektim. Havalı çocuklar kasabada yaşayanlardı, kolayca bir araya gelebiliyorlardı. Bizim gibi uç kısımlarda yaşayanların arasındaki mesafe çok fazla olurdu. Arkadaşlık kuramayacak kadar uzakta otururduk, bizler unutulmuşlardık. Sonbaharda okula geri geldiğimde, yeni çocuk olma avantajımı da kaybetmiş olacaktım. Uzaktan tanıdıkları, silik bir çehre olacaktım.

Gelecek kış kafeteryanın diğer tarafında oturacaktım. Sonbaharda ise gidecektim.

Ben otururken masadaki kızlar beni incelediler. Ellerinde benim kim olduğumu anlayacakları bir özgeçmişim yoktu. Kim olduğumu bir bilet gibi cebimde taşıyamıyordum. İhtiyacım olduğu anlarda cebimden çıkarıp beni tanımaları için insanlara uzatamıyordum. Okulun son üç haftası için bile olsa, bunun bir avantajı vardı. Bu kez yeni biri olabilirdim.

Geçen sene bir çocuk, komünist miyim, kızıl ajan mıyım diye sormuştu. “Kiliseye gitmiyorsun,” demişti. Herkesin duyabileceği kadar yüksek sesle söylemişti.

“Ben bir ateistim, komünist değilim, aptal,” demiştim.

İnkâr etmek işe yaramazdı. O andan sonra bir ateist, bir komünist ve bir kızıl ajandım. Özellikle Joe McCarthy parmağını insanlara çevirip onları cezaevine gönderdiği sıralarda, ölümcül bir birleşimdi bu. Kasabadaki insanlar dudaklarını kenetlemiş, gergin gergin gülümseyerek yanımızdan geçiyorlardı. Yanımızda derin nefes almaya bile çekiniyor gibiydi-

ler. Annemin çekiciliği bile onları kazanmaya yetmiyordu.

Annem, çocuğa ateist olduğumuzu söylemekle iyi bir şey yaptığımı söylemişti. Sadece çocuğa aptal dediğim için kızmıştı bana. “Eğer ona hakaret etmeseydin, senden komünistler ve demokrat ateistler arasındaki farkı anlatmanı isteyebilirdi,” dedi. “Bu onun kaybı oldu,” diye iç çekti.

Ama ben hatalarımdan ders alıyordum. “Nerelisin?” diye sordu sarı bir elbise giyinmiş olan kız. İsmi Debby, Trudy ya da Maggie olabilirdi. Kesin bunlardan biriydi.

“Avusturya,” dedim. “Birkaç yıldır orada yaşıyorduk.” Her neyse işte. Bu yalanı sadece üç hafta sürdürmem gerekecekti. Sonbaharda umurlarında bile olmazdı.

“Vay,” dedi Susi ya da Holly. Belki de bu Maggie’ydi. “Bize Avusturya’dan bahsetsene.”

Avusturya’yı seçmiştim çünkü eski okulumda birkaç hafta önce bu konuda bir ödev hazırlamıştım. Alpler’den bahsettim onlara, havadan, keçilerden. Başlarıyla onayladılar ve gözlerini kocaman açıp birbirlerine baktılar. Şimdilik kafeteryanın bu tarafında oturacağımı anladım.

Robert, Megan’la eve dönerken, otobüse birlikte bindik. Brenda beni gördü ve bağırarak bana yer ayırdığını söyledi. Yapabileceğim hiçbir şey yoktu. Yan koltukta oturan erkek kardeşi Rusty bana gülümsedi. Sonra pencereden dışarı baktı. Sıcak ve utangaç bir gülümsemeydi. Yüzünün her yanında çiller vardı. Erkek kardeşim Robert, Rusty’nin karşı koltuğuna oturdu. Ona daha büyük bir köpeğin kemiğine bakan köpek yavrusu gibi bakıyordu. Megan peşimden geldi ve kucağıma

oturmaya çalıştı. Ama ben onu iteledim ve kendine bir yer bulmasını söyledim. Geri kalan tek boş yer, parlak bir yüzü, yağlı saçları olan ve siyah deri ceket giyen çocuğun yanındı. Megan bana ters ters baktı ve bacaklarını koridora çevirerek oturdu.

Brenda bana otobüsteki herkesi tanıttı. Sürekli kulağıma fısıldıyordu. Gözlükleri ve büyük kulakları olan çocuğun annesi kördü. Kolunda alçı olan kız gösteri yapmaya çalışırken geçen hafta okulun önündeki çimento dolu alana düşmüştü. Kolu yırtık, pembe bir kazak giyen kız bu sene de geçen sene de bitlenmişti. Parmağını emen dördüncü sınıf öğrencisi çocuğun babasını bir mayın öldürmüştü. Kızlardan biri toprak yiyordu. Bir diğeri pis kokuyordu. Otobüsteki herkesle ilgili bir sorun vardı.

Burnslerin oğlunu aklımdan çıkaramıyordum. Eğer okula geçen sene yeni birisi gelseydi, Brenda, “Şuradaki çocuğu gördün mü? Çok hasta. Ölebilir,” derdi. Onun hakkında bir şeyler duymak istiyordum. Nasıl göründüğünü merak ediyordum.

Hâlâ evde olduğunu hissediyordum. Onun odasını kullandığım için bana kızıyordu. Ondan bir şekilde özür dilemem gerektiğini düşünüyordum. Kendime hayaletlere inanmadığımı hatırlatıyordum, ama otobüsten indiğim sırada odamın penceresine baktım. Perdeler hareket ediyordu.

Eve girdiğimde annem mutfak masasında oturmuş, sarı bir kâğıda bir şeyler yazıyordu. Masanın etrafında, yerde ve lavabonun içinde kâğıt parçaları vardı. Gözleri yuvarlak ve

donuktu. Robert, Megan ve ben aynı anda durduk. Kapı ile masanın arasındaydık. “Evet?” diye sordu. “Hiç var mı? Söyleyin, hiç var mıydı?”

“Hayır,” dedim. “Okulda tek bir zenci bile yok.” Neden bahsettiğini çok iyi biliyordum. Georgia’dan arabayla ayrılırken radyodan duymuştuk. Anayasa Mahkemesi okullardaki ayrımcılığa bir son verilmesini emretmişti. Oradaki okulda bu konu hakkında konuşulup konuşulmadığını sorduğunda, konuşulduğunu söylemiştik. Bazı zenci çocukların okula geleceğiyle ilgili dedikodular vardı. Beyaz ailelerin çoğu protesto etmeye ve eğer zenciler gelirse çocuklarını evde tutmaya hazırlanıyorlardı. Bu konu annemi çıldırttı.

“Onları desteklemek için sizi okuldan aldığımızı sanacaklar! Keşke bilseydim. Bunu nasıl gözden kaçırdım? Ne yapabiliriz? Doğruyu bilmeleri gerekiyor! Onlara yazıp açıklama yapacağım. Kim bilir hakkımızda neler düşünmüşlerdir!”

Bu “biz” beni çıldırtıyordu. Her şey her zaman “biz”le ilgiliydi. Ben saçımı kopardığım zaman, “Bize ne yaptığına bak,” demişti. Ama o *benim* saçımdı. Ve o okuldan alınıp tamamen beyazların gideceği bu okula başlamakla ilgili yapabileceğim hiçbir şey yoktu. Buradaki en fakir insanlar, kulübelerde yaşayanlar bile beyazdı. Ailem denese bile daha beyaz bir yer bulamazdı.

“Emin misin?” diye sordu annem. Sanki siyah bir çocuğu gözden kaçırabilirmişim gibi.

“Eminim,” dedim. “Keşke kaynaştırma okullardan birini seçtiğimizi yazabilseydim. Şimdi ne yazacağımı bilemi-

yorum. Yazmaya başladığım anda çok üzüldüm. Belki de birkaç gün beklemeliyim. Duygularım bu sırada biraz yatışabilir.” Yüzünden bir damla gözyaşı süzüldü. Bu o kadar garipti ki, tek yapabildiğimiz öylece bakmak ve başımızla onaylamaktı.

Megan annemin yerdeki kâğıtları toplamasına yardım etti. Robert buzdolabını açtı. Ben odama çıktım ve “Hey, There” 45’liğini taktım. Şarkıyı tekrar tekrar çaldım. Rosemary Clooney’in derin sesinde beni sakinleştiren bir taraf vardı. Beni üzen şeyleri unutmamı sağlıyordu. Ama bu sefer işe yaramadı. Annemin iki ay önce yazdığı son mektubu hatırladım. Amerika’ya bağlılık yeminine “Tanrı’nın adı altında,” kelimelerinin de eklenebileceğini okumuştum. Okul müdürüne ve öğretmenlerimize mektup yazarak bunun iğrenç olduğunu bildirmişti. O mektubu yazmakta hiç zorlanmamıştı. Öğretmenim annemin mektubunu sınıf panosuna asmıştı. Sahip olduğum birkaç arkadaş da benimle konuşmamaya başlamıştı. Tabii benimle dalga geçmek dışında. Robert ve Megan da arkadaşlarını kaybetmişti, ama birbirleriyle oynayabiliyorlardı. Annemi öldürmek istemiştin. Sadece hatırlamak bile beni o kadar çıldırtıyordu ki, unutana kadar kolumu ısırdım.

Akşam yemeğinde annem hâlâ ağlamaklı ve üzgündü. Konuştuğu her sözcükte gözyaşları var gibiydi. Kelimeler sanki boğazında biriken gözyaşları arasından çıkıyordu. Babam erken uyumasını önerdi, annem de kabul etti. Sonra babam etrafı bizim temizlememizi söyledi.

“Taşınma yüzünden yoruldu,” dedi. Neler yaptığımıza

bakmak için mutfaka gelmişti. Bulaşıkları yıkayan Robert'e ve kurulayan Megan'a baktı. "Bu taşınma onun için özellikle zordu," dedi bana dönerek.

Ne demek istediğini anladım. Tezgâhı kurulamaya başladım. Sonra babam çıktı.

Salı günü beden dersinden sonra Kız İzçiler ve Erkek İzçiler toplantı yapacaklardı. Brenda da Kız İzçiler'den biriydi. Okuldaki tüm kızlar izciydi ya da yavrukurttu. Erkekler de ya yavrukurttu ya da izciydi. Okuldaki herkes üniforma giyiniyordu. Herkesin bir rozeti vardı. Okulda, anasınıfından on ikinci sınıfa kadar dört yüz on öğrenci vardı. Hepsi de yeni ütülenmiş yeşil ve kahverengi giysiler içinde geziniyorlardı. Paketlenmiş gibiydiler. Koridorda erkek kardeşimi gördüm. Umutla ona baktım. Aptal ailemin bir parçası da olsa, bir yere ait olduğumu hissetmek istiyordum. Ama yanımdan geçen oğlanlara öyle bir özlemle bakıyordu ki midem bulandı. Gülümseyip el sallayacaktım ona, fakat vazgeçtim. Ayağımı uzatıp dürttüm onu. Yere düştü. Kitapları da düştü. Erkek izcilerden biri ona yardım etti. Bir diğeri kitapları topladı. Etrafta sandığımdan daha çok rozetli vardı.

Helen bahçe işlerinde anneme yardım ediyordu. İkisi de diz çökmüşlerdi. Elleriindeki küçük bahçe çapalarıyla toprağı

işliyorlardı. Helen çizgili, kolsuz bir elbise ve çenesinin altından beyaz bir kurdeleyle bağladığı sarı bir şapka takmıştı. Yalın ayaktı. Çok da sıcak değildi, ama umursamıyormuş gibi görünüyordu. Helen'in yanında annem acemi ve sıska duruyordu. Annem hep söylediği gibi önceden etine dolgundu. Ama artık öyle değildi. Kilo verdiğini ilk ne zaman fark ettiğimi hatırlamaya çalıştım. Ama hatırlayamıyordum.

Helen eline bir avuç dolusu toprak aldı ve iyice sıktı. Toprak koyu kahverengi bir yağmur gibi döküldü. "Gece solucanları olduğu için toprağın durumu çok iyi," dedi.

Bahçe dört buçuk metreye altı metreydi. Kuru toprakların oluşturduğu yumrular, üzeri tam kapanmamış kemikler gibi duruyorlardı. Annem ve Helen saatlerdir buradaydılar ama sadece küçük bir kısmın işini bitirebilmişlerdi. "Bu güneşte güzel domatesler yetişir," dedi Helen. "Beş ya da altı çeşit ekebiliriz. Bayan Burns fasulyeleri şuraya ekerdi. Marulları ve ıspanakları bir an önce halletmeliyiz. Mayıs sonlarında havanın çok soğuyacağını sanmıyorum. Hava ne zamandır sıcak. Hafif bir soğuk olabilir belki. Sen de yardım etmek ister misin, Tamara?"

Toprağa diz çökmekten daha az isteyeceğim bir şey yoktu ama Helen'de garip bir şey vardı. Onu mutlu etmek istiyordum. Saçlarının omuzlarına dökülmesi ve yüzüne düşen küçük bukleleri hoşuma gidiyordu. Benim saçım çok düz ve inceydi. Ve Helen o kadar mutlu, o kadar memnun görünüyordu ki, nedenini merak ediyordum. Tamam dedim, yardım edecektim.

“Robert ve Megan da yardım edebilirler,” dedi Helen. Anneme gülümsedi. “Seninle tohum almak için kasabaya gelmemi ister misin?”

“Çok teşekkürler, Helen,” dedi annem. “Çok isterim.”

Helen ayağa kalktı, geri çekildi ve bahçeye baktı. Tıpkı babamın geri çekilip resimlerine bakması gibi. Bahçenin ekildiğini, sebzelerle dolduğunu, fasulyelerin tomurcuklandığını, domateslerin kızardığını görebildiğini biliyordum. Ben de bahçeye baktım. Helen’in gözleriyle görmeye çalışıyordum. Bana koca bir dağınıklık gibi görünüyordu.

Annem bir asiydi. On altı yaşındayken annesinin ölümünden sonra, amcası ve halasıyla yaşamak için New York Şehri’ne gitmişti. Annesi ile babasının ölümünden, önceki hayatından hiç bahsetmezdi. Ama New York’taki ilk gününü birçok kez anlatmıştı. Halası ve amcası onu Saint Patrick Katedrali’ne götürmüşlerdi. Taş kemerlere, oymalı azizlere, göz alıcı vitray camlara bakarken aklına annemin aniden din adına yapılan savaşlar, öldürülen ve işkence edilen milyonlarca insan gelmişti. Haçlara mihlanmış, yakılmışlardı. Dünyadaki bütün kötülükleri –açlığı, tecavüzü, suçu, hastalıkları ve kazaları– düşününce, Tanrı’ya olan bütün inancını kaybetmişti. İyi bir Presbiteryen olmasına rağmen, dine olan inancını da kaybetmişti. Elinden bir şey alınmış gibi hissetmişti. Uzun zamandır ellerinde tuttuğu bir şeydi, ama kaybettiği anda aklına ne bir hatırası, ne ağırlığı, ne şekli, ne amacı ne de ne için

kullanıldığı kalmıştı. Daha güçlü hissettiğini söylerdi. Bir şey kaybetmemişti, yeni bir şey kazanmıştı. Ateist olmasına anne ve babasının ölümünün bir etkisi olmadığını iddia ederdi.

Sonra üniversiteye gitmişti ve fen öğretmeni olmuştu. Şehirdeki liselerden birinde iş bulmuş, yeraltı komünistlerinin gizli örgütlerinden birine katılmıştı. Ama onlardaki öfke ve propagandalardan sıkılmış ve gruptan ayrılmıştı. Boş zamanlarında ilginç bir şeyler yapmak için resim kurslarında çıplak modellik yapmaya başlamıştı. Gerisi bildiğimiz bir hikâyeydi. Sadece üç yıl okullarda öğretmenlik yapmıştı. Tabii bize evde eğitim vermeye çalıştığı bir yılı saymazsak.

Öğretmenlik hakkında çok sık konuşur, bu işi ne kadar sevdiğini anlatırdı. Ama son zamanlarda bu konudan o kadar bahsetmiyordu. Öğretmenliği neden bıraktığını merak ediyordum. Çok genç yaşta hamile kaldığı için bıraktığını tahmin ediyordum. Evlenmeden önce bana hamile kalmıştı. Anlattığı bir başka hikâye de buydu; beni ne büyük bir aşkla yaptıkları. Ancak, büyük asi düşlerini mahvettiğinden pek bahsetmezdi.

Annemin sakinleştiğinden kimse bahsetmiyordu. Kütüphaneden eve kitap taşımak, *Times* dergisine yazılar yazmak yerine kollarını kavuşturup oturuyordu. Gözlerinin altında torbalar oluşmuştu. Öksürmeye başladığı zaman duramıyordu. Bazen yürüyüşe çıkıyor ve saatlerce geri dönmüyordu. Megan annemi takip etmeye başlamıştı. Sanki geri dönmeyeceğinden korkuyordu. Ben ve Robert kavga ettiğimizde, bize ders vermek yerine sadece içini çekiyordu. İç çekme-

si bize nasihat etmesinden çok daha beterdı. Onun hasta olduğuyla ilgili hiçbir şey söylemiyorduk çünkü o söylemiyordu. Hepimiz ortancaların altına saklanan Kip gibiydik.

3

Annem ineğin kalçasına hafifçe vurdu. “Hadi, Edith, hadi.” İnek ahırın kapısına doğru hantal hantal yürüdü ve tam ortasında durdu. Yarıları içeride yarıları dışarıdaydı. Güneş yüzüne çarpınca gözlerini kırptırdı. Düşünüyormuş, zor bir karar vermeye çalışıyormuş gibiydi. Sonunda o kocaman yuvarlak kafasını birkaç kez salladı. Sanki karar verdiği şeyi onaylıyormuş gibiydi. Yine de harekete geçmesi biraz zaman aldı. Bir süre sonra tepeye tırmanmaya başladı. Samandan ve ottan başka bir şeyle beslenebileceklerini anladıkları zamanlar dışında, inekler yavaş hareket ediyorlardı. Akşamüzeri Edith’e özel bir tahıl vermiştik. Güneşin açısından bu tahılın ne zaman verileceğini anlayabiliyordu. Tepeden koşarak iniyordu. Aslında daha çok sendeliyordu. Dörtmala giden bir inekten daha komik bir şey görmemiştim. Bunu yapışını ilk gördüğümüzde, gözlerimizden yaş akana kadar gülmüştük. Annem olduğu yere çökmüş, bacaklarının dermanı kalmamış gibiydi. Sanki patlayacakmış gibi midesini tutuyordu.

O anda Edith'i sevmeye başlamıştı. Garip şeyleri severdi.

Kasabaya giderken Helen ön koltuğa, annemin yanına oturdu. Robert, Megan ve ben arkaya oturduk. Üçümüzün de kasabada harcayabileceğimiz bir dolarımız vardı. Erkek kardeşim için bu on tane dergi demekti. Robert o kadar heyecanlıydı ki, koltukta sürekli zıplıyordu. Kaburgalarına sert bir dirsek darbesi indirdim. "Kes şunu, aptal," dedim. "Yoksa sana gününü gösteririm." Bana dilini çıkardı. O kadar çocuktuk ki.

"E, Helen," dedi annem. "Bu bahçe için bana gerçekten yardım edebilecek misin? Meşgul olmalısın. Bir işin ya da üniversite planların var mı?"

"Hayır," dedi Helen. "Tanrı'nın bana ne yapmam gerektiğini söylemesini bekliyorum. Şimdilik evde anneme yardım ediyorum. Demek ki O bunu istiyor. Annem için iki işte çalışmak çok zor. Babam araba tamircisi, ama çalıştığı benzinci geçen sene yandı. Henüz başka bir iş bulamadı. Savaşta yaralandığı için hareket etmekte güçlük çekiyor zaten."

Robert ve ben birbirimize baktık. İkimiz de bu yaralanma hakkında daha fazla şey öğrenmek istiyorduk. Ama annem Tanrı meselesinden sonraki hiçbir şeyi duymamıştı.

"Tanrı'nın sana ne yapman gerektiğini söylemesini mi bekliyorsun?" dedi annem. Bunu kısık ama keskin bir ses tonuyla söylemişti. Annemin Helen'i tutmak ve sarsarak kendine getirmek istediğini biliyordum. Annemin içinde, dini

inançların saçmalığıyla ilgili bir konferans oluşuyordu fırtına bulutları yaklaşıyordu. Araba yavaşladı.

“Evet.” Helen’in tek söylediği buydu.

Annem iç çekti. “Sana inanamıyorum,” dedi. “Ne kadar saçma.” Başını iki yana salladı.

Helen’in bu çıkışa çok şaşırdığı belliydi. Yine de, öfkeden çıldırmadı. Yanlış anlamış olabileceğini düşünmüştü. “Pardon?”

Ama kasabaya gelmiştik ve erkek kardeşim, “İşte orada,” diye bağırırmıştı ucuzcu dükkânı görünce. “O dükkân! Dergi almam lazım. Şuraya park et! Orada bir boşluk var! Oraya park et!” Yine zıplamaya başlamıştı. Rakun kürkü şapkasının kokulu kuyruğu yüzüme çarpıyordu. Robert’in şapkasını çıkardım ve pencereden dışarı tuttum.

“Hayır!” diye bağırdı bağırabildiği kadar.

Caddenin tam ortasında annem aniden durdu. Öne doğru fırladım ve çenemi Helen’in oturduğu koltuğa çarptım. Megan yere düştü.

“Ne?” diye bağırdı annem. “Ne oldu?”

Robert da ben de açıklamaya çalıştık. İkimizin anlattığı hikâyeler tamamen farklıydı.

“Neyse,” dedi annem. “Sessiz olun.” Dükkânın önündeki boş yere park etti. Robert şapkasını elimden aldı ve daha annem arabayı durdurmadan aşağı atladı.

“Robert!” diye bağırdı annem. Sonra dönüp bana baktı. Tıpkı deri ceketli çocuğun yanına oturduğunda Megan’ın bana baktığı gibi bakıyordu. Hepsi benim hatamış gibi. Bence

yalnızca Helen'le tartışmadığı için üzülmüştü.

"Tohumları buradan alacağım," dedi Helen. Arabadan indi ve kapıyı zarifçe kapattı. Her şeyi zarifçe yapıyordu.

Babam resimlerini New York'taki galerilere satıyor, ama beş kişilik bir aileye yetecek kadar kazanmıyordu. O yüzden, insanların evlerini süslemek için sipariş ettikleri resimler de çiziyordu. Onlara kanepe resimleri diyordu. İnsanlar kanepelerinin döşemelerinin örneklerini, duvar kâğıtlarının küçük parçalarını, perdelerinin ve halılarının desenlerini gönderiyorlardı. Bir hanımefendi, en iyi porselen takımının tatlı tabağını göndermiş ve babamın onu kopyalamasını istemişti. Bu işler geldiği zaman babamın yanında olmak pek iyi bir fikir değildi.

Sahte bir isim kullanarak, bütün ülkede ilanlar yayınlıyordu. Ama şimdilerde müşterilerinin çoğu tavsiye üzerine geliyorlardı. Bu insanlar sadece sahip oldukları şeylerle uyan renkler istemekle kalmıyorlar, ne tür resimler istediklerini de gayet net belirtiyorlardı. *Monet olsun, ama bir Monet olmasın da yazmıştı bir kadın. Noktaları biraz daha karıştır birbirine.* Bir başkası çayırın üzerinde yedi tane ağaç çizmesini istemişti. Ağaçlar aile üyelerini simgeleyecekti ve yaşlarına göre çizilmeliydiler. Kadın, çocuklarının kişilikleriyle ilgili uzun bir liste göndermişti. Babamın bu özellikleri resimlere yansıtabileceğini umuyordu. Uygun olacak ağaçların da bir listesini çıkarmıştı. Kocasını için şahane bir akçaağaç, kendisi

için tüylü meşe ağacı (palamutları tohumlarını yani doğurduğu çocukları gösteriyordu) seçmişti. Çocuklarının hepsi de değişik bir ağaç olmalıydılar. Görünüşe göre, palamutlar bir çeşit başkalaşma geçirmişlerdi ya da evlat edinilmiş ağaç çocuklardı. Babam isteklerinin hepsini yerine getiremeyeceğini ve bir başkasını denemesi gerektiğini bildiren bir not gönderdi. Babamın bir iş reddettiğini ilk kez o zaman görmüştüm.

Bu resimleri haftanın beş günü, öğleden üçe kadar, içerde çizerdi. Kaşlarını çatar ve mırıldanırdı. Eğer yanına yaklaşırsak, bize bağıırırdı. Diğer zamanlar iyiydi. Çok samimi ya da çok sıcak değildi, ama hapsirirsen çok yaşa derdi.

Babam, kanepede resmi olmayan ya da New York'a gönderileceği resmi bir yılda çizerdi. O sırada kaldığımız evin önden basit bir görüntüsünü de çizer ve onu gittikleri yerden dönen ev sahiplerimize bir teşekkür olarak bırakırdı. O resme başladığını gördüğümüzde, birkaç haftadan daha az zamanımız kaldığını bilirdik.

Kiralık evlerimizi gazetelere ve dergilere bakması için para ödediği bir adam buluyordu. Babama, kenarlarına notlar eklediği kupürler gönderirdi. Bu kalın, kahverengi zarflar postayla geldiğinde, onları almak ve fırlatmak isterdim ama yapamazdım.

Yine taşındığımızı öğrendiğimde sinir krizleri geçirirdim. O yüzden, mümkün olan en son anda söylenirdi bu bize. Babamın veda resmine başladığı andan, taşınmaya kadar

geçen süre hep en kötüsüydü.

Pazar günü, kiliseden sonra Burnsler bize geldi. Babam kanepede resimlerden birini çiziyordu. Annem ise ahırın yanındaki yeni kazılmış bir toprak parçasına petunyalar ekiyordu. Robert yerdeki taşlardan birine adını kazımaya Megan da çayırındaki küçük elma ağacına tırmanmaya çalışıyordu. Bense çok sıkılmıştım. Paçalarını kestiğim kotumu giyinmiş, biraz yanabilmek için güneşe uzanmıştım. Burnslerin arabasını görür görmez bağırarak istedim. *İn o ağaçtan aşağı! Taşı çevir! Petunyaları sakla! Evlerinden çık!* Onların sahip olduğu şeylerle uğraşmayan tek kişi bendim. Ama o anda, onların havlusunun üzerinde uzandığımı fark ettim. Bizim adımıza, onların yerlerini aldığımız ve kendi evimiz olmadığı için özür dilemek istiyordum.

Annem kendini tanıttığı sırada garip bir durum oldu. Annem eve döndü. Babamın dışarı çıkıp selam vermesini bekliyordu, ama babam çıkmadı. Hemen havlunun üzerinden kalktım ve ayakta dikilmeye başladım. Onlar buradayken uzanmanın saygısızlık olacağını düşünüyordum. Bütün öğleden sonra hepimizin ayakta durmak zorunda kaldığını hayal ettim. Eğer onlar oturmazsa biz nasıl oturabilirdik ki? Bay Burns sığırların yanına gitmek için izin istedi. Bayan Burns anneme işlerin nasıl gittiğini sordu.

"Harika," dedi annem. "Çok hoş bir ev. Daha mutlu ola-

mazdık.”

Kızardım ama güneşten değil. Bu ev Burnsler için öyle bir mutsuzluk kaynağıydı ki, çıkıp gitmişlerdi; içeri bile giremiyorlardı. Bayan Burns bana baktı ve ben iyice kızardım. Aklımı okuyabildiğini ve o anda ölen oğlunu düşündüğümü anladığını sandım. Merhaba dedi, ama sonra gözleri donuklaştı. Öylece durmuş, doğrudan bana bakıyordu ama beni görmüyordu. Beni, buraya oğlunu ziyarete gelmiş biri olarak düşünüyor olabilirdi. Bir kız arkadaş gibi belki de. Bir an, ben de o şekilde hissettim. Bu ailenin bir parçası değil de başka bir şeyin parçasıymış gibiydim.

Bayan Burns gözlerini kırptırdı ve anneme geri döndü. “Yıllık bitkilerden mi ekiyorsunuz?” diye sordu. Sesinde bir üstünlük vardı. “Oraya çiçek ekmeyi hiç düşünmemiştim, ama çok iyi olmuş. Mutfak penceresinden de görebilirsiniz. Yardım ister misiniz?”

“Lütfen,” dedi annem. “Çok iyi olur.” Birlikte ahıra doğru ilerlediler.

Bayan Burns son bir kez bana baktı. Gözleri yine belirsizleşti ve kaşlarını çatıldığını görür gibi oldum. O kadar hızlı döndü ki, ne yaptığını tam görememişim. Sanırım, ona çocukların çoğunun sağlıklı yetiştiğini hatırlatıyordum. Bunu bilmek iyi bir şey mi değil mi emin olamıyor gibiydi.

Bizim araba yolumuzdan sola dönüp yarım mil kadar Moore’da yürüyünce, Potter denen başka bir yolun kavşağı-

na geliniyordu. Bu yol dik bir tepeye doğru gidiyordu. Tepe bizim evin arkasındaki dağ sırasının bir parçasıydı. Burada yaşayan halk zirvesine, Vadi İzleni Tepesi diyordu. Zirveye çıkınca çok uzakları bile görebiliyordunuz. Kalm bir kumaşın kıvrımları gibi, peş peşe tepeler görünüyordu. Tepelerin eteklerinde tek tük evler vardı; bunlar küçük sır kutularıydılar. Çatılarını kaldırmak ve içinde ne var diye bakmak istiyordum. Bu tepeye çıkınca kendimi çok büyük hissediyordum. Her şey küçük ve sessiz görünüyordu.

Her akşam güneş batmadan yarım saat önce annem ve babam bizi bu tepeye getiriyorlar, araba gelir diye bizi yoldaki taş merdivenlerden yürütüyorlardı. Aslında hiç araba geçmiyordu, ama annem temkinli davranıyordu. Düzleşmiş otların üzerinde oturuyor ve tepelerin üzerinde gökyüzünün önce pembeye, sonra morumsu bir kırmızıya, sonra da koyu mora dönmesini seyrediyorduk. Bizim hemen üzerimizdeki gökyüzü mavi kalıyordu. Artık o gün hangi mavi varsa: Açık mavi, berrak mavi, Fransız laciverti, babamın adını bilmediği başka maviler. Güneş battığı anda oradaki renkler, tüpten yeni çıkmış boyalar gibi bulutlara yansıyorlardı. Günbatımına bakarken, saman ve asfalt yolun sıcaklığıyla karışmış yağlı boya kokusu aldığıma yemin edebilirdim.

Havanın hemen karardığı, o muhteşem renk şovunu yapmadığı zamanlara da denk geliyorduk. Sanki o gün havanın morali bozuk oluyor ve kimseyi memnun etmek istemiyordu. O zamanki gökyüzünü de severdim. Gece pembe oyunlar oynamadan gelirdi.

Günbatımından sonra Megan, Robert ve ben tepeden aşağı koşardık. Ama hep taş merdivenlerde kalırdık çünkü biz koşarken annem bağırırdı. Biz uzaklaşırken *Merdivenlerde kalın* diye aşağıya seslenirdi. Sanki kendimiz o kadarını düşünemeyecekmişiz gibi. Ama haklıydı da. Eğer o olmasaydı, ben caddenin ortasından koşardım. Kollarımı iki yana açar, gözlerimi kapardım. Bir daha asla bırakmayacağım bir yere var gücümle koşardım.

Robert, Megan ve ben koşarken, ayaklarımız yerden kesilecek kadar hızlanırdı. Yolun uzağındaki otların içine yuvarlanırdık. Bu, birlikte bir şeyler yaptığımız ender zamanlardan biriydi.

Babam güzel bir gün batımının, seyirciyi eğilerek selamlayan gün olduğunu söylerdi. Tepenin en dibinde, babamın alkışladığını duyardık.

Brenda, diğer çocukların aksine babamdan korkmuyordu. Hemen arkasına geçiyor ve resimle ilgili sorular soruyordu. “En sondaki beyazı neden koydunuz? Neden çizgilerin dışına taşıyorsunuz? Şu ağacın neden yerini değiştirdiniz? Bunu yapabilir misiniz? O kadar uzun zaman orada kalıp hiçbir şey çizmeden nasıl durabiliyorsunuz? Kulağınızda kırmızı boya olduğunu biliyor musunuz?” Babam soruları birkaç dakika cevaplardı ve sonra, “Sana sırlarımı vermeyi bıraksam iyi olur, Brenda. Yoksa yakın zamanda bana rakip olursun,” derdi. Babamın ne demek istediğini anlamazdı,

ama hep kahkaha atar ve giderdi. Dün bana babamın havalı biri olduğunu söyledi. Daha önce hiç ama hiç kimse böyle bir şey söylememişti. Sonra da, “Ama annen beni korkutuyor,” dedi. Neden olduğunu sorduğumda, sadece omuz silkti. Nedenini söylemezse onunla arkadaşlık etmeyeceğimi söyledim. Tam dönüp gidecektim ki, Brenda kolumdan yakaladı. “Bilirsin işte, bazen ürkütücü davranıyor. Ya çok konuşuyor ya da tamamen susuyor. Gözleri açık uyuyor gibi. Ama iyi biri. Gerçekten.” Kolumu çektim ve uzaklaştım. Bunun adil olmadığını, sadece soruma cevap verdiğini söyledi bağırarak, ama ben geri dönmedim. İsteddiği kadar konuşabilirdi. Babası Frankenstein gibi yürüyordu ve çok nadir konuşuyordu. Annesi ise hiç gülümsemedi. Onunla bir daha asla konuşmayacaktım. Ama bugün bana onunla misket oynamam için yolun ortasında yalvardı ve bir poşet misket verdi. Çoğunu geri kazandı, ama caddenin ortasında oyun oynamak ilginçti. Annem dışarıda, göletin yanında ya da oralarda bir yerlerdeydi. Yoksa sinir krizi geçirirdi.

Ben ve Robert küçükken, Megan *çok daha* küçükken, annem ve babam bizi oturtular ve *ateist* kelimesinin anlamını anlattılar.

Babam şövalesini çıkardı ve büyük bir beyaz kâğıt tutturdu. Gri pastel kalemle altı tane yuvarlak su damlası çizdi. Annem anlatmaya başladı. “Amipler,” dedi. “Okyanuslarda yaşıyorlardı. Bilyonlarca tek hücreli canlı öylece sürükleni-

yorlardı. Sonra, *milyonlarca* yıl içinde değişmeye, gelişmeye ve çevreye uyum sağlamaya başladılar.” Babam amipten çıkan ince kıllar çizmeye başladı.

“Çok hücreli oldular. Balığa, yüzergezerlere, sürüngenlere, kuşlara, memelilere ve dinozorlara dönüştüler.” Babam hızla çizdi. Su damlalarının bacakları, kuyrukları ve uzun boynuları çıkmaya başladı. Bir tanesi sıçana, bir tanesi timsaha benziyordu.

“Sonra bir felaket oldu ve canlıların çoğu öldü,” dedi annem neşeyle. Sonra işaret verdiğinde babam kâğıdı tepesinden tutup yırttı, buruşturdu ve odanın diğer köşesine fırlattı.

“Bazı hayvanlar hayatta kaldılar. Dinozorlar yok oldu, ama sürüngenler ve memeliler kaldılar. En yaygın yaşayan canlılar memeliler oldular çünkü en güçlü olan hayatta kalabiliyordu.”

Babam deli gibi çiziyordu. Maymunlar. Maymun adamlar. Bütün gizli kısımları ortada insanlar.

“Âdem yok,” dedi annem. “Havva yok. Topraktan insan yaratma yok. Tanrı yok. Evrim bu. Söyleyin bakalım. Evrim. İki hece. Lütfen söyleyin.”

“Ev-rim,” diye tekrar ettik Robbert ile ben. Megan belki de iki yaşlarındaydı, parmağını daha sıkı emmeye başladı.

Bir an şövalenin yanında durdu ve “Büyük bir karşıt görüş var,” dedi babam. “Bizim hangi tarafta durduğumuzu size göstermek istiyoruz sadece.”

“Biz Tanrı’ya inanmıyoruz,” dedi annem sanki anlamı-

şız gibi. Tanrı'yı okulda duymuştum. Müdür gibi bir şeydi.

Annem kanepenin önünde duran alçak masaya oturdu. Yüzü bize dönüktü. "Bizler ateistiz. Şu anda çok fazla ateist insan yok, ama şimdilik. Bir gün herkes ateist olacak. Şimdilik sadece birkaç kişi var ama bunun bir önemi yok. Popüler olmasa da, bizler ateist olabiliriz."

"Okulumda ateist olan çocuklar var mı?" diye sormuştum. O sıralarda dokuz yaşlarında olmalıydım.

Annem yüzünü buruşturdu ve düşündü. "Muhtemelen yoktur," diye karara vardı. "Ama olabilir de. Belki de saklıyorlardır. Kabul etmekten korkuyor olabilirler."

"Kimden korkuyorlar?" diye sordu Robert. "Tanrı'dan mı?"

"Bak, oğlum," dedi babam. "Eğer Tanrı'ya inanmıyorlarsa, ondan korkmazlar."

Ben bundan emin değildim.

"Hım," dedi Robert. "O zaman amipler nereden geldiler?"

Ürperdim. Böyle bir sorunun hayatının bir saatini daha alacağını öğrenememişti.

"İyi soru," dedi annem ve ayağa kalktı. Babamı şövalenin yanına gönderdi ve boyayı kendi eline aldı. Çıplak insanların ve kalın kaşlı maymunların olduğu kâğıdı yırtıp babama verdi. Omuzlarını salladı, kollarını esnetti ve beyaz kâğıdın ortasına kocaman bir siyah top çizdi.

"Yeni bir teori var, büyük patlama teorisi. Evrenin ortasındaki bütün maddelerin etrafı... Ah. Evren ne demektir biliyor musun, Robert?"

“Hayır.”

“Ya güneş sistemi? O nedir biliyor musun?”

Başını iki yana salladı.

“Tamam, o zaman bazı temel şeylerle başlayalım.” Evrenin merkezini çizdiği kâğıdı yırttı ve yere attı. “Güneşle, gezegenlerle ve onların aylarıyla başlayalım.” Merkeze güneşi çizdi ve gezegenlere başladı. Ama hepsini yapmadan durdu, geri çekildi ve resmine baktı. “Boyalarla yapsam daha iyi olacak.” Odaya bakındı ve babamın pastel boya kutusunu buldu. Güneşten itibaren üçüncü olan gezegeni açık maviye boyadı –Dünya olduğunu biliyordum– sonra maviyi yerine koydu ve zümrüt yeşilini aldı. Annem kıtaları boyamaya başlayınca, babam araya girdi.

“Liz, eğer büyük patlamayı çizmek istiyorsan, detayları atlayabilirsin.”

Annem bir süre düşündü. “Tamam.” Diğer gezegenleri yeşil boyayla çizip bitirdi. “Tam olarak doğu görünmüyor, ama... Şimdi, Robert, yörünge nedir biliyor musun?”

“Evet,” dedim Robert cevap vermeden önce. Benim cevap verdiğimi fark etmemiş gibiydi. Ayları çizmekle çok meşguldü. “Tamam. İşte her şey hareket ediyor, hiçbir şey yerinde durmuyor...”

Biz duruyoruz, diye düşündüm.

Annem güneş sistemini, galaksiyi, evreni ve en sonunda büyük patlamayı açıklarken, biz kanepede duruyorduk. Bütün gece sürecekmış gibi görünüyordu. Yerde bir yığın kâğıt vardı. Hiç tereddüt etmeden üzerlerine basıyordu kâ-

ğitların. Kırışık kâğıtlar bana hâlâ büyük patlamayı hatırlatırlar.

Life dergisinin geçen seneki ağustos sayısı kadar hiçbir şey annemi bu hayatta memnun etmemişti. Ön kapakta bir dinazor vardı. Evrime on beş sayfa yer verilmişti. Her birimize bir dergi almıştı. Bir ay boyunca, akşam yemeklerinde onu tartışmıştık. Şu anda, sehpanızın üzerindeydi. O makaleyi kendi yazdı sanırdınız.

Resim sehpası ve beyaz kâğıtla yaklaşılan bir başka konu ise seksti. Konuşma esnasında resimler çiziliyordu. Detaylı resimlerdi ve özellikle kasık tüyleri kısmında babamın aşırıya gittiğini düşünüyordum; o kadar fazla olması imkânsızdı. Adamdaki toplar, köpektekiler gibi sarkıyordu. Erkek kardeşiminkiler gibi değildiler. Gördüğüm kadarıyla, babaminkiler gibi de değillerdi. Bütün o kılların arasından görebilmemiz için, babamın o kadar aşağıya çizdiğini tahmin ediyordum.

Bebeklerin nasıl yapıldığı kısmından sonra uyuşmuşum. Büyük patlamadan bir yıl sonra olduğunu tahmin ediyorum, demek ki on yaşındaydım. Erkek kardeşim yanımda otururken annemin seksi açıklaması, babamın elindeki boya malasını çizdiği penise doğrultması, bu tür şeylere alış-

kın olan biri için bile çok fazlaydı.

Bu dersin sonunda, ikisi de aşkın en kadar önemli olduğunu açıkladılar. Sevgi olmadan yapılan seksin sadece şehvet olduğunu söylediler. Şehvetin ne olduğunu sormadım, utancımдан yerin dibine girmiştim. Başka açıklamalar yapılmasını ve başka resimler çizilmesini istemiyordum. Bu kelimeye sözlükten de bakmamıştım ama şimdilerde anlamını kavramaya başlıyordum.

Kendilerini harika öğretmenler olarak hayal ediyorlardı. Açıklıkları, cesaretleri ve gerçekleri açıklama yetenekleriyle gurur duyuyorlardı. Ama işe çok erken başlamışlardı. Seks hakkında içten bir konuşma şu anda benim ilgimi çekebilirdi. Annem ve babam kendi kendilerini çökertmişlerdi. O koca galaksiler gibi, sıcak hava ve gaz bir anda yanıp yok olmuştu.

Asfalt kamyonu geliyordu. Yolun aşağısından sesini duyabiliyorduk. Gösteri için çimenliğimizde toplandık. Bağdaş kurduk ve sıcak çimlerin üzerine yayıldık. Rusty ve Brenda da dışarı çıkıp kendi çimenliklerine oturdular. Brenda dün de giyindiği basit tişörtü giyinmişti. Muhtemelen kot şortu da dün giyindiği idi. Tam olarak emin olamıyordum, çünkü şortlarının hepsi pantolonlarından kesilerek yapılmıştı ve hepsinin ucundan yıpranmış ipler sarkıyordu. Tıpkı bir köpeğin ağzından saçılan tükürükler gibiydi. Rusty'nin kızıl saçlarına sabah güneşi vurmuştu ve saçları kıvrıkcık bir güneş gibi parlıyordu. Saçlarının kesilmesi gerekiyordu, ama ben alına

düşen buklelerinden çok hoşlanıyordum. Brenda bize bağı-
rarak selam verdi. Rusty ise sadece başını salladı. Hepimiz
kendi tarafımızda kaldık. Kamyon yavaşça hareket ediyordu.
Etrafa akşam karanlığının üzerine çöken gece kadar siyah bir
katran saçıyordu. Kamyon şoförü bize el salladı; adamın ka-
n ve tombul bir eli vardı. Geçit törenindekiler gibi memnu-
niyetle gülümsüyordu.

Annem de dışarı çıktı ve bizim arkamızda durdu. Elleri
kalçasındaydı. “Yola asfalt döküyorlar,” dedi, sanki bilmedi-
ğimiz bir şey söylüyormuş gibi. Ama biz artık küçük değil-
dik ve onun bilgisinin de sınırları vardı. Söylediklerinin kula-
ğa ne kadar aptalca geldiğini fark etmeliydi; bilmediğimiz
hiçbir şey söylemiyordu.

Asfalt kamyonunun ardından başka bir kamyon daha
geliyordu. Küçük çakıl taşları atıyordu sıcak ziftin üzerine.
Taşlar önce sendeleyip zıplıyor, sonra da yerlerini bulup tıpkı
dinozorlar gibi sonsuza dek oraya gömülüyorlardı. Bu sürü-
cü de bize el sallıyordu. Robert bir halatı çekiyormuş gibi
yaptı. Şoför de korna çalarak karşılık verdi. Robert el salladı
ve bağırdı. Çakıl taşlarını döken kamyonun yoldan geçişini
hep birlikte izledik. Yol öğlen güneşi altında parılıyordu.
Çakıl taşlarının kıvrımları ışıkları bir sürü yöne yayıyordu
ve ortaya çok hoş bir manzara çıkıyordu.

En sonunda, büyük yol silindiri geldi. Çakılları asfaltın
içine gömüyordu. Bütün ışıklarını kaybedene ve düzleşene
kadar çakılların hem şekillerini hem de boyutlarını yok edi-
yordu. Yol yine sıradan bir yol haline geliyordu. Gözlerimi

kapadım. Sıcak asfalt kokusu, şehirleri aklıma getiriyordu. Uzun binaları, meşgul insanları, otobüsleri, taksileri, korna seslerini ve kaldırımları düşünüyordum. Gözlerimi açtım. Brenda koltuk altını kaşıyordu.

Cadde soğuyana kadar kimse caddenin karşısına geçemeyecekti. Ama karşıya geçtiğimizde bile aramızda bir ayırım vardı. Biz daha zengindik, onlar daha fakirdi. Bu şekilde yaşamaya nasıl katlanabildiklerini hiç anlayamayacaktım.

Daima durumu bizim kadar iyi olmayan insanların yanında yaşamıştık.

Arkamda duran annem iç çekti. Bir şey söyleyemediği için canı sıkılmıştı. Geri döndü ve ahıra gitti. İneği sağacağını biliyordum. Kelimelerinin kaybettiği devinime, ellerinin ihtiyacı vardı. Yarın kütüphaneye gidecek ve yolun asfaltlanmasıyla ilgili bize öğretebileceği bir şeyler bulacaktı.

Onun için üzüliyordum. Büyük bir olaymış gibi yolun asfaltlanmasını izlediğim için, kendime de üzüliyordum.

“Kişisel Kahramanım”la ilgili denememi yazarken, Amelia Earhart’ı seçmiştim. Çünkü hocalar onu seviyorlardı. Ama tam o sırada okulun sirenleri çaldı ve dalmış olmamız gereken derin düşüncelerden bizi sıyırdı. Üç kız çılgılık attılar. Bir tanesi tam arkamdaydı. Bu sirenin ne demek olduğunu biliyordum; bu sağır edici sirenden gittiğim bütün okullarda vardı.

“Bir kasırğa,” diye fısıldadı biri.

“Hayır, bir bomba, aptal,” dedi diğeri.

“Komünistler,” diye fikir bildirdi diğeri bir çocuk.

“Komünistler, üzerimize hidrojen bombası atıyorlar!”

Herkesin dönüp bana bakmasını ve beni işaret etmesini bekliyordum, ama annemin bir şeyleri protesto etmek için henüz okula gelmediğini hatırladım. Bir an için bile olsa, kendini iyi hissetmemesine sevindim. “Sessiz olun!” diye bağırdı öğretmen ve sıraya girmemizi işaret etti. Arkamdaki kız şimdiye hıçkırık tutmuştu. “Bu gerçek olmalı,” dedi. Komünistlerin, bir bombayı Mayville’ye atıp boşa harcamayacak kadar aptal olmadıklarını düşünerek gözlerimi devirdim.

Koridora çıktık ve tek sıra halinde ilk kata indik. Bütün sınıflar orada toplanmıştı ve bodruma inmek için sıralanıyorlardı. Spor ödülleri olduğu cam dolaba yaslandım. Düzinelerce ödül ve plaket, Mayville’nin baskette, futbolda ya da güreşte aldığı dereceleri gösteriyordu. Onuncu, on birinci ve on ikinci sınıflarda bir futbol takımı oluşturmak için yeterince erkek olmadığını düşünürsek, gayet iyi işler başarmışlardı. Artı, bütün erkekler izcilik toplantıları için çalışırken, spora da birilerini bulabilmeleri şaşırtıcıydı.

İtişmeden ve küçük adımlarla hepimiz bodruma indik. Kalorifer dairesinin ve koridorların rutubetli duvarlarına yaslanarak sıraya geçtik. Çöktük, başımızı sakladık ve kollarımızı çapraz hale getirdik. Koridorun uç kısmında kız kardeşimi ve sınıfını görebiliyordum. Küçük çocuklardan bazıları ağlıyordu ama Megan ağlamıyordu. Erkek kardeşimi göremiyordum ama o muhtemelen ağlıyordu. Ben hiç korkma-

mıştım. Diğerleri gibi bu da bir talimdi. Öyle olsa daha iyi olurdu. Üçüncü sınıf futbolcu çocuklarla ve süslü etek giyinmiş hıçkırان kızlarla dolu bu kalorifer dairesinde ölmek, çok utanç verici olurdu. Burası ölmek istediğim yer değildi. Nerede ölmek istediğimi bilmiyordum, ama henüz oraya gitmemiştim.

Siren durdu. Öyle durdu ki, hepimiz sağır olduğumuzu sandık. Herkes nefesini tuttu. Her iki yanıma yaslanan bedenlerden, ciğerlerin genişlediğini hissedebiliyordum. Uzunca bir süre tepemize düşen bombanın çığlığını bekledik, sonra herkes soluğunu bıraktı. “Ah”, “Oh”, “Ben demiştim” gibi şeyler mırıldanmaya başladı herkes. Yanımdaki kız, “Evet, ben de öyle düşünmüştüm,” diyene kada, ben bir şey söylediğimi bile fark etmemiştim. Hafifçe güldü. Suyun yüzüne çıkan baloncukların sesine benzeyen bir ses geldi. Etrafımdaki tüm çocuklar gülüşüp birbirlerini dürtüklüyorlardı. Günün geri kalanında neler olacağını düşünüyorlardı. Komik bir hisse kapılmıştım. Çok büyük bir şey atlatmışız gibi, yanımda hıçkırmakta olan kıza sarılmak istiyordum. Ama bu garip düşünce beni sarstı: Ben hiç kimseden hoşlanamazdım çünkü çekip gidecektim. Tabii bunun bir daha asla olmasına izin vermeyeceğim için, artık istediğim kişiden hoşlanabilirdim.

Öğretmenler bize ayağa kalkmamızı ve sıra halinde sınıflara çıkmamızı söyledi. Arkamdaki kıza gülümsemek için döndüm, ama başkasıyla konuşuyordu. Kız kardeşime bakındım, gitmişti. Merdivenlerden çıkarken erkek kardeşimi

gördüm. Gözleri kızarmıştı, yüzünü görmeyeyim diye hemen başını çevirdi. Tam bir muhallebi çocuğuydu. Sınıfa döndüğümüz zaman, öğretmen yerleşimize oturmamızı ve denemelerimizi bitirmemizi söyledi. On dakikamız kalmıştı. Beş dakikada bitirdim.

Annem ile babamın haberi olmadan, onların konuşmalarını dinlerdim. Gece geç saatlerde, hepimizin uyuduğunu zannettikleri sırada dikkatlice merdivenlere çıkar ve tahtaların gıcırdamamasına dikkat ederek oturdum. Bazen birkaç kelime duyardım, bazen de bütün konuştukları gelirdi kulağıma.

Bu gece merdivenlere çıktığımda, konuşmanın ortasına gelmişlerdi. Bu evin akustiği iyiydi. Yerdeki çıplak tahtalardan olabilirdi. Her şeyi mükemmel bir şekilde duyabiliyordum.

“Tek söylediğim, böyle bir şey olmasını ummadığımdı,” dedi annem. Sesi yorgun geliyordu, sözcükleri çaba sarf ederek söylüyor gibiydi. Öksürdü, sonra devam etti. “Ev çok hoş, hoştan da iyi. Gerçekten sevdim. Hepsini sevmiştim. Şehirden ayrıldığımız zaman bunun olmasını beklemiyordum demek istedim. Özlediğimden değil. Karşı geldiklerini söyleyenler bile doldurulmuş zihinleriyle ve doldurulmuş giysilerle çevriliydi orada. Ama benim merak ettiğim, biz de son zamanlarda... şu anda tam da *onlar* gibi olmadık mı? Güzel

yerlerde yaşayacaktık, kendimizi toprağa verecektik. Anı yaşayacaktık. O anda yaşayacaktık. Toprakla iç içe. Ama bu olmadı. İnek tam bir evcil hayvan gibi, sığırlarla yapacak bir şeyimiz yok zaten. Dadı gibiyiz. Tek yaptığımız bu. Evlere dadılık yapıyoruz. Başkalarının çocuklarına dadılık yapmak gibi bir şey bu, Stuart. Sen en sonunda bir şeye sahip olabiliyorsun. Ben de bir şeylerin üzerinde etkim olsun istiyorum. Eşyaları oradan oraya çekmek istemiyorum. Ben de eşya almak istiyorum. Uzun ömürlü bitkiler ekebileceğim bir bahçe istiyorum. Kasaba konseyine üye olmak istiyorum.”

Uzun bir sessizlik oldu. Babam konuşmadan önce düşünmeyi severdi. En son karar verdiği şeyi söylerdi sonra ve son karar olduklarını düşünürdü.

“Hayır,” dedi. “Planladığımız gibi değil. Ama benim öğretmenliği bırakmam senin fikrindi. Eğer sen olmasaydın, resim çizerek hayatımı kazanabileceğimi düşünmezdim bile. Sevdiğim bir şeyden para kazanabileceğim aklıma gelmezdi. Bir evimizin ya da süslü bir arabamızın olup olmamasının senin için fark etmediğini söyledin. Benim muhteşem bir ressam olduğumu söyledin. Ve ben sana inandım. İşte bu hale geldik. Geri dönemem. Artık matematik öğretemem. Çok şey değişti. Yaptığım şeyi seviyorum. Neler yapabileceğimi bana sen gösterdin.” Annem araya girmeye çalıştı, ama babam onu dinlemedi. “Popüler olanı çizmiyorum. Yaptığım şeyleri satabilmem bir mucize. Ama ben manzara çizmeyi seviyorum. Herkes bu modern zırvalığından hoşlanmıyor. Sıçratma sanatı onlarınki. Uzun süre devam edemez. Ben gördüğüm şeyi

Çiziyorum. izdiğim yeri görmem lazım. Yalın, açık, şehirlerden ve dumandan uzak olmalı. Beni bundan alıkoymazsın, değil mi?”

Annem iç çekti. “Demek istediğim bu değil. Uzun ve derin bir nefes almaya ihtiyacım var diyorum. Belki burası bu iş için uygun yerdir.”

Uzun bir sessizlik daha oldu. Babamın durması beni deli ediyordu. “Burası güzel, Liz. Ama eğer taşınmam, beni ressam olarak besleyecek yeni bir yer bulmam gerekirse, benimle geleceksin, değil mi? Gelmeyeceğini söylemiyorsundur umarım.”

“Bu konu üzerinde konuşmak istediğimi söylüyorum sadece.”

“Tamam. Konuşacağız ama şimdi değil. Şu anda buranın tadını çıkaralım. Bu konuyu konuşacağız. Söz veriyorum.”

Babam uzun bir sessizlikten sonra tekrar konuşmaya başladı. “Buraya gel. Yanıma gel.”

Daha fazla konuşma olmadığına göre, annem söyleneni yapmıştı.

Politika dışında bir şey yüzünden tartıştıklarını ilk kez geçen yıl duymuştum. Babam, Megan’ı çizmek için annemi ikna etmeye çalışıyordu. Çıplak hem de. Megan daha yeni yedi yaşına girmişti. Kış güneşi renginde, sarı-beyaz saçları vardı. Gözleri açık maviydi. Bir ceylanınki gibi bacakları ve kalp şeklinde minik poposu vardı. Zarif görünüyordu ve tüy

gibiydi. Tam bir aktristti.

“Çok çekingen,” dedi babam savunmasının bir bölümünde. “Çıplak poz vermek dışa dönmesine yardımcı olacaktır. Hayattan saklanıyor. Yeteneksiz olduğunu düşünüyor. Benim gözlerimden, nasıl bir bedeni olduğunu göreceksin. Güzel olduğunu ve...”

“Saçmalık,” dedi annem. “Bazen kendini böyle saçmalıklara ikna ediyorsun, Stuart. Megan’ı çizmek istiyorsun çünkü tam yaşında. Kusursuz. Unut gitsin.”

“Ama anlamadığın...”

“Yeterince anladım. Başka bir şey duymak istemiyorum.”

Babam sustu. Beş dakika kadar sonra anneme McCarthy’nin söylediği bir şey hakkında ne düşündüğünü sordu. Bu konunun annemin ruh halini değiştireceğini biliyordu. En azından başka birine sinir olacaktı. Ateist bir aile olarak, Mc Carthy’nin herkesi suçlaması bizi çok sinirlendiriyordu.

Orada olduğunu ve bizleri püskürtmek için planlar yaptığını düşünmek istemiyordum. Bir öcü gibiydi. Parmak uçlarıma basarak yatağıma geri döndüm.

Annemle babam uykuya geçtikten çok sonra, yatağıma uzandım. Benim vücudumun kusursuz zamanlarını ne zaman geride bıraktığını merak ediyordum. Göğüslerime dokundum ve düz oldukları zamanı hatırlamaya çalıştım. Ailemiz çıplaklığı pek önemsemezdi. İçimizden birinin sarınmadan banyodan çıkıp odaya yürümesi çok da büyük bir olay değildi. Bazen kapı açıkken çişimizi yapardık ya da etrafta gezinip

kıyafetlerimizi arardık. Hem babamın hem de erkek kardeşimin penisinin neye benzediğini biliyordum. Vücutların değiştiğini biliyordum, tüylendiklerini ve göğüslerin büyüdüğünü de. Yine de bendeki sorunun ne olduğunu anlayamadım. Babam neden beni çizmek istememişti bilemiyordum. Ben gayet istekle poz verebilirdim.

O geceden sonra vücudumu sardım. Bir daha asla evde çıplak gezmedim. Vücudumdan utanıyordum. Hiçbir zaman tam olarak iyileşmeyecek bir yaram olduğunu hayal ettim. Dikiş izleri geçmemişti.

4

8 Haziran Salı günü, yani doğum günümde, okulda da kutlama vardı. Geçen sene aldığın sınıf tişörtünü giyinmen gerekiyordu. Altına ise yeşil ya da beyaz renkte pantolon ya da etek giyinmeliydin. Eğer geçen sene burada değildiyse, Paskalya tatilinden hemen önce bir sınıf tişörtü sipariş etmen gerekiyordu. Bizim için çok geçti ve bu çok kötüydü. Ölü çocuğun tişörtünün üst katta, tavan arasında olduğundan emindim. Bugün onun hakkında çok düşünmüştüm. Annem pastamı getirdiğinde ve herkes “İyi ki doğdun” diye bana şarkılar söylediğinde onu hayal ettim. Bu masada oturmuş ve mumlarını üflemişti. Gelecek doğum gününde ölmüş olacağı hiç aklına gelmemişti. Ne dilek dilediğini merak ettim.

Tam mumları üflerken, ensemde bir ürperdi hissettim. Onu göreceğimden emin bir şekilde hızla döndüm. Ama eğer burada olsaydı bile, eşyalarıyla birlikte tavan arasında kilitli kalmış olmalıydı. Toparlanmıştı ve bir dilek gibi beni bekli-

yordu.

“Lanet olsun ve kahretsin!” Brenda sürekli küfür ederdi; yaşamını devam ettirmek için bir kalp atışı gibi buna ihtiyaç duyuyordu. Küfür etmediği zaman kelimelerini şaşırıyordu. Küfür kelimeleri, Brenda için sesli harf gibiydi. İngilizce konuşmanın gerçek birer parçalarıydı.

Okul bitti. Ön bahçede dün yapılan bir partiyle herkes için yumurtalı ve ton balıklı sandviçler hazırlanmıştı. Okul grubu sahneye çıktı.

Eğer yaz okuluna gitmezse, Brenda sınıfta kalacaktı. Ona derslerinde yardımcı olmayı teklif etmiştim. Yapacak bir şeyim olurdu. Gidip matematik kitabını getirmesini söyledim.

Onun evine gitmek istemiyordum. Perde kapıdan baktığımda, evleri loş ve tozlu görünüyordu. Ayrıca, babası da içerdeydi. Brenda’ya piknik masasında çalışacağımızı söyledim. Ama masa parçalara ayrılmak üzereydi.

“Bütün matematik denklemlerinin çözümü için bir formül ya da formüller vardır. İş, formülleri hatırlamakta.” Üçgenin, dairenin ve karenin alanlarını bulmak için gereken formülleri yazdım. Sonra matematik kitabındaki bazı problemleri çözdüm, bunlar basit şeylerdi. Brenda bakmıyordu bile.

“O kadar da zor değil, Brenda. Bir dene bakalım.” Basit bir problem yazdım.

“Siktir,” dedi.

Benim ailemde hiç kimse küfür etmezdi. Derin bir nefes aldım. O kelimeyi boğazıma kadar emdim ve ağzımda çevirdim. Önce S harfini söylemeye başladım, sonra durdum. Tamamını söyleyemeyecek kadar korkmuştum. Brenda'nın koluna dokundum. Sanki ona vurmuşum gibi irkildi.

"Brenda, matematik bir şifre gibidir, bir oyun gibi. Saadece kuralları bilmen gerekir."

"Ben de senin," dedi. Matematik kitabını yere attı ve evine gitti.

Siktir, diye fısıldadım. Söylenişini sevdim. Brenda'nın bana öğretecek çok şeyi var diye düşündüm.

Piknik masasının oturağında döndüm ve ayağa kalktım. Çimenliğe doğru dönmüştüm. Kırmızı saçların ve soluk beyaz bir kolun hareket ettiğini gördüm. Rusty'di. Bir meşe ağacının arkasına saklanmıştı ama omuzları görünüyordu. Kolları kesilmiş tişörtlerinden birini giymiş olmalıydı. Sanki ağacın içini görebiliyormuşum gibi, onun gözlerini hayal ettim. Beyaz kirpikli, mavi gözlerini endişeyle kırıştırtıyor olmalıydı. Vücudunun o ağacın arkasında nasıl gerildiğini hayal ettim. Kaçmaya hazır bir geyik gibiydi. Bu şekilde izlenmek hoştu; sırtıttığını hissedebiliyordum. Kendi vücudumu da hissedebiliyordum. Komik bir histi. Bana sanki daha önce orada olduğunu bilmiyormuşum ya da ortalıkta çıplak geziyormuşum gibi geldi. Yavaşça uzaklaşmaya başladım. Caddeyi geçene kadar geri dönüp bakmadım. Ama sonra, daha fazla dayanamayıp döndüm. Meşenin arkasında kaybolmadan hemen önce Rusty'nin bakışlarını yakaladım.

Ertesi gün Helen bizim mutfakta oturmuş, çalı fasulye-
lerinin uçlarını kırıyordu. Kızıl-kahve saçlarını kalın bir örgü
yapmıştı. Pamuklu, ev yapımı, basit ve mavi bir elbise giyin-
mişti. Olduğundan çok daha uzun görünüyordu, çünkü saç-
ları çok gürdü ve omuzları bir platform kadar genişti. Elleri
nasırlıydı ve tımakları kısacık. Takvimdeki kızların tam ter-
siydi ve erkeklerin çoğu onu basit bulurdu. Ama ben gözle-
rimi Helen'den alamıyordum. Özel bir yanı vardı. Şişman
olsa da, ben ona zarif derdim.

Helen anneme yardım ediyordu. Annemin yardıma ihti-
yacı olduğundan değil, dua etmek dışındaki zamanlarında
yapacak bir şeyler bulmak istediği için bunu yapıyordu.

Murphy ailesi baptistti. Annesi ve babası ortalıkta ol-
madığı zamanlar küfür etse de, Brenda'nın Tanrı'ya inandığ-
ını biliyordum. Helen, inancı bir adım daha öteye götürmüş-
tü. Bizi kurtarmaya kararlıydı. Annem Helen'e ateist olduğ-
umuzu söylemiş olmalıydı çünkü son haftalarda, birlikte bir
kalemin ucuyla yere delikler açmış, tohum atmış, sonra da
toprağı düzeltmişlerdi. Çalışırken, annemin sürekli aynı çi-
viye vuran adamın çıkardığı sese benzeyen sesini ve taşların
üzerinden geçen suyun sesi gibi mırıldanan Helen'i duyabi-
liyorduk. Birkaç yıl önce, annemin üzerine iddiaya girebilirdim.
Ama bugün Helen'in üzerine oynuyordum. Annemin
saldırıya geçmesi, Helen'in inancını kuvvetlendiriyordu. Bi-

zim evden sırtı daha dik ayrılıyordu ve çabaları onu daha dindar yapıyordu. Bizim kurtuluşumuz için küçük bir zafer daha kazandığından emin oluyordu. Komik olan şu ki, Helen git-tiği zaman, annem de o günü kazandığını sanıyordu. İnanç, hatta inançsızlık bile, yıkılması zor bir şeydi.

“Tamara, Robert ve Megan’ı bu pazar bizimle kiliseye götürmeyi çok isterim,” dedi Helen. Bir tane fasulye kırdı ve masanın üzerindeki bakır kabın içine koydu.

“Sanmıyorum,” dedi annem. O da kaba bir fasulye ko-du.

Helen bir tane daha fasulye aldı ama bu sefer ağzına at-tı. “Tanrı’ya inanmadığınızı biliyorum, Bayan Anderson, ama çocuklarınız bütün seçenekleri görmeli. Böylece bir se-çenekleri olabilir. Onlara vaaz vermeyeceğim, sadece kilise-ye götüreceğim.” Bakışlarını annemin yüzünden almıyordu. İkisi de fasulye kırmayı bıraktılar.

Kömürleri kullanarak, Helen’in ellerini çizmeye çalışı-yordum. Çizdiğim şeyler biçimsiz, garip şeylere benzemişti. Neden zahmete girdiğimi bilemiyordum. Anneme baktım. Gözleri morarmıştı. O kadar yorgundu ki, iyi bir teze karşı koyamıyordu.

“Onlara vaaz *vereceksin*, Helen. Hep veriyorsun. Bu se-nin dininin bir parçası. Mecburi. Seni böyle büyüttüler. Muh-temelen vaaz verdiğinin farkına bile varmıyordur.” Bunları kibarca ama kesin bir dille söylemişti. Helen’i seviyordu.

“Ben sadece Tanrı’nın sunduklarını onlara gösteriyo-rum, işte bu fasulyeler gibi.” Helen bir avuç fasulye aldı ve

havaya kaldırdı. Fasulyelere, annemin bütün şüphelerine açık bir cevaplanmış gibi davranıyordu. “Bunları bir dükkândan almış olmanız, onların Tanrı’da gelmediğini göstermez. Tabii, bahçeniz mahsul vermeye başladığında, emeklerinizin karşılığını aldığınızda, topraktan gelen yiyeceklerin mucizesini göreceksiniz.”

Annem yavaşça nefes aldı ve yine yavaşça bıraktı. Böyle bir yeteneği vardı; uzun bir nefes almanın ve sonrasında iç çekmenin sanatını oluşturmuştu. “Helen, her şey bir mucizedir. Ben bunu reddetmiyorum. Amiplerin okyanustan çıkması ve karada yaşaması bir mucizedir. Maymunların ilk insanlara dönüşmesi de bir mucizedir. Ama bu, her şeyi kontrol eden bir Tanrı olduğunu göstermez. Evrimin bilimsel kanıtları var. İnandığın her şey bir kurgu kitabından geliyor. O kitapta geçtiği söylenen olaylardan yıllar sonra bir grup fanatik tarafından yazılmış bir kitap. Kanıtı yok.”

“Size katılmıyorum,” dedi Helen. “Kanıtı tam burada, gün gibi aşikâr.” Fasulyeleri kaba geri koydu ve bana gülümsedi. Sıcak ve samimi bir gülüştü. Ben de ona gülümsedim.

Helen anneme baktı. “Çok parlak çocuklarınız var, Bayan Anderson. Onlara çok fazla şey öğrettiğiniz için böyleler. Siz ve Bay Anderson öğretmensiniz. Hayatta her şeyin bilinmesi gerektiğine inanıyor olmalısınız.”

Annem başıyla onayladı. Biraz endişeli görünüyordu, bir savaşı kaybetmiş gibiydi. Helen devam etti. “Benim söylemek istediğim, çocuklarınızın da benim dinimle ilgili bir şeyler öğrenmesini istediğim. Bugün dünyada, din çok güçlü

bir kuvvet. Eğer konu hakkında bir bilgileri olmazsa, bu onların dezavantajı olur. Tabii yeni bir şey öğrenmek canlarını da yakmaz. Ne düşünceleri gerektiğine kendileri karar verebilirler, değil mi? Siz bundan korkmuyorsunuz ya?”

Annem bana baktı. Sıkılmış ve ilgilenmiyormuş gibi görünmeye çalıştım.

“Tamam,” dedi annem. “Eğer isterlerse, seninle gelebilirler. Ama vaaz yok. Sadece gözlem yapacaklar. Gitmek isteyeceklerinden şüpheliyim. Baskı yapmamalısın. Sadece teklif et.”

“Teşekkürler,” dedi Helen. Bana baktı. Annem de bana baktı. “Benimle kiliseye gelmek ister misin?” diye sordu Helen.

“Evet. Hoş bir kıyafet mi giymem gerek?”

“Evet, giyinsen iyi olur.”

“Tamam,” dedim. Heyecanlanmıştım. Tanrı büyük bir gizemdi. Annem ve babam için Tanrı bir düzenbaz, bir sahtekâr, alt sınıflar için bir batıl inançtı. *Tanrı* sözcüğü kötü bir tat gibiydi. Ama bir süredir, Tanrı’nın ne olduğunu kendi gözlerimle görmek istiyordum. Bir şeyler kaçırıyor olabilirdim. Helen ruhumun karışık olduğunu söylemişti. Annemin ruhlara inanıp inanmadığını bile bilmiyordum. Bu konuda hiç konuşmazdı. Ama ben bu sözcüğü sevdim. Anlamı hoşuma gitti. Helen’in ruhum hakkında konuşması da hoşuma gitti. Sevdği bir şeyden bahsediyormuş gibiydi. Ruhum ve Tanrı gerçek mi diye bakmak için kiliseye gitmek istiyordum. Ama eğer gerçekse, annemin kalbi kırılacaktı.

Annem yeniden fasulyeleri kırmaya başladı. Yüzü sakin, ama fasulyeleri sert bir şekilde kırıyordu. Sürekli Tanrı'ya karşı savaşıyordu. Hayatımız boyunca bizi okul arkadaşlarımızdan ayırmıştı ve şimdi teslim oluyordu. Çünkü Helen doğru tezi sunmuştu. Helen çok akıllıydı. Ya da Tanrı ona yardım ediyordu.

"Gidip Robert ve Megan'a da gelmek isterler mi diye sorayım," dedi Helen ve ayağa kalktı.

"Eminim istemeyeceklerdir," dedi annem fasulyelere. "Onlar sana Tamara kadar düşkün değil." Konuşmanın başladı. zamanki kadar kibar bir dilde söylememişti. Annem kaybetmekten hoşlanmazdı.

Robert ve Megan da evet dediler.

Annem ineğin otlağı ile avluyu ayıran çite yaslanmış duruyordu. Evden uzaklara, benden uzaklara bakıyordu. İleri doğru yürüdüm ve bir direğe yaslandım.

Boğa bize bakıyordu.

"Helen'le kiliseye gitmemin bir sakıncası var mı?"

"Bak," dedi annem. "Buradan bakınca sığırlar tepede, benekli bulutlar gibi duruyorlar. Bulut şeklinde inekler. Ne aptalca. Çimleri yeşil bir gökyüzü yapıyorlar. Sanırım bu insanların bir şeylere nasıl baktığına bağlı." Kahkaha attı. Keskin bir kahkahaydı. İçinden yükselen bir şeylerin küçük bir

kaçışıydı. Nasıl hissettiğini anlayabiliyordum.

Uzandı ve saçımı okşadı. “Kiliseye git. Bir bak ve kendin gör. Ne düşüneceğine kendin karar ver.”

Demek istediği bu değildi. Benim inanmamamı, bu konuda sadece ona güvenmemi istiyordu. Hayatı onun gibi görmemi istiyordu. Ama belki de Tanrı’ya inanmak gözlük takmak gibi bir şeydi. Belki ona bazılarının ihtiyacı vardı.

Tanrı’nın neye benzediğini merak ediyordum.

O gece Tanrı’yı hayal ettim. Albert Einstein’a benziyordu.

Babamın anne ve babası bizimle konuşmuyorlardı, bize bir şey yazmıyorlardı. Onlarla hiç tanışmamıştım. Onlar dindarlardı. Annemi, babamı Tanrı’dan uzaklaştırmakla suçluyorlardı. Tabii matematik öğretmenliğinden de. Annemin bir şeytan olduğunu düşünüyorlardı. Babam onlara bu şekilde konuşamayacaklarını söylemişti. Onlar da bir daha konuşmadı ve her ikisine de sırtlarını döndüler. Evlenmeden önce annemin hamile kalması da bu durumun düzelmesine yardımcı olmadı.

Babamın içinde hâlâ biraz inanç kaldığını düşünüyordum. Çünkü bazen kafasının üzerinde biri cevap verecekmiş gibi, başını kaldırıp yukarı bakıyordu. Bunu annem yanında olduğunda hiç yapmıyordu. Eğer annem görürse, tavanda bir çatlak olduğunu ya da gökyüzünün ne kadar mavi olduğunu söylüyordu. Bence babam inanmak istiyordu, ama annem

onun için o kadar önemliydi ki, onu riske atmak istemiyordu.

Tanrı hakkında bir şeyler öğrenmemiz onu az da olsa mutlu ediyor mu diye merak ediyordum. Belki de eğer biz dini öğrenirsek, anne ve babasıyla konuşabileceğini düşünüyordu. Annemin söylediği her şeyi neden yaptığını hiç anlamıyordum. Belki de şehvet böyle bir şeydi.

Hepimiz Murphyerin kamyonetine doluştuk. Bay Murphy, Bayan Murphy ve Helen öne oturdu. Robert, Megan, Brenda, Rusty ve ben arka koltuğa oturduk. Birbirimize yaslanmıştık, bacaklarımız ve ayaklarımız peş peşe sıralanmıştı. Dev bir kırkayak gibi görünüyorduk.

Hepimiz tertemizdik. Brenda'nın saçı geriye taranmıştı, bu haliyle o kadar da karışık olduğu söylenmezdi. Rusty ceket ve bol pantolon giyinmişti. Bunu kıyafetlerin içinde hiç de rahat görünmüyordu. Şortuyla daha çok hoşuma gittiğine karar verdim. Kulakları küçüktü ama çok da küçük değildiler. Teni pembeleşmeye başlamıştı. Çok fazla çili vardı. Bana baktı, göz kırptı ve sonra pencereden dışarı baktı.

Helen çok hoş, çiçekli bir elbise giyinmişti. Bugüne kadar üzerinde gördüğüm bütün elbiselerden daha çok modaya uygundu. Bayan Murphy, Brenda ve Helen beyaz eldiven takmışlardı. Eldivenler olmadan kendimi çıplak gibi hissettim. Ellerimi kollarımın altına koydum ki kimse görmesin. Bay Murphy koyu mavi bir takım giyinmişti, ütülü ve temiz bir takımdı. Ama elleri lekeliydi ve ellerindeki çizgilerin arasına

kömür dolmuş gibiydi. Bacağı tam olarak kırılmadığı için, arabaya binmekte zorlanmıştı. Ben bakmamaya çalıştım, ama Robert gözünü ayırmadan izledi. Arabayı sürmekte olan Bayan Murphy, açık yeşil bir elbise giyinmişti. Kafasında yeşil bir şapka vardı. Bir anne gibi görünüyordu ve buna çok şaşırmıştım. Çünkü hep garson olduğunu düşünmüştüm. Helen'in anne olduğunu sanıyordum.

Arabadan inip kiliye doğru ilerlerken, Bay Murphy karısının elini tuttu. Bay Murphy aksıyor olmasaydı, kiliseye giden diğer anne babalar gibi görünüyorlardı. Katran kâğıdı kaplı bir evde yaşayan insanlar gibi görünmüyorlardı. Herkes güzel giyinmişti. Kadınlarda eldivenler, şapkalar, cüzdanlar ve parlak ayakkabılar vardı. Durup birbirlerine selam veriyorlardı. Bize doğru bakıyorlardı. Bizden bahsettiklerinden emindim. Hepsi birbirini tanıyordu. Konuşacak yeni bir şeyler çıkması hoşlarına gidiyordu. Onlara göre dinsizler, anne babaları olmadan kiliseye gelmişlerdi. Bu öğleden sonra, telefonlar çok meşgul olacaktı.

Helen'in kilisesi, tuğladan yapılmış küçük bir Baptist kilisesiydi. Kasabanın ana caddesinin üzerinde ve hırdavatçının hemen yanındaydı. Kilisenin öyle çok bakılacak bir yanı yoktu. *Life* dergisinde gördüklerime benzemiyordu. Eğer özellikle orayı aramıyorsan, hiç gözüne çarpmazdı.

Üç tane merdiven çıktık ve ön odaya girdik. Asıl kiliseye giden kapılar açıktı. Helen elini omzuma koydu ve beni ileri doğru götürdü. Annesiyle babasının arkasından, boş bir sıraya geçtik. Hepimiz yan yana dizildik. Kilisede şimdiden

birkaç düzine insan vardı, ama bu sırada hiç kimse yoktu. İnsanların her hafta aynı yere oturduklarını tahmin ettim. Bu Murphylerin sırasıydı. Robert, Megan ve benim sıkışabileceğimiz kadar yer vardı. Helen koridor tarafına, benim yanıma oturdu. Diğer yanımda Brenda vardı. Arada paket olmuştum.

Kilise, balmumu, toz ve sıcak kokuyordu. Renkli camlardan içeri güneş giriyordu. Camlar büyük ya da şık değillerdi ama yine de güzellerdi. Yanıyorlardı. Güneşin açısı yüzünden muhteşem renklere bürünmüşlerdi. Turuncular, kırmızılar, sarılar ve atılın rengi karışmıştı. Bu camlar kemerlerinin hemen altında, üzerlerinde semboller bulunan küçük dikdörtgenlerdi. Sembol olarak altın sarısı bir yıldız, altın sarısı bir haç, beyaz bir zambak ve altın sarısı kocaman bir şamdan vardı. Babamın bu yüksek tavanlı, geniş alanlı yeri seveceğini düşünmüştüm. İnsanın içini ağaçların arasında açık bir alan bulmak gibi bir his kaplıyordu. Güvenli ve özel görünüyordu. Benim kendisini bulmamı bekliyordu.

Orgun başındaki kadın çalmaya başlayınca kalbim hızla attı. İşte buydu. Geri dönüşü yoktu. Tanrı'nın, kilisesinde bir ateist olduğunu anlayacağından korktum. Yiyecek çalan zengin bir insan ya da beyaz gibi davranan bir zenci gibiydim. Ortaya çıkacaktım. Peki, sonra ne olacaktı? Tanrı'ya tam anlamıyla ateist olmadığımı hatırlattım. Çevrem bir ürünüydüm.

Kilisede çok fazla dekorasyon yoktu. Baptistlerin tarzı mı buydu yoksa kilise mi fakirdi bilemiyordum. Oturma yerleri koyu renkli, parlak ahşaptan yapılmıştı. Saten gibi pürüzsüzdü. Platformun önünde bir kürsü vardı. Sol tarafında

iki tane portatif sandalye duruyordu. Bir de sıradan bir piyano gibi duran, açık renkli bir org vardı. Ama müzik titreşiyordu ve ben bunu tenimde hissedebiliyordum. Sahnenin arkasındaki duvarda, sade bir tahta haç vardı. İsa'nın o haçın üzerinde asılı olması gerektiğini düşündüm. Başı önüne düşmüş, kafasına dikenlerden yapılan bir taç takılmış olmalıydı. Bir resimde böyle gördüğümü hatırlıyordum. Bildiğim çok az şeyin de yanlış olmasından korktum. Hepsi bu olmalıydı. Brenda bana bir şey söyleyince sıçradım. Cevap vermedim. Kuralları bilmiyordum. O kurtarılmış olduğu için kuralları çiğneyebilirdi belki, ama ben dikkatli olmalıydım. Tanrı'nın ne kadar güçlü olduğunu tam olarak bilemiyordum. Ama şunu biliyordum ki, eğer Tanrı birine kızacaksa, bunun için en uygun yer kilise olurdu.

Birden yine dışarı çıkmak istedim, orada inanmamak güvenliydi.

Orgu çalan kadın durdu. Kilisenin arkasındaki kapıdan iki adam çıktı. İkisi de normal kıyafetlerinin üzerine, kestane rengi önlükler giyinmişlerdi. Adamlardan birinin boğazında şu beyaz şeyden vardı. Tahta sandalyelerden birine oturdu. Diğer adam kürsünün arkasına geçti ve bir şey söyledi. Ama ben ne dediğini kaçırdım. Herkes ayağa kalktı, ben de onları izledim. Kardeşlerime baktım. Onlar da ayağa kalktılar. Gözleri kocaman açılmıştı. Bense neredeyse gözlerimi kırıpamiyordum. Kadın tekrar org çalmaya başladı ve herkes şarkı söyledi. Robert bana baktı ve gözleriyle soru sordu. Omuz silkemeye bile korkuyordum. Önümde duran sıranın arkasında bir

göz vardı. Helen gözün içindeki kitabı bana verdi. Notaların ve sözlerin yazılı olduğu bir sayfayı işaret etti. Ben nerede olduklarını bulana kadar, şarkı bitti.*

Kürsünün arkasındaki adam, “Şimdi ‘Onun Güzel Adı’-nı söyleyeceğiz. Sayfa 64,” dedi. Sayfaları hızla çevirdim ve doğru yeri buldum ama sadece ağzımı oynattım; bilmediğim bir şarkıyı söyleyecek kadar cesaretim yoktu. Sesler kiliseyi doldurdu. Sanki bütün seslerin ayrı bir yeri vardı ve birleşince muhteşem bir şey ortaya çıkıyordu. Aynı anda hem üzül-müş hem sevinmiştim.

Sonra, kürsünün arkasındaki adam kısa bir dua okudu ve oturdu. Biz de onu izledik. Otururken de şarkı söyledik. İsa’-ya itaat etmekle ilgiliydi. Şarkı söyleyeceğimiz zaman ayakta durmamız gerektiğini sanmıştım ama sanırım gerek yokmuş. Hangi şarkılarda neden ayakta durmamız gerektiğini ve han-gisinde ne yapmamız gerektiğini öğrenmenin ne kadar vakit alacağını düşündüm. Belki de matematikteki gibi bir formülü vardı. Belki de Tanrı’yla ilgili tüm şarkılarda ayağa kalkıyor-duk, İsa ile ilgili olanlarda oturuyorduk. Kütüphanede, bütün bunları anlatan bir kitap var mı diye merak ediyordum. Tüm bunları düşünürken, aklıma başka şeyler geldi. Kız kardeşi-min sesini duyduğumu sandım. Dönüp baktım. Şarkı söylü-yordu. İnanamıyordum.

Şarkıdan sonra, kürsünün arkasındaki adam bugünkü dualarımızda adını anmak istediğimiz özel biri var mı diye sordu. İkinci sırada oturan uzun boylu, kambur omuzlu bir adam ayağa kalktı. Montana’ya taşınan oğlu ve gelini ile ilgi-

li bir hikâye anlattı. Yeni kasabalarında iyi insanlarla, iyi bir baptist toplulukla karşılaşmaları için onlara da dua edeceğini umduğunu söyledi. Tanrı'yı rahatsız etmek için çok küçük bir şey olduğunu düşündüm. Kimsenin tepemize hidrojen bombası atmamasını istememiz gerekmiyor muydu? Ya da dünya barışını? Ama ne de olsa, bu onların Tanrı'sıydı. Ben şu anda ondan kesinlikle bir şey isteyemezdim.

Şimdi de, açık pembe şapkalı bir kadın kalkmıştı. Annesinin hastanede yattığını ve çok hasta olduğunu söyledi. İyileşmesi için dua etmemizi istedi. Kürsünün arkasındaki adam bunları yazdı, sonra başka biri var mı diye sordu. Korktuğum oldu, Helen ayağa kalktı.

“Bizim yeni komşularımız var, Anderson ailesi. Kendi inançları yok. Ya İsa'yı bilmiyorlar ya da onu kalplerine almak istemiyorlar. İsa'yı bulmaları ve kurtarılmaları için dua etmemizi istiyorum.”

“Evet, edebiliriz,” dedi adam. Bunları da yazdı. “Başka biri var mı?”

Hiç kimse konuşmadı.

“Pekâlâ, Yüce İsamıza dua edelim. Önce Bay Henry'nin oğlu ve gelini...”

Herkes başını eğdi. Yüzüm yanıyordu; o kadar sıcaktı ki bayılacağımı hissettim. Helen'i öldürmek istiyordum, ama aynı zamanda bu duanın işe yaramasını umut ediyordum. Tanrı'ya bunun için geldiğimi söyledim. Kurtarılmak istiyordum. Helen eğer kurtarılmazsam, sonsuza kadar cehennemde yanacağımı söylemişti. Kürsünün arkasındaki adam

yüksek sesle dua ediyordu. “Kasabamıza yeni gelen Andersonların da İsa’nın aşkını tanımaları ve selamete ulaşmaları için dua ediyoruz,” dedi. O anda, kirislerin arasından Tanrı’nın çıkacağına kendimi hazırladım. Parlak ve nurlu yüzü olan, bilge ve yaşlı bir adam gibi olmalıydı. Bana beni sevdiğini söyleyecekti. Kurtarıldığımı söyleyecekti. Ama tek duyduğum kestane rengi önlük giyinmiş adamın sesiydi. Dua bittiği zaman, bende hiçbir değişiklik olmamıştı. Tabii o kadar gerginlikten sonra kollarım ve ayaklarım ağrıyordu.

Ayağa kalktık ve “Tanrı Amerika’yı Korusun” şarkısını söyledik. Şarkıyı bilsem de, sadece ağzımı oynattım. Kız kardeşimin ve erkek kardeşimin söylediklerini gayet net duyabiliyordum. Eğer onlar kurtarıldıysa ve ben kurtarılmadıysam, onları öldürürdüm. Helen’e ilk evet diyen bendim. Onlar sadece peşime takılmışlardı. Babayı, oğlu ve kutsal ruhu öven bir şarkı daha söyledik. Ruhlara inanmadıklarını, sadece cennete ve cehenneme inandıklarını sanıyordum. Ama bu ruh kutsaldı. Demek ki istisnaları vardı.

Kürsünün arkasındaki adam, oturan adamı tanıttı. Papaz oydu. Papaz ayağa kalktı. Diğer adam oturdu. Papaz kısa boylu ve şişmandı. Şişkin dudakları vardı. Yanakları o kadar yukarıdaydı ki, gözleri küçücük kalmıştı. Sanki bir tepeye koşarak çıkmış gibi, tıslayarak konuşuyordu.

Papaz bize kendiyile ilgili bir hikâye anlattı. Genç olduğu ve İsa’yı bulduğu zamandan bahsetti. Herkesin birbirini sevdiği, birbirine yardım ettiği mutlu bir aile ile ilgili uzun bir hikâyeydi. Sonra bir gün, yolun aşağısında yaşayan ve o

kadar da şanslı olmayan bir aile olduğunu fark etmişti. Evin babası işini kaybetmişti ve çocukları ölmüştü. Papazın annesi, o aile için bir şeyler pişirerek onlara yardımcı olmuştu. Babası ise evlerini boyamalarına yardım etmişti. Diğer evin annesi, bir gün elinde kır çiçekleriyle gelmiş ve ağlamaya başlamıştı. Papazın annesi, ağlayan kadını kiliseye götürmüştü. Onlar kiliseye giderken, o sırada on dört yaşında olan papaz da peşlerine takılmıştı. Kilisede dua etmişlerdi. Annesi oğluna bütün kalbiyle güçlü bir dua etmesini söylemiş ve papaz dua etmişti. O anda İsa gelmişti. İsa ona hayatını Tanrı'ya adamasını söylemişti. Çocuk söyleneni yapmış olmalıydı. Şu anda bize vaaz verdiği göre, yapmıştı işte. Ailenin durumunun birkaç yıl sonra düzeldiğini söyledi. Baba bir iş bulmuştu. Anne acısıyla yaşamayı öğrenmiş, İsa'yı yeniden sevmişti. Güçlü bir dua edilebileceğini de öğrenmiştim. Zayıf bir dua da olabilir demek miydi bu?

“Senin İçin Bir Şey” isimli bir şarkı daha söyledik. Hâlâ oturuyorduk. Bütün bu şarkıların söyleneceğini bilmiyorum, ama hoşuma gitmişti. Şarkı bitince, sözlerini herkesin bildiği bir dua okudular. Sonra herkes birdenbire ayağa kalktı, koridora çıkmaya başladılar. Org çalan kadın yine başladı. Bir ipucunu kaçırmıştım.

Kiliseden çıkar çıkmaz içeriye özledim. Geri gitmek istiyordum. Eğer orada bir dakika daha otursaydım, Tanrı'nın beni bulabileceğini düşünüp duruyordum. Dua eden bu insanlarla ve şarkılarla meşguldü. Ama eğer kalsaydım...

Eve dönerken Rusty'nin yanına oturdum. O kadar ya-

pışık oturmuştuk ki, her nefes alışında göğsünün hareketini hissedebiliyordum. Arka koltukta otururken oldukça sıcaklamıştım. İçeriden gelen bir sıcaklıktı bu. Çok hoş bir histi. Rusty bana çekingen bir halde gülümsedi, sırtımdan edemedim. Birbirimizle hiç konuşmamıştık ama tıpkı annemin gök gürültüsünden bahsetmesi gibi, Rusty'nin ne demek istediğini gayet iyi biliyordum.

Biz eve döndüğümüzde, babam kanepede resimlerden birine başlamak üzereydi. Şövalisini oturma odasının ortasına yerleştirmişti ve tahtanın tepesine taktığı uzunca lambayı yakmıştı. Üvez ağacının dalına konmuş bir güvercin çizecekti. Yabancı iğdeler, bir hanımefendinin perdesinin rengine uyacaktı. "Ee?" dedi babam. "Nasıl gitti?" Sesi gerçekten merak ediyormuş biri geliyordu. Başını kaldırıp durdu. Bekliyordu.

"İyi," dedim. Robert ve Megan da aynı şeyi söylediler.

"Annem nerede?" diye sordu Megan.

"Sanırım biraz kestiriyor," dedi babam.

Megan anneme bakmak için çıktı. Tanrı'yı bugün bulamadığım için mutlu olduğunu görmek istemiyordum. Dışarı çıkıp verandada oturdum. Brenda ve Rusty'e bakınıyordum. Hiç kimse dışarı çıkmadı. Bütün aile içeride kaldı.

Ertesi gün karşıdaki evde kimse yoktu. Yolun kenarına doğru, hendeğin yanındaki çimenliğe oturdum. Çocukken oynadığım bir oyunu oynamaya başladım. Çubukları çapraz

açıyla yerleştiriyor, küçük bir kamp ateşi yapıyordum. Tek başıma ormanda kaybolduğumu hayal ediyordum. Tavşanları öldürerek ve çilek yiyerek hayatta kalıyordum. Elime bir çubuk alıp avuçlarımın arasında çevirdim. Çubuğun ısındığını hissettim, kıvılcımlar çıktığını hayal ediyordum.

Birden annem bana bağırdı. O kadar keskin ve korkmuş bir tonda bağıırıyordu ki, hemen ayağa fırladım. Evin yandığını düşünerek dönüp o yöne baktım. Üç metre ilerimde, tam solumda boğa duruyordu. Kırmızıya dönmüş gözleriyle bana bakıyor, hırıldıyor ve ayağıyla yeri eşeliyordu. Eve doğru koşmaya başladım. Merdivenlerde duran anneme doğru. Ayağım yerden kesilene kadar koştum çimlerin üzerinde adeta uçuyordum. Veranda dokuz metre kadar ilerideydi ve üst merdivene gelene kadar ayağım yere değmedi bile. Annem beni yakaladı ve içeri çekti. Boğa peşimden gelmiş, merdivenlerin dibinde durmuştu. Kapının iki yanından birbirimize bakıyorduk. Annemin çılgılığı hâlâ kulaklarımdaydı. Ben de çılgılık atmış olmalıydım, ama tek hatırladığımı uçuştumdu. Annem Bay Burns'ü aradı. Adam geldi ve boğayı içeri koydu. Sonra da boğanın kaçtığı çiti onardı. En az elli kez özür diledi.

Sonra sakinleştiğimiz zaman, anneme uçuştığımı görüp görmediğini sordum. Bazı şeyleri hayal ettiğimi söyledi.

Ama babam da dışarıdaydı, bir çam ağacını çiziyordu. O da uçuştığımı söyledi. Annem çılgılık attığında dönüp baktığını ve benim uçuştığımı gördüğünü söyledi. Bunu söylerken başını iki yana sallıyordu. Sanki gördüğü şeye inanamıyormuş gibiydi.

“Çok ilginç,” dedi. “Çok çok ilginç.”

Annem, babama karşı gelmedi. Ama o da başını aynı şekilde sallayarak dışarı çıktı. Olayı kaçıran Robert ve Megan bir milyon tane soru sordu. İnanmak istiyorlardı. Erkek kardeşim böyle şeyleri duyduğunu söylüyordu. Çocuklarının üzerinden arabayı kaldıran kadınlar. Kaşıkları büken adamlar. Bütün gün peşimde dolaştı.

O gece, annem odama geldi. “Babanın geniş bir hayal gücü vardır. Bunu biliyorsun, değil mi, Tamara? İkinizin de hayal gücü geniş. Bu iyi bir şey.”

“Ben uçtum,” dedim.

“Tamam, iyi geceler,” dedi. “Ama sakın bir çatıdan atlamaya kalkma.”

Uykuya dalarken, acaba bu Tanrı’nın bir mucizesi mi diye düşündüm. Gerçek olduğunu anlamam için yapmasını istediğim şey belki de buydu. Olabilirdi, ama emin değildim. Belki de vücudum bir başkalaşım geçirdiği için uçmuştum. Tıpkı denizden çıkan ve nefes alan balıklar gibi. En sağlamanın hayatta kalması olayıydı. Belki de ben yeni bir türdüm.

Endişeliydim de. Eğer bu Tanrı’nın bir işareti ise, bana çok kızabilirdi. Çünkü varlığından henüz emin olamamıştım. Kiliseye geri gitsem iyi olacaktı. Yeni bir işaret isteyecektim. Yanlış anlayamayacağım bir işaret.

Üç yıl önce, annem bizi evde eğitmeye karar vermişti. Çocuklarının eğitimine yatırım yapmak istiyordu. Mükem-

mel yaşlarda olduğumuzu söyledi. En sonunda, öğretmenliğe geri dönecekti ve bu dünyada en sevdiği kişiler öğrencileri olacaktı. Bizi eğitmeyecekse, kimi eğitecekti? Tabii şu anda istediği herkesi diye düşünüyordum.

Büyük bir istek ve enerjiyle işe girişti. Okul sabah başlıyor, yorgun kafalarımızı yastığa koyana kadar devam ediyordu. İşte o yıl rahat bir yatağa âşık oldum. Sessizliği beklemeye, bilincimi geride bıraktığım anda zihnimde oluşan koyu gri boşluğa vuruldum.

Ama yılın sonuna doğru annemin isteği azaldı. Hantal, yorgun ve durgun bir hale geldi. Okul saatlerimizi azalttı. Yalnızızda oturup kitapları bize getirmedi. Kendi araştırmalarımızı yapmamız için bizi saatlerce kütüphanede bıraktı. Son-suza dek sürecekmiş gibi görünen bu ev eğitimi bir öyle bir böyle devam ediyordu. İki yıl önce Deer Isle'a taşındığımızda, yeni bir okula yazdırıldık. Tartışma ya da soru olmadan.

O yıl boyunca, günde on beş yeni kelime öğrendim. Bütün bitkilerin botanik isimlerini, türlerini, alt türlerini, bütün kuş, böcek, hayvan cinslerini ve sözlükte R harfiyle başlayan bütün sözcükleri biliyordum. Bir milyon kelime biliyordum, ama çoğunu unuttum. Onlar olmadan çok daha hafif hissediyordum. Eğer o sözcükler hâlâ benimle olsaydı, boğa beni yakalayabilirdi. Uçamayacak kadar ağır olur, aşırı dozda kelimeden ölürdüm.

Boğa beni kovaladıktan birkaç gün sonra babamın ya-

nına gittim. Resim çiziyordu. Resimde uçan bir çocuk vardı. Ben değildim, dokuz ya da on yaşlarında bir çocuktuk. Kız kardeşime benziyordu. Resimde çok göze batmıyordu, çok yükseğe de uçmuyordu. Yerden üç metre kadar yukarıdaydı. Çam ağaçlarının önünde uçuyordu. Uçan bir kızın resmi değildi, ama kıza dikkat etmeden geçemiyordun. Gözün kıza takılıyordu ve kız sayesinde çam ağaçları insana yeni bir his veriyordu. Gizemli görünüyorlardı. O çam ormanında neler olabileceğini merak etmiştim.

Epey uzun bir zamandan beri ilk defa babamın çizdiği bir şeye dikkatle bakıyordum. Muhteşem bir resimdi, çok yalın, çok değişken. Sadece kızın bana biraz daha benzemiş olmasını diliyordum. Göğüsleri olsaydı bütün resim mahvolurdu, ama en azından yüzü bana benzeyebilirdi. Bu, bütün resmi berbat etmezdi.

Resmi iki gün içinde bitirdi. Bu onun için bir rekordu. Yeni bir eskiz bile çizmişti. Bu defa ineğin otlağını resmedecekti. Çayırın kenarında kollarını açmış, rüzgârı yakalamaya çalışan çıplak bir kız vardı. Annem dışarı çıktı, gidip resme baktı. Sonra başını iki yana salladı ve iç çekti.

Bu uçan kız, Megan'a daha çok benziyordu. Ama kabul etmem gerekiyordu ki, bitmemiş haliyle bile, bu resim diğer bütün resimlerinden çok daha canlıydı. Genelde kanepre resimlerini çizdiği zamanlarda da bu resmi çiziyordu. O akşam, babam Scrabble oynamak istedi. Annem, Megan ve ben bir takım oluşturmuştuk. Annem öksürmeye başladığı sırada erkekleri yeniyorduk. Annem bu defa o kadar kötü öksürdü ki,

masaya çarptı. Tahtanın üzerindeki harfler yere döküldü ve yerleri karıştı.

Babam yatma vakti olduğunu söyledi.

5

O gün, annem marketten yiyecek dışında bir şey daha almıştı. Beyaz bir kutu vardı elinde, bir hediye kutusu, ama hiç kimsenin doğum günü değildi. “Sakın dokunmayın,” dedi gizemli bir gülümsemeyle. Sonra yiyecekleri yerleştirdi: Tavuğu fırına koydu, mısır gevreğini dolaba, konserveleri ise rafa. Dışarıda muhteşem bir hava vardı ama Robert, Megan ve ben mutfakta oyalanıyorduk. Annemin aldıklarını yerleştirmesine bile yardım ettik. Mutfak sandalyelerinin etrafında dolandık, dolapları açıp kapadık. Annemin sürekli mutfak masasına, kutuya baktığını fark ettim.

“Dikkatli olun,” dedi. Ama özellikle birimize söylememişti.

En sonunda hiçbir şey söylemeden kutuyu açtı. Beyaz hediye paketini çekti. İçinde, çok açık kadmiyum yeşili bir cam vazo vardı. Camı çok inceydi. Annem vazoyu iki eliyle, bir bebeği tutar gibi yavaşça kutudan çıkardı. Lavaboya gitti ve vazoya su doldurdu, sonra masanın üzerine bıraktı. “Do-

kunmayın,” dedi ve çekmecedan makas alıp dışarı çıktı. Çocuklarla birbirimize bakakaldık. Peşinden mi gitsek, vazoya mı baksak karar veremiyorduk.

Kırılabilir şeyler almazdık. Bu hiç konuşulmayan bir kuraldı. Kırılabilen şeylerin hayatımıza girmesine izin vermezdik. Taşınması kolay olmayan şeylerimiz olmazdı hiç. Sadece teneke kutular, birkaç oyun, tuvaller, boyalar, çerçeveler, çerçeveli resimler, botlar ve ayakkabılar alırdık.

Annem içeri taze kesilmiş çiçekler getirdi. Saplarını keserken, “Bunlar kovan çiçeği. Diğer ismi yüksükotu. İlaç için kullanılırlar, ama eğer yenirlerse ölümcül olabilirler. Gelin-cikler. Afyon bunlardan yapılır. Civan perçemi, kumaş boyası olarak kullanılır. Haseki küpesi. En sevdiğim,” diyerek tek tek çiçekleri tanıttı. Hem konuşup hem saplarını kesiyordu. Sonra dönüp her seferinde vazoya bir tane çiçek yerleştiriyordu. İşi bitince geri çekildi ve yeşil camın üzerine kıvrılan çiçeklere baktı. Derin bir iç çekti. Annem sıcak bir yaz gününde uçuşan kelebekler gibiydi.

“Çok hoş,” dedi Megan.

“Teşekkürler,” dedi annem. “Hoş, değil mi?” Cam vazoyu aldı ve evin etrafında gezinmeye başladı. Üçümüz de peşinden gidiyorduk. Farklı farklı yerlere koyuyor, sonra bir adım geri çekilip bakıyor ve vazoyu tekrar alıyordu. Vazo en sonunda, kanepenin ile dolgulu sandalyelerden birinin arasında duran parlak masanın üzerinde kaldı. Ama sabah yine mutlak masasındaydı, akşam ise yemek masasına alınmıştı.

O gece, babam en sonunda vazo konusunu açtı. “Evet,

çok hoş. Neden bu kadar kapıldığını anlayabiliyorum. Taşması çok zor olacak. Dayanamayabilir.”

Başka bir kural daha: Son ana kadar taşınmaktan bahsetmiyorduk. Bunu söylememiş olmasını dilerdim. Vazonun büyüğü kırılmış gibiydi. Vazonun kendisi de kırılmış gibiydi.

Ama sonraki hafta babamın sözleri öyle bir hale geldi ki, vazo güçlendi. Bir şekilde daha kalın oldu. Vazonun durduğu yerden geçerken, ayaklarımızı basmıyorduk. Ona bakmıyorduk bile. Artık bizim bir parçamız olmuştu.

Bu evde hem daha dikkatli hem daha dikkatsiz davranır olmuştuk. Haliya meyve suyu dökmemeye, yerleri çizmemeye, duvarlara vurmamaya daha da özen gösteriyorduk. Ev eşyalarımızı içine çekmişti. Bir sünger gibiydi. Ayakkabımızın birini, bahçe eldivenlerini ya da bir kutu keçeli kalemi kaybediyorduk. Arazilerden üçünün kartını kaybettiğimiz halde atmadığımız bir Monopoly oyunumuz vardı; her yere bakmıştık, ama yine de kanepelerden ya da kilimlerden birinin altında bir gün bulabileceğimizi umuyorduk. Daha önce işe yaramayan ya da kırılan şeyleri hemen atardık. Bir şeyleri tamir etmek insanların boş zamanlarında yapacağı bir şeydi ama bizim günlerimiz sınırlıydı. Kırılan şeyleri hemen atıyorduk. Sadece sağlam olan şeyleri taşırdık.

Ama bu sefer, sanki bizim evimizmiş gibi yaşamaya başlamıştık.

Kasabaya çok nadir gidiyordum. Bir sebebi yoktu. Çok yaşlı, hayatta çok şey görmüş insanlar için bu kasabanın uy-

gun olacağını düşünüyordum; burası inatla düne tutunuyordu. Bir bloğun hâlâ tahta kaldırımları ve kenarları vardı. Sanki atımızı bağlamaya ihtiyacımız olacaktı da. Markette ancak temel ihtiyaçlar bulunuyordu. Un, tuz, yumurta, patates, taze meyve, konserve meyve, taze sebze ve konserve sebze ve arkadaki soğutucuda tutulan etler vardı. Bir de pek çok çeşit domates salçası vardı. Değişik hiçbir şey yoktu. Yeşil zeytin yoktu. Nadiren ananas ya da erik gelirdi. Yedi yıl önce yapılan son ekler dışında, İkinci Dünya Savaşı öncesinde donmuş bir kasabaydı. Belediye binasının önüne yapılan, üzerinde kırk sekiz ölünün ismi yazılan granit taş en son değişiklikti.

Bu kasabayı sevmiyordum. Kasabada bir şemsiyenin altında birbirine sarılmış iki çocuğun heykeli vardı. Çeşmenin fıskiyesi sayesinde, üzerlerine hiç bitmeyen bir yağmur yağıyordu. Güneşli bir günde, bu çocukların sonsuz bekleyişinin çok eski bir yanı vardı. Ayrıca, hiç özel hayatlarının olmaması üzücüydü. Heykele bakmamaya çalıştım; onları gece vakti tek başlarına hayal ettim. Hiç bitmeyen yağmurlarının altında, ayakları çimenlere gömülüydü. Kâbus gibiydiler.

Ama bugün annem alışveriş yaparken, ben de kasabaya gitmek istedim.

Annemi markette bıraktım ve yolun karşısındaki Myra'nın Dükkânı'na geçtim. Brenda, Myra'nın bir Hintli olduğunu söylemişti. Sihirli güçleri olan Hintli bir prenesti ve ihtiyacın olan her şey onda bulunurdu.

Dükkâna girdiğimde, Myra tezgâhın arkasında oturu-

yordu. Uzun siyah saçları ve siyah gözleri vardı. Etrafa dağılmış olan mallara bakarken, dikkatle beni inceliyordu. Daktilolar, deniz kabuğu kaplı sigara kutuları, pirinçten yapılmış bir trompet, panjuru kahverengi olan bir lamba vardı. Tabaklar, kilimler, eski kıyafetler ve tahta silahlar da bulunuyordu. Her şey vardı. Etrafta gezindim ama aradığım şeyi hâlâ bulamamıştım. Eğer acele etmezsem, annem delirirdi.

“Bir aynanız var mı?” diye sordum.

“Ne tür bir ayna?” diye sordu. Yumuşak ve pürüzsüz bir sesi vardı.

“Bir el aynası,” dedim. “Sapı olanlardan,” diye aptalca ekledim.

“Evet, iki tane var.” Tezgâhın altına eğildi. Cam bir kapıyı açtı ve iki tane ayna çıkardı. Biri tahtadan, diğeri çok süslü ve gümüşlendi. Hangisini istediğim konusunda hiç şüphem yoktu. Gümüş olana uzandım ve farkına bile varamadan onu elime aldım.

Ayna kusursuz bir yuvarlaklıktaydı; camı temizdi, görünümlü güzeldi. Arka tarafına, karartılmış gümüşün üzerine asmalar ve tam ortada birleşen yapraklar işlenmişti. Ortada tamamen açmış bir gül vardı. Ayna pürüzsüz ve ağırdı; benim kolay kaldırmayacağım bir şeyin ağırlığıydı, ama geri dönüş yoktu. Fiyatını bilmesem bile, ayna çoktan benim olmuştu.

“Beş dolar,” dedi. “Eğer yanında o kadar yoksa bana borçlanabilirsin.”

“Hayır, param var.” Bütün paramı getirmiştım. Tam olarak altı dolardı. Beşini ona uzattım.

Parayı aldı ve cebine koydu. Sonra aynayı almak için elini uzattı. “Paket yapayım,” dedi. Tegâhın üzerine beyaz bir kutu koydu.

“Hayır, teşekkürler,” dedim. Bir daha asla bir şeyleri paketlemeyecektim. Bir şeyleri kutulara koymayacaktım. Aynayı göğsüme bastırdım ve dışarı çıktım. Ardımdan, Myra’nın gülümsediğini gördüm. Brenda’ya inanıyordum. O Hintli bir prenesti. Burada, bu kasabada ne yaptığını merak ettim. Belki de ataları yakınlarda bir yerlerde yatıyorlardı. Belki de buradan ayrılamıyordu. Belki ölüler onu bırakmıyorlardı.

Belki de Robert’in hikâyelerinden çok fazla okuyordum.

Kiraladığımız bu evde de diğer evlerdeki gibi aynalar vardı. Yatak odasındaki komodinlerin üzerindeki yuvarlak aynalar, banyodaki lavaboların üzerindeki kare aynalar, yemek odasındaki dolapların üzerindeki uzun dikdörtgen aynalar, duvara tutturulan mumların arkasındaki aynalar evde duruyordu. Ama hepsi yabancı bir yeri gösteriyordu. Bu aynalardan yansıyanlar tatil resimleri gibiydi; yabancı bir ülkeye yapılan gezilerde alınan kartpostallar gibi. Kısa bir süre sonra gidecek bir insanın görüntüsünü yansıtıyorlardı. Ama ben tekrar taşınmayacaktım.

Bu yeni aynam, tam yüzümün büyüklüğündeydi. Benim dışımdaki yerler çok az görünüyordu. Odağın dışında kalan, belli belirsiz bir yer yansıyor: burası bir gün evim diyebileceğim bir yerdi. Aynayı yaklaştırdım, yüzümü gördüm.

Yüksek elmacık kemiklerimi, kalın ve sık kaşlarımı, şekilsiz dudaklarımı ve dümdüz saçlarımı. Ayna yalan söylemiyordu, ama ben ilk defa görüntümden hoşlanmıştım.

Aynayı ölü çocuğun komodininin üzerine yüzükoyun bıraktım.

Tepemde bir tahta gıcırdadı.

Cumartesi akşamı gergin geçmişti. Robert, Megan ve ben ertesi gün Murphylerle birlikte tekrar kiliseye gitmek istiyorduk.

“Anlayamıyorum,” dedi annem. Yemek masasına bir tabak salata getirdi. “Neden tekrar gitmek istiyorsunuz? Tanrı’yı orada bulabildiniz mi?” Bunları hakarete uğramış gibi söylüyordu. Sanki ayakkabısının içinde sümüklü böcek bulmuş gibiydi.

“Hayır,” dedim. “Ben bulamadım.” Robert ve Megan’a bakarak, ben kelimesini özellikle vurguladım. Bir haftadır oldukça dindar davranıyorlardı. Gündelik işleri yapmayı terk etmiyorlar ve asla karşı gelmiyorlardı. Böyle davrandığımız için, annemin bizi kiliseye geri göndermesi gerekirdi aslında.

“Peki, o zaman neden?” Masaya oturdu annem. Hepimizin tabakları doluydu. Yemeye başlamıştık. Bir tek o yemiyordu. Bize bakıp duruyordu. Kafası karışmıştı. İhanete uğramıştı. Ağlayacakmış gibi duruyordu.

“Bulabilme ihtimali hoşuma gitti,” dedim.

“Ben pencereleri sevdim,” dedi Megan. “Ve şarkı söylemeyi.”

“Ben de şarkı söylemeyi sevdim,” dedim, altta kalmamak için.

“Ya sen?” diye Robert’a sordu annem.

Robert omuz silkti ve kafasını eğdi. O kadar bebekti işte. Ben ve Megan gittiğimizde o geride kalmamak için geliyor diyebilirdim. Ama eğer annem o kadar akıllıysa, kendi anlayabilirdi.

“Bu onların seçimi,” dedi babam. “Teraziye dengeliyorlar.”

Annem öfkeyle baktı babama. Dudakları beyazlamıştı. “Dinle ilgili konuşuyoruz. Ağırlıklarla ya da ölçülerle ilgili değil. Bir beyin yıkama tarzından söz ediyoruz. Bu bana korkunç geliyor.”

“Eğer sen yanılıyorsan, hepimiz sonsuza dek cehennemde yanacağız,” dedim. “Sen bizim ruhlarımızı riske atıyorsun.”

“Lanet olsun! Başlamış bile. Helen’in canı cehenneme.”

Hepimiz şok olmuştuk. Helen’i lanetlemek, küçük bir köpeği tekmelemek gibiydi. Hatta daha da kötüydü. Babam çatalını bıraktı ve boğazını temizledi.

“Ben de bu işten en az senin kadar hoşlanmıyorum, Liz. Ama biz onları böyle yetiştirdik. Kendi kararlarını kendileri verirler.” Sanki annem bizden bahsettiğini anlamıyormuş gibi, bizi işaret etti. “Kiliseye tekrar gitmek onlar için en iyisi olabilir. Ne kadar çok giderlerse, inançlarını o kadar çabuk

yitirirler. Şu an onlara çok hoş geliyor. Eğer buna karşı savmazsak, geçer ve etkilerini kaybeder.”

Annem ağzını açtı, ama konuşmadı. Ayağa kalktı. Yemeğine dokunmamıştı.

“Şu anda, pek aç değilim,” dedi ve dışarı çıktı.

Bir süre, sessizlik içinde yemek yedik. En sonunda, babam konuştu. “Pekâlâ, bugün ilginç bir şey oldu mu?”

“Yeni bir korku hikâyesi aldım,” dedi erkek kardeşim. Heyecanlanmıştı. Gözleri parlıyordu. “Çok ama çok muhteşem. “Hikâyedeki adamın karısı ölüyor ve sonra geri geliyor. Ama kadının bütün etleri dökülüyor ve...”

“O dergilerden hoşlanmadığımı biliyorsun, Robert. Sen istersen okuyabilirsin, ama ben o korkunç detayları dinlemek istemiyorum.”

Robert başını tabağına eğdi ve yemek yemeye devam ettik.

Kilise bu sefer farklıydı. Nereye oturacağımızı biliyordum. Söylediğimiz ilahinin yerini kitapta kolayca bulabiliyordum. Hâlâ yüksek sesle söylemiyordum ama sözlerini zihnimden geçiriyordum. En iyisi de, Helen ayağa kalkmadı ve ben çok rahatladım.

Bir sürü insan ayağa kalktı. Zor bir hamilelik geçiren kızları, banyo yapmayı ve kendine bakmayı bırakan amcaları, sinirini kontrol edemeyen torunları için dua etmemizi istediler. Dua ederken, kendi mesajımı da ekledim. Eğer beni

boğadan o kurtardıysa, bunun için minnettar olduğumu söyledim ve acaba beni ikna etmeye devam edebilir mi diye ki-barca sordum. Mesajımı gökyüzüne gönderdim. Böyle püs-küllü bir bela olduğum için özür de diledim ama bu benim için çok zordu. Annem bizi iyi ateistler olarak yetiştirmişti.

Birkaç şarkı söyledikten sonra –ben hiçbirini sesli söylememiştim, ama zihnimin içinde mırıldanıp doğru söylüyor muyum diye bakmıştım– papaz, İncil’in Luka bölümünden bir hikâye okudu. Bu kayıp koyunun peşinden gitmekle ilgiliydi. Sanırım Tanrı’nın kayıp insanların peşinden gittiğini söylüyordu. Aklıma benim gibi ilk seferde bulunamayan insanlar geldi. Anlayamadığım kısmı da buydu zaten. Tanrı, İsa’ya inanan insanları kurtarıyordu ve gerisi cehenneme gidiyordu. Daha önce İsa’yı hiç duymamış Hintli çocuklar ne olacaktı? Ya ben Helen’le karşılaşmasaydım ne olacaktı? Annemin çocuğu olduğum için Tanrı beni lanetleyecek miydi? Öğrendiklerimden anladığım kadarıyla, Tanrı o kadar da dost canlısı değildi. Adil de değildi. Annemin ona neden bu kadar kızdığını anlayabiliyordum. Bunları düşünmeyi bir kenara bıraktım. İnanmak için buradaydım. Keşke Tanrı benim için işleri kolaylaştırsaydı.

Sonra papaz kendi hakkında bir hikâye anlattı. Gölde bir fırtınaya yakalanmış ve sandalı ters dönmüş. Üzerinde can yeleği varmış ve kurtarılanaya kadar, tam beş saat soğuk sularda sürüklenmiş. İsa’nın işte bu can yeleği gibi olduğunu söyledi. Orada bizi bekliyormuş ama bizim onu üzerimize giyinmemiz gerekiyormuş. Tanrı’nın bize yarım etmesi için,

onu kalbimizde taşımamız gerekiyormuş. Tekrar konuşmadan önce, uzunca bir süre bekledi. Hikâyesinin iyice anlaşılmasını istiyordu. Sonra şarkı söyledik ve dua ettik. Sonra yine şarkı söyledik. Şarkı söylemek gerçekten hoşuma gidiyordu. Kendi kendime bir sonraki şarkıyı söyleyeceğimi ve böylece Tanrı'nın beni bulabileceğini söyledim. Ama bu şarkı bitince herkes ayağa kalktı ve kiliseden çıkmaya başladı.

Bir kez daha kıl payı kaçırdığımı hissettim. Kilisenin sıcaklığı, şarkıların verdiği rahatlık, etrafımdaki tüm insanların inançları tam beni içine çekiyordu ki ayin bitti. Dışarı çıktım ve her şey eski haline döndü. Uyuşuk, yaşlı bir kasa-baydı işte. Hâlâ dört bloktan oluşuyordu ve hâlâ hiçbir yerin tam ortasında çakılıp kalmıştı.

Kiliseden eve döndükten sonra anneme bakmak için ahıra gittim. Yüzüme pis bir koku çarptı. Saman, gübre, inek sütü ve sıcak tahta kokuyordu. Ahır çatıdan sızan ve etrafa yayılan altın sarısı günışıkları dışında, boğuk ve pusluydu. Tanrı'nın o anda konuşabileceğini düşünerek gerildim. Burası kutsal gibiydi. Bekledim. Hiçbir şey olmadı. Elimi salladım. Havada toz tanecikleri uçtu. Annem burada değildi.

İneği sağmasa bile, annem genellikle ahırda olurdu. Bazen bir saman balyasının üzerinde otururken bulurdum onu, öylece boşluğa bakardı. Belki de burayı gözlerini rahatlattığı için seviyordu. Ahır, dış dünyayı ona uzak tutuyordu. Görülebilecek şeylere bir sınır getiriyordu. Burası insanı rahatla-

tıyordu. Kilise gibiydi.

Annem Edith'i sağlamayı da seviyordu. Öne eğilerek tabureye oturur, elleri dışında hiçbir yeri hareket etmezdi. İneğin sütünü içen tek kişi oydu. Geri kalanımız, kiralık ineğimizden gelen bu sulu şeyi içmek istemiyordu. Buzdolabında kaldığı zaman, üste çıkan yağlardan hoşlanmıyorduk. Annem, içmeden önce şişeyi çalkalasa bile, insan küçük kurbağa yumurtalarına benzeyen yağları görebiliyordu.

Annemi bulabileceğim bir diğer yer ise göletti. Gölet, ahırdan üç kat daha büyüktü. Bazı kısımlarını yabani otlar kaplamıştı ama en ucundaki bölge yüzülebilecek kadar derindi. İçinde balık da vardı. Levrek, pervane ve kedi balığı. Annem gölette balık tutardı, fakat tuttuğu balıkları yememiz için eve getirmezdi. Olta iğnelerini yavaşça çıkarır ve balıkları suya geri bırakırdı. İğneyi çıkarırken, onlara zarar vermeyeceğini ve endişelenmemeleri gerektiğini söyleyerek balıklarla konuşurdu da. Yanağına bir kanca girdiğinde, bunun pek de mümkün olmayacağından emindim.

Böyle huzur dolu yerleri sevse de, annem huzurlu değildi. Sürekli yorgundu ve gözlerinin etrafında daha önce fark etmediğim çizgiler oluşmuştu. Geceleri uyandığını ve mutfığa gittiğini duyuyordum. Dün gece, mutfakta öksürdüğünü duydum. Öksürüğü o kadar düzgün bir şekilde tekrar ediyordu ki, uykuya o sesle geçtim. Annem aşağı indiğinde, babam hiç uyanmazdı. Çok derin uyurdu. Odasında davul çalsak bile uyanmazdı. Babamın, annemin iyi uyuyamadığından haberi var mı diye merak ediyordum. Kimse annemin sağlığını

dan bahsetmiyordu.

Gölete doğru yürümeye başladım. Ahırın yanındaki, tepeye giden yoldan geçiyordum. Uzun bir parça ot kopardım ve çiğnemeye başladım. Çıplak bacaklarıma böcekler saldı-
rıyordu. Buna benzer bir sürü yerde bulunmuştum ama bu-
rayı diğerlerinden daha çok seviyordum.

Annem göltdin en ucundaki çimenlerin üzerine oturmuş, balık tutuyordu. Oturarak balık tuttuğunu hiç görmemiştim. Daha önceleri hep ayakta durur, oltasını atar ve balığı çeker-
di. Sonra tekrar atardı. Ama şimdi sopayı bacaklarının ara-
sına koymuştu. Elleri dizlerinin üzerindeydi. Eğer bir balık
takılsaydı, sopayı çekebilecek kadar hızlı yakalayamazdı.
Umursadığını sanmıyordum. Yanına oturdum, bana gülümse-
di.

“Kilise nasıldı?” dedi.

“İyi idi.”

“Tanrı’yı buldun mu?”

“Hayır.”

“Endişelenme.” Sopayı yavaşça eline aldı ve oltayı çek-
ti. “Hadi evimize gidelim,” dedi.

Ürperdim. Genellikle çok dikkatli olurduk. Sadece ev
derdik. Eve gidelim.

“Bana çok kızdın mı?” diye sordum dönerken.

“Ne?” Durdu ve bana döndü. Arkasından gittiğim için
beni duyamamıştı.

“Kiliseye gittiğim için bana çok kızdın mı?”

“Hayır. Sana kızmadım. Böyle düşündüğün için üzgü-

nüm. Sadece hayal kırıklığına uğradım. Ama senin yüzünden değil, Tamara. Ayrıca yorgunum. Çok yorgunum.”

“Akşam yemeğini ben yaparım,” dedim.

“Tamam. Teşekkürler.”

Eve geri döndük. Robert ahırın yanındaydı. Orada durmuş bisiklete bakıyordu. Daha hiç binmemiştik. Buradaki her yer yokuştu.

Brenda kapıyı çaldığında, mutfak masasında oturmuş bir yandan patates cipsi yiyor, bir yandan da *Life* dergisini okuyordum. “Selam, Tamara,” dedi. Perdenin arasından bakıyordu ve elinde bir kitap vardı.

“İçeri gel,” dedim.

Saçlarına bir şey olmuştu. Epey bir kısmı kesilmişti.

“Saçına ne oldu?” dedim. Brenda’ya bir şeyleri açıkça sormanın bir mahsuru yoktu çünkü o hep böyle yapıyordu. Ayrıca, eğer açıkça sormazsam beni anlamazdı. Brenda’yla konuşurken lafı dolandıramazdın; sinirlenir ve seninle konuşmazdı.

Kitabı masaya fırlattı ve saçını sallamaya başladı. Saçları uçuşuyordu. Artık saçının tamamı karışık değildi. Sadece başının sağ kısmında bir karışıklık vardı. Saçlarının bir kısmı yine eski uzunluğundaydı, omuzlarını biraz geçiyordu. Ama bir kısmı çok daha kısaydı. Ciddi anlamda korkunç görünüyordu. “Bazı düğümleri kestim,” dedi. Ciddi ciddi gülümsüyordu. “Tarayarak düzeltebiliyorum.” Elini saçına götürdü.

Parmakları bir düğüme takılınca dudağını ısırıldı.

“Bunu kesemedim. Kafama çok yakındı. Çok fazla tarayınca da acıyor.”

“Bir fikrim var,” dedim. “Biraz yağ sürmeyi deneyelim.”

Delirdiğimi düşünen bir ifade vardı yüzünde; ama sonra o ifade kayboldu ve omuz silkti. “Lanet olsun, tamam. Aklına hep iyi fikirler gelir. Yağ canımı acıtmaz.”

“Otur,” dedim. Gidip bir havlu ve çengelli iğne getirdim. Havluyu Brenda’nın boynuna sardım ve çengelli iğne ile tutturdum. Sonra annemin mısır yağını ve kız kardeşimin kaliteli tarağını aldım. “Tamam, şimdi düz dur.” Kafasına, düğümün hemen üzerine biraz yağ döktüm. Yağın yarısı saçlarına ve havlunun üzerine aktı. Havluyu düşündüğüm için kendimi çok zeki hissettim. Parmaklarımla yağı yedirmeye başladım, düğümü daha da korkunç bir hale getirmemeye uğraşıyordum. Düğümü önce yavaşça, en sonunda sertçe çektim.

“Çok hoş. Çok hoşuma gitti. Ben küçükken annem de saçıyla böyle oynardı. O da hoşuma giderdi.”

Sonra tarağı elime aldım. Yavaşça dibinden başlayarak, düğümü taramaya başladım. Parmaklarımla düğümü iyice gevşettim. Küçük bir kızıl gerdan yuvası kadardı. Biraz zaman aldı, ama işe yaradı. Sonunda kafasının bir kısmı parlamış ve iyice taranmıştı. Ama o kadar şekilsizdi ki, hâlâ kötü görünüyordu. Yağlı kısmı parlak ve sağlıklı görünüyordu; diğer tarafı ise saman gibiydi.

“Düğümü çözdüm; fakat diğer tarafı da tarayıp düzelt-

mem gerekiyor. Bana güven.”

“Sonsuza dek burada oturabilirim. İşine bak sen.”

Böylece diğer tarafa da yağ döktüm ve tamamen düzele-
ne kadar saçını tekrar tekrar taradım. Sonra annemin makası-
nı aldım ve uzun kısımları kestim. Kendimi biraz fazla kap-
tırdım ve sola doğru saçının şeklini değiştirdim. Saçımı elim-
den geldiğince düzeltmeye çalışarak kestim. Yere düşen saç-
ları gördüğü halde, Brenda hiçbir şey söylemedi. Kulağının
hemen altında durdum. Perçemlerini kısacık kestim. İşim bi-
tince, tarağı aldım ve saçlarını hafifçe kıvırdım. Fazla yağı,
havlunun ucuyla aldım.

“Tamam,” dedim. “Sakın hareket etme. Söz mü?”

“Tamam.”

Yukarı koştum ve aynamı aldım. Aşağı inerken aklıma
geldi ve geri dönüp kız kardeşimin tokasını da aldım. Geri
geldiğimde, Brenda bir santim bile hareket etmemişti. Saçını
arkadan tutturmak için tokayı taktım. Sonra aynayı Brenda’-
ya verdim.

“Aman Tanrım! Tanrım!”

Ağzım kurudu.

“Tanrım, bayıldım! Audrey Hepburn gibi olmuşum!
Sence de ona benzememiş miyim? Saçımın rengi farklı, ama
ona benziyorum! Ah, Tamara, teşekkürler. Sen muhteşem-
sin! Bir de annem görse!” Brenda aynayı çevirip saçlarının
her yanına bakıyordu. Daha güzel görünmüyordu, Audrey
Hepburn’e benzememişti, ama mutlu olmasına sevinmiştim.
Bu biraz da ayna sayesinde olmuştu. Ayna, insanı olduğun-

dan daha güzel gösteriyordu. Belki de bakmak istemediğimiz diğer şeyleri kestiği içindi. Brenda, saçları ve gülümseyen yüzü dışında bir şey görmüyordu. Gerisini hayal ediyordu. Audrey Hepburn gibi olduğunu, zenginliği, film sözleşmelerini, aynanın dışındaki her şeyi, umudu düşünüyordu.

Havlunun iğnesini çözdüm. Yağ damlacıklarıyla leklenmişti. Çamaşır sepetine attım. Brenda hâlâ aynaya bakıyordu.

“En azından yana kay, yerleri süpüreyim,” dedim. Ayağa kalktı ve birkaç adım yana kaydı. Yerdeki saçları süpürdüm ve çöpe attım.

“Helen’e göstermem gerek!” dedi Brenda. Aynayı bana verdi ve boynuma sarıldı. Sonra kapıya koştu. Kitabını burada unuttu. Matematik kitabıydı. Ödevini unutmuştu. Eğer ona matematik konusunda yardım etseydim, kesin kavga ederdik. Ama şu anda, onun için bir Tanrı gibiydim. Belki de bir kuaför olmak, bilim insanı olmaktan daha iyidir diye düşündüm. Garip bir düşünceydi.

Aklıma başka bir şey daha geldi. Brenda’yı mutlu etmek, Tanrı’nın küçük bir mucizesi mi acaba diye düşündüm. Uçmak kadar büyük bir şey değildi, ama yine de... Belki de büyük bir mucize yerine, bir sürü küçük mucizem olacaktı. Bunları not etsem iyi olacaktı.

Brenda’nın kitabına bakınca, matematiği tamamen untabileceğini fark ettim. Günün geri kalanında, saçından başka bir şey düşünemeyecekti. Kitabını ben geri götürecektim. O eve her yaklaştığımda, garip bir his duyuyordum. Eğer içeri

girersem, onlardan bir şey kapabilirim, pirelenebilirim ya da aksamaya başlayabilirim diye endişeleniyordum.

Ama Brenda'nın kitabını geri götürmeliydim.

Rusty yan kapıda duruyordu. Sanki tren bekliyormuş gibi, öylece kapıya yaslanmıştı. "Brenda'nın saçını sen mi kestin?" Konuşmaya başlayınca, yüzü tamamen pembeye dönüyordu.

"Evet." İkimiz de bunu biliyorduk. Ama aklıma konuşacak başka bir şey gelmiyordu.

"Daha değişik görünüyor. Daha iyi diyebilirim," dedi. Nazik olmaya çalışıyordu.

"Teşekkürler. Kitabını bizde unutmuş." Kitabı ona uzattım.

İkimiz de öylece dikiliyorduk.

"Ben ona verebilirim," dedi Rusty. Kitabı yukarı aşağı sallıyordu. Ne demeye çalıştığını anlamam gerekiyormuş gibi davranıyordu.

"Tamam," dedim. Radyoda birinin konuştuğunu duydum. Perde kapıdan büyük sözcükler duyuluyordu. Murphy-lerin hiç kullanmadığı kelimelerdi.

"Hoşça kal," dedim. Döndüm ve yürümeye başladım.

Akşamüzeri, annemi aramak için ahıra gittim. Küçük sandalyenin üzerinde uykuya geçmişti. Elleri kucağına düşmüştü ve kafasını Edith'in koca göbeğine yaslamıştı. Anne-

min horladığını duyabiliyordum. Kulak tırmalayan bir sestî, kalın bir tuvale vuran kuru fırça gibiydi. Edith ise öylece duruyordu. Ben de durdum.

Kiraladığımız her evin hiç unutamadığım değerli bir yanı vardı. Fundalıklar, nehirler, tarlalar ve vadiler birbirine karışırdı. En ufak şeyler bende iz bırakırdı.

1939 yılının yazında doğduğumda, Arizona'daki büyük bir çiftlikte yaşıyormuşuz. Neye benzediğini sadece birkaç resimden biliyordum: Açıklık ve uzak, düz ve yalnız bir yerdi. Ben neredeyse iki yaşına gelene kadar o evde yaşamışız. Sonra Minnesota, Pencer'a taşınmışız. Evimiz Beltrami Island Kamu Ormanı'nın yanındaymış. O evde bir seneden az yaşamışız. Savaş başlayınca, babam da gitmek istemiş. Ama kırk beş yaşında, evli ve çocuklu olduğu için almamışlar. Böylece, 1942 Mart'ında California'ya taşınmışız. Annem, kaldırmı olan evin bu olduğunu söylemişti. Ben kaldırımları hatırlamıyordum. Hayatımda ne kadar nadir yer alacaklarını bilmiyordum. Bilsem, kesinlikle hafızama kaydederdim.

Babam o evde yaşarken birkaç aylığına resmi bırakmış ve savaşa destek vermek için bir iş bulmaya çalışmıştı. Radyoyla ilgili bir işe başvurmuştu. Kulak zarının delik olduğunu o zaman fark etmişlerdi. Yapabileceği en iyi şeyin bir fabrikada çalışmak olduğu söylenmişti. Altı aydan az bir süre uçak parçaları yapmıştı. Okulda matematik öğretmesi ya da resim çizmesi, onu zor işlere ya da monotonluğa hazırlama-

mişti. Hatalar yapmıştı. İşten çıkmıştı ya da bana göre işten atılmıştı. Çünkü kimse bu konudan bahsetmiyordu. Sonra, Rocky Dağları'ndaki küçük bir eve taşınmıştık. Erkek kardeşim Robert, taşınmamızdan üç ay sonra o evde doğmuştu. Sadece ön merdivenlerdeki kütükten parmaklıkları hatırlıyorum. Bir keresinde üzerinde kaymaya çalışmıştım; bir sürü kıymık avucuma ve kalçama batmıştı. Parmaklıklar, sanki kılık değiştirmiş bir kirpi gibiydi. Bu hikâyeyi o kadar çok duymuştum ki, ben mi hatırlıyordum yoksa duyduklarımın mı biliyordum karar verememiştim. Ne olursa olsun, düşününce ellerim acıyordu.

Ben beş yaşındayken, Utah'taki Moab'a taşınmıştık. Oradaki ev kasabaya yakındı, ama kaldırımların yakınında değildik. Babam bizi sabahları Arches Ulusal Park'ına götürürdü. Eve akşam dönerdik. Eğer diğer babaların hepsi savaşta olmasaydı, o da bu evde yaşarken diğer babalar gibi görürdü.

Ben altı yaşına girene kadar Moab'da kalmıştık. Sonra ülkenin yarısını kat etmiş ve Bloomington, Indiana'ya gitmiştik. Derin bir vadinin dibindeydik. Evimizin yanında bir dere vardı. Yağmur yağdığında, dere taşardı; sığ bir gölde yaşamak gibiydi. İşte orada evlere isim vermeye başladım. Hamaklı Ev'di bu. Hamak evin sağ tarafındaki, yaşlı meşe ağacına asılmıştı. Hamağın halatı yumuşacıktı ve biz sallanırken, metal zincir gıcırdardı. Ta ki o ya da biz durana kadar ses devam ederdi. Sonra etraf sessizleşirdi; o kadar sessiz olurdu ki kimse beni rahatsız edemezdi. Terk edilmiş bir ada-

daymışım gibi davranırdım. Gemim parçalanmıştı. Denizden sadece hamağı ve birkaç kutuyu çıkarabilmişim. Bütün hayallerimde tek başıyaydım.

Bloomington'da okula başlamışım. İlk zamanlar hiç kimseyle konuşmamışım. Bir yıl kadar sonra ben yedi yaşındayken, Kuzey Carolina'daki Nags Head'e taşınmıştık.

Buradaki evin adı Kumlu Rüzgâr'dı. Her yere başım önümde ve gözlerim yarı kapalı yürümek zorunda kalıyordum. Çoğu zaman, geri dönüyordum. Saçlarımda, ayak parmaklarımda ve kasıklarımda kum yaşıyordu. Kum eve geliyordu ve akşam yemeğine kalıyordu. Kum benim yatağında yatıyordu.

Babam o evde kum yüzünden hiç mutlu olamamıştı. Boyalarının içine giriyor ve resimlerine yapışıyordu. Bana kalırsa babam hemen taşınmamızı isterdi, ama Nags Head'e taşınmamızdan kısa bir süre sonra kız kardeşim doğmuştu. Annem, Robert ve benim doğumu izleyebilmemiz için doktorları ikna etmeye çalışmıştı. Doktorlar doğum odasına babamın girmesinin yeterli olacağını söylemişti. Yine de annem bize bilmemiz gerekenden çok daha fazlasını anlatmıştı.

O evde bir buçuk yıl yaşamıştık çünkü annem Megan'a doğum yaptıktan sonra çok bitkin düşmüştü. Sonra baharda taşınma alışkanlığımıza geri dönmüştük. Arkansas'taki Snowball'a giderken, dokuzuncu doğum günümü arabada kutlamıştım. Ev Buffalo Nehri'nin yanında, Ozarks'ın ortasında, diğerlerinden de تنها bir yerdeydi. Kasabaya gitmek bir saatten fazla sürüyordu. Toprak yollardan bir aşağı bir yukarı

gidip geliyorduk. Ozarks'ta düz yer yoktu. Bütün evler tepelere inşa edilmişti. Ağaçlar bile toprağa dik olarak büyümüyorlardı. Nehir, canlı bir şey gibi değişiyor, bazen davetsiz bir misafir gibi evimize süzülüyordu.

Burası Çamaşır Sepeti Evi'ydi. Bu evde kız kardeşimin içine sığabildiği, sazdan yapılma kocaman bir çamaşır sepeti vardı. Beyaz bantlarla sağlamlaştırılmış, eğri kulplarını hatırlıyorum. Sepeti kütüphaneye kitap götürüp getirmek için kullanırdık. Haftada bir kez kasabaya gider, sepeti kitapla doldurur ve geri getirirdik. Ön kapının hemen yanına bırakırdık çünkü çok uzağa taşıyamayacağımız kadar ağır olurdu. Oturma odasını ya da mutfağı hatırlamıyorum, ama sepeti hatırlıyorum.

Bir sonraki sene Nebraska'daki Valentine kasabasında yaşadık, Kötü Kokulu Ev'de. Yerdeki tahtaların arasında bir şey ölmüştü. Ev sahiplerinin bu yüzden taşındıkları açıktı. Sonra Deniz Kabuklu Ev'e taşındık. Oregon'daki Crane kasabasıındaydı. Ev sahibesinin deniz kabuklarına karşı ilgisi vardı. Kül tablaları, kaşıklıklar, kutular, rüzgâr çanları, her şey deniz kabuğundandı. Ben hemen hemen on iki yaşındayken Kuzey Dakota'daki Parshall kasabasına taşındık. Oraya evin yanındaki harabe çiçek bahçesinde uçan kumruların sesi yüzünden Ciyaklayan Kumruların Evi diyordum. Bir yıl sonra, Maine'deki Deer Isle'a, Baykuş Evi'ne taşındık. Kapımızın üzerinde, tahtadan oyulmuş bir baykuş vardı. Sonraki yıl, Georgia'daki Diamond kasabasında yaşadık; Sarı Güllerin Evi'nde.

Eskiden herkesin bizim gibi yaşadığına, sandalye kap-

maca gibi, evden eve taşındıklarına inanırdım.

Ben üçüncü sınıftayken, Çamaşır Sepeti Evi'nde yaşıyordum, okuldan sonra bir kızın evine davet edilmiştim. Kızın adını bile unutmuşum. Geçen sene kıza nerede yaşadığını sordum.

Yüzünü buruşturdu. "Burada," dedi.

"Peki, bir önceki yıl," diye sordum.

Omuz silktili. "Burada."

"Ne kadar zamandır burada yaşıyorsun?"

"Doğduğumdan beri."

Ona inanmadım. Bu fikir içimi sıktı. Evi birden kapan gibi göründü gözüme.

Eve dönünce, anneme doğru olup olmadığını sordum. Kızın söylediğinin bir yalan olduğunu duymak istiyordum.

"Evet, doğru," dedi annem.

"Tek taşınan bizler miyiz? Diğerleri hep aynı yerde mi kalıyorlar?"

"Çoğunlukla," dedi iç çekerek. Çok derin değildi ama yine de iç çekmişti. "Diğer insanlar da bazen taşınırlar, fakat bizimki kadar sık değil. Belki bizim kadar sık taşınanlar da vardır. Öyle olduğunu sanıyorum. Ama daha önce böyle biriyle hiç karşılaşmadım."

"Yani bütün çocuklar her sene aynı okula mı gidiyorlar?"

"Evet. Ama bu şekilde sen daha çok çocukla tanışırsun. Bu çok iyi bir fırsat."

Bunu dünyada babamdan başka arkadaşı olmayan bir kadın söylüyordu.

Her evde, bir şeyler bırakıyorduk. Bir kazak, şapka, şemsiye, en sevdiğimiz kitaplardan birini. Babam bir kere-sinde, annemin bunu bilerek yaptığını söylemişti. Annem bi-lerek yapmıyordu, ama bu benim aklıma bir fikir getirmişti. Artık ben bunu bilerek yapıyordum. Geçen sene, çekmece de üzerinde iki tane deniz kabuğu olan bilekliğimi bırakmıştım. Önceki sene pencerenin kenarına gümüş bir yüzük bırak-mıştım. Biz arabayla uzaklaşırken, yüzüğün güneş ışıklarıyla parladığını hayal etmiştim. Daha önceki sene ise üzerinde saçım olan bir tarak bırakmıştım. Hemen banyo dolabının üzerindeydi. Eğer tavan arasında Timothy'nin sevdiği şeyler varsa ve o eşyalarının arasına sıkışıp kalmışsa, ülkenin her yanında benim parçalarım var demektir. Belki de bu yüzden içimde hep bir şeylerin eksik olduğunu düşünürüm. Bazen kendime annemin dikiş iğnesini batırırım, sırf kanın aktığını görebilmek için.

6

Brenda evde mi diye bakmak için yolun karşısına geçtim. Bütün cesaretimi topladım ve kapıyı çaldım. Bay Murphy diğer tarafta belirdi. Brenda'nın evde olmadığını söyledi. Teşekkür ettim ve ben daha arkamı dönmeden Bay Murphy kayboldu.

“Pişt...”

Ses salıncağın bağlı olduğu akçaağacın arkasından geliyordu. Brenda mı diye merak ettim. Ben ağacın arkasından dolanınca, Rusty beni yakaladı. Çığlık attım. Ama tutulmak istemediğimden değil, beni korkuttuğu için bağırıyordum. “Sessiz ol,” dedi. Ağaç o kadar kalındı ki, ikimizi de saklıyordu.

“Ne?” dedim.

“Biliyorsun,” dedi. “Sen de bana bakıyordun.”

“Ne olmuş yani?” Kalbim hızla çarpıyordu.

“Bir öpücük istiyorum.” Hızla söyledi bütün cümleyi. Yüzü utancından koyu bir pembeye dönüştü. Sırıttım.

“Olur, tabii,” dedim. Gözlerimi kapadım ve dudakları-

nın dudaklarıma değdiğini hissettim. Birbirine uydurmak için dudaklarımızı oynattık. Ellerini belime koydu, ben de ellerimi onun boynunun arkasına koydum. Çok sıcaktı. Bir anda boynundaki sıcaklığı hissetmenin öpücükten daha heyecan verici olduğunu hissettim. Bana doğru gelince yere düştüm ve kafamı ağaca çarptım.

“Ah!”

“Üzgünüm,” dedi.

“Öyle olmalısın zaten,” dedim. Ama yüzü düştü ve kendimi kötü hissettim. “Öpücük güzeldi,” diye ekledim. Gülümsemesini seviyordum. Çok güzel gülüyordu. Ağzının köşeleri, babamın kuş tüyü kalemlerine benziyordu. Gülümsemediği zaman bütün dişlerini ve üst diş etlerini gösteriyordu. Ahmakça ve çaresiz bir gülümsemeydi.

“Yine yapalım mı?” dedi. “İster misin?”

“Sonra,” dedim ve uzaklaştım.

Bu öpücüğün *tek* olmasını istiyordum, *fazlasını* istemiyordum. Tek olan şeyleri daha iyi hatırlıyordum. Şov başlamadan on beş dakika önce gökyüzünde patlayan tek havai fişegi gördüğüm zamanki gibi. Bir hataydı. Birisi çok erken ateşlemişti. Diğer havai fişeklerin rengini ve şekillerini hatırlamıyordum. Sadece ilk olan bende iz bırakmıştı.

Rusty’i birçok kez daha öpmeyi planlıyordum. Bu öpücükler bir çiçek buketi gibi, tek bir yerde toplanacaktı. Ama bunu diğerlerinden ayrı tutuyordum. Odama gittim ve yatağıma uzandım. Gözlerimi kapayıp yumuşak dudaklarının baskısını hatırlamaya çalıştım. Başka birinin ağzının tadını.

Benim olmayan bir nefesin sesini.

Murphylerle kiliseye gittiğimiz üçüncü sabahı. Robert, Megan ve ben kahvaltımızı yeni bitirmiştik ki, Brenda kapıyı çaldı. Hıçkıra hıçkıra ağlıyordu ve nefes alamıyormuş gibi hareketler yapıyordu. Hepimiz ayağa kalktık ve korkuyla onu izledik. Perde kapıdan onun yaptıklarını izlerken, aklıma Robert'in korku hikâyelerinde gördüğüm resimler geldi. Canavarlar tarafından işkenceye uğramış insanların resimleri. Robert ve Megan'ın da aynı şeyi düşündüğüne eminim çünkü kimse kapıyı açmak için bir şey yapmıyordu. Brenda'yı bu hale getiren şeyin eve girmesine izin vermiyorduk. "Ne?" dedim bağırarak. "Ne oldu?"

"Öldüler! Öldüler!" dedi ve yeniden hüngür hüngür ağlamaya başladı. Robert'in nefesi kesildi ve birkaç adım geri çekildi. Bütün ailesinin baltalı katiller tarafından öldürüldüğünü hayal ettim. Tam kapıyı kapatıp kilitlemek üzereydim ki, Brenda konuşmaya başladı. "Dün gece, Jimmy Hills, Pete Myers ve Cindy Lewis, hepsi bir araba kazasında ölmüşler! Cindy benim kuzenimdi. Daha iki hafta önce onun evinde yemek yedim! Kazağımı orada bırakmıştım. Belki de onu giyiniyordu! Hepsi ölmüşler! Jimmy babasının arabasını kereste deposunun duvarına vurmuş. Rusty dedi ki, araba gözleme gibi dümdüz olmuş!"

Perde kapıyı açmıştım. Brenda içeri girmişti ve mutfak masasının etrafında dolanıyordu. Kardeşimin reçelli tostun-

dan bir parça aldı ve ağızına attı. Ama ağız doluyken bile konuşmaya devam ediyordu. Yüzünde üzüm reçeli kalmıştı. Annemle babam da mutfağına geldiler ve ona sorular sormaya başladılar. Ben ve Robert de sorular soruyorduk. Brenda hepsine aynı şekilde cevap veriyordu. “Ölmüşler! Ölmüşler. Gözleme gibi dümdüz olmuşlar!” Annem ellerini Brenda’nın omzuna koydu ve dolanmasını engelledi.

“Tamam,” dedi annem. “Şimdi, sakın ol. Geçti. Sakın ol. Tamam.” Sonra Brenda’ya sarıldı ve Brenda ağlarken onu öylece tuttu. Megan çok korkmuş görünüyordu. Annemin yanına gitti. Annem kolunu ona da doladı. Hepsi birbirlerine sarılıyormuş gibi oldular. Babam elini Robert’in omzuna koydu. Ne yapacağımı bilemiyordum, bacaklarım o kadar çok titriyordu ki oturmak istiyordum. Ama az önce üç çocuğun öldürüldüğünü duymuştum ve bu durumda oturmak hiç doğru bir hareket değildi. O yüzden oturmadım. En sonunda Brenda o kadar yüksek sesle ağlamayı bıraktı ama az da olsa ağlıyordu. Annem onu sandalyenin yanına götürdü ve oturttu.

“Çok üzücü bir haber bu, Brenda. Bize şu anda daha fazla şey söylemek zorunda değilsin, tamam mı? Sadece otur. Sana bir bardak su getireyim mi?”

Brenda başını hayır anlamında iki yana salladı. “Şimdi kiliseye gitmemiz gerekiyor.”

“Ama bu iyi bir fikir mi? Çok üzgünsünüz. Belki de...”

“Hayır, gitmek zorundayız.”

“Tamam, o zaman Robert, Tamara ve Megan bugün gelmeseler iyi olur.”

“Hayır, gelebilirler,” Brenda aceleyle yutkundu. “Ben bu yüzden geldim zaten. Onları almaya.”

Annem bize baktı. Bir parçam gitmek istemiyordu ama bunu kabul etmeyecektim. “Ben gideceğim,” dedim.

Robert ve Megan evde kalmaya karar verdiler. O anda, Brenda’dan korkuyordular. Brenda çok korkunç görünüyordu. Ayağa kalktı ve elini uzattı. Ben de tuttum. Karşıya geçtik, arabaya bindik. Herkes bizi arabada bekliyordu. Sonra kiliseye doğru yola çıktık.

Yolda Bay Murphy, Jimmy Hills’in içkili olduğunu ve arabanın saatte yüz mil yaptığını söyledi. Bayan Murphy bunun hepimize ders olması gerektiğini söyledi. “Hillslerin şu anda ne kadar acı çektiklerini tahmin bile edemiyorum.” Sonra bir anda Rusty’e döndü. Yüzünü o kadar buruşturmuştu ki, gözleri kafasından çıkacak gibiydi. “Sakın bu kadar aptalca bir şey yapma, beni duydun mu!” dedi.

Rusty başını eğdi ve “Evet, efendim,” dedi.

Bayan Burns önüne döndü. Derin bir nefes aldı ve omuzları sarsılmaya başladı. Bay Murphy direksiyondaki ellerinden birini karısının omzuna koydu. Hiçbir şey söylemedi. İkisi de söylemedi.

Bu kez kilise farklıydı. Huzur dolu bakışlar yoktu. Herkesin gözleri kırmızıydı ve yorgun bakıyorlardı. Birbirlerine sıkıca sarılıyor ve uzun süre ayrılmıyorlardı. Kimse bana sarılmadı ama bana daha nazik bakıyorlardı. Üç çocuğun ölümü, onların beni sevmesine sebep olmuş gibiydi. Artık bir yabancı ya da yeni komşu değildim. Ölen çocuklarla aynı

yaşıta olan bir çocuktum ve o anda onların hayatlarına daha çok uyuyordum. Nedense kendimi daha değerli hissetmeye başlamıştım. Doğru yapıp yapmadığımı bilemiyordum. Üzülmeli ve ağlamalıydım, ama içimde bir sıcaklık hissediyordum. Oturduğumuz yerde Brenda ve annesinin arasına sıkışmıştım; çünkü bugün kilisede her zamankinden daha çok insan vardı. Bundan rahatsız olmam gerekirken, rahat ve gevşemiş hissediyordum.

Tören hemen hemen her zamanki gibiydi. Ama dua etmemiz istenen insanlara sıra geldiğinde, papaz üç çocuktan bahsetti ve herkes yine ağlamaya başladı. Tabii benim dışımda. Yalandan ağlayabilirim diye düşündüm ama bunu yapamazdım. O yüzden uzun bir süre başımı eğip kucağıma baktım. Sonra şarkı söyledik, dua ettik ve tekrar şarkı söyledik. Papaz İncil'den hikâyesini okudu. Elbette bizlerin kurtulması için İsa'nın ölmesiyle ilgiliydi. Hikâye bitince kendi hikâyesine geçti. Kasabanın Temizlik Günü gibi bir şeyde, Jimmy Hills ile yaptıklarını anlattı. Papaz ağlamaya başlayınca, diğerleri de yeniden başladılar. Hatta ben bile ağlamaklı olmuştum. Ama bu çok komikti çünkü ölen çocuklar için değil, buradaki insanlar için ağlamak istiyordum. Papaz elini kaldırdı ve herkes şarkı söylemeye başladı. Dua ettik, şarkı söyledik ve ayin bitti. Etraf çok sessizdi. Okuldaki sirenler çaldığında, bizler tekrar nefes almaya başlamak için beklerken olduğu gibiydi. Ne yapabileceğimizi anlamak için bekliyorduk.

Hiç kimse arabasına binmedi. Küçük gruplar oluşturmuş, sessizce konuşuyorlardı. Ben, Murphyler ve başka iki

aileyle birlikte bekliyordum. Anneler, çocuklarını kaybeden aileler için tavuklu güveç gibi şeyler yapmayı planlıyorlardı. Babalar ise 17. Cadde'deki keskin dönemeç için bir şeyler yapılması gerektiğini söylüyorlardı. Bütün çocuklar aynı şeyi tekrarlıyorlardı: "İnanamıyorum." "İnanabiliyor musun?" İnanabilmek için bunu defalarca söylediklerini tahmin ettim.

Benim inanamadığım şey, Brenda'nın bana arabada söyledikleriydi. 17. Cadde'de her yıl çocuklar ölüyormuş. Bu bir lanet gidiydi. Her yıl aynı şeye katlanmaları gerektiğine inanamıyordum. Artık o kadar da sıcak ve rahat hissetmiyordum. Eve döndüğümde tek başıma sığınağa gittim. Robert ve Megan'a defolmalarını söyledim. Beton zemine oturdum ve insan gökyüzüne bakarak bir bombanın düştüğünü gerçekten görebilir mi diye düşündüm. Acaba insan hangi noktada bir bomba olduğunu anlıyordu?

Akşam yemeğinde, ellerinde güveçlerle kapı kapı gezen tüm aileleri düşündüm. O ailelerin geçen sene bu eve geldiğini ve Timothy'nin yiyemeyeceği bütün o yemekleri getirdiklerini hayal ettim. Yatağa gittiğimde, Timothy'e öldüğü için üzgün olduğumu söyledim. Gerçekten de üzgündüm. Sanki onu tanıyor gibiydim; onunla konuşuyordum. Çok da komikti çünkü onu özlüyordum.

Babam resimlerini New York'taki galerilere satardı. Öyle çok gösterişli galeriler değillerdi; hep aynı yerlere satardı. Yılda iki kez, New York'a gider ve resimlerinin sergilendiği

galerileri gezerdi. Sanat dünyasındaki insanlarla tanışırđı. Biz asla onunla gitmezdik, ama babam her döndüğünde oraları görsek çok seveceğimizi ve bir dahaki sefere bizi de götürceğini söylerdi.

Babamın gitmesinden birkaç gün önce, annem genellikle sessizleşirdi. Ama bu sefer babam tuvallerini sarıp kutulara koyduğunda ve üzerlerine adresi yazdığında, annem hiç de farklı davranmıyordu. Zaten uzun bir süredir sessizdi. Orada olduğu bile anlaşılmıyordu. Annemin rengi güneşte kalan bir elbise gibi soluyordu.

Bir şeyler okuduğumuzdan hep emin olurdu, bizlere kitap bulmak için her şeyi yapardı. Şimdi ise bizi kütüphaneye bırakıyor ve şanslıysak birkaç saatten daha az bir süreden önce geri geliyordu. Taşıdığımız kitaplara öylesine bir göz atıyordu. Ne okuduğumuz hakkında sorular sormuyordu. Megan'dan yüksek sesle okumasını istemiyordu. Oysa benim hep yapmak zorunda olduğum bir şeydi. Megan yine de okuyordu, tek yaptığı buydu. Gittikçe daha fazla okumaya başlıyordu. Annemin sessizliğini bir iletişim şekli olarak görüyordu. Eşzamanlı iletişimsizlik kendi içinde bir ifade yöntemi.

Eskiden sıkıldığım zamanlarda, annem mutfak masasının üzerine garip matematik problemleri bırakırdı. Onları küçük kâğıt parçalarına yazardı. Cebir problemlerini boşa olan birine vermek için süpürge ya da yer bezi taşır gibi taşıyordu. Eskiden bardağı su doldurduğumuzda ya da mısır için su ısıtığımızda fizik kurallarından bahsederdi.

Ve bizim her zaman bir şeylerle uğraşmamızı sağlardı. Ama şimdi ne istersek yapmamıza izin veriyordu. Nereye, ne kadar süreliğine gittiğimi umursamıyordu. Günler uzun-
du. Tek eğlencemiz kendimizdik.

Oturduğum merdivenden, annemle babamın konuşma-
larını dinliyordum. Babamın birkaç gün sonra New York'a
gideceğini konuşuyorlardı. Söyledikleri her şeyi duyamıyor-
dum çünkü çok yavaş konuşuyorlardı. Çok yakın oturuyor
olmalıydılar. "...sadece bir soğuk algınlığı," dediğini duy-
dum annemin. Sonra, "...paraya ihtiyacım var." Babamın aşk
hakkında bir şeyler söylediğini duydum. "... şimdi değil,"
dedi annem. Odama gittim. Daha fazlasını duymak istemi-
yordum.

Bugün babamı havaalanına götürme vakti gelince, an-
nem yavaşça ahırdan çıktı, gözlerini ovalıyordu. Arabanın
etrafında durmuş, onu bekliyorduk. Tenis ayakkabılarında
gübre vardı. Babam işaret edince annem ayakkabılarına bak-
tı.

"Ah, evet." Omuz silkti ve sürücü koltuğuna oturdu.
Arabayı çalıştırınca boğuk bir ses geldi. O sesin annemden
geldiğini sonradan fark ettim.

Babam diğer tarafa bindi. Biz burada kalacaktık.

"Uslu olun," dedi annem. "Üç saat içinde döneceğim.
Babanızı öpün."

Babam kafasını açık camdan çıkardı. Hepimiz sıraya

girdik ve babamı yanağından öptük.

“Ben gidince bu evin erkeği sen olacaksın, Robert. Annene iyi bak.”

“Evet, efendim,” dedi Robert yumuşak bir sesle. Birden babama sinirlendim. Robert anneme bakamazdı. Babam bakmalıydı, ama o da bizi dört günlüğüne terk ediyordu.

“Kız kardeşine dikkat et,” dedi annem bana.

Onlar arabayla uzaklaşınca, ben karşıya geçtim. Rusty’e bakıyordum.

Babam New York’tayken, annem göletin yanında daha çok vakit geçirmeye başladı. Balık tutuyormuş gibi yapıyordu. Hazır domates çorbası ve ton balıklı yemekler, hazır domates çorbası ve biftek, hazır şehriyeli tavuk çorbası ve hamburger yapıyordum. Annem göletten geldiğinde bana teşekkür ediyor ama hiçbir şey yemiyordu.

Geceleri saatlerce öksürüyordu. Dizlerimin üzerine çöküyor ve yüksek sesle dua ediyordum. Eğer daha çok işe yarayacağını bilsem, bağırarak da ederdim. Ama Tanrı’nın beni dinlemediğini biliyordum.

Babam aradığında, annem hepimizin iyi olduğunu söylüyordu. Benimle konuştuğunda da nasıl olduğumuzu soruyor, ben de iyi olduğumuzu söylüyordum. Annem cevabımdan memnun oluyor, başıyla onaylıyordu. Son zamanlarda konuşmaktan çok başıyla onaylıyordu. Bazen bazı sözcükleri öksürür gibi söylüyordu. Ne dediğini anlayamıyorduk.

Tekrar etmeye değmeyecek kadar önemsiz bir şey söylemiş gibi, eliyle savuşturuyordu.

Pazar günü, 4 Temmuz'da, Murphyles bizi kasabaya götürdü. Pamuk şekerler, sosisler ve elma şekerleri yedik, okul bandosunun ulusal marşı söylemesini dinledik. Bay Murphy gölün kenarındaki parkta dolanıyordu. Onu her gördüğümde, ya bir adam sırtına vuruyordu ya da birileriyle el sıkışıyordu. Ben üç tane filkulağı yediğini görmüştüm fakat muhtemelen daha fazlasını yemişti. Bayan Murphy sessizdi. Tek eliyle ağzını kapatarak, diğer kadınlara bir şeyler fısıldıyordu. Burnsleri de gördüm. Okuldan tanıdığım bazı çocuklar da vardı. Beni gördüklerine çok sevinmişler gibi, el sallayıp selam verdiler. Ama yanıma gelip konuşmadılar. Gölün kenarında, bir örtünün üzerine oturduk. Havai fişekleri izleyecektik. Bay Murphy iki ayağını da öne doğru uzattı. Brenda uzandı ve kafasını babasının kucasına koydu. Havai fişekler patladıkça Bay Murphy bağıırıyordu. Fişekler ışıklarını her yana saçıyordu, gölün üzerinde sesleri yankılanıyordu. Bayan Murphy bile nefesini tutmuştu ve fişekler etrafa saçıldığında alkışlıyordu. Işıklar neredeyse başımıza değıyordu. "Ah, şuna bakın!" diyordu. "Şunu gördünüz mü?" diyordu, sanki biz görmüyormuşuz gibi. Annem gelmemiştı.

Babamı havaalanından almaya, annemle birlikte Robert, Megan ve ben de gittik. Havaalanının plastik sandalyeleri olan küçük bir bekleme odası vardı. Arkasına birkaç ofis yapılmıştı. Havaalanının tamamı buydu. Daha önce hiç uçmamıştım –tabii bir uçakla– ve uçakların her havalanışında ya

da yere inişinde kalbim hızla atıyordu. Uçaklara inanamıyordum. Mümkün olabileceklerine inanmıyordum. Ben uçak ateistiydim ama işte burada, gözlerimin önündeydiler. Hava-ya yükseliyor, havada kalıyor ve bulutların arasından uzak yerlere seyahat ediyordu.

Oturma odasına, annemin yanına gitmek ve uçakların gerçek olduğunu söylemek istiyordum. İmkânsız şeylerin nasıl gerçek olabileceğini anlamasını sağlamak istiyordum. Onun Tanrı'ya inanmasını istiyordum çünkü Tanrı'nın onu cezalandırdığını düşünüyordum. Ondan hiç hoşlanmıyordum ama ona inanmaya başlamıştım.

Babamın uçağı indi. On iki kişilik küçük bir uçaktı. Beyaz perçinli gövdesinde, Allegheny Havayolları yazıyordu. Üniforma giyinmiş, kulağında kulaklık olan bir adam, uçağa merdiven yanaştırdı. Sonra uçağın kapısı açıldı. İlk inen babamdı. En tepedeki merdivende durmuş etrafa bakıyordu, ama bize değil. Manzarayı yeni bir açıyla inceliyordu. Bir kalem ya da fırça tutuyormuş gibi, parmaklarının kıvrıldığı gör-düm. Arkasındaki kadın babamın omzuna yavaşça vurdu. Sonra babam merdivenlerden inip bize doğru geldi.

Yüzündeki gülümseme, annemi görünce dağıldı. Sadece dört günlüğüne gitmişti. Ama bu süre içinde annem iyiymiş gibi davranmayı bırakmıştı.

"İyi misin?" diye sordu. Elinin tersini, annemin alnına koydu.

"Yarın doktora gideceğim," dedi.

Babam beyaz kaşlarını kaldırdı. Kaşları albinolu tırtıllar

gibi görünüyordu. Gözlerini iyice açmıştı. Nefesimi tuttum. Duyduklarıma inanamıyordum. Hamilelikleri dışında, annemin doktora gittiğini hiç duymamıştım.

“Saat kaçta?” dedi. Hâlâ uçağın yanında duruyorduk. İnsanlar yanımızdan geçiyor ve anneme bakıyorlardı.

“On bir.”

“Ben seni götürürüm.”

“Teşekkürler.” Çok kıbarlardı. Çığlık atmak istiyordum.

Arabada, annem New York Şehri’nin nasıl olduğunu sordu.

“Muhteşem. Muhteşem. Hepinizi götürmeliydim. Renny yeni resimleri sevdi. Kolayca satılacaklarını söyledi. Bazı eskizlerimi boyamadan satmam gerektiğini söyledi ama bilemiyorum. Renny bana bir galeri bulmuş. Ama şu anda tadilattalar. Sadece bina resimleri yapan bir adamla beni sergim olacak. Neredeyse kendi sergim olacak yani. Bir ay içinde hem de.”

Bir süre sessizlik oldu. Babam annemin bir şey söylemesini bekliyordu, ama annem onu sadece başıyla onayladı. Tek alacağının bu olduğunu sonunda anladı. Boğazını temizledi.

“Geri gitmem gerekecek. Yeri görmem lazım. Ben olmadan resimlerimi asmalarına izin veremem. Biliyorsun. Çok heyecan verici. Ha çocuklar?” Bize sordu çünkü birilerinden bir şeyler duymak istiyordu.

“Tabii, baba,” dedi Robert. Başka hiç kimse konuşmadı. Arabanın içi oldukça sessizdi.

Kız kardeşim öksürdü. Küçük bir öksürüktü ama anem irkildi ve arabayı orta şeride geçirdi. Sağ şeride geçince, bir araba bize korna çaldı. Erkek kardeşimin elini tuttum. Kendimi serbest bıraktım.

O gece binlerce ateşböceği meydana çıktı. Sanki biz onları izlerken, havadan doğuyor gibiydiler. Bütün Murphy ailesi, ailemize katılmak için karşıya geçmişti. Evle ahırın arasındaki çimenlikteydik. Bu geniş ve açık alan, bütün o ışıklar canlı bir yere dönüşmüştü. Daha önce hiç bir araya gelmemiştik. Ateşböcekleri etrafımızda ve tepemizde yavaşça dolanıyorlardı. Işıklarını yakarak ve söndürerek konuşuyorlardı. O kadar çoklardı ki, saçlarımıza ya da elbiselerimize konmalarını engelleyemiyorduk.

Babam Bay Murphy'nin yanına gitti. "Daha önce hiç böyle bir şey görmüş müydünüz?"

"Evet. Tek bir kez. Bunun gibi bir geceydi. Ben on iki yaşındaydım. Hiç unutmadım. Bunun gibi bir gecenin, özel bir yanı olmalı."

"Bence de," dedi babam. Birbirlerine söyledikleri en uzun şey buydu. Artık söyleyecek bir şeyleri kalmamıştı, sessizce duruyorlardı.

Brenda ve Rusty yanlarında reçel kavanozları getirmişlerdi. Birkaç dakika içinde, kavanozlar tuzağa düşen ateşböceklerinin yeşil – sarı ışıklarıyla parılıyordu. Megan çimlere

uzanmış, gökyüzüne bakıyordu. “Birbirinden ayırt edemiyor insan. Tıpkı yıldızlar gibiler. Ateş eden yıldızlar gibi.”

Annem kız kardeşimin yanına uzandı ve elini tuttu. Birbirlerine fısıldayarak, orada öylece uzandılar. Kulağıma ohlar ve ahlar geliyordu. Ben de orada uzanmak ve annemin elini tutmak isterdim. Ama bunun için çok büyüktüm.

Bayan Murphy hiç kıpırdamadan duruyordu, ellerini önünde birleştirmişti. Bir ateşböceği alnına konmuştu yanıp sönererek orada kaldı. Bayan Murphy gülümsüyordu. Kocaman ve muhteşem bir gülümsemeydi. Daha önce gülümsemediğini hiç görmemiştim.

Robert eve koştu ve cam bir kavanoz getirdi. Havadaki ateşböceklerini yakalayabilmek için etrafta koşturuyordu. Kapak getirmeyi unutmuştu, kaçmasınlar diye kavanozun ağzına elini kapamıştı. “Gıdıklıyorlar!” diye bağırdı.

Helen’in yanına gittim. Tek başına duruyordu. Tek avucunu açmış, bir ateşböceğinin konmasını bekliyordu. Ben yaklaşıncaya, elini omzuma koydu ve beni yanına çekti. “Bu bize Tanrı’nın hediyesi,” dedi. Dünyanın tam ortasında, cennetin küçücük bir parçası bu. Ne kadar şanslı olduğumuzu biliyor musun?”

“Cennet bunun gibi mi olacak?” diye sordum.

“Benim için öyle olacak, Tamara. Tam da böyle olacak. Ve umuyorum ki, orada sen de benimle olacaksın.”

Bu, cenneti bir yer, bir varış noktası olarak görmeme neden oldu. Aklıma iki şey geldi: Ailemin oraya taşındığını düşündüm, eşyalarımızı toplamış, römorka yüklemiştik. Ba-

bam cenneti çizebilecekti. Sonra da, cennetten sonra nereye gideceğimizi düşündüm.

Robert yanıma koştu ve kavanozu başımın üzerinde sallamaya başladı. Ateşböceklerini çıkarmaya çalışıyordu. Kavanozun yolu aşağı gitse de, onlar daha yukarılara gittiler. Birkaç tanesi omzuma döküldü ama çoğu kavanozun içinde kaldı. Başka ne yapabileceklerini bilmiyorlardı.

Çimenlerin üzerinde uzanan annemle kız kardeşimin yanına yürüdüm. “Sessiz ol,” dedi kız kardeşim. “Annem uyudu.” Gerçekten de uyumuştı. Annem Helen’in cennetinin ortasında uyuyordu.

Megan üç buçuk yaşındayken, bir sabah solgun ve ateşli bir şekilde uyandı. Ateşi 39,5 dereceydi. Oregon’daki Crane kasabasıındaydık ve her zamanki gibi doktordan uzaktık. Annem, hemşireyi oynamaya karar vermişti. Megan’ı soyup kucağına almıştı. Altında bir havlu, alnında ıslak bez vardı. Megan küçük parçalar emebilsin diye, buzları çekiçle kırmıştık. Megan’ın ateşi geçmedi. İki gün boyunca inledi ve ağladı. Babam onu hastaneye götürmemiz gerektiğini söyledi; annem ateşin düşmesinin an meselesi olduğunu hissetmişti. Megan kusmuyordu; sıvı alıyordu, iyi olacaktı. Annem doktorlardan nefret ederdi.

Üçüncü günün sabahında annemin kucağında yatarken, Megan garip sesler çıkarmaya başladı.

“Stuart!” Annemin sesinde gerginlik vardı, panikleme-

mek için uğraşıyordu. Dönüp baktığımda, kız kardeşimin vücudu katılaşmıştı. Bacakları boşluğa tekme savuruyordu. Sırtı, annemin sol kolunun üzerinde bükülmüştü. Titremeye başladı tek bir hareket yapabilen makineler gibiydi. Kahkaha atmak istiyordum, çünkü çok garip ve kesinlikle komik bir görüntüydü. Ama aynı zamanda hayatımda gördüğüm en korkunç sahneydi.

“Babanı getir,” dedi annem. “Babanı getir,” diye sinirle tekrarladı. Çünkü hareket bile etmemiştim. Kardeşime dönüp bakarak koştum. Annem, Megan’ı tutuyordu ki kucağından düşmesin.

Babam dışarıdaydı.

“Megan’a bir şey oldu!” diye bağırdım. Fırçasını yere fırlattı ve önüme geçerek eve koştu. Ben de peşinden koştum.

Çok az şey söyleyerek arabaya bindik ve Megan’ı hastaneye götürdük. Doktor, annemi, babamı ve Megan’ı bir odaya alıp gözden kaybolmuştu. Robert ve ben bekleme odasında kaldık.

Üzgün bakışlı bir sürü insanla oturup beklemiştim. O anda aklıma annemin inançlı Hristiyanlarla ilgili söyledikleri gelmişti. İsa’yı kurtarıcı olarak görmeyen herkesin cehenneme gideceğine inandıklarını söylemişti. “Düşünsene,” demişti annem. “Cehenneme inandığımdan değil ama Tanrı’nın adını bile duyamayacakları bir yerde doğdukları için bebekleri cehennemde yakacak bir Tanrıları var. Böyle bir Tanrı, inanabiliyor musun?” Tanrı’dan annem adına af dilemiştim. Uzaklardaki o çocuklar için ne isterse yapabileceğini ama

kız kardeşimin yaşamasına izin vermesini ve onu cehen-
nemde yakmamasını söyledim.

Bekleme odasında, Robert ile yarım saatten fazla bek-
ledik. Robert henüz yedi yaşındaydı. Ağladığını kimse gör-
mesin diye, sandalyesinde oturmuş, dizlerini toplamış, başını
eğmiş ve kollarını başının üzerine koymuştu. Ağlamak iste-
miyordum ama bir şekilde yüzüm ıslanıyordu. Çok korkmuş-
tum; bir fare gibi içimde gezinen canlı bir şeydi korku. Mi-
dem o kadar çok ağrıyordu ki.

Babam bekleme odasına döndü. Megan'ın ateşi 41 de-
receye çıkmış. Soğuk su dolu bir küvete koymuşlar ve üs-
tüne buz eklemişler. Beklememiz gerekiyordu. Babam bana
yana kaymamı söyledi. Benimle Robert'in arasına oturdu.
Sonra elimi tuttu ve sıktı. El ele tutuşarak orada oturduk. Ba-
bamın elini en son tutuşumdu.

Megan'ın öleceğini biliyordum. Tabutunu hayal etmiş-
tim. İçi satendi, kulpları pirinçten yapılmıştı. Cenazeyi de
hayal ettim, herkes ağlıyordu. Megan'ın kıyafetlerini ve oyun-
caklarını topluyorduk. Annem, bana Megan'ın oyuncak ayı-
sını isteyip istemediğimi soruyordu. *Evet, lütfen* demek isti-
yordum ama hayır diyecektim. Bunu yüksek sesle söyledim.
Eğer söylemezsem patlayacağımı düşündüm. "Hayır. Hayır.
Hayır. Hayır. Hayır. Hayır."

"Tamara?" dedi babam. "Tamara?"

"Hayır. Hayır. Hayır. Hayır. Hayır. Hayır." Ağlıyordum
ve duramıyordum. Dramatik bir sahne yaratıyordum. İnsan-
lar gözlerini dikmiş bana bakıyorlardı. Ağlamaktan nefret

ediyordum. Ağlamayı kesememekten de. Öldüğü için kız kardeşimden nefret ediyordum. Robert gözlerini kocaman açmış, bana bakıyordu. Suratına bir yumruk atmak istedim. “Hayır. Hayır. Hayır. Hayır. Hayır,” dedim. Dizlerimi yumruklamaya başladım. Babam, ellerimi tutmaya çalıştı.

Bir hemşire geldi. “Yardım edebilir miyim?”

“Hayır!” diye bağırdım. “Defol.”

“Kardeşi için üzüldü,” dedi babam. Özür dileyen sesinden nefret ediyordum. Kendi için özrü dilemeliydi. Annemin yolunu takip edip ateist olduğu için, kız kardeşimin ölmesine izin verdiği için.

“Nasıl olduğuna bakabilir misiniz?” diye sordu babam.

“Tabii,” dedi hemşire. Bana öyle acıyarak baktı ki, kız kardeşimin çoktan öldüğünü anladım.

Hemşire çabucak geri geldi. “Kızınızın durumu çok daha iyi. Ateşi düşmüş. Bu geceyi burada geçirecek, ama büyük ihtimalle yarın eve dönebilir. Gerçekten.” Elini, omzuma koydu. Omzumu çektim. Eli boşlukta kaldı. “Gerçekten iyi olacak. Korkacak bir şey yok, tatlım.”

Hemşirenin dediği gibi, Megan ertesi gün eve geldi. Ama mutlu ya da rahatlamış değildim. Beni o kadar korkuttuğu için, tam bir aptal gibi hissetmeme neden olduğu için çok kızgındım. Annemle babam ona aylarca küçük prenses gibi davrandılar. Megan hapsirse hemen kucaklarına alıyor, alnını kontrol ediyor, ona hikâyeler okuyor, kulağına fısıldıyor ve bana oyuncaklarını getirmem için emir veriyorlardı. Sanki canlıymış gibi, “Lütfen ayıcığı bul,” diyorlardı. “Lüt-

fen her yere bak ve onu kardeşine getir.”

Kız kardeşime katlanamıyordum. Eğer ölmüş olsaydı, onu sevebilirdim.

Babam annemi doktora götürdü. Biz evde kaldık. Annem arabanın camından el salladı. Aslında Sadece parmakları oynadı.

Hastane Westfield’daydı, arabayla kırk dakikalık uzaklıkta. Mayville’deki doktor evden çalışıyordu ve annem ona dikiş attırmak için bile güvenemeyeceğini söylemişti.

O gün Rusty bana barakasını göstermek istemişti.

Peşinden koruya gittim. Yerler kısa bitkilerle, böğürtlen çalılılarıyla ve devrilmiş ağaçlarla doluydu. Beyaz benekli gövdeleri olan ince uzun kavaklar, ışığa yetişebilmek için gökyüzüne uzanıyorlardı; bu hafif yaz rüzgârında, yuvarlak yaprakları hışırdıyordu. Rusty beni sağ tarafa götürdü, yaşlı bir çam ağacının yanından geçtik. Dalları kırılmıştı. Ağaçsız düz bir yerden geçiyorduk. Çalılar, kalın ve yeşil bir halı gibi yerleri kaplamışlardı. Bu çalıların arasında sık kullanılan, düz bir patika vardı. Rusty’nin ayakları çalılara derslerini vermişti. Toprak gittikçe yükseliyordu. Genellikle akçaağaçlar vardı, bazıları çok eskiydi. Belimden daha kalın dalları vardı. Eski ağaçların arasında fidanlar ve genç ağaçlar yetişiyordu. Çelimsiz çocuklar gibiydiler. Ağaçların arasından artık tepeyi görebiliyorduk. Rusty’nin kalesi oradaydı. Ayaklarımız geçen sonbahardan kalma yapraklara değince kâğıt

hışkırdamasına benzeyen sesler çıkıyordu.

Rusty'nin barakası, bir hurda yığınınından yapılmıştı: İki tahta kapı, düz bir metal, büyük bir parça kontrplak, bir sürü ağaç dalı, gelişigüzel bırakılmış kalaslar ve kapı için soluk mavi bir duş perdesi vardı. Perde ne yuvarlak ne de kare şeklindeydi. Sekizgen gibiydi. Rusty'nin belli bir şekli olmasına dikkat ettiğini sanmıyorum. Sadece iki ağacın arasına uyması önemliydi. Rusty perdeyi kaldırıncı içeri girdik.

Tavanı iki metre kadardı ve kümes telinden yapılmıştı. Tellerin üzerinde de bir duş perdesi vardı. Üzerine parlak bir tropik balık çizilmişti ve çok kirliydi. Yine de, içeri biraz ışık giriyordu. Sanki su altıdaymışız gibiydi.

İçeride, iki tane açılıp kapanan demir sandalye vardı. Bacakları epey eğilmişti. Üzerlerine oturulabileceğinden emin değildim. İçeride bir parça siyah plastiğin üzerinde bir uyku tutumu, tahta kutunun üzerinde bir fener, içinde tabak bardak gibi mutfak eşyaları bulunan bir karton kutu ve köşelerden birinde duran kilitli metal bir kutu vardı.

“Çok düzenli,” dedim. Gururla gülümsedi Rusty.

Yırtık pırtık uyku tulumunun üzerine oturduk. Rusty elini kirli zeminde gezdiriyordu.

“Ben buraya kimseyi getirmem,” dedi.

“Kimseyi mi?” dedim.

Başıyla onayladı ne demek istediğimi anlamamıştı. “Evet, sen ilksin.”

Bu beni endişelendirdi. Hiç arkadaşı yok muydu? Bu da meraklanmama neden oldu. “Onu tanıyor muydun?” diye

sordum.

Rusty gözlerini kırıştırdı, kafası karışmıştı. Düşüncelerinin yönünü şaşırtmıştım.

“Burnslerin çocuğunu. Ölen çocuğu.”

“Ha.” Başını salladı, anlaması için biraz zaman geçiyordu. Düşünürken, yüzünün tamamı oynuyordu. “Evet, tabii ki.”

“Arkadaşın mıydı? Nasıl biriydi?”

Rusty kalesine bakındı, bir şeylerin yanlış gittiğinden emindi. Sonra omuz silkti. “Şey, o da senin gibi zekiydi. Onuncu sınıftaydı. Bir şeyler yapmayı severdi. Düğmelerle, pillerle ve başka şeylerle bilim projeleri yapardı. Bir roket bilim adamı olmak istiyordu. Olacağından emindim. Eğer ölmemiş olsaydı.”

“Siz ikiniz iyi arkadaşlar mıydınız?” Ölü çocuk hakkındaki her şeyi bilmek istiyordum. Evde ya da evden görülebilecek yerlerde soru sormaya cesaret edemiyordum, ama Rusty’nin barakası güvenliydi.

“Evet, şey, onu doğduğumdan beri tanıyordum. Çok dost canlısıydı. Bana bir şeyler göstermeyi severdi. Dergilerimizi ve bazı şeylerimizi paylaşırdık. Beni deli eden kız kardeşlerimden başka bir şeyim olmadığını söylediğimde, burayı yapma fikrini bana o vermişti. Biz... yapılacaklardan konuşurduk. Ama o buraya hiç gelemedi. Buraya yürüyemeyecek kadar rahatsızdı. Tanısaydın onu çok severdin.”

Bence de severdim. Beni endişelendiren onun hayaletiydi.

Rusty konuşmaya devam ediyordu. Sanki tamamen tı-

kalı olan bir gideri açmışım. “Timothy uzun süredir hastaydı. Neredeyse senenin yarısı okula gitmezdi. Lösemi hastasıydı. Kanındaki kanser onu zehirliyordu. Burnsleri çok üzüyordu bu durum, çok kısa sürede çöktüler. Bay Burns, Saint Patrick Günü’nde sarhoş olmuştu. Boğanın boynuzunu yeşile boyamış ve ucuna elmalar takmıştı. Muhteşemdi. Boğa çok sinirliydi ama kahkaha atmadan duramadık.” Rusty kahkaha attı ve ancak öyle sustu.

“Öldüğü gün Timothy’i gördüm. Ölüsünü gördüm.”

Bir an Rusty’e, bana daha fazla şey anlatması gerekmediğini söyleyecektim, ama sonra bunları duymak istediğimi fark ettim. Rusty de anlatmak istiyordu. Başımla onayladım.

“Şey, odasına gitmişim, sanırım şimdi senin odan olan oda. Bembeyazdı ve gözleri beynine çekilmişti. Sanki yuvaları büyük gelmişti de onları yutmuştu. Yüzündeki tüm kemikler görünüyordu. Ben onun odasına çıkmadan önce, Burnsler onu kısa bir süre sonra Westfield’a götüreceklerini söylediler bana. Bir saat kadar sonra gideceklerdi ama Timothy gitmek istemiyordu. Bayan Burns’ün gözleri kıpkırmızıydı çünkü hasta olan çocuğunun isteklerini yerine getirmek istiyordu. Merdivenlerden çıkarken, Bay ve Bayan Burns’ün bu konuyu konuştuklarını duyabiliyordum. Gitmek zorunda olduklarını ikisi de biliyorlardı. Son zamanlarda oraya çok sık gitmişlerdi ve henüz birkaç gün önce geri gelmişlerdi. Nasıl olduğunu sorduğumda, Timothy başını iki yana salladı ve gözlerini devirdi. Bunu izlemek çok garipti çünkü gözleri tamamen beyaza dönmüştü. Bir an asla eski hallerine döneme-

yeceklerini düşündüm. Barakamın duvarlarının tamamen bittiğini ve hastaneden geri geldiğinde onu da götüreceğimi söylemek istedim. Ama umurunda olmayacağı çok belliydi.” Rusty durdu ve tınaklarından birini ısırды. Dişleriyle tırnağını kopardı. Sonra yere tükürdü ve yüzünü buruşturdu.

“Orada kendimi bir aptal gibi hissederek oturup kaldım. Gözlerini kapayıp duruyordu. Ben de uykuya ihtiyacı olacağını anladım. Ona gitmem gerektiğini ve hastaneden döndüğünde onu görmeye geleceğimi söyledim. Merdivenlerden indiğimde, hastaneye gitmeye karar vermişlerdi. O yüzden yardım edebilir miyim diye sordum. Timothy’i aşağı taşımaya yardım edebilirdim. Bay Burns hayır dedi. Timothy osırada çok zayıftı. Arabayı kapının hemen önüne getirecekti. Ben de onun peşinden dışarı çıktım. Bayan Burns hastanede yemek için sandviçler hazırlıyordu. Ben eve gittim.

“Ama içeri girmedim. Salıncakta oturup belki bana ihtiyaçları olur diye Timothy’nin dışarı çıkarılmasını bekledim. Ama Bay Burns arabayı getirip içeri girdi ve hiç kimse dışarı çıkmadı. Yarım saatten fazla zaman geçince endişelendim.

“Hiç kimse bana onun öleceğini söylememiştı. Hiç kimse o konuda bir şey söylemiyordu. Ona dua ediyorduk ve Tanrı’dan iyileşmesine yardım etmesini istiyorduk. O yüzden iyileşeceğini ya da en azından sonsuza dek hasta kalacağını sanıyordum. Ama Burnsler biliyor olmalıydılar. Annemle babam da. Sadece beni uyarmamışlardı.

“Geri gittim ve kapıyı çaldım. Yardım edebilir miyim diye sordum. Bana öldüğünü söylediklerinde inanamadım.

Bir hata yapmış olabileceklerini düşündüm. Onu almak için bir ambulans gelmişti. Sürücünün, "Siz ne diyorsunuz? O iyi," diyeceğinden emindim. Ama demedi. Dışarı çıkardıklarında, yüzünü bir örtüyle kapatmışlardı. Yani, onun ölüsünü tam olarak görmedim, ama görmüş gibiyim. Cenazeye kadar olanlara inanmadım. Bazen hâlâ inanamıyorum."

"O hâlâ evde," dedim. Bunu daha ne dediğimi fark etmeden söylemiştim ve söyledigim anda da pişman oldum.

Rusty gözlerini kısarak baktı bana. "Ne?"

Bana delirmişim gibi bakıyordu ve bu da beni çıldırtıyordu. "Hayaleti tavan arasına sıkışmış," dedim. Küçük baraka için oldukça yüksek bir tonda söylemiştim. Bağırıyordum fakat sesim öyle gibi çıkmıştı.

"Lanet olsun, Tamara, sen delisin." Geriye doğru yaslanarak benden uzaklaştı. Aslında, korkmuş görünüyordu.

"Ben deli değilim! Onu duyuyorum. Hissedebiliyorum."

Kollarını kavuşturdu; benden koruyor gibiydi. "Tamam, sen delisin. Timothy cennette. Helen öyle diyor. Papaz da öyle diyor."

"İyi, tamam," dedim. Bunu hiç başlatmamış olmayı diliyordum. Rusty'le kavga etmek istemiyordum. Beni öpmesini istiyordum, belki daha da fazlasını. Ortadaki yığının üzerinde işe başlamak istiyordum. Etraftaki tek erkek oydu ve bana sinirlenmesini istemiyordum.

"Yani," dedim, "benim deli olduğumu düşündüğüne göre, artık beni öpmek istemiyor musun?"

Bu onu tamamen değiştirdi. En başından beri istediği

yere gelmiştik. Nasıl geleceğini bir türlü bulamamıştı. Ben de öyle.

Yutkundu. Âdem elmasının yukarı aşağı hareket ettiğini gördüm. “Seni öpmek istiyorum,” dedi.

“O zaman devam et,” dedim.

İkinci kez söylemek zorunda kalmadım.

Değişik türler deneyerek uzun bir süre öpüştük. Başımızı yana eğdik, düz tuttuk. Burunlarımız birbirine çarptı. Ağızlarımızı hafif açtık. Sertleştik. Yumuşadık. Dudaklarımızı yavaşça hareket ettirdik. Tekrar sertleştik. En sonunda denemekten yorulduk. Rusty yeni bir şeyler yapmanın yolunu arıyordu. Eli yavaşça sol göğsüme doğru indi. Çok hafifçe tuttu. Sanki beni inciteceğinden ya da elinin yanmasından korkuyordu. Sutyen giyinmeyi unutmam çok uygun olmuştu. Elinin üzerinde yavaşça gezindiğini hissettim, göğsümü keşfediyordu.

Göğüslerim tamamen kendi başlarına, öne doğru eğildi. Vücudumun öne doğru bükülmesinden utanıyordum ama kendimi durduramıyordum. Eli göğsümü biraz daha sert kavradı. Dudaklarımız birbirine yapışırken inledim. Artık dudaklarımı hissetmiyordum. Beynimin tamamı sol göğsüme kaymıştı.

Öpüşmek, bana dokunması için iyi bir mazeretti; ikimiz de bunu biliyorduk ve o yüzden öpüşüyorduk. Çok fazla hareket etmemeye çalışıyorduk çünkü eğer edersek, duvarlardan birini yıkabilirdik. Yine de, Rusty deney yapmanın bir

yolunu buluyordu. Önce göğsümü sıkıca tutuyor, sonra bırakıyordu. Ekmek hamuru yoğurur gibiydi. Barakanın içi sıcaklaşıyordu. Terliyordum. Rusty de öyle. Hatta tadı biraz tuzluydu. Sonra tişörtümün üzerinden göğsümün ucunu yavaşça çimdikledi. Göğüs uçlarım dikleşti, sertleşti ve o şekilde kaldı. O da bunun farkındaydı çünkü bir süre tamamen göğüs ucuma konsantre oldu. Daha önce hiç çıkarmadığım sesler çıkardığımı farkındaydım. Sadece annem çikolatalı trüf yaptığında böyle sesler çıkarıyordum. Ama tabii o zaman bu sesi tek bir kez çıkarıyordum. Bu seferki ise ardı ardına bağlanmış iniltilerden oluşuyordu. Uzun bir nefes gibiydi. Çünkü artık nefes alamıyordum ve kalbim o kadar hızlı atıyordu ki bir an patlayacağını sanmıştım. Çok ama çok hoşuma gitmişti bu, ama o anda Tanrı'yı düşündüm.

Aklıma nereden geldi bilmiyorum bir an Tanrı'nın hemen tepemde olduğunu, kirli duş perdesinden beni izlediğini hissettim. Bir gözü bende, bir gözü de dünyanın geri kalanındaydı. Başını iki yana sallıyordu. Rusty'i öpmeyi bıraktım ve geri çekildim. Elleri yine göğsüme uzanıyordu, ama yavaşça geri çekildim. Ne demek istediğimi anladı.

"Hım," dedi. Eli hâlâ göğsümün şeklinde duruyordu, kasılmıştı. "Ne?" dedi. "Yanlış bir şey mi yaptım?"

Yanlış olamayacağını düşünüyordum; bana kendimi çok iyi hissettiriyordu. Ama korkmuştum. Şu anda yanlış bir şey yapamazdım. Annem hastaneye giderken olmazdı. Belki de burada olmamalıydım. Ama benim hayatımın, Tanrı'nın neden umurunda olacağını bilemiyordum. Annem, eğer Tanrı

cuma günleri balık yeyip yemediğini umursuyorsa deli olmalı demişti. Böyle bir Tanrı'ya inanamazdı. Keşke Helen'e Tanrı'nın Rusty'le yiyişip yiyişmediğini ya da Rusty'nin beni ellemesini umursar mı diye sorabilseydim. Ama Rusty'nin bundan hiç hoşlanmayacağını düşündüm.

“Bence durmalıyız. Biliyorsun işte, şeyden önce,” dedim.

“Senin istemediğin bir şey yapmayacaktım.”

“Neyse,” dedim.

“Neyse mi?” dedi. Ağzı açık kalmıştı.

“Demek istiyorum ki... Of, unut gitsin. Bu çok hoştu, Rusty. Hoşuma gittiğini söylemeliyim. Ama kız kardeşime bakmak için geri gitmeliyim.”

“İyi, tamam.” Hâlâ ağır ağır nefes alıyordu. *Neyse* lafına takılmıştı. “Sadece bakabilir miyim? İstersen. Sakıncası yoksa?”

Benim umurumda olmazdı. Hoşuma da giderdi. Tanrı'nın bize baktığını düşündüm, ama o anda, barakanın içi daha bir karanlık oldu. Bir bulut, güneşin önünü kapamış olmalıydı. Tanrı'nın bir dakikalığına gözünü kapadığını ya da bizden daha yanlış bir şeyler yapan birilerine bakmak için başını çevirdiğini düşündüm. Tişörtümü kaldırdım.

“Dokunma,” dedim. Çünkü eğer şimdi dokunmasına izin veririm, asla eve dönemezdim. Rusty göğüslerime yiyecek gibi bakıyordu.

“Süper! Ne kadar büyükler!” dedi ve ellerini ovuşturdu. Kahkaha attım. Komik bir çocuktu. Ondan hoşlanıyordum.

Ön merdivenlerdeki kabaran tahtayı soydum. Kip biraz ötede çimenlerin üzerine uzanmış beni izliyordu. Beni hep yarı bezgin, yarı umutlu bir bakışla incelerdi. Asla çok yakınıma gelmezdi. Eğer çok yavaşça yaklaşırsam, onu sevmeme izin verirdi. Genellikle o sıkıntıya girmezdim.

Babam, çakıl taşlı yolda arabayı sürüyordu. Araba yolunun bittiği, çimenlerin başladığı son noktada fren yaptı. Annemi göremiyordum. Arka koltuğa uzanmış, yatıyor olmalıydı.

Arabadan indi kapıyı kapadı ve öylece durdu. Yüzü ifadesiz, dudakları hereketsizdi. Eve doğru yürümeye başladı. Ön merdivenlerde oturuyordum, ama babamın beni gördüğünü sanmıyordum. Hiçbir şey görmüyordu.

“Annem nerede?” diye sordum. İçimi bir korku dalgası kapladı. Annem arabada değildi. Bundan emindim.

Sesimi duyunca sendeledi ve ürktü. Kollarını yüzüyor-muş gibi savurdu ve doğruldu. Başını ahıra doğru çevirdi,

annemin orada olabileceğini düşünüyör gibiydi. Sanki annem yüzünde kocaman bir gülümsemeyle oradan çıkacaktı ve babam sorumu cevaplamak zorunda kalmayacaktı. Korkum, keskin bir öfkeye dönüştü.

“Nerede!”

Robert ve Megan koşarak dışarı çıktılar. Verandanın üzerinde duruyorlardı. Kapı açılıp kapanınca babam döndü. Bize bakıyordu. Ne kadar sinirli olsam da, eve kaza yapmadan gelebilmiş olmasının çok şaşırtıcı olduğunu düşündüm o anda. Parçalara ayrılmış hali gözümün önüne geldi. Öfkem geri gitti, korkum yine öne çıktı. Kusacağımı sandım. Kendimi bir tahterevallide gibi hissediyordum. İnemeyecek kadar yükseğe çıkmıştım. Öne ve arkaya gidiyordum, ama asla aşağı inmiyordum.

“Annem nerede?” diye sordu Megan. O yumuşacık sesi havada gezindi; sözcükleri dağıldı ve bizleri sarmaladı.

Babam başını salladı. Derin bir nefes aldı ve tekrar başını salladı. Görmezden gelemeyeceği kadar çoktuk. “Şey,” dedi. “Benimle dönmedi.”

“Ne?” Kimin söylediğini bilmiyorum. Belki de hepimiz söylemiştik.

“Bizi korumak için.” Gözlerini kapadı ve avuçlarını yankanlarına bastırdı. Elleri Gözlerini kapladı. Bir dakika kadar o şekilde kaldı. Hiçbirimiz bir şey demedik. Kafamız konuşamayacak kadar karışmıştı. Ellerini indirdi, gözleri sabitlenmişti. Bana, Megan’a ve Robert’e baktı. “Hadi, içeri girip oturalım. Oturmam gerekiyor.” Bu sabahkinden daha yaşlı

görünüyordu. Gözlerinin etrafındaki çizgiler derinleşmişti. Sendeleyerek yürüyordu, adımları her zamankinden küçüktü. Yürümesi için biraz düşünmesi ve çok dikkatli olması gerekiyor gibiydi. Kapıyı açıp içeri girmesi için kenara çekildik ve sonra peşinden içeri girdik.

Kendini oturma odasındaki yastıklı sandalyeye attı. Biz üçümüz kanepede oturduk. En azında şövaleyi açmamıştı. Şu anda ona katlanamazdım.

Robert sessizce ağlıyordu. Megan kanepenin ucuna oturmuş, ellerini kucağında bağlamıştı. Yumruklarımı ve boğazımı o kadar sıkımsıtm ki, canım yanıyordu. “Annem nerede?” diye sordu Megan.

“Pekâlâ,” dedi. “Şimdi dikkatle dinleyin. Annenizde tüberküloz var. Ne olduğunu duyduğunuzdan eminim.”

Duymuştuk. Biz daha doğmadan, dedem onun yüzünden ölmüştü. Annemin babasıydı. Kocaman yanakları olması dışında, onun hakkında bildiğimiz birkaç şeyden biri de buydu.

“Çok bulaşıcı bir hastalık, yani bize, siz çocuklara geçebilir. Hastalık ciğerlerinde. Yayılmış da olabilir. Bu hastalığa neden ya da nasıl yakalanmış olabileceğini bilmiyorlar. Belki babasından kapmıştı. Belki çocukken hastalanmıştı, ama bilmiyordu ya da hastalık şimdiye kadar uykuda kaldı ve şimdi çıktı. Ama şu anda aktif. Sadece sebebini bilmiyorlar.”

“Ne zaman geri gelecek?” diye sordu Megan. Soruları onun sormasına izin veriyordum, çünkü bu konuda gayet iyiydi.

“Bilmiyorlar. Hastanenin özel bir kanadında, ama küçük

bir hastane işte. Onu bir sanatoryuma nakletmeyi düşünüyorlar. Tüberkülozlu hastaların olduğu özel bir yer sanatoryum. Bir saat uzaklıkta bir tane varmış. Çok fazla sanatoryum kalmamış. Yakınlarda bir tane olduğu için şanslıyız. Doktor, annenizi oraya almayabileceklerini söyledi. Artık yeni hasta almıyorlarmış ama oradakilerden birinin doktora bir iyilik borcu varmış. Elinden geleni yapacak. Annenizden hoşlandı. Hoşlanıyor. Annenizden hoşlanıyor. Hastanede de tutabilirler annenizi, ancak sanatoryumda olması daha iyi olur.”

“Annemin hemen eve gelmesini istiyorum,” dedi Megan. “Hemen!” O kadar keskin söylemişti ki, sesi küçük bir çocuğa oturmasını emreden bir anne gibiydi. Bir an için bunun işe yarayacağını sandım. Ben olsam onu dinlerdim.

Babam başını iki yana salladı. “Ben de eve gelmesini istiyorum, Megan. Ama beklememiz gerekiyor.”

Robert daha yüksek sesle ağlamaya başladı. Aynı anda hem burnunu ve içini çekiyor hem de sızlanıyordu. Onu görünce dişlerimi sıktım. “Onu görmek istiyorum,” dedi Robert nefes alıp verirken.

“Göremeyiz.”

“Anlamıyorum,” dedim. “Sadece iğne yapamazlar mıydı?”

“Hayır. İlaçları var. Tedavisi var. Büyük dedenizin zamanındaki gibi değil. Bir çaresi var.” Bunları, kendini ikna etmek için söylediği açıktı. Beni hiç ikna etmiyordu.

“Onu almalarına izin mi verdin?” dedim.

Konuşmadan önce başını iki yana salladı babam. “Ha-

yır. Ben onlara izin vermeyecektim. Onu orada tutamayacaklarını söyledim. Bunun yasalara aykırı olduğunu bile anlattım. Ama benim ne söylediğimin bir önemi yoktu... Anneniz benimle gelmedi. Bizim için olduğunu söyledi... bizim korunmamız için. Eve gelmek istemedi." Ellerin tersiyle gözlerini ovaladı. "Hepinizi yerine öpmemi söyledi."

Onun öpücüğünü istemiyordum. Annemi eve geri getirmesi gerekiyordu. Hoşça kalın demek için bile olsa, nasıl gelmezdi? Onu orada tutmalarına nasıl izin verirdi annem? Onu bir daha asla göremeyecektim. Bize öpücük göndermenin bir faydası olacağını mı sanıyordu? İkisinden de o kadar nefret ediyordum ki, titremeye başladım.

"Hepsi senin hatan!" dedim. Hepsinin kendi hatam olduğunu düşünüyordum. Kiliseye giderek annemi çok üzümüştüm ya da belki Tanrı Rusty'e göğüslerimi göstermemi istemiyordu. "Eğer gözlerin açık olsaydı, onun hastalandığını çok daha önceden anlardın. Şimdiye kadar iyileşmiş olurdu. Hepsi senin hatan. Senin tek umursadığın resimlerin!" Ayağa kalktım ve odama koştum. Ama neler konuşulduğunu merak ediyordum, o yüzden merdivenlere geri döndüm.

"Onu görmek istiyorum," dedi kız kardeşim.

"Ben de," diye mızıldandı Robert.

"Yüce İsa," dedi babam. "Keşke görebilseydiniz."

Ben istemiyordum. İsterse, çürüyebilirdi. İlk önce eve gelmek bile istememişti.

Bir daha asla geri gelmeyecekti. Gitmişti. Ayrıldığıımız yerlere asla dönmezdik.

“İnek,” dedi babam. “Ben ineği ne yapacağım? İneği kim sağacak?”

“İneği sikeyim,” dedim. Kelimelerin ağzımdan çıktığını duyacak kadar yüksek sesle söylemişim. “Lanet olası ineği sikeyim,” dedim biraz daha bağırarak.

“Ben denerim,” dedi Megan.

“Teşekkürler,” dedi babam.

Ellerimle ağzımı kapatıp kakhaha attım. O kadar çok kakhaha attım ki mideme ağrı girdi. O kadar çok kakhaha attım ki, Robert’in ağlamasını duyamaz oldum.

Akşam yemeğinde haşlanmış patates ve sandviç vardı. Annem olmadığı için yemeği ben yapmak zorunda kalmıştım. Yemekten sonra, Vadi İzleme Tepesi’ndeki kavşağa gitmek için evden çıktım. Nereye gittiğimi kimseye söylemedim. Çok güzel bir gündü. Çok yukarılarda, gökyüzünde dümdüz bulutlar geçiyordu. Kırmızı kanatlı siyah kuşlar, çalıdan çalıya atlıyorlar, birbirlerine benim orada olduğumu haber veriyorlardı. Hava serin ve hafifti. Nefes alması kolaydı. Bizim evdeki havadan sonra insana bir rahatlama veriyordu. Robert’in gözyaşı denizi yüzünden rutubetli ve ağır bir hava vardı evde. Ne kadar da hanım evladı bir çocuktı.

Otlarla kaplı tarlaya gitmedim, yolda kaldım. Annem şu anda neredeydi? Bizi nasıl koruyacaktı? Bizi korumak artık kimin göreviydi? Erkek kardeşimin ağlamasını kim durduracaktı? Babam sadece resim yapmayı bilirdi. Çok başarılı

bir ressam bile değildi. Korkunç bir anne olacaktı. Sırada ben vardım ama ben bu görevi istemiyordum.

İçime derin bir hava çektim ve kollarımı açtım. Tepeden aşağı koştum, caddenin tam ortasına. Tökezleyince, kendimi uçmaya bıraktım.

Lanet olası çakıl taşları derime girmişti. Eve sallanarak gittim. Uyuşmuştum, ama acı yüzünden değil. Çenemin, kollarımın, avuçlarımın, dizlerimden ayak bileklerime kadar olan kısmın derisi soyulmuştu. Bir yerimi kırdığımı sanmıyordum ama derim yanıyordu.

Mutfğa girdiğim anda, "Aman Tanrım, ne yaptın sen?" dedi babam. Bulaşıkları bitirmişlerdi. Babamın yüzü bembeyaz oldu.

"Uçmaya çalıştım," dedim. "Yapamadım."

Megan'a, koşup Helen'i çağırmasını söyledi. Bir an, *Evet. Şu anda Helen'e ihtiyacım var,* diye düşündüm. Ama geldiğine elinde İncil değil, tentürdiyot ve temiz bezler vardı. Rusty ve Brenda da peşindeydiler. Beni görünce, Brenda çığlık attı. Rusty'nin de babam gibi rengi attı. İyi olup olmadığını sordu, iyiyim dedim.

Helen herkese bizi yalnız bırakmalarını ve dışarı çıkmalarını söyledi. Hepsı sıraya dizildi ve dönüp dönüp bana bakarak dışarı çıktı. Brenda'nın babama neler olduğunu sorduğunu duyabiliyordum. Sonra Helen mutfak musluğuna gitti.

Bir kabın içini ılık suyla doldurdu. "Ayakta dur," dedi. "Oturma. Bunu yapabilir misin?"

"Hı-hı," dedim.

"Canın yanacak," dedi.

Şu ankinden daha fazla yakamayacağını düşündüm, ama yanılmıştım. Helen açıkta kalan derimi yıkadı. Önce üzerime suyu döküyor, sonra bezi yeniden ıslatıyor ve beni yavaşça yıkıyordu. Bağırmadım, fakat ciğerlerime kadar ulaşamıyormuş gibi görünen havayı solumaya devam ediyordum. Büyük bir kısmım temizlenmişti. Hafifçe vurarak beni kuruladı. Sonra da tentürdiyotla pansuman yaptı. Tentürdiyot önce ateş karıncaları gibi yakıyordu, sonra da zonklamaya dönüşüyordu. Helen'in benimle işi bittiğinde, kötü bir şaka gibi görünüyordum. Yarım beyaz, yarım turuncuydu. Belki de büyük bir kısmım turuncuydu. Perde kapının arkasından babamın bana baktığını gördüm.

"İçeri gelebilir miyim?" diye sordu.

Helen evet dedi. Megan, Robert, Rusty ve Brenda da peşinden geldiler. Babam arkasından geldiklerini fark etmemişti. Kaşlarını çatarak onlara baktı. Küçük, hoş bir baba kız konuşması yapmak istediğini tahmin ettim. Âlim ve hasta bakıcı olarak Helen kalabilirdi. Ama diğerlerini nasıl geri göndereceğini bilemiyordu. O yüzden, herkes mutfakta dikilmeye devam etti. Oda çok büyük değildi ama benim etrafımda epey boş yer vardı. Yaralarım bulaşıcıymış gibi, bana fazla yaklaşmıyorlardı.

"Aptal görünüyorsun," dedi Robert. Sırıttı ve hatta kıkır-

dadı. Ama gözleri hâlâ kırmızıydı. Bir adım önce çıktım ve midesine yumruk attım.

Robert sanki vurulmuş gibi bağırdı. Helen soluksuz kaldı. Brenda kıs kıs güldü.

“Hemen odana git, genç bayan,” dedi babam.

“Ben de onunla gideyim,” dedi Helen.

Babam hayır demek istiyormuş gibi bakıyordu. Aptallığıma ve Robert’e vurmama o kadar sinirlenmişti ki, Helen’in beni biraz rahatlatmasına bile tahammül edemeyebilirdi. Ama bu sabah annem başka bir yerde kalmaya karar verince, her şeyin kontrolünü kaybetmişti. Geri dönmenin bir yolunu da henüz bulamamıştı. Ayrıca Helen’i yok sayamazdı. Başıyla onayladı.

Rusty bana baktı. Bu, üzgün ve ürkmüş bir bakıştı. Benim için çok üzüldüğünü biliyordum. Bana biraz yardımcı oldu ve ona gülümsemeye çalıştı. Sonra yukarı çıktım.

Odaya çıkınca, Helen yatağımın yanına diz çökmemi söyledi. Ama bu hiç iyi bir fikir değildi çünkü bacağım yere değdiği anda bağırdım ve tekrar ayağa kalktım. Tanrı için bile olsa, bunu yapmayacaktım.

“Yatağının üzerine otur o zaman, Tamara. Ben ikimiz için de diz çökeceğim.” Çöktü ve başını eğdi. “Önce annen için dua edeceğiz. Tanrı’nın onu hem ruhen hem fiziklen iyileştirmesini isteyeceğiz. Sonra senin için dua edeceğiz. Tıpkı annen gibi, senin de içini ve dışını iyileştirmesini isteyeceğiz. Kardeşine vurduğun, aileni ve kendini bilerek incittiğin için bağışlanmayı istemelisin.”

“Uçabileceğimi sandım,” dedim.

“Bunun olmayacağını biliyorsun, Tamara. Tanrı bize kanat vermemiş. Şimdi dua et, kalbini ona aç. Belki onu bugün bulabilirsin.”

Ama dua etmedim. Başımı eğdim ve belki *uçabilirim* diye düşündüm. Belki yanlış yapmıştım. Belki rüzgârı yakalamak için daha yüksekte başlamam gerekirdi. Ayrıca, Robert’e yeterince sert vurmadığımı düşünüyordum.

Ertesi gün, babam bize haberlerin geri kalanını da verdi.

Mısır gevrekleriyle kahvaltı ettikten hemen sonra, “Hadi arabaya atlayın,” dedi.

“Neden?” diye sordu kız kardeşim. Soru sorma konusunda iyiydi. Önceleri bir fındık faresiydi. Şimdi ise bir sincap gibiydi, sürekli lak lak ediyordu. Babamın dengesini bozuyordu; Megan konuşunca, babamın vücudu geriliyordu. Babam mutfak sandalyesine dayandı:

“Hastaneye gitmemiz gerekiyor.”

“Annemi geri almak için mi?” diye sordu Megan. “İyi.” Ön kapıya gitti.

“Hayır, hayır,” dedi babam. “Hepinize test yapılacak.”

Megan kaşlarını çatı. “Ne için?”

“Tüberküloz için, aptal,” dedim.

Robert burnunu çekmeye başladı. “Ben test yapılmasını istemiyorum.”

“Ya bizde de varsa ne olacak?” dedi kız kardeşim.

Babam gözlerini kırptırdı, ağzını açtı ve sonra kapadı. Küçük mutfğa baktı, sonra tavana. “Şey... E... Siz de hastanede kalmak zorunda kalırsınız.”

Büyük bir protesto bekliyordu ya da bir düzine şikâyet. Ama onun yerine, kız kardeşim zıplamaya başladı. “Ah, süper!” dedi Megan. “Ben gidip toplanayım.” Yemek odasından geçip merdivenlere yöneldi.

Babam bezgin bir halde başını iki yana salladı. “Hayır.” Yardım için bana baktı. Omuz silktim.

Bir eliyle anlına vurdu. “Ah Tanrım, seni gördüklerinde ne düşünecekler?”

Parlak renkli bir palettim: Turuncu, leylak rengi, Prusya mavisi, pembe, kırmızı beneklerim vardı. Birkaç beyaz nokta dışında, her yanımlı kaplamışlardı. Kahverengi saçlarımda hâlâ çakıl taşları duruyordu. Henüz tamamlanmış da değildim. Daha ortaya çıkmamış renkler olduğunu hissediyordum: Morlar, yeşiller ve koyu siyahlar. Karmakarışıkım. Robert ise mutfak lavabosunun yanında hıçkırarak ağlıyordu.

“O zaman, ben gitmem,” dedim. “Burada kalırım. Böylece seni rezil etmem.”

“Git ve annen için bir şeyler hazırla,” dedi. “Ve çabuk ol.”

Yanımdan geçerken Robert’e vurdum.

Annemin eşyalarını toplarlarken, babamın *Tanrı* demeye başlamasını düşündüm. Annem buradayken asla söylemezdi. Annem olmadan biraz daha az ateist miyiz acaba diye düşündüm.

Arabayla hastaneye giderken nefes alamadığımı hisset-

tim. Ciğerlerim ağır ve nemli havayla dolmuştu. Koltuk altlarımdan ter sızıyordu. Yüzümün kızardığını fark edebiliyordum. Kendime iyi olduğumu söyledim, ama babamın tedavi konusunda nasıl ısrar edişini hatırladım.

Robert'in ağlamaktan sesi kısılmıştı ve en sonunda gitmek istemiyorum diye sızlanmayı bırakmıştı. Megan, arka koltukta Robert'in yanına oturmuştu. Yıpranmış deri çantası ayaklarının dibindeydi.

Hiç kimse konuşmuyordu. Babam araba kullanırken, onun dikkatini dağıtmamamız gerektiğini çok uzun zaman önce öğrenmiştik.

Dua etmeye karar verdim.

Park yerine gelmiştik. Babam annemin burada olduğunu, ama onu göremeyeceğimizi söyledi. Kız kardeşim tek kelime etmedi. Arabadan inerken, küçük çantasına sıkı sıkı yapışmıştı. Babamın onu arabada bırakmasını söyleyecek kadar bile enerjisi yoktu.

Annemin çşyalarını kâğıt bir torbaya koymuştum. Çantada geceliği, terlikleri, havlu bornozu, birkaç iç çamaşırı, çoraplar, nemlendiricisi ve bir haç vardı. Çıkmadan hemen önce, karşıya koşup Helen'den istemiştım. Helen'in gözleri parlamış, hemen boynundakini çıkarıp bana vermişti. Aynı haçtan bir düzine daha olduğuna emindim. Annemin ne demek istediğimi anlayacağını umuyordum.

Arabada dua etmek beni rahatlatmıştı. Kendimi artık

hasta hissetmiyordum. Sadece paniklemiştim. Bir öküz kadar sağlıklıydım. Robert'i kaldırıp ağaca çarpabilirdim.

Babam nereye gitmesi gerektiğini biliyordu. Uzun bir koridordan geçtik ve bekleme odasına girdik. Babam danışmadaki kadına isimlerimizi söyledi. Bej rengi plastik sandalyelere oturduk. Sandalyeler otobüs bekleyen insanlar gibi yan yana dizilmişlerdi.

Babam iç çekerek odaya göz attı. Belki de bizleri alıko-
yacak olan doktorlar bize test yapacağı için endişelenmiyordu. Oda estetik olarak gözüne batıyordu. Sandalyeler bejdi, duvarlar ise soluk ve kirli yeşildi. Doğramalar mat bir beyazdı ve halı griydi. Tavandaki ışıklardan, yere yuvarlak gölgeler vuruyordu. Herhangi bir boyut ihtimalini yok ediyorlardı. Başını geri attı ve gözlerini kapadı.

Bu küçük odada, başka bir aile daha bekliyordu. Hepsi zayıf, sarışın ve üzgün görünümlülerdi; bir baba, bir anne vardı ve her ikisinin de ellerinde birer kız çocuğu. Birbirlerine o kadar benziyorlardı ki, ikiz olduklarını düşündüm. Hiç kimse konuşmuyordu. Duvardaki saatin sesini duyabiliyordum. *Tık tak tık tak* sesleri geliyordu, sanki bin bir çabayla çalışıyormuş gibi.

Sadece iki kapı vardı. Bir tanesi bizim geldiğimiz kapıydı, diğer; ise danışmanın buzlu camının yanındaki kapı. Cam kapalıydı. Camın ardından belirsiz şekiller görünüyordu. Dışarıda ölmekten korkan insanların olduğunu umursamıyor gibiydiler.

Duvarlarda posterler vardı. Bir yol haritası gibi, üze-

rinde kırmızı ve mavi damarlar olan ciğerler serisi asılıydı. Bunları Amerikan Akciğer Derneği göndermişti. Posterlerin çoğu “Amerikan Halk Sağlığı Servisi’nin bir hizmeti” olarak gelmişti. Tüberküloz testi yaptırılmasını öneriyordu. Sanırım bu öğüde birazdan uyacaktım. Ulusal Tüberküloz Derneği’nin de bir posterı vardı. “Bu hastalığı dünyanın yüzeyinden kazımak için savaş” yazıyordu. Hiç toleransları yoktu. Tüberkülozu olan herkesi bir kumsalda toplayan ve üzerlerinde hidrojen bombası atan düzgün giyinişli, mavi gözlü bir adam gözümün önüne geldi.

Bir hemşire, diğer aileyi çağırdı. İsimleri okununca birbirlerine baktılar, sanki onlardan bahsedildiğinden emin olamıyor gibiydiler. Sonra yavaşça ayağa kalktılar. İkiz kızları yere bıraktılar, anneleriyle babalarının ellerinden tutmuşlardı. Kapıya doğru gittiler. Robert korku dergilerinden birini yanında getirmişti. Kucağında açık duruyordu. Bir baltayla kafatası ikiye ayrılmış adamın resmi açıktı. Gözleri yerinden fırlamıştı, ama Robert nasıl okunacağını unutmuş gibiydi. On dakikadır tek bir sayfa bile çevirmemişti. En sonunda, aynı hemşire bizi de çağırdı. Kısa, şişman, yirmi beşle elli yaşları arasında bir kadındı.

“Tamara, Robert ve Megan Anderson?” dedi. Tabii benim adımlı yanlış okudu ve ben düzelttim.

“Evet, evet, burada,” dedi babam.

Kapıyı biraz daha açtı ve bizi içeri aldı. Diğer aile dışarı çıkmamıştı. Nereye gittiklerini merak ediyordum.

Bir laboratuvara girdik. Tahta bir sandalye ve tahtadan

bir kürsü vardı. Sağ kolumuzu o kürsünün üzerine koyacaktık. Yanındaki dolabın içinde test tüpleri, şırıngalar, büyük ve geniş bantlar vardı.

“Tüberküloz testi için gelen Andersonlar sizlersiniz, değil mi?”

“Evet, biziz,” dedi babam. Hemşire testlerin üzerine isimlerimizi yazdı.

“Önce ben,” dedi Megan. Hemen gidip sandalyeye oturdu. İncecik kolunu uzattı. Bileğini kıvırdı.

Hemşire soran gözlerle babama baktı. Teslim oluyorum der gibi kollarını kaldırdı. “Olur,” dedi babam.

“Sen cesur bir kızsın,” dedi hemşire. Eldivenli elinde pamuk vardı.

“Bende tüberküloz var,” dedi Megan.

“Aman Tanrım. Umarım yoktur,” dedi hemşire.

“Ama var,” dedi Megan.

Hemşire bir kez daha babama baktı, o da sadece omuz silkti.

“Tamam, bakalım. Birkaç test yapacağız. Önce kan testi. Daha önce hiç kan aldıldın mı?”

“Hı hı,” dedi Megan. “Ölümden döndüğümde.”

“Ah.” Bu sefer babama bakmadı. Oradan yardım alamayacağını anlamıştı. Megan’ın koluna plastik bant yapıştırdı.

“Hayatta kalmayı başarmışsın. Demek ki şimdi ne yapacağımı biliyorsun. Başını çevirmek ister misin?”

“İzleyeceğim.”

Hemşire bir şırınga çıkardı. Robert bağırdı ve başını çe-

virdi. Başımı çevirmek istesem de izledim ben. Hemşire, iğneyi Megan'ın derisine sapladı. Şırıngaya kan doldu. Oda sallanmaya başladı. Keşke oturuyor olsaydım diye düşündüm. Kendime iğne batırmaktan tamamen farklı bir şeydi bu. Bu yavaştı, iğne derinlere gidiyordu. Hemşire iğneyi geri çektiğinde, Megan'ın derisinde bir damla kan kaldı. Pamukla üzerine bastırdı ve yara bandı yapıştırdı.

“Şimdi bir deri testi yapacağız. Bu o kadar da acıtmayacak.” Bir kez daha Megan'ın kolunu alkollü pamukla sildi, ama bu kez daha alt kısmını. Bileği ile avucu arasında, Megan'ın derisinin yumuşak ve beyaz olduğu bir yeri silmişti. Megan'ın koluna silaha benzeyen küçük bir şey koydu ve bir düğmeye bastı. Megan göz bile kırpmadı. “Tamamdır,” dedi hemşire. “Sırada kim var?”

“Ben,” dedim. Çünkü eğer oturmazsam, düşecektim.

“Tamam.” Bana gülerek bakıyordu. “Ne oldu sana böyle?” diye sordu.

“Uçmaya çalıştım,” dedim.

“Şey, doğru. Bütün bu yaralara uçmak neden olabilir,” dedi. Plastik bandı yapıştırmak için, dikkatle tentürdiyotsuz ya da soyulmamış bir yer aradı. O yüzden ilk başta canım yanmadı. Ama iğneyi sapladığı anda, damarlarım patlayacak sandım. İğne sandığımdan daha fazla acıtıyordu. Ufak bir çığlık attım ve sonunda bitti. Bana deri testini bir kez daha, en başından açıkladı. Sonra beni küçük tabancayla vurdu ve lavaboya gidip ellerini yıkadı.

“Şimdi sıra sende, genç adam” dedi Robert'e. Robert

babamın arkasına saklandı.

“Hayır, hayır, hayır, hayır, hayır.” Çok yüksek sesle bağırdı ve sesinde korku vardı.

“Ama kız kardeşlerin ne kadar cesur davrandılar. Eminim, sen de başarabilirsin.”

“Hayır, yapamam.”

“Bu çok önemli bir test,” dedi. “Çok da çabuk bitiyor. Gel, otur. Göz açıp kapayınca kadar bitecek.”

“Hayır.”

“Bana yardım edebilir misiniz?” diye sordu babama.

Sanki hemşire başkasına söylüyormuş gibi, babam etrafına bakındı. “Ne?” dedi.

“Eğer oğlunuzu teste ikna edemezsek, dışarıdan birini çağırıp oğlunuzu tutmasını istemek zorunda kalırım.”

“Şimdi, Robert...” dedi babam ve başını çevirdi. Robert arkasında saklanıyordu.

“Hayır, yaptırmayacağım, yaptırmayacağım, yaptırmayacağım!”

Babam ikna etmeyi birkaç kez daha denedi. Robert’i tuttu ama Robert babama vurdu. En sonunda, içeri iki hemşire daha çağırıldı. Babamla birlikte Robert’i tuttular. Robert başını yukarı kaldırmış çılgın atıyordu. Sesi çini kaplı zeminde ve kasmuk yeşili duvarlarda yankılanıyordu. Robert’e dil çıkardım. Babam görünce kafama bir tane vurdu.

Sonra röntgen filmi çektirmemiz gerekiyordu.

“O nedir?” diye inledi Robert.

“Hidrojen bombası gibi,” dedim. “X ışınları. Radyas-

yon. Anladın mı?"

Robert'in nefesi kesildi.

"Aman Tanrım," dedi hemşire. "Hiç canın yanmayacak." Sinirli bir şekilde bana baktı. Vücudumdaki tüm o yaraları ve çizikleri hak ettiğimi söylüyor gibiydi. Diz çöktü ve Robert'in elini tuttu. "Ablan bunu neden söyledi bilemiyorum. Anneniz hastayken ve bu testlerin yapılması gerekiyorken, seni korkutmak istemiş olacağını düşünemiyorum. Şimdi beni dinle, Robert. Resim çektiirmek gibi bir şey bu. Tek fark, burada hiç kıpırdamadan durman gerekiyor. Bak sana ne diyeceğim. İlk önce *ablamı* alalım ve sen onu bir camın arkasından izle. Olur mu?"

Bu fikir Robert'in hoşuna gitti ve kabul etti. Hemşire beni hiç umursamadan peşinden gitmemizi söyledi. Robert'in elini tutuyordu. Babam arkadan geliyordu.

Daha önce hiç röntgen çekirtmemiştim. Hidrojen bombasına benzediğini söylediğimde abartıyordum ama tamamen yalan değildi. Gittiğim her okulda, radyoaktif kalıntılar ve radyasyonla ilgili sert konuşmalar yapılıyordu. Radyasyon saçların dökülmesine, derinin buruşmasına ve ölüme yol açardı. Bunları görmek için sabırsızlanmıyordum.

Kıyafetlerimi çıkardım ve açık mavi hastane önlüğü giyindim. Külotumun kalmasına izin verdiler. Önlüğü elimden geldiğince kapalı tutmaya çalışarak, büyük makinelerin olduğu karanlık odaya girdim. Çok geniş bir odaydı. Aynı hemşire, beni kocaman ve siyah bir direğin yanına götürdü. Direk yerden tavana kadar uzanıyordu. Direğe tutturulmuş, düz,

kare, siyah bir metal vardı. Altmış santimetre kadardı. Hemşire metali biraz aşağı kaydırды ve bana baktı. Boyumu ölçüyordu.

“Bu bizim göğüs röntgeni için olan cihazımız. Dikkatle dinlemenі istiyorum. Burada dur.” Beni oyuncak araba gibi çevirdi. O kalın metale yapıştım. Göğüslerimi metale bastırınca dümdüz olmuşlardı. Röntgen cihazının üzerindeki kıvrımlı yere çenemi koydu. Sonra cihazı ayarladı. Ayak uçlarımda duruyordum. “Çok yüksek,” dedi ve biraz daha indirdi. “Ellerini kalçana koy,” dedi. Bana “lütfen” demiyordu. Bileklerimi tuttu ve geri çekti. Düz bir uçak gibi olmuştum. Sonra ellerini omuzlarıma koydu. Beni biraz daha çevirdi. Özel mankeni gibiydim. Tavandan gelen, kalın siyah boru hemen arkamdaydı. Bakmak için döndüm ama hemşire gözlerini devirerek kafamı tuttu ve beni çevirdi. Çenemi tekrar yerine koydu. “Lütfen kıpırdama.” Bu sefer, “lütfen” almıştım, ama babamın bana soyadıyla seslenmesi gibiydi. İçinde kibarlık yoktu.

“Şimdi, sakın ol. Sakın kıpırdama. Ben söylediğimde derin bir nefes alacaksın, bırakacaksın, sonra bir kez daha alacaksın ve ben bırak diyene kadar tutacaksın. Anladın mı?” Başım ile onayladım. Diğer insanlardan daha çok nefesimi tutmamı sağlayacağından emindim.

Annem bu hastanede bir yerlerdeydi. Kırışık, beyaz çarşafalarda yatıyordu; birileri ona yemek pişiriyordu, başkaları dergilerini getiriyordu. Bu sadist hemşireyle burada olmam, annemin hatasıydı ve Megan ayaklarının dibindeki çanta-

sıyla, her zamanki gibi küçük melek rolünü oynuyordu. Çantasını pencereden atmak istiyordum. Sonra Megan'ı, Robert'i ve babamı.

Hemşire odadan çıktı. Odadaki mikrofon sayesinde, iğrenç sesini duyabiliyordum. "Derin bir nefes al, ver. Bir kez daha al ve tut." Parlak bir ışık bekliyordum. Havaya uçmayı bekliyordum. Hemşire beni camdan uzağa çevirdiği için ailemi göremiyordum, ama bizi ayıran o camın arkasından beni seyrettiklerini biliyordum. Acı içinde çığlık atmayı ve göğsümü tutarak yere düşmeyi aklımdan geçirdim. Kardeşimin yüzündeki dehşet ifadesini görebiliyordum. Hemşireyi ne kadar kızdıracağımı hayal edebiliyordum. Ama sonra hemşirenin "Nefes al," dediğini duydum ve şansı kaçırdım.

Robert ve Megan da röntgen çektiler. Kimse havaya uçmadı. Hemşire, her birimizi ayrı bir odaya soktu. Doktor bizi muayene edecekti. Babamı test etmediler. Dün hepsini yaptırmıştı o. Sadece bize söylemeyi unutmuştu. Megan'la birlikte o da odaya girdi.

Doktor bana milyonlarca soru sordu.

"Geceleri öksürüyor musun?"

"Hayır."

"Güzel, çok güzel. İyi uyuyor musun?"

"Evet."

"Güzel, çok güzel. Yemekle aran iyi mi? İştahın yerinde mi?"

"Evet."

"Güzel, çok güzel. Kolay yorulur musun?"

“Hayır.”

“Güzel, çok güzel...” Uzun bir süre bu böyle devam etti. Bilgi yarışmasında finale kalacakmışım gibi hissettim, çünkü bütün doğru yanıtları buluyordum. En sonunda ağzıma, burnuma ve kulaklarıma baktı. Her tarafıma lastik çekiçle vurdu ve göğsümü dinledi.

“Bana iyi gibi geldin. Ama seni göndermeden önce, röntgen sonuçlarına bakmam gerekiyor. Bekle burada.”

Acaba annem de bu odada oturmuş mudur diye merak ettim. Acaba bir daha dışarı çıkamayacağını hissetmiş miydi? Yanlış cevaplar verdiğinin farkında mıydı, yalan söylemeyi anlından geçirmiş miydi? Doktor ona beklemesini söyleyip kapıyı kapattığı anda bizi özlemeye başlamış mıydı?

Kısacık bir dua ettim. *Tanrım, lütfen hasta olmama izin verme.* Bubları sanki küçük bir iyilik istiyormuş gibi söyledim. Böylece çok şey istediğimi düşünmeyecekti. Moralinin iyi olmasını, benim babama yaptığım gibi, İsa’nın onu kızdıracak bir şey yapmamış olmasını umuyordum. Tanrı’nın oğlu olmanın ne kadar zor olacağını düşünmeye başladım. Hiçbir şeyden sıyrılamazdın. Bir hemşire kapıyı çaldı ve başını uzattı. “Dergi ister misin?”

Sonunda bitti. İyi olduğumuzu söylediler. Ama kötü bir haberleri de vardı. Kısa bir süre önce hastalığa yakalanmış olma ihtimalimize karşı iğne olacaktık.

Megan iğne yapmalarına izin vermedi. Ayrıca, oradan ayrılmayacağını söyledi. Kollarını bağladı ve yere, çantasının yanına oturup gözlerini kapadı. Robert’i tutması için ge-

len iri hemşirelerden birini çağırdılar ve Megan'a ancak bu şekilde iğne yaptılar.

Robert hemen kolunu uzattı. Röntgen çektirebilmişti ve şimdi kendini yenilmez hissediyordu. İğne içeri girdiğinde, kulak tırmalayıcı bir çığlık duyuldu. Tam gülecektim ki, babamın *Aklından bile geçirme* diyen bakışlarını gördüm.

Ama Megan hâlâ yerinden kımlıdamıyordu.

Babam çenesini sıkıyordu. Megan'ı yerden aldı. Bacakları hâlâ bağdaş kuruyordu, o yüzden babam onu kapıdan geçirmekte zorlandı. Robert çantayı aldı. Ben kapıyı açtım. Hemşireler bize el salladı. Başka bir iğne için, üç gün sonra tekrar gelmemiz gerekecekti. Deri testlerimizin sonuçlarına da o gün bakılacaktı. Bizi tekrar görmeyi dört gözle beklediklerinden emindim.

Megan'ı arabaya bindirmek kolay olmadı. Babamın onu yan çevirmesi ve itmesi gerekti. "Lütfen," dedi babam. "Lütfen..." Cümlesini bitiremedi. İsteyeceği şeyden daha sormadan vazgeçmişti. Elinden bir şey gelmeyeceğini biliyordu.

O gece ailece tepeye yürümemiz gereken saatte, babam eline bir kızartma tavası almış düşünüyordu. Boş tavanın içinde yemek hayal etmeye çalışıyor gibiydi.

Tavayı aldım. "Git, bir şeyler boya," dedim. "Hoş bir şeyler çiz." Başını kaldırdı, gözleri tıpkı boğaninkiler gibi parıldadı; gözlerinde katıksız bir nefret vardı. Bir an babamdan çok korktum ama sonra başını iki yana salladı ve gözle-

rini kırptıstırdı. Tekrar benim babam olmuştı. Suçlu ve yitik. “Benim hatam değil,” dedi.

Oturma odasına gitti ve annemin çıplak resminin önünde durdu. “Benim hatam değil,” dedi resme.

Hepimiz suçlu hissediyorduk. Annemin eksikliği kadar, bu da bizi gerginleştiriyordu. O yüzden birbirimizden uzak duruyorduk. Babam anlamalıydı. Biz bir şey söylemeliydik. Ama bu, annemin de suçuydu. Daha erken yardım istemeliydi. Taşınmaktan yorulduğunu ve bizi terk ederek burada kalmanın kendine göre bir yolunu bulduğunu düşünmeye başlamıştım.

Yumurtaları kırdım, peynir rendeledim, yeşilbiber kestim ve hepsini karıştırdım. Sonra da soğan doğradım. Evde benim dışımda kimse soğan sevmezdi. Gözlerim yandı. Annemin mutfaka girdiğini, gözyaşlarımı gördüğünü ve beni yatıştırmaya çalıştığını hayal ettim. O zaman, ona ağlamadığımı, sadece soğandan olduğunu söyledim.

Hiç kimse yumurtayı sevmeydi. Hepsi soğandan şikâyet etti. Bugünden sonra kendi yemeklerini pişirebileceklerini söyledim ve kapıyı açıp Kip’i çağırdım. Önce tereddüt etti ama bir tabak yumurta işe yaradı. Soğanlara bakmadı bile. Sonra, evde kalmasına izin verdim. Oturma odasının köşesine kıvrıldı. Kuyruğunu yavaşça yere vuruyordu. Evin kalbi atıyor gidiydi.

Sabah Helen gelip kapıyı çaldı. Kapıyı açtım ama içeri gelmedi. Elinde turta vardı. Kıvrımlı kenarları olan hoş bir turtaydı. Üzerinde simetrik çizgiler vardı, iç malzemeler dı-

şarı taşıyordu. Üstteki çizgilerden hiçbirini kopmamıştı. Annem bunu hiç beceremezdi. Ama denediğini biliyordum.

“Elmalı,” dedi Helen. En üst merdivende duruyordu. Brenda ve Rusty çimlerin üzerinde, biraz geride duruyorlardı. Robert arkamdan geldi, olanları izliyordu. Megan odasıydı. Surat asıyordu ve dışarı çıkmıyordu. Babam resim yapmak için tepeye çıkmıştı. Annem gitmişti. Hiç kimse kıpırdamıyordu. Brenda ve Rusty’nin neden uzakta durduğunu, Helen’in neden içeri gelmediğini anladım. Bu turtayı kabul etmek istemiyordum. Bir seçim şansım vardı. Turta ya da annem geri gelecek numarası yapma. Son iki günün kötü bir rüya olma şansı hâlâ vardı. Helen’in elindeki turta, rüya olmadığını gösteriyordu. *Annen için üzgünüm*, diyordu. Kokusunu alabiliyordum.

Kimse bir şey söylemedi. Hepimiz turtaya bakıyorduk, çünkü birbirimize bakmaktansa, turtaya bakmak daha kolaydı. Helen’e turtayı geri götürmesini söylesem, kimse nedenini anlamayacaktı.

“Teşekkürler,” dedim. “İçeri gelin.”

Helen yere baktı ve yavaşça dönerek kendi evine baktı. Sonra bana baktı. Sonra yine yere baktı. Babam gibi, cevap vermede bazen yavaş kalıyordu. Ama bu sefer daha fazlası vardı. Bekledim.

“Gelemeyiz,” dedi. “Annem ve babam, bu evden uzak durmamız gerektiğini söylüyorlar. Ama dışında kalabiliriz.”

“Ne?” dedim.

“Sizin evinizde uğursuzluk var!” diye bağırdı Brenda.

“Para versen bile, içeri girmem.”

“Brenda!” dedi Helen. “Bu doğru değil!”

Ama olabilirdi. Düşünmeye değerdı. Tabii bunu söylemesine izin veremezdim. “Evde uğursuzluk yok. Çok aptalca bir şey bu!”

“Ben bir daha asla içeri girmeyeceğim ama,” dedi Brenda. Elleri kalçalarındaydı.

“Kimse seni içeri davet etmiyor zaten,” dedim.

Helen turtayı bana uzattı. “Hâlâ sıcak. Tam yemelik.”

“İyi, kahvaltıda yeriz.” Turtayı Helen’den aldım. Ağır bir turtaydı. “Teşekkürler.” Onu verandada bırakarak içeri girdim. Yolun karşısına geçişlerini izledim.

“Kahvaltıda turta var!” dedi Robert. “Mükemmel.”

Bir şeyler kazandığımızı sanıyordu.

8

Robert bin parçalık bir yapboz yapıyordu. Bittiğinde tuncu gelinciklerin tarlası meydana çıkacaktı. Günlerini yemek masasının üzerine eğilerek geçiriyordu. Onu bitirdiği zaman, annemin eve geleceğini söylüyordu. Kıp'ın yere düşen bir parçayı yediğini görmüştüm. Dilini çıkarıp parçayı almış ve yutmuştu. Çiğnemeye başladığında biraz şaşırdı, ama tükürmedi.

Hava sıcaktı. Ilık bir esinti vardı. Dışarı çıktım.

“Hey! Tamara!” dedi biri yolun karşısından. Rusty bana el salladı. Yalın ayak olduğumu unutarak karşıya geçmeye kalktım. Ayağım sıcak asfalta değince bağırdım. “Lanet olsun!” Döndüm ve çimenlerin üzerine zıpladım. O sırada evden çıkan babamla yüz yüze geldim.

“Buraya gel,” dedi. Alnındaki kırıışıklar daha da derinleşmişti. Arkama göz attım ve Rusty'nin ortadan kaybolduğunu gördüm.

“Böyle konuşamazsın, Tamara. Buna izin vermem.”

“Sen mi?” dedim. Ama sözcükler ağzımdan çıktığı anda şok oldum. Babamın yüzü gevşedi; sanki kendi şeklini unutmuştu. Dudakları kıpırdandı. Söyleyecek bir söz, bir karşılık, uygun bir kelime arıyordu. Sonra ağzını sımsıkı kapadı. Burun delikleri titreşiyordu. Orada öylece durdu. Dikkatle bana bakıyordu, gözlerini kısmıştı. Benim kim olduğumu anlamaya çalışıyor gibiydi.

Bakışının altında ezildim. Bana o şekilde bakmasını durdurmak istiyordum. “Özür dilerim,” dedim.

Sonunda başıyla onayladı. “Neden şimdi odana gitmiyorsun? Annene bir mektup yaz. Nasıl olduğunu sor ona. Günlerini nasıl geçirdiğini anlat.”

Hayır, sanmıyorum. “Tamam,” dedim. “Ama okuyamazsın. Özel olacak.” Ellerimi cebime koydum, yumruklarımı sıktım.

“Pekâlâ,” dedi. “Bu gece onunla telefonda konuşacağım. Gitmeden önce. Kullandığın dili ya da tavırlarını anlatacak annenin zamanını çalmayacağım. Ayrıca, bunun geçici olduğunu umuyorum. Çok fazla ve hızlı değişime tepki veriyorsun. Eğer rahatlamaya ihtiyacın varsa, göletin yanına git ve ciğerlerin patlayana kadar bağır. Seni kimse duymaz. İşe yarayabilir. Ama daha fazla küfür etmek yok. Anladın mı?”

“Evet, efendim.”

“Git o zaman. Git ve annene yaz.”

Bir saat sonra, ona içinde iki sayfa olan bir zarf verdim. Zarfın ağzı kapatılmıştı. Sayfalar boştu.

Sağanak yağmur gürültüyle pencereme vuruyordu, üzgün bir rüzgâr esiyordu. Ses yüzünden uyuyamayacağımı sandım ama Tanrı'yla ilgili rüyamı görmeden önce son düşündüğüm şey bu oldu. Bana çok kızmıştı; kocaman yumruğunu bana sallıyordu. Rüyamın sesi kapatılmıştı ya da bir parazit vardı. Tanrı'nın ne dediğini duyamıyordum fakat yine de mesajı aldım. "Annene yaz, seni kalpsiz çocuk, seni adi kız. Yaz!"

Rüyam, odam ve kalbim ani bir ışıkla aydınlandı. Şimşek öyle güçlü çakmıştı ki, odamın camı sallanıyordu. Ardından derinden gelen, sarsıcı bir gök gürültüsü geldi. Sonra, her taraf siyah mürekkepten bile daha karanlık oldu. Mümkün olamayacak kadar karanlıktı ve bunun sadece tek bir açıklaması vardı. Ben ölmüştüm. Ama camımdan boşalan yağmuru duyabiliyordum. Cehennemde yağmur yağdığını ya da cennetin bu kadar karanlık olduğunu sanmıyordum. Tanrı'ya eğer ışığı açarsa, hemen anneme mektup yazacağımı söyledim. Dışarıdaki bütün ışıklar tekrar yandı. Işık o kadar parlaktı ki, bir an odamdaki her şeyi görebildim. Sonra ışıklar yine gitti. Ama defterimin ve kalemimin nerede olduğunu görmüştüm. Ne olduğunu anladım. Karanlıkta yazmaya başladım. Sabah bu yazdıklarımın okunamayacağını biliyordum. Ama sadece kalemim sayfada gezinirken güvende hissedebiliyordum.

Megan ve Robert bağırıyorlar. "Ne oldu?" "Baba!" "An-

ne!” “Neredesiniz?” “Işıklara ne oldu?” Ben yazmaya devam ettim. “Sevgili anneciğim, üzgün olduğumu bilmeni istiyorum...”

Sabah, evin üç metre ilerisindeki akçaağacın ikiye bölündüğünü gördük. Yarıyı ayakta duruyordu, yarıyı yere serilmişti. Eve tek bir dal bile gelmemişti. Tabii Tanrı Burnslere kızmıyordu. Sadece beni korkutmak istemişti. Anneme dört sayfalık bir mektup yazmıştım.

Annem mektubuma cevap yazdı.

Sevgili Tamara,

Bugünkü mektuplarını aldığımı çok sevindim, özellikle de dün gönderdiklerin yüzünden o kadar meraklanmışken. Bana ne kadar sinirli olduğunu anlayabiliyorum. Dram yaratmaya gerek yok.

Yatakta uzanmak ya da yatakta oturmak dışında bir şey yapmama izin vermiyorlar, ama en azından kendimi kapana kısılmış gibi hissetmiyorum. Çünkü pencereler kocaman ve sürekli açık. Burada temiz havaya çok inanıyorlar. Tabii beni istediğim kadar temiz hava alabileceğim yerden uzaklaştırdıkları için bu inançları bana biraz absürd geliyor. Ben bu konuya değindiğim zaman, hemşireler sadece gülümsüyor ve başlarıyla beni onaylıyorlar. Bize çocukmuşuz, hem de parlak olmayan bir çocukmuşuz gibi davranıyorlar.

Saat başı ateşimi ölçüyorlar. Her gün iki kez iğne yapıyorlar. Bu konuda koca bir korkak olduğumu kabul etmeli-

yim. İyileşmek için ödemem gereken bedel bu. O yüzden dişlerimi sıkıyorum ve başka bir yerdeymişim gibi davranıyorum. Önemli olan bu ilaçların yeni olduğu gerçeği. Artık tüberküloz tedavi edilebiliyor, buna inanmalısın. Modern çağda yaşıyoruz. İyileşeceğim ve evimize döneceğim. Babana ben evimize gelene kadar, taşınmamasını söyle.

Bir savaş var diyorlar, tüberküloza karşı bir savaş. Hasta olan herkesi iyileştirerek, bu hastalığı dünyanın yüzeyinden kazıyacaklar. Çünkü artık çaresi var. Ben bu savaşta bir erim ve bana ne deniyorsa yapmam gerekiyor. Sizleri çok öz-lüyorum, ama görevimi yerine getirmem gerek. Eğer eve gilirsem, bu hastalığı size de geçirebilirim (testleri geçmenize çok sevindim), siz de arkadaşlarınıza geçirirsiniz. Tüberküloz kelimesi bile tüylerimi diken diken ediyor çünkü babamı benden alan hastalık bu. Ama ben ve buradaki arkadaşlarım acı çeken son insanlar olacağız. Siz benim yaşıma geldiğinizde, tüberküloz unutulmuş olacak.

Zamanım doldu. İğnelerimden sonra, yazı yazmak için günde iki kez beş dakikam var. Telefon görüşmesi yapmamıza izin vermiyorlar. Görüşmelerin bizi çok duygusal yapacağını düşünüyorlar. Onların tek istediği dinlenmemiz ve dinlenmemiz. Çok yorgun olduğumu kabul etmeliyim. Seni seviyorum. Burnslere ve Murphylere selam söyle. Benim yerime Edith'e sarıl ve onuöp.

Annen

Bir an annemin geri geleceğine inandım. Boğazım gerildi, yutkunamıyordum. Aptal olma dedim kendi kendime.

En kötüsüne hazırlanmak, umut etmekten daha iyiydi.

Megan sürekli odasında kalıyor, sadece tuvalete gitmek için odasından çıkıyordu. Babam, Megan'ın akşam yemeğini yukarı çıkarıyor, boş tabağını aşağı indiriyordu. Babam iyi olduğunda ve sıkıldığında dışarı çıkacağını söylüyordu. Ama bence Megan'ı yeterince tanıımıyordu. Biz onu tamamen unuttana kadar orada kalacağına iddiaya girerdim.

Akşam yemeğinde sadece üçümüz masada otururken, Robert sinir krizi geçirdi. Annemi telefonla aramak istiyordu. "Ona bir şey söylemem lazım!" diye bağırdı. "Muhakkak! Hemen şimdi! Annemle konuşmam lazım. Hemen! Şimdi! Hemen! Şimdi! Hemen! Şimdi!" Gözyaşları arasında hıçkırıyordu ve tek seferde tek sözcük söyleyebiliyordu. İzlemek bile çok acı veriyordu. Bağırarak istiyordum ama Robert'e değil. Babam çatalını bıraktı ve "Eğer ararsan, bu anneni çok üzer ve iyice hastalanır. İstedğin bu mu?" Bunu söylemek çok acımasızcadı. İçimden bir an kalkıp Robert'e sarılmak geldi ama yapmadım. Bunu yaptığımı düşünmek bile beni çok üzdü ve gözlerim yanmaya başladı. Bu, yemek yapmaktan ya da çamaşırları yıkamaktan başka bir şeydi bu. Eğer ben annemin yerine Robert'i teselli edersem, beni kim teselli edecekti?

Robert cevap vermedi. Cevabı yoktu. Kimse annemin iyice hastalanmasını istemiyordu buna rağmen yine de anemi aramak istediğinden emindim. Başka hiçbir şey yemedi, tatlı bile. Erkenden yatmaya gitti, ben de öyle.

Babam her sabah yedide, resim çizmek için dışarı çıkıyordu, sonra öğle yemeği için eve geliyordu. Yirmi dakika uyuyup kanepe resmini çizmeye başlıyordu: Şu anda Çin hanedanına ait bir vazoun içinde duran bir demet sarı gülü çiziyordu. Bir hanımefendi, vazoun resmini müzede çekip göndermişti. Sonra bir yirmi dakika daha gözlerini dinlendiriyordu ve karanlık olana kadar dışarıda resim çiziyordu. Bana veya Robert'e her baktığında yüzünde şaşkın bir ifade oluyordu. Sanki isimlerimizi unutuyordu. Megan'ın odasında kalması, babamın işine geliyordu.

Bugün Rusty bana el salladığında, ayakkabılarımı giyinmiştim. Hazırdım.

"Barakama gitmek ister misin?" diye sordu. Yüzü güneşten pembeleşmişti. Yanaklarından kulaklarına kadar kırmızıydı. Sanırım alnından ayak parmaklarına kadar da aynı şekildeydi.

Temmuzun ortasıydı. Hava sıcak ve nemliydi. Barakadaki hava birazcık daha serindi. Üstelik hâlâ sabahtı; öğleden sonra baraka dayanılmaz olurdu. İçerisi nane gibi kokuyor-

du, ben de naneli şeker oluyordum. Tahta sandığın içindeki reçel kavanozunda, bir avuç nane ve papatya vardı. Bu çaba hem hoşuma gitmiş, hem de beni kuzursuz etmişti.

“Çok sıcak,” dedi. “Çok sıcak bir gün olacak.”

“Tişörtünü çıkartabilirsin,” dedim.

“İyi, tamam,” dedi. Sanki bu hiç aklına gelmemişti, sanki benim düşündüğümü düşünmüyordu. İçerisi çok dar olduğu için, tişörtünü yavaşça çıkarttı. O tişörtünü çıkarınca, ben sıcaklığı biraz daha fazla hissettim. Nefesimin göğsümde sıkışıp kaldığını hissediyordum. Teni, babamın tuvalleri kadar beyazdı. Göğsüne parmak boyası yapmayı düşündüm ve kahkaha attım. Gergin bir kahkaha, salakça bir kıkırdamaydı.

“Ne?” dedi. Üzerine alınmıştı.

Elimle savuşturdum. “Hiçbir şey.” Uyku tulumunun üzerinde oturuyorduk, yüzlerimiz birbirimize dönüktü. Göğüs uçları, dudakları gibi soluk kahverengiydi ve göğsünde hiç kıl yoktu. Önce yüzüme baktı, sonra elinde olmadan daha aşağılara, sonra uzaklara ve sonra yine yüzüme. Çok dürüst bir yanı vardı. Sanki bütün benliği, o solgun teninden görünebiliyordu. Boş değildi. Ama sanki ışığa tutulmuş film gibiydi. Yürüten bir röntgen gibi. Hem onun için üzülüyordum, hem de onu kıskanıyordum.

Ona dokunmak ya da çimdik atmak isteyip istemediğimi bilmiyordum. “Biliyor musun, erkekler tişörtlerini biliyor-ken kızların çıkaramamaları hiç adil değil.” Gerçekten deliymişim ya da bu konu okul tartışmalarından biriymiş gibi konuşuyordum. Ama Rusty sadece tek bir doğru cevabı oldu-

ğunu biliyordu.

“Şey,” dedi. Kemikli omuzlarını silkti. Sanki önemsiz bir şeydi, sanki sakın kalmaya çabalamıyordu. “Ben kanun bekçisi falan değilim. Sen de tişörtünü çıkarabilirsin. Hiç kimseye söylemem.”

“Çok sıcak,” dedim. Bu anı biraz daha uzatmaya çalışıyordum; ikimiz de eğleniyorduk. İçimde biraz endişe de vardı.

“Evet, çok sıcak. Çıkar hadi.”

“Gerçekten mi?”

Cevabı boğazında sıkışıp kalmış gibiydi. En sonunda, başıyla onayladı.

“İyi, tamam.” Açık sarı bir tişört giyinmiştim. Sedeften düğmeleri vardı. En üstteki düğmeden açmaya başladım. Yavaş yavaş açılıyordu. Her nefeste göğsünün inip kalktığını görebiliyordum. Düğmelerimi bir şeye çarpmamaya dikkat ederek, elimden geldiğince zarif bir şekilde açtım. Belime kadar çıplaktım. Bu, evin içinde çıplak yürümekten tamamen farklı bir şeydi. Rusty bakınca, göğüs uçlarını sertleştirdi. Sivrilip büzüşmelerini izledim. Bunun olabileceğini hiç düşünmemiştim.

Birbirimize baktık. Bu çok da büyük bir şey değilmiş gibi davranmak zorundaydık. Kelimelerin tadına bakıyormuş gibi, dudaklarını birleştirdi. “Kek ister misin?” dedi.

Hayır anlamında başımı salladım. Zamanım yokmuş gibi hissediyordum, sanki yarın ya da bir sonraki ay olmuştu ya da babam son resmini boyuyordu. Rusty’e bakarken, arabamızın uzaklaştığını görüyordum. Şu anda olmaya çok ih-

tiyacım vardı. Şimdide olduğumu anlamak için, bana dokunmasına ihtiyacım vardı.

“Dokunmak ister misin?” diye kibarca sordum. Bir meydan okuma değildi, biraz umutsuzdum. Yutkundum. Dışarı çıkmak isteyen bir şeyi içeride tutmaya çalışıyor gibiydim.

“Ah, evet,” dedi. “İsterim.”

“Tamam,” dedim ve Rusty’e biraz daha yaklaştım.

Sağ eliyle uzandı ve sol göğsümü tuttu. Sonra yavaşça sıktı, bir armudun olgun olup olmadığını kontrol ediyor gibiydi. Diğer eli de uzandı ve iki göğsümü de tuttu. Eğer elleri gibi sutyenler yapsalardı, bir milyon dolar ederdi.

Sonra öpüşmeye başladık, elleri göğüslerimi okşuyordu. Benim ellerim, sırtında, saçlarında ve yanlarında geziyordu. Sağa sola kaymaya başladık ve yüzümüz birbirimize dönük halde uzandık. Nefes alabilmek için öpüşmeyi bıraktık. Nane denizinde yüzüyor gibiydim, koku o kadar güçlüydü. Rusty bir kez daha dudaklarımdan, sonra boynumdan öptü. Dünyadaki en güzel histi bu. Sonra daha aşağılara indi ve göğüslerimi öptü. Ağzını göğüs ucuma bastırdı. O anda ölebilirdim. Sonra elinin sıcaklığını kasıklararımda hissettim. Yüksek sesle inlememek için yapabileceğim hiçbir şey yoktu. Dayanabileceğimden çok daha fazlaydı bu.

“Dur,” dedim.

Elini kasıklararımdan çekti ve bana baktı.

“Bunu henüz yapmasak iyi olacak,” dedim.

“Henüz olmaz mı? Tamam, belki başka zaman?”

“Olabilir,” dedim. Aslında devam etmek istiyordum an-

cak beni durduran bir şey vardı. Annem gitmişti. Eğer evde olsaydı devam eder, Rusty'nin daha fazlasını yapmasına izin verirdim. Annem bulaşıkları yıkar, ineği sağlar ve hiçbir şey fark etmezdi. Rusty'nin kasıklarımnda gezinen elini düşünerek akşam yemeğimi yiyebilirdim. Sırtarak annemle babamın sorularını cevaplar ve bu işten sıyırdığımı düşünürdüm. Ama şimdi eve gittiğimde, annem orada olmayacaktı ve ben suçluluk duygusu hissedecektim.

"Hadi biraz uyuyalım," dedim. Aslında kulağa saçma geliyordu, çünkü henüz öğlendi. Ama Rusty tamam dedi. Biraz yana kaydık ve rahat bir pozisyon bulduk. İkimizde sırtüstü uzanmıştık. Benim başım onun omzundaydı. Sonra ikimiz de uyuyormuş gibi yaptık.

On dakika kadar sonra, Rusty'nin adımı fısıldadığını duydum. Ama o kadar kısık sesle söylüyordu ki, sanki yanımda bir rüzgâr konuşuyordu. Duymamış gibi yaptım. Hafifçe döndü, tepkimi görmek istiyordu. Yavaş ve düzenli nefesler almaya devam ettim. Sonunda elini oynattı. Daha rahat bir pozisyon bulmak istiyor gibiydi. Kasığımdaki çıkıntılı kısmı buldu ve elini oraya koyup hafifçe bastırdı.

Bunda bir şey yok diye düşündüm. Eğer gerçekten uyuyor olsaydım, sanki uyuyabilirmişim gibi, Rusty'nin ne yaptığını fark etmeyecektim. Bu küçük bir bahaneydi ama işe yarardı.

Sevgili anne,

Umarım daha iyisindir. Burada her şey yolunda. Murp-

hylerin de selamı var. Hava çok sıcak ve boğucu. Bahçeyi her gün suluyorum. Robert yapboz yapıyor, Megan bir sürü kitap okuyor. Yemekleri ben yapıyorum. Senin rulo köftenden yapmaya çalıştım, fakat sosunu tutturamadım. Hepsini çöpe attık. Sosun hepsini yani. Köfte iyiydi. Az önce köfteli bir sandviç yedim. Sen ne yiyorsun?

Bulmaca kitabını bitirdim ve babam markete gittiğinde bana yenilerini alacağını söyledi. Bu akşam ton balıklı ve erişteli güveç yapacağım. Her sabah, petunyalar için bahçeye gelen bir sinekkuşu var. Görsen severdin.

Murphyler bizi yarın yine kiliseye götürecekler. Sen istemesen de, ben senin için dua edeceğim. Zararı olmaz ama yararı olabilir. Helen yararı olacağını söylüyor ve bundan çok emin. Her gece senin için dua ettiğini söyledi. Helen bu işte benden çok daha iyi. Brenda iki hafta daha yaz okuluna gidecek. Matematikten üç alacağını söyledi. Hepsi benim sayemdeymiş. Panayırda kazandığı yeşil plastik kolyeyi bana verdi. O kolyeyi her gün takıyordu. Yani artık ben takmak zorundayım. Bizim kan kardeşi olduğumuzu söylüyor. Seni çok özlüyorum ve kısa zamanda evimize dönmeni umuyorum.

Sevgilerle,
Tamara

Kollarımda yaralar, bacaklarımda ağaçlarınkine benzeyen yamru yumru şişler olduğunu anneme söylemedim. Megan'ın haftalardır tek kelime etmediğini, Brenda'nın parmak-

larımızı kesip kanlarımızı birleştirmemizi istediğini de söylemedim. Zaten ben korktuğum için parmağımı kesmemiştim. Testlerim negatif çıkmış olabilirdi, yine de tüberküloz olabileceğimden korktum. Brenda'ya bunun aptalca olduğunu söyledim ve bana küstü. Evi süpürürken, vazosunu kırdığımı da anneme söylemedim. Vazo bin parçaya ayrılmıştı. Bazen çırılçıplak tavan arasına tırmanıp çatıda öylece dikilmeyi düşündüğümü de söylemedim.

Pazar günü Burnsler çiftliklerine bakmaya geldiler. Babam geleceklerini bildiği halde, resim yapmak için dışarı çıkmıştı. Megan odasında idi. Robert ise yere inmeye korkan bir kelebek gibi, yemek masasının üzerinde duruyordu. Yapbozun köşesinde ufak bir kısım bitmişti. O anda parçaları birleştirmeye bile çalışmıyordu; onlara sanki onun için gizli mesajlar içeren bir hiyeroglifmiş gibi bakıyordu. Benim yapboza dokunmama izin vermiyordu. Bir şekilde, kutunun üstünü kaybetmişti. Aslında yatağımın altındaydı.

Annemin rolünü oynamam için Burnslerle yalnız kalmıştım.

“Merhaba, Tamara,” dedi Bayan Burns. Yüzü kırışık ve güneşten yanmıştı. Bahçeye girmeyi o kadar çok istiyordu ki, gözleri önce o yöne gidiyordu, sonra bana bakıyordu. Sanki Bayan Burns bahçeye girmeden önce bahçe kaçacaktı.

“Merhaba, tatlım!” dedi Bay Burns. Arabasının kapısını kapadı. Sonra, gülümsemesi kayboldu. “Ah,” dedi yavaşça.

“Annen için üzgünüm. Durumu nasıl?”

“İyi,” dedim.

“Pekâlâ,” dedi Bay Burns. “Güzel. Selamlarımızı ilet, olur mu?” Kip ortancaların arasından çıktı. Kuyruğunu eğmiş, sallıyordu. “Kip, seni serseri seni,” dedi. Kip’i sevebilmek için, o koca göbeğiyle eğildi. Köpeğin önce kafasını okşadı, sonra hafifçe sırtına vurdu. “İyi bir köpek oluyorsun, değil mi? Söylesene Kip? Uslu bir köpek mi?” diye bana sordu Bay Burns. “Size sorun çıkarmıyor, değil mi?”

“Hayır, sorun çıkarmıyor.”

“Kip iyi bir köpektir,” dedi Bay Burns. Bir an sessizlik oldu. Kip orada öylece durmuş bekliyordu. Bay Burns ise Kip’e bakıyordu. Onu burada bırakmakla iyi ettiğinin bir kanıtını arıyor gibiydi. Bu an bir süre devam etti. Sonra, Bay Burns ayağa kalktı ve etrafa bakındı. Kip alabileceklerinin bu kadar olduğunu anladı ve Bayan Burns’ün yanına gitti. Sabırla, ama umutsuzca ayaklarının dibine oturdu.

“Baban nerede?” dedi Bay Burns.

“Resim yapıyor.” Omuz silktim ve gülümsedim. Özür diler gibi bakmaya çalışıyordum.

“İyi, iyi,” dedi. “Ben işlerimi yapayım. Anneniz... burada olmadığına göre, ineği kim sağlıyor?”

“Kız kardeşim,” dedim. Sonra, günlerdir odasından çıkmadığı aklıma geldi. Aman Tanrım. Edith şimdiye kadar patlamış olabilirdi.

“Kız kardeşin mi?” dedi Bay Burns gözlerini kısarak. Sonra dönüp Bayan Burns’e baktı. İkisinin de bizim ne kadar

ilginç olduğumuzu düşündüklerine eminim. Ama ben buna alışkındım. “Gidip baksam iyi olur.”

Bay Burns ahıra doğru giderken, arkasından bağırıp onu geri çağırmak istedim. Orada bulacağı şeyden çok korkuyordum. “Limonata almak istemez misiniz?” diye bağırdım arkasından koşarak.

Bana aldırmadan yanımdan geçti ve başımı okşadı. “Hayır, teşekkürler. Zahmet etme.”

“Bahçeye bakabilir miyim?” dedi Bayan Burns.

Dönüp ona baktım. “Tabii,” dedim. Tekrar ahıra bakmak için döndüğümde, Bay Burns gitmişti. Gerildim. Bir çılgılık duymayı bekliyordum.

Hiçbir şey olmadı. Sonra Bay Burns’ün ahırdan çıktığını gördüm. “Arka tarafta olmalı. Ben oraya gidiyorum. Sen Bayan Burns’e söyler misin?”

“Tabii,” dedim. İneği en son ne zaman gördüğümü hatırlamaya çalıştım. Hatırlayamıyordum.

“Tamara,” diye birinin bahçeden bağırdığını duydum. “Bana bir kap getirir misin?”

“Tabii,” dedim ve kap almak için eve girdim. Yemek odasından geçmeme gerek yoktu ama yine de geçtim. Robert’in kafasına bir tane indirdim. “İn oradan,” diye tısladım.

“Rahat bırak beni, kuru kafa,” dedi.

“Sen ineği sağdın mı?” diye sordum.

“Asla,” dedi.

“Lanet olsun,” dedim. Dışarı çıktım ve bahçeye geçtim. Bayan Burns dizlerinin üzerine çökmüş, fasulyelerin

üzerine eğilmişti. “Bağlanmaları gerekiyor,” dedi. “Ama senin ne kadar meşgul olduğunu tahmin edebiliyorum. Bana birkaç tane çita ve biraz kalın ip getirebilir misin?”

Getirdim. Yarım saat boyunca fasulyeleri bağladık. Hiç konuşmadan sadece işimizi yaptık. Birlikte gayet iyi çalışıyorduk. Anneme yardım ettiğim zamanlardan farklıydı. Annem bana her zaman ne yapmam gerektiğini söylerdi. Söylediğini tam olarak yapmadığımdaysa iç çekerdi. Fasulyelerin hepsi toplandığında, kabın yarısı dolmuştu ve kap epey büyüktü.

“Fasulyeleri beş dakika kaynat, sonra suyunu süz ve mantar çorbası ile fasulyeleri karıştır,” dedi Bayan Burns. “Karışımı ekmek kırıntıları ile kapla ve 350 derecede yarım saat pişir. İşleri idare edebiliyor musun?”

“Evet, tabii,” dedim.

“Hiç sanmıyorum,” dedi. Bana baktı ve ellerini birbirine sürterek toprağı silkeledi. “Annen gidince çok korkmuş olmalısın. İncil, Tanrı’nın bizlere dayanabileceğimizden fazlasını vermediğini söylüyor ama bilemiyorum. Bunun doğru olup olmadığını artık bilemiyorum. Ama sen genç bir kızsın, dayanıklı olduğunu görebiliyorum. Yemeği sen mi yapıyorsun?”

Başımla onayladım.

“Tamam, ben birkaç tane basit tarif getireyim. Birlikte üzerlerinden geçeriz.” Eve, kendi evine baktı. “İçeri girmek istememem aptalca, ama istemiyorum işte.”

İkimiz de öylece durup eve baktık. Sanki evin bir şey yap-

masını bekliyor gibiydik. Çok ürkütücüydü. Sonunda döndük ve birbirimizin tam gözlerinin içine baktık. Nedense evin “Böh!” diye bağıracağını düşünmekten daha ürkütücüydü. Bir yetişkinin benden hoşlanmasını daha önce hiç umursamamıştım. Hoş bir şeyler söyleyebilmeyi diledim. Ama benden önce o söyledi.

“Bak sana ne diyeceğim, arada bir gelip seni alayım ve kız kardeşimin evine götüreyim. Orada yemekleri yaparız, sen de yaptıklarımızı eve geri getirip dondurucuya atarsın. Olur mu?”

Bir kez daha başımla onayladım. Kız kardeşinin evine gitmeyi istiyordum. Yemek yapmak pek umurumda değildi, ama Bayan Burns’ün beni sevmesini istiyordum. Sonra aklıma Edith geldi. Bay Burns ineği çayırda ya ölü ya da korkunç acılar içinde ve şiş bir halde bulacaktı. Bizimle bir daha asla konuşmayacaklardı. Eğer Edith hâlâ canlıysa, onu her gün kendi ellerimle sağacağıma yemin ettim.

Bayan Burns ellerini kalçalarına koydu ve yavaşça ayağa kalktı. “Sen sessiz bir kızsın. Ben de öyleydim. Yakında sesin çıkmaya başlar. Bay Burns’le birlikte bazen hiç durmadan konuşuyoruz, ama halimize baksan o kadar konuştuğumuz hiç aklına gelmez. Bunları sana neden anlattığımı bilmiyorum. Sanırım bir şeyler duymaya ihtiyacın varmış gibime geldi. Ama ne duymak istediğini bilmiyorum.” Pantolonunu silkeledi. “Doğru bildim mi söyle, tamam mı?” Bana gülümsedi. Ben de hemen karşılık verdim. Ona teşekkür etmek, inek konusunda onu uyarmak istiyordum. Böylece çok bü-

yük bir şok yaşamayacaktı. Ona oğlu hakkında sorular sormak istiyordum. Eski evlerde bıraktığım eşyalarım gibi, oğlunun hayaleti bu evde kalmış olabilir miydi? Arabaya doğru yürümeye başladı.

Bay Burns'ten hâlâ iz yoktu. Bayan Burns'e çay ya da içecek bir şeyler isteyip istemediğini sordum. Sanki bu soruya cevap verirken çok düşünmesi gerekiyormuş gibi, bir süre durdu. "Hayır," dedi. "Hadi gidip ahırda oturalım."

Ahıra gittik ve saman balyalarının üzerine oturduk. Üzerimde şortum vardı ve saman bacaklarımı gıdıklıyordu. Çatı kirişinde bir kuş ötüyordu, sonra sessizlik oldu. Burası çok daha serindi; hava daha hafif ve daha soğuktu. Ürperdim ve kollarımı ovaladım.

"Taşınmaya ne zaman karar verdim, biliyor musun?" diye sordu Bayan Burns. "Su içmek için elime bir bardak aldım. Bundan daha normal ne olabilirdi ki? Ama ben o bardağın, Timothy'nin son suyunu içtiği bardak olduğunu biliyordum. Ambulans geldikten birkaç gün sonra, o bardağı aşağı indirdiğimi hatırladım. Yıkadım ve rafa geri koydum. Bana hiçbir şeyi atmamam öğretilmişti. O zamanlar bunu değiştirebileceğimi öğrenmemiştim. Sonra başka bir bardak aldım. Yine aynı bardaktı. Benim bütün bardaklarım farklı, biliyor-sun zaten. Bardağı taşıran son damla bu oldu. Ama yine de bardağı atamadım. Dolaba da koyamadım. Eğer Bay Burns'ün o bardağı kullandığını görürsem, aynı şekilde etkilenecektim. Ben de bardağı bir kutuya koydum. Timothy'nin eşyalarını toplamaya işte o zaman başladım. Hepsi birkaç saati-

mi aldı. Bay Burns otlaktan geldiğinde –her zaman oyalanacak bir şeyler bulurdu orada– taşınmamız gerektiğini söyledim ve taşındık. Şans eseri, kız kardeşim evini yeni bırakmıştı. İhtiyacımız olan her şey evinde vardı, o yüzden yanıımıza sadece kıyafetlerimizi aldık. İşimiz daha da kolaylaştı. Geri dönebilecekmişiz gibi davranabiliyorduk.

“Bay Burns’le taşınma konusunda hiç tartışmadık. Oysa Timothy’nin ölümünden önce bir sürü şey yüzünden tartıştık. Ama o zamandan beri bu hiç olmadı. Artık hiçbir şey tartışmaya değmiyor. Eski moda tartışmalara bir diyeceğim yok, ama tiksindirici ve kırıcı olanlara hiç gerek yok.”

Derin bir nefes alıp gözlerini kuruladı. Aslında ağlamıyordu.

“Geri döneceğimizi sanmıyorum, Tamara. Hiç sanmıyorum. Bundan hiç bahsetmemiş olsak da, ben dönebileceğimi sanmıyorum.” Ayağını samanlara sürüyordu. Çıkan sesi duymak isteyen ya da bir parça samanı yere düşürmeye çalışan bir çocuk gibiydi. O kadar küçüktü ki, bir çocuk gibi görünüyordu. Ayrıca içerisi loştu. Kırıışıkları da tam olarak seçilmiyordu.

“Oğlunuz,” dedim. “Sanki evinizdeki eşyaların içinde gibi, değil mi? O bardakta, sandalyelerde, merdivenlerde ve benim... onun yatağında.” Bunu söylemiş olmama şaşıyordum, ama devam ettim. “Çatıdaki kutularda da ona ait epey bir şey olmalı. Bunun sizi ne kadar korkuttuğunu anlayabiliyorum.”

Bir şey söylemeden önce, başını iki yana salladı. “Bu-

nun beni korkutacağını sanmıyorum, Tamara. Senin bahsettiğin anlamda yani. Bu durum bana sadece üzüntü veriyor. Timothy'le yapmak istediğim birçok şey vardı. Söylemiş olmayı dilediğim şeyler. Bizlere hayatın sıradan sözcükleri dışında kalan şeyleri söylemememiz öğretildi. Sadece 'Yatağına git' ya da 'Üşümüyorsun, değil mi?' ya da 'Dağıttıklarını topla' gibi şeyler söyledim. Bunun gibi bir sürü şey söylediğimi hatırlıyorum, ama o ölürken bile ne kadar tatlı ve düşünceli olduğunu ya da gözlerinin ne kadar güzel olduğunu söylemedim. Herkes bu evdeki hatıraların beni rahatlatacağını düşünüyor, fakat ben bu eve bakınca keşke öyle yapmasaydım dediğim şeyleri hatırlıyorum. Odasındaki duvar kâğıdı gibi. O kâğıtlar bir erkek çocuğuna uygun değil. İçinde askerler ya da gemiler olan bir desen seçmeliydim ama yapmadım."

Kafamdaki her şey birbirine girmişti. Sadece benim için yaptırılmış bir duvar kâğıdı düşünüyordum. Ama kafamı en fazla meşgul eden şey, Burnslerin bir daha hiç buraya dönmeyebilecekleriydi. O zaman ev satılırdı. Bunun annemin mektubunda yazdığı bir şeyle bağlantısı vardı. *Ben evimize gelene kadar, babana taşınmamasını söyle.* Bir süre burada kalabilirdik. O anda, aklıma bir fikir geldi: Artık taşınmak istemiyordum ve eğer annem uzun bir süre eve gelmezse, *kalmamız gerekirdi.* Bu, korkunç bir düşünceydi bu ve düşünmeme hiç gerek yoktu.

Tozlar güneş ışıklarının altında parıldarken, Bayan Burns ve ben saman balyalarının üzerinde oturduk. Burada son-

suza dek oturabilirim diye düşündüm. Sonsuza dek olmasa da, uzun zaman oturabilirdim.

“Benim erkek kardeşimde de tüberküloz vardı,” dedi. Ellerinizi kucağında kavuşturmuştu. O da en az benim kadar rahattı.

“Öldü mü?” diye sordum.

“Şey, evet,” dedi.

“Biliyordum,” dedim.

“Öyle değil,” dedi. “Tüberkülozdan ölmedi. Kardeşim bir helikopter uçuruyordu. Havadan mahsulleri ilaçlıyordu. İyileşmiş ve işe geri dönmüştü. Çalışırken pervanelerden biri gevşemiş ve helikopter ters dönmüş. Onu Tüberküloz almadı. Anneni de almayacak ama bu annene onu sevdiğini söylememi gerektirmez. Sen de, o da çok daha iyi hissedersiniz. Biliyor musun, insanların ölmesinden bıktım. Bir dahaki sefere ben gideceğim,” dedi ve kakhaha attı. “Aman Tanrım, bir ayağım çukurdayken söylediklerime bak.”

Pencerede bir gölge belirdi. Bay Burns gelmişti. “Siz iki hanımefendi burada ne yapıyorsunuz öyle?”

“Hiçbir şey,” dedi Bayan Burns.

“Pekâlâ, inek gayet iyi. Çitleri kontrol ettim ve sığırlara yiyebileceklerinden fazlasını verdim. Kız kardeşin iyi iş çıkarmış. Teşekkürlerimi ilet. Şimdi gitsek iyi olur. Geliyor musun, Bayan Burns?”

“Geliyorum.”

“Ailene ve kendine iyi bak, Tamara,” dedi Bay Burns. Biz de onun peşinden dışarı çıktık.

“Bakarım,” dedim.

“Yemek pişirme randevumuz için seni ararım, tatlım,” dedi Bayan Burns.

“Teşekkürler,” dedim. Ama gerçekten arayacak mı diye merak ediyordum. Bay Burns bize bolca vakit vermişti. Bayan Burns söylemek istediği her şeyi söylemişti. Yemek pişirme bahanesine artık ihtiyacımız yoktu. Ama yine de, eğer ararsa gidecektim. Biraz acıkmıştım. Onlar gittikten sonra, fasulyeleri Bayan Burns’ün tavsiye ettiği gibi pişirdim. Robert’le birlikte öğle yemeğinde onları yedik. Robert tadının gayet güzel olduğunu söyledi. Babam için güveçi fırında bıraktım ve anneme yazmak için yukarı çıktım.

O gece, babama ineği kimin sağdığını sordum. “Helen,” dedi. Sanki bunu bilmem gerekiyormuş gibi söylemişti. Aslında bilmeliydim.

9

Sabahın erken saatlerinde, çimlere yapışmış çiğ taneleri elmas gibi parıldıyordu. Eğer doğru noktada durursan, güneşi içine çeken bir çiğ tanesi görebiliyordun. Bu, gözleri kör bile edebilirdi; bir damla suyun içinde duran ufacık bir güneş minyatürü. Bugüne kadar gördüğüm en güzel manzaraydı.

İş doğru noktayı, doğru çiğ tanesini, günün doğru saatini bulmaktı. Bir şeyin mükemmel olması için çok şey yapmak gerekiyordu. Tersini için ise çok az şey.

Sevgili Tamara,

Nasılsın? Hâlâ Brenda'ya ders veriyor musun hâlâ? Yeni plaklar aldın mı? Edith ve Kip nasıl? Sizi o kadar özledim ki. Sizden mektup almak çok hoşuma gidiyor. Benim için çok şey ifade ediyorlar. Her gün daha iyi hissediyorum.

Burada bir sürü kural var. Yemek için, yatmak için, güneşe çıkmak için, iğne olmak için, hap almak için, hatta tuvalete gitmek için bile belli zamanlar var. Ben kurallara

gelemeyen biriyim, ama benim bile içime korku düşürdüler. Eğer kurallara uymazsam, iyileşemeyeceğimi söylüyorlar. Bu da demek oluyor ki, hiçbir şey yapmamam gerekiyor. Yemeğimi bile yavaşça yemem lazım, hiç hislenmeden. Elli yıl önce, bu hastalığın tedavisi, kışın bile dışarıda egzersiz yaparak oluyordu. Şu anda ise, hayal bile edemeyeceğim bir lüks içinde tedavi oluyorum. Vücudum bu rutine alışıyor. İyi ki on yıl önce hastalanmamışım. Ciğerlerimi delip kaburgalarımı çıkarırlardı! O yüzden, bu halimden şikâyet etmeme liyim.

Verem azaldığı için, burayı kapatmayı düşünüyorlar. Kendini kronolojik bir hata gibi görüyorum.

Dün yeni bir hasta geldi. Onun sonuncu hasta olduğunu söylediler. Ailesi birine rüşvet vererek onu buraya aldırması ama kadın burada olmayı hiç istemiyor. Gece boyunca hıçkırıyor. Hiçbir şekilde teselli edilemiyor. Hemşireler onu azarladılar. Tek başına boş bir bölüme yerleştirileceği söyleniyor. Böylece bizleri üzmesi engellenecek. Üzgün ve solgun hatlarında bazen kendimi görüyorum. Bu yeni hasta acaba yeterince karşı çıkmadım mı diye düşünmeme neden oluyor. Hemen içeri girdim ve uzandım. Bu hatalı bir davranıştı. Şimdi ger şeyi uzun uzun düşünmek için çok zamanım oluyor.

Eğer ateşim normale yakınsa, günde iki kez on dakika yazı yazmama izin veriyorlar. Ne yazık ki, çok sık olmuyor bu. Bu kadar dinlenmeyi ve bu sessizliği proteste ederdim, en azından etmeye yeltenirdim. Ama bunun için çok yorgunum.

Umarım her şeyle başa çıkabiliyor ve Robert'le Megan konusunda babana yardımcı oluyorsundur. İstediklerim çok fazla ama mecburum. Sana güvenmekten başka seçeneğim yok. İyileşeceğim. Evimize geri döneceğim.

*Sevgilerle,
Annen*

Annem, babama da bir mektup yazmıştı. Babam çayırdıydı. Bir kitapta okuduğum gibi, mektubu buhara tutarak açtım. Gerçekten de işe yaradı fakat zarf kırıştı ve nemlendi.

Sevgili Stuart,

Bir süredir yazamadığım için üzgünüm, ancak beş gündür ilk defa ateşim normale yaklaştı. Kurallar o kadar katı ki. Ama işe yarıyorlar. Strese girecek bir şeyler yapmamaya çalışıyorum, ancak böylece yazabilecek kadar iyi oluyorum. (Yatakta dönmenin bile stresli bir davranış olduğunu düşünüyorlar.) Sana mektubumu hızla yazacağım ki, çocuklara da birer mektup yazabileyim. Hepinize tek bir mektup göndermek istemiyorum. Her birinizi özel olarak kucaklamak istiyorum. Sanırım duygusallığımı yitiriyorum, ama bu mektupları kâğıda dökmeden önce günlerce kafamda yazıyorum. Yazdıklarım güler yüzlü selamlardan, çiğ duygulara dönüşüyor. Şu anda size o kadar ihtiyacım var ki, kalbim her an bin parçaya ayrılabilir. Senin dokunuşlarını özledim. Tamara'nın gülümsemesini ve kırgın sevgisini özledim. Ro-

bert'in yumuşak ellerini ve kocaman bakışlarını özlüyorum. Megan'ın bana ihtiyaç duymasını, bir kedi gibi kucağıma tırmanmasını ve rahatını bozmamak için hareket etmekten bile korktuğum zamanları özlüyorum. Hepinizi ve her şeyinizi özlüyorum.

O kadar üzülüyorum ki, hemşireler beni senin mektuplarını vermemekle tehdit ediyorlar. Sözcüklerin sayfanın üzerinde kan ağlıyor gibiler. Bensiz darmadağın olduğunu biliyorum. Beni bu kadar seviyor olman beni rahatlatmalı, ama oluyor işte. Bir süre daha bensiz yaşamının yollarını bulmalısın.

Garip ama burada çiftliktekinden daha yorgun hissediyorum. Acaba tüberkülozlu olduğumu bildiğim için mi diye merak ediyorum. Bunu bilmek çok yorucu bir şey. Sürekli öksürüyorum ve uyuyamıyorum. Sadece yarı uyanık bir halde ve sayıklayarak uyukluyorum. Streptomisinin sağır olmama neden olabileceğini söylüyorlar. Burada duyma yetilerinin bir kısmını kaybetmiş iki tane hasta var. Rüyalarımda, insanların dudaklarının kıpırdadığını, ama onları duyamadığımı görüyorum. Rüyalarım, etrafımdaki gerçeklikten daha kötü. O kadar ki, bir öksürük sesi ya da hemşirenin iğne zamanını haber vermesi bile beni rahatlatıyor. Seçme şansım yok. Geri gelebilmek için kurallara uyuyorum.

Hemşire geldi. Mektubumu alıyor. Yazarken ağlamak benim hatam. Robert ve Megan'a yarın mektup yazacağımı söyle.

Seni Seviyorum,

Liz

Annemin mektuplarının elli mil gitmesi iki gün sürü-

yordu. Uzaktaki yıldızların ışıkları gibiydiler. Bana ulaştıkları zaman, annem ölmüş olabilirdi.

Regl oldum. Çamaşırları asıyor, pantolonları ters çevirip tutturuyordum ki, iç çamaşıırıma ılık bir ıslaklık geçtiğini hissettim. Hep böyle başlardı; hiçbir yerden gelmeyen, lanet olası bir patlama gibi başlayan bir seldi. Bacaklarımı hafifçe ayırarak, yukarı çıkıp banyoya gittim.

“Ne oldu sana, kokmuş nefes?” dedi Robert ben yemek odasından ağır adımlarla geçerken.

“Kapa çeneni, iğrenç surat,” dedim ve kanepede resimlerinden birini çizen babamın yanından geçtim.

“Tamara! Ağzından çıkanı kulağın duysun!” dedi babam.

“Ne, kokmuş nefese bir şey demiyorsun da, iğrenç suratı mı diyorsun?” diye mırıldandım merdivenlerden çıkarken. Bacaklarıımın birbirine değmemesine dikkat ediyordum. Kan bacaklarıımdan aşağı süzölüyordu. Kız olmaktan nefret ediyordum. Erkek olmak için her şeyi yapardım. Sonra, Rusty’nin bana dokunuşunu düşündüm ve tereddüte düştüm.

Pedlerin banyo dolabında olması gerekiyordu, ama orada yoktular. Odama baktım. Yatağıımın altına, annemin odasına, onun yatağıının altına. Bulamadım. Hiçbir yerde yoktular. Paniklemeye başladım.

Banyoya gittim, çişimi yaptım ve kendimi temizlemeye çalıştım. Belime bir havlu doladım ve odama gittim. Temiz

bir külot ve şort aldım. Banyoya geri gidip tuvalet kâğıdı aldım ve ped gibi çamaşırimın içine sıkıştırdım. Sonra iç çamaşırimi ve şortumu yıkayıp küfete astım.

Eğer çığlık atmazsam ağlayacaktım. O yüzden çığlık attım. "Kahretsin, kahretsin, kahretsin!"

Sanırım bu iğrenç surattan daha kötüydü.

"Tamara Anderson, hemen buraya gel!"

Merdivenleri paldır küldür indim ama bu hiç iyi olmadı. Çünkü daha fazla kan aktı. Tuvalet kâğıdı parçalanıyordu.

"Tamara," dedi babam. "Bu küfürbaz ağzına yeterince tahammül ettim. Bu sefer sen çok..." Durdu, bana baktı ve başını yana eğdi. Robert oturma odası ile yemek odasının arasındaki eşikte duruyordu. Sanki korku filmi çeviriyormuşuz gibi bize bakıyordu. Bacaklarımdan aşağı bir şeylerin sızdığını hissettim, şortumdan dışarı çıkıyordu.

"Regl oldum. Pede ihtiyacım var," dedim dişlerimi sıkarak.

"Hım. Hiç yok mu?"

"Görünüşe göre yok." Gözlerim yanıyordu. Sinirle göz yaşlarına boğulmak arasında bir yerdeydim. Sinirime odaklandım.

"Karşıya gidip Brenda'ya ya da Helen'e sorabilir misin?"

"Hayır. Bu şekilde gidemem." Hiçbir şekilde gidemezdim. Rusty ya da babası kapıyı açabilirdi. O zaman ne diyecektim? Hijyenik kadın bağı almak için gelmiştim mi? Ölssem daha iyiydi.

Babam Robert'e baktı. Robert başını sinirle sallıyordu.

“Ben gitmem. O şeyi asla isteyemem.”

“Hiç olmadığına emin misin?” diye sordu babam.

“Evet. Tabii *sende* de yoksa.”

Sinirlenmedi, sadece başını salladı.

“Tamam. O zaman ben kasabaya inip alayım.” Bir parça bezle fırçasını temizledi. “Bedenleri var mı?”

Gözlerim yaşla doldu, ama geri göndermeyi başardım. Bacaklarımdan kan akıyordu ve Robert yüzünde iğrenç bir sırıtma ile bana bakıyordu. Babam ise bana pedlerin bedenlerini soruyordu. Utandığım için mi, annemi özlediğim için mi yoksa babamın ped alacağına sevindiğim için mi ağlamak istediğimi bilemiyordum. Babamın bu olaya bu kadar sakin yaklaşmasına da ağlayabilirdim. Kasabaya diş macunu almayla gidecekmiş gibi davranıyordu.

“Küçük boy,” dedim.

“Tamam. Bir kutu mu? Bir dahaki sefere de kalsın diye birkaç kutu alsam iyi olur.” Cevap vermemi beklemedi. “İki kutu alayım. Ben gidince, sen de bir duş al. Olur mu?”

“Tamam,” dedim. “Teşekkürler.”

“Önemli değil.” Bana gülümsedi. “İşte. Hayatta kalabiliyoruz.”

Başımınla onayladım ama kendi kendime bacaklarımdan kan sızan o değil diye düşündüm.

Pencere açıkken bile o kadar sıcaktı ki, nefes alamıyordum. Bir keresinde bir kurbağayı kutunun içinde tutmuştum.

Dışarı atlamasın diye kutunun kapağı da kapalıydı. O zamanlar böyle bir yazdı. Hava o kadar ağırdı ki, herkes yavaşça hareket ediyordu. Birkaç gün kurbağayı kutuda unutmuştum. Ben hatırladığımda, kurbağa ölmüştü.

Bu gece yatağımda uzanırken, bir kurbağayı öldürdüm diye ağlamaya başladım. Çok az ağladım ve kendimi hemen durdurdum.

Megan hâlâ odasından çıkmıyordu. Orada küflendiğini hayal ediyordum. Babam ona kütüphaneden kitaplar getirdi, bir radyo aldı ama Megan teşekkür bile etmedi. Bir gün boyunca yemek vermeyerek, babam Megan'ı aç bırakmayı denedi fakat vicdanı razı olmadı. Karanlık olunca, ton balıklı sandviç, yağda yumurta, süt ve elma götürdü Megan'a. Megan kurabiye istediğine dair bir not yazdı. Babam onları da götürdü. Biz dışarıdayken, merdivenlerden aşağı gizlice indiğini düşünüyordum. Annemin çizgili kâğıt dolu kutusu ve dolaptaki iskambil kâğıtları kayıptı. Sabah uyanınca, ayak-kabımla Megan'ın kapısına vurdum. Dostça merhaba diyecektim. O kadar inatçı ki, içimden suratına tükürmek geliyordu.

Robert ve ben, Murphylarla birlikte kiliseye gittik. Annemin hastaneye yattığı hafta kiliseye gidememiştik. Ama geçen hafta Robert'i zorla götürdüm. Eğer gelmezse, Tanrı'

nın annemi daha da hasta edeceğini söyledim. Bu pazar kendi giyindi. Megan'a sormak zahmetinde bile bulunmadım.

Kilisede, insanlar benimle konuşup annemi sordular. Geçmiş olsun dediler. Brenda'nın araba kazasında ölen kuzeni Cindy'nin ailesi, cesur olmamı söyledi. Mırıldanarak teşekkür ettim. Geçen hafta da buradaydılar. Herkes alçak sesle onlara selam vermişti. Omuzlarını, ellerini tutuyorlardı. Kiliseye geldiklerine inanamıyordum. Tanrı'ya sinirlenmemişler miydi? Koridorda ilerledim ve sıramıza geldim. Ayın başlayınca rahatladım. En son söylediklerimize benzeyen şarkılar söyledik. İlahi kitabını karıştırdınca, hepsinin birbirine benzediğini gördüm. Kilisede, her hafta aynı şey oluyordu. Aynı sırada, aynı sözlerle. Büyük bir değişim olmuyordu. Gittikçe daha da ilginç oluyordu.

Papazın hikâyesi Tanrı'yı sevmekle ilgiliydi. İncil'den okuyordu. "Tanrı'nı bütün yüreğinle, bütün canınla, bütün gücünle ve bütün aklınla sev. İlk ve en önemli emir budur. İkincisi de buna benzer. Komşunu da kendin gibi sev." Kısacık saçlarıyla, Brenda'ya baktım. Dün gece, saçlarını bez parçalarıyla sararak kıvrırmıştı. Sonra Rusty'ye baktım. O da bana bakıyordu. Gülümsemeden edemedim. Dimdik oturan Helen'e baktım. Gözleri dikkat ve inançla parlıyordu. Sonra annelerine ve babalarına baktım. Pazar günü için özel kıyafetlerini giyinmişlerdi. Murphyler biz geldiğimizden beri değişmişti. Üzerlerinde iyi bir etkimiz olmuş gibi görünüyordu.

Sonra papaz kendi kasabasında yaşayan bir adamın hikâyesini anlattı. Adam, Afrika'ya misyonerlik için gitmiş,

hayatının geri kalanını fakirlik ve pislik içinde geçirmiş. Bu adam, Tanrı'nın bahsettiği komşuların Afrika'daki siyahi insanların ta kendisi olduğunu anlamış. Papaz Tanrı'nın hepimize bir görev verdiğini ve bu görevler farklı da olsa, hepsinin köklerinin komşunu sev mesajında olduğunu söyledi. "Eğer komşularımızı kendimiz gibi seversek, onların da inanmasını göğe yükselen İsa'yı tanınmasını ve vaftiz olarak kurtarılmasını isteriz. Renklerine ya da ırklarına bakmayız. Bazen, görevlerimiz bizi evimizden çok uzağa sürükler, ama bizim evimiz İsa'nın kollarıdır. İsa ise yaşadığımız bu engin ve muhteşem dünyanın her yanındadır." Helen o kadar öne eğildi ki, oturduğu yerden düşeceğini sandım.

Onlara siyahi insanlar bulmak için Afrika'ya gitmelerine gerek olmadığını söylemek istedim. Bu kasabaya zenciler taşınsa, neler düşüneceklerdi kim bilir. Bunu düşününce, aklıma annem geldi. Kilisede olduğum için gözlerimi kapadım ve annemi iyileştirmesi için Tanrı'ya dua ettim. Kilisede dua etmek, evde dua etmekten daha mı iyidir diye düşündüm. Bekli de, buradaki duaların tamamı birleşerek büyük bir dua oluşturuyorlardı. Tanrı dünyayı yaratabildiğine göre, her çeşit duayı duyabiliyordur diye tahmin ediyordum. Ama hâlâ dünyayı onun yarattığına inanamıyordum. En azından yedi günde yaratamazdı. İncil'in dinozorlardan bahsettiğini de sanmıyordum. Helen'e bunları sormam gerekiyordu.

Son şarkıyı, "Tanrı Amerika'yı Korusun" şarkısını söylemeye çalıştım. Çünkü bu kilisede olanların bir parçası olmak, onların bildiklerini ben de bilmek istiyordum. Ama se-

sim kendi kulağıma bile kötü geliyordu. Şarkı söylemeyi bıraktım ve sadece dinledim. Robert söylüyordu. Onun sesi de kötüydü, ama aldırımıyormuş gibiydi.

Kiliseden sonra arabaya giderken, benim sınıfımdaki popüler olmayan kızlardan biri, Brenda'nın elini çekiştir-di. Bay Murphy, Brenda'yı çağırana kadar birbirlerine bir şeyler fısıldadılar. Brenda arabada garip bir şekilde sessizdi. Eğer o kız benim hakkımda bir şey söylediyse, hemen öğrenmek istiyordum.

Eve gelince elbisemi çıkardım; kot şortumu ve kırmızı ekose tişörtümü giyindim. Sutyenimi de taktım, çünkü bugün Rusty'nin barakasına gitmeyecektim. İstemediğimden değil, regl olduğum için gitmeyecektim. Regl olduğum sırada, bir şeyler denemesini istemiyordum. Burnsler geldi ve Bayan Burns bana bahçede yardım etmek için izin istedi. Ben de seve seve kabul ettim.

Beni tarifler için aramadı, ama sanki özür diler gibi gülümsüyordu. Annem hasta olduğu için mi yoksa benden hoşlandığı için mi bana iyi davranıyordu karar verememiştim. Bana baktığı zaman, artık gözleri bulutlanmıyordu. Yani belki de, beni artık oğlunun yaşlarında, onu hatırlatan biri gibi görmüyordu. Beni gerçekten görüyor olması biraz ürkütücüydü. Ne gördüğünü merak ediyordum.

Domatesler çiçek açmayı bırakmışlardı. Büyüyor ve kızarıyorlardı. Bitkilerin yanına çıtarlar koyduk ve kalın bir iple

hepsini bağladık.

“Domatesler nereden gelir?” diye sordum bitkileri bağlamakla uğraşan Bayan Burns’a. “Yani bitkiler suyu emiyor ve mineraller topraktan çıkıyor, ama domates, kabak ya da karnabahar olması için bunlar yeterli değilmiş gibi geliyor bana. Bu bitkilerin toprak yiyerek büyüdüğünü düşünsek, toprağın bitmesi gerekirdi. Ama o da öylece duruyor. Anlayamıyorum.”

Bayan Burns bir eliyle alnını kuruladı: “Tanrı bilir, benim bilmediğim kesin.”

Garip bir şekilde, bu cevap beni tatmin etmişti. Bu soruyu gerçekten bir cevap almak için sormamıştım. Bu daha çok bir testti. Annem gibi bütün bildiklerini en ince detayına kadar anlatıp kütüphaneye bakmamızı önerecek mi diye merak ediyordum. Bayan Burns benim istediğim cevabı vermişti. İçinde Tanrı olduğu için değil, çoğu annenin verdiği cevabı verdiği için bu cevabı istemiştim. “Neyse, ben çok iyi domatesler olacaklarına eminim,” dedim.

“Ben de eminim.” Bayan Burns bahçeye baktı. Daha önce hiçbir şeye benzemiyordu, ama şu anda tamamı dolu olmasa bile, umut vaat ediyordu. “Ağustos geldiğinde, yiyebileceğinizden de fazla domatesiniz olacak. Aklıma şimdi geldi.” İpi, top haline getirdi ve en sonunu ortasına sıkıştırdı. “Sana bir şey göstermek istiyorum.”

Önce bütün aletleri ahıra götürdük. Bayan Burns keski-leri temizledi ve yağladı. Bahçe çapalarını yıkayıp kuruladı. Fazla çıtaları boy sırasına göre dizdi ve her şeyi tahta kutu-

nun içine kaldırdı.

“Tamamdır. Gel benimle.” Beni evin arkasına, arka kapıya götürdü. Kimse o kapıyı kullanmıyordu çünkü bodrumun nemli merdivenlerine açılıyordu. Eğer bodruma ineceksek, mutfağın arkasındaki küçük odayı kullanıyorduk. Bu yoldan geçmiyorduk.

Bayan Burns parmaklarını kıvrıkcık saçlarının arasında gezdirdi ve sonra elinden geldiğince dik durdu. “Tamam,” dedi kendi kendine. “Şimdi.” Elini kapının koluna koydu ve kolu çevirdi. Kapıyı açtı ve aşağı indik.

Çamaşırları yıkamak için bodruma birçok kez inmiştim. Kocaman, siyah bir ocak, bir yıkayıcı ve bir çamaşır mengelesi vardı. Duvarlarda kaplarla ve mandallarla dolu büyük raflar vardı. Yerde eski bir jeneratör duruyordu. Bodrumdaki kapı, konserve yiyeceklerin durduğu bir odaya açılıyordu. Bir keresinde bu eşyalara bakmak istemişim ama annem uzak durmamı söylemişti. Bayan Burns, beni her yanında raflar olan, yüzlerce konserve meyve ve sebzenin olduğu odaya soktu. Odanın bir tarafında, marketten alınmış şeyler duruyordu. Kuruyemişler, konserve jambonlar, küçük sosisler vardı. Diğer tarafa ise ev yapımı konserveler dizilmişti.

“Bu rafta çilek ve ahududu reçelleri var, biraz da şeftali reçeli. Diğer sırada elma marmelatı, yabanmersini reçeli ve ravent reçeli. Sonra elma püresi ve domates sosu var. Buradakiler fasulye ve taze soğan. Şunların hepsi salamura domates ve biberler. Alt sıradakilerin hepsi turşu. Bunları sizin yemenizi istiyorum.”

“Şey, annem yemememiz gerektiğini söylemişti.”

“Doğrudur. O an için, doğrusu oydu. Ama burada çok fazla yiyecek var. Hepsi bozulacak. Bana büyük bir iyilik yapacaksınız. Bütün emeklerimin boşa gittiğini düşünmek istemiyorum. Hatta reçellerden bazılarını ben alabilirim.” Bodrumun girişine gitti ve bir sepet aldı. İçini yiyeceklerle doldurdu. Bir sürü kavanoz aldığı halde, raflar hâlâ dolu görünüyordu.

“Neden bu kadar çok yaptınız?” diye sordum.

“Sanırım yapacak bir şeylerim olsun diye. Ve tabii Timothy’e iyi bakmak zorundaydık. Oğlum çok zayıftı, ama turşu severdi.” Turşuların olduğu sıraya baktı. “Lütfen, Tamara. Yiyebildiğiniz kadar yiyin. Hepsini yiyin,” dedi. Marketten aldıklarını da kastediyordu. “Sonsuza dek kalamazlar.”

“Bomba için mi yaptınız bunları?” diye sordum. Bir raf dolusu süt dikkatimi çekti.

“Şey, bazılarını. Meyveleri ve sebzeleri her zaman konserve yapardım, ama tabii hazırlanmamız gerektiğini de düşündüm. Şimdi çok aptalca geliyor bu yaptıklarım. Yaptığımız sığınak, çok üzücü bir manzara. Eğer bizi bombalarsalar, Tamara, tek dileğim Tanrı’ya çabucak kavuşmak olur. Etrafı temizlemek için kalan insanlardan olmak istemiyorum. Sen kalabilirsin. Ben bu işi siz gençlere bırakıyorum. O karışıklığı temizledikten sonra bir daha bombalanmazsınız belki.” Omuz silkti. “Ama bak ne diyeceğim, bütün reçelleri ve turşuları yeseniz bile, burada bomba düştüğünde reçel ve turşu olur. Çünkü eylül geldiğinde, seninle birlikte hepsini yeni-

den yapacağız hepsini. Bundan eminim.”

“Diğer yiyeceklerden de almak ister misiniz?” diye sordum. Marketten alınan yiyecekleri işaret ettim. “Bunlara para ödemişsiniz.”

Bayan Burns başını iki yana salladı ve bodrum merdivenlerine doğru yürüdü. “Doğruyu söylemek gerekirse, kız kardeşimin bodrumu da tıpkı buraya benziyor. Ama onun şeftali reçelini ve salamura domateslerini kendi yaptıklarım kadar sevmiyorum. Tabii onun yaptığı ahududu reçelini tatsan, parmaklarını yersin.”

Geldiğimiz yoldan geri çıktık. Güneşe çıktığımız zaman, Bayan Burns sepeti yere koydu ve ürperdi. Üzerindeki suyu silkeleyen bir köpek gibiydi. Bunu örümcek ağları yüzünden yapmamıştı. Evin kokusunun, üzerinde kalmasını istemiyordu.

Bay Burns tepeden inerken, bize el salladı. İkimiz de karşılık verdik.

“İnanabiliyor musun?” dedi Brenda sırtarak.

İnanabiliyordum ama şaşkındım. Piknik masasında oturmuştuk. Sözümlü ona matematik yapıyorduk. Brenda, kiliseden çıkarken konuştuğu kızın hamile olduğunu söyledi. Kız on beş yaşındaydı. Benimle aynı yaştaydı.

Bacağımdaki sineği kovaladım. Etrafta çok fazla sinek vardı. Ne kadar kovarsam kovayım, o aptal şeyler etrafımda dolanıp üzerime konuyorlardı. Bir de karasineklerden daha

büyük ve daha akıllı olan atsinekleri vardı; oturma yerlerinin altına saklanıp ben bakmadığım zamanlarda baldırlarıma konuyor ve ısırıyorlardı. Ama yavaş hareket ettikleri için öldürülmeleri kolay oluyordu. Tabii arkalarında bir sürü kan ve ezilmiş bir sinek bırakıyorlardı. Son olarak, bir de geyik sinekleri vardı. Üçgen kanatlarıyla, beni deli edene kadar tepemde vızıldayarak dönüyorlardı. Sonra birden sessizleşiyor ve gitmiş gibi davranıyorlardı. O zaman saçına konduklarını anlamam gerekiyordu. İçeri girecektim, ama Brenda bizim eve girmiyordu. Ben de onun içeri gelmesini istemiyordum. Ahıra gitsek, Brenda saman balyalarının üzerinde zıplayacaktı. Piknik masası onu kısmen de olsa yerinde tutuyordu.

“Ne yapacak?” diye sordum.

“Nasıl yani?” dedi Brenda kaşlarını çatarak. “Evlenecek tabii ki.”

“On beş yaşında mı?”

“Kız hamile,” dedi Brenda. Sanki ilk seferinde onu anlamamışım gibi.

“Evet, ama...” Bitirmeye çalışmadım bile, her şey çok açıktı. Kızın öyle yapması gerekiyordu. “Adam nasıl biri? Bebeğin babası kim?”

“Aptalın biri. Lindy’de hiç zevk yok. Bebeğin babası Kevin Hooper. Sizden bir sınıf üstte, ama bu sene on ikinci sınıfa gitmesi gerekiyordu. Beşinci sınıftayken kaldı. Yedi yaşındayken, babasının tüfeğiyle bakıcısını omzundan vurmuş. İnanabiliyor musun?”

İşte buna inanamıyordum. “İnanamıyorum. Nasıl yapa-

bilmiş bunu?”

“Tüfekte,” dedi Brenda.

“Peki, ne zaman evlenecekler?”

“Hemen. Lindy kasımda doğum yapacakmış.”

“Nerede yaşayacaklar?”

“Çocuğun ailesiyle. Kızın babası, Kevin kızıyla evlense bile, gördüğü yerde onu öldüreceğini söylemiş.”

“Ama nasıl görmez ki çocuğu? Düğünde ne olacak?”

“Şey, düğün kilisede olacak. Adam, çocuğu kilisede, kızının düğün günü öldüremez.”

“Lindy okula gidecek mi?”

Brenda başını iki yana salladı. “Sanmıyorum. Kevin’ın annesinin kafadan biraz sorunu var. Bebeğe bakabileceğini sanmıyorum.”

“Peki, kızın annesi?”

“Ölmüş,” dedi Brenda omuz silkerek.

Böyle bir şey duymak istemiyordum. Ölü anneler hakkında bir şeyler duymak istemiyordum. “Peki, değışken nedir anladın mı?”

Brenda ağzını büzdü, alt dudağını emerek çenesini kı-zartana kadar ovuşturdu. Eğer düşünüyorsa, buna izin verdim. “Hayır.”

Son yarım saattir ona değışkenleri anlatıyordum, ama o öğrenmeyi reddediyordu. Brenda’yı boğazlamak istedim.

“Tamam, son kez. Bir sayıyı ifade eden harftir değışken. Ne olduğunu anlayan için, problemde pek çok ipucu verilir.”

“Neden hemen sayıyı söylemiyorlar ki?”

“Senin düşünmeni sağlayacak bir yöntem bu, Brenda. Her şey dengelenene kadar, sayıları çevirmen gerekiyor.”

Brenda gözlerini devirdi. “Sayıları çevirmeyi düşünmek istemiyorum. Bunun bana ne yararı olacak ki?”

“Sekizinci sınıfı geçeceksin.

“Evet. Tamam. Ama yine de iğrenç bir konu.”

“Bak şimdi.” Bir problem yazdım. $A+B=C$.

“Burada sayı yok!” dedi Brenda. “Bunu nasıl bulayım ben?”

“Bu gerçek bir matematik problemi değil. Değişkenlerin ne olduğunu sana göstereceğim diye yazdım. Bak şimdi, ben sana bazı ipuçları vereceğim. A eşittir Lindsay. B eşittir Kevin. O halde C nedir?”

“Çocuk!” diye bağırdı Brenda. Yaptığı çıkarımla gurur duyuyordu.

“Doğru. Peki, C’nin üç katı nedir?”

“Üç çocuk.”

“Ve bir ton bebek bezi!” dedim.

“İğrenç kokulu, boklu bezler!” diye bağırdı Brenda.

“Gördün mü işte, bir harf her zaman bir şeyleri ifade eder. Al, kitaptaki probleme bak.” Basit bir matematik problemi gösterdim. Gözleri bulandı.

Eğer Brenda gelecek haftaki matematik testini geçerse, gerçek bir mucize olacaktı. Bu mucizeye on üzerinden sekiz verirdim. En sonunda mucizelerin hepsini toplayacaktım. Puanım yüz olunca, Tanrı’ya inanacaktım. Ama annem has-

talandığı için biraz puan kıracaktım. O yüzden, yüz puan kolay olmayacaktı. Eğer bir Tanrı varsa, avantaj onda diye düşünüyordum. Eğer Tanrı gerçekse, ben zar tutsam bile o kendini kanıtlayabilirdi.

Haziranın son haftası çok sıcaktı. Hava o kadar nemliydi ki, çamaşırlar ipte kurumuyordu. Geceleri sıcaktan uyuyamıyorduk; çarşaf lar tenimize yapışıyordu. Pencere açıkken bile, odam bana küçük ve havasız geliyordu. Tepemde tahtalar gıcırıyordu. Annem olsa, nem yüzünden şiştiklerini söylerdi. Bence Timothy geziniyordu. Huzursuz, sıkkın ve sıcaklamıştı.

Rusty'le birlikte barakaya gittik, ama o duş perdesiyle kaplı yerde vücutlarımızın sıcaklığı o kadar rahatsız ediciydi ki, birkaç dakika sonra dışarı çıkmaya karar verdik. Ayrıca Robert peşimizden gelmeye başlamıştı. Tam iki kez, yiyişmeyi bırakmak zorunda kalmıştık çünkü Robert gizlice bizi izlemeye çalışmıştı. Adım attığı zaman, yerdeki yapraklar çatırdayınca anlamıştık. Robert'i eve kadar kovalamış ve çimenlikte bir güzel dövmüştüm. İkinci seferinde kaçmayı başarmış ve saatlerce çam ağaçlarının arasına saklanmıştı. Hava soğuyunca, ders olsun diye onu yine dövecektim. Şimdi çok sıcaktı.

Her yerde sivrisinekler vardı. Eski, soyulan derimle yeni çıkan derimin kenarlarını seviyorlardı. O yüzden evde kalıyordum ve albümlerimi ya da radyoyu dinliyordum. Her şeyi

yavaşça yapıyordum, içli bir müzik gibi. Yerleri siliyor, süpürüyor, toz alıyor ve yaşlı bir kadın gibi davranıyordum. Kendimi münzevi bir milyonerin eski hizmetçisi gibi görüyordum. Özellikle marketten alınan yiyecekleri kullanarak, akşam yemeklerini pişiriyordum. İyi bir alışveriş listesi yapmayı öğrenmiştim çünkü eksik bir şey kaldığında babam beni tekrar markete götürmüyordu. “Evdekilerle idare et,” diyordu. Ne yediğimizi umursamıyordu.

En çok çamaşır yıkamaktan nefret ediyordum, o yüzden giyecek bir şey kalmayana kadar çamaşır yıkamıyordum. Robert bana yardım ediyordu ama o kadar çok sızlanıyordu ki, en sonunda dayak yiyip ağlıyordu. Ben de odama gönderiliyordum.

Çarşamba günü babam bizi film izlememiz için Westfield’e göndereceğini söyleyince çok şaşırdık. En son bir yıl önce *Stalag 17* filmini görmüştüm. Ama Megan odasından çıkmıyor, babam da onu uzun süre evde tek başına bırakamıyordu. Megan’ın kapısını açtım ve eğer bu kokmuş odasından çıkmazsa onu öldüreceğimi söyledim. Ama kafasını kitabından kaldırmadı bile. Babama, kütüphaneden kitap getirmeyi bırakmasını ve Megan’ın canının sıkılmasını sağlamasını söyledim. Ama babam sadece iç çekti.

Timothy’i gittikçe daha fazla düşünmeye başlıyordum. Yatak odamın kapısını ne zaman açsam, perdeler kıpırdıyordu. Ben olmadığım zamanlarda –tıpkı kız kardeşimin biz olmadığımızda odasından çıktığı gibi– tavan arasından gizlice çıkıp eski odasına geldiğini tahmin ediyordum. Eski ha-

yatıyla bağlantısını koparmıyordu. Bence yakalanmak, görülme istiyordu. Birinin onunla konuşmasını istiyordu. Bazen Robert'i dövdüğüm için odama gönderildiğimde, Timothy'e babamın ne kadar korkunç biri olduğunu söylüyordum. Her şeyin ne kadar adaletsiz olduğunu söylüyordum. Rusty ve benden bahsetmiyordum. Hayattaki güzel şeylerden bahsetmek, onunla dalga geçmek gibi olurdu.

Annemden bir mektup daha geldi.

Sevgili Tamara, Robert ve Megan,

Çok gözü kara bir şey yaptım. Doktorlara eğer okuma izin vermezlerse, yemek yemeyeceğimi söyledim. Biraz kilo verince, ikna oldular. Tabii tek bir koşulla: Artık öncekinden daha fazla yemem gerekiyor. Tüberküloz hakkında kitaplar istedim ve sizinle paylaşmak istediğim çok ilginç şeyler öğrendim. Çok ünlü ve yetenekli insanlar, tüberküloza yakalanmışlar. (Ve ölmüşler, çünkü onlar benim kadar şanslı değillermiş. Ben modern tıp çağında yaşıyorum.) Keats, Chopin, Çehov, Dostoyevski, D. H. Lawrence, Eugene O'Neill, Robert Louis Stevenson. Tüberkülozun zihinlerini etkilediği ve hastalandıkça daha yaratıcı oldukları söyleniyor. En heyecan verici ve en yaratıcı eserlerinin bazılarını hayatlarının son yıllarında vermişler. Görünüşe göre, bu hastalık insanların zihinlerindeki bir noktayı uyararak değişimlere neden oluyor. Eğer siz de bu konuda bir şeyler okursanız, hoş olabilir. Hayatlarımızı etkileyen şeyleri tanımak en iyisidir.

(Destek almak için dinin dizlerine dayanmaktan daha iyidir.) Evet, babanız bana hâlâ kiliseye gittiğinizi söyledi. Bunun beni biraz endişelendirdiğini söylemeliyim. (Bana gönderdiğiniz haçla ilgili hiç yorum yapmadım, Tamara. İyi niyetli olduğunu biliyorum, ama ben haçı attım.)

Helen'e onu ve yaptığımız konuşmaları düşündüğümü söyleyin. Beni üzen, onun sadece dine inandığı için ahlaklı, iyi ve adil olduğunu düşünmesi ve bunu bir üstünlük gibi görmesi. Bu, dinden bağımsız olarak, her insanın yapabileceği bir seçim. Siz, benim çocuklarım, bunun örneğisiniz. Sizler iyi, ahlaklı, terbiyeli, sevecen ve düşüncelisiniz. Bunun için bir Tanrı'ya teşekkür etmeme gerek yok. Sizlere teşekkür etmem gerekiyor.

Ben iyi gidiyorum. Bazen, şimdiki gibi, her şey gözümü her zamankinden daha net ve daha parlak görünüyor. Bu anların tüberkülozun etkisiyle olduğunu sanıyorum, ama itiraf etmeliyim ki bu anlar hoşuma da gidiyor. Diğer zamanlarda somurtkan ve ağırkanlı oluyorum. Sizleri o kadar çok özleyorum ki, doğru düşünemiyorum bile.

Zaman doldu. Sizi çok özledim. Sizi seviyorum,

Anneniz

Bu kadar güzel konuşabildiğine ve bu kadar hasta olduğuna inanamıyordum. Hem aynı eskisi gibiydi, hem de çok farklıydı. Hoşça kal demek için en uygun şeyleri söyleyen biri gibiydi. Mektubu okuyup Robert'e verdim. O da okuyup Megan'a uzattı. Aşağı inemedi. Ev o kadar sessizdi ki, sı-

caklığın artışı bile duyabiliyordum. Tavan arası çok sıcak olmalıydı. Bütün gün ölü insanları düşündüm.

Ertesi gün, babama bir mektup geldi. Mektubu yine buhara tutarak açtım. İlk seferinde, zarf çok komik görüldüğü halde babam fark etmemişti. Üstelik bir kısmını lastik tutkallıyla yapıştırmıştım. Zarf göle düşmüş gibi duruyordu.

Sevgili Stuart,

Aklım karışık, zihnimdeki sorular bana işkence ediyor. Geceleri endişeyle ter döküyorum. Hemşire, eğer bu kadar huzursuz olursam, kitapları alacağını söylüyor. Bundan çok korkuyorum ve hemşire gidince ağlıyorum. Bu mektubu hemşireler toplantı yaparken yazıyorum. Bugün ateşim yüksek bugün. Ama diğer hastalardan biri bana kalemini ve kâğıdını verdi. Ona borçlandım. Buralarda işler böyle yürüyor.

Buradaki ilk haftamda, bir anne olarak ve bir eş olarak başarısız olduğumu düşünüyordum. Tüberküloza teslim olduğum için başarısızdım. Sizleri bu kadar çabuk bıraktığım için. Ama doktorun teşhisini duyduğum anda bir korkağa dönüştüm, bir kuzu kadar uysal oldum. Hayatım boyunca tüberkülozdan korkmuştum. Babamın kan tükürdüğünü, bir deri bir kemiğe döndüğünü görmüştüm. O da çok geç olana kadar doktora gitmeyi reddetmişti. Onun öldüğü sanatoryum, burası kadar iyi bir yer değildi. Oradaki insanların yarısı ölmüştü.

Ama son zamanlarda, bu depresyon ve korku sislerinin arasından çıkıyorum. Yaşamı, tutunmak için savaşmam gere-

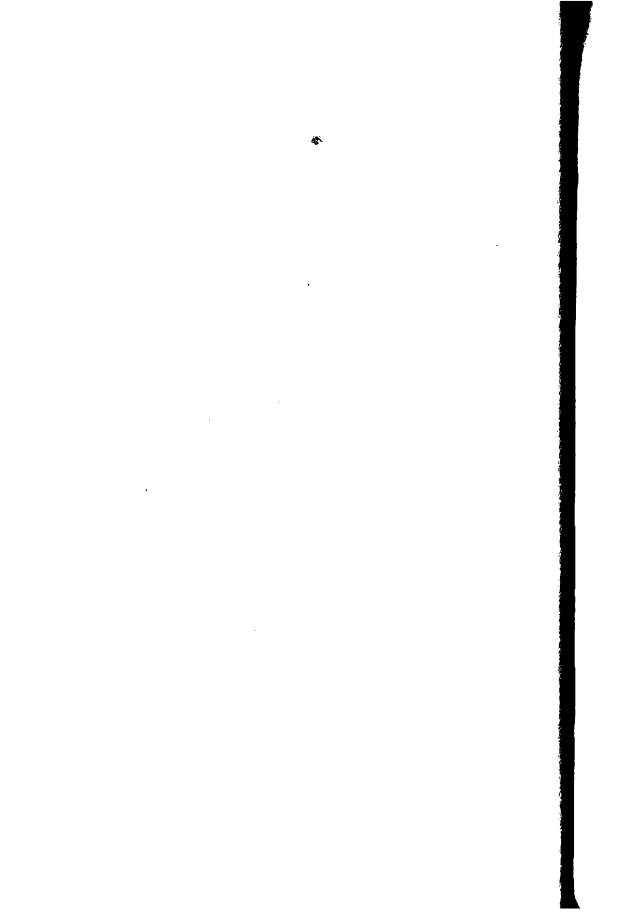
ken muhteşem bir şey olarak görüyorum. Savaşım o kadar da basit değil. Savaşmanın tek yolunun hiçbir şey yapmamak olduğunu söylüyorlar. Sadece iğnelerimi olmalı, dinlenmeli ve doğru yolda olduklarına inanmalıyım. Ama sürekli hareketsiz kalınca, kendimden bir şeyler kaybediyorum. Hayatımda bir uyarıcı olmadığı zaman köreliyorum, içten içe ölüyorum. Dönüştüğüm şey beni çok korkutuyor. Ama zihnimin çalıştığı aydınlık anlarda, daha önce hiç görmediğim olasılıkları görüyorum. Annemi düşünmeye başladım. O ve babam, ıpkı seninle benim gibi birbirlerine çok bağlıydılar. Babamın ölümünden araba kazasına kadar geçen dört ay içinde, annem içi boş bir kabuk gibiydi. O ağaca gerçekten de bilerek çarpmış olabilir mi? Bu fikir hiç aklımdan çıkmıyor. Bir konuda bana söz vermeni istiyorum. Eğer ölürsem, beni kalbinde yaşatacağsın, ama ölümümü atlatacağsın. Daha önce keşfettiğimiz zevklerin tadını çıkarmalısın; şu anda benim ulaşamadığım, ama hâlâ öylece hafızamda duran zevklerin. İyimser bir hayat sürmelisin. Sadece çocuklar için değil, kendin için de.

Şu anda çok ama çok yorgunum. Kalemi bırakmam gerekiyor. Seni düşündüğünden bir milyon kat daha fazla sevdiğimi söylemem lazım. Tek tesellim, senin de beni bu kadar sevdiğini biliyor olmam. Ben şanslı bir kadınıam. Tüberküloz bana ne kadar şanslı olduğumu öğretti.

Liz

Zarfı yapıştırdıktan sonra ansiklopediyle bastırarak dü-

zelttim ve yemek masasının üzerine bıraktım. Sonra yemek odasının köşesindeki tahta yere oturdum. Orası biraz daha serindi. Kip geldi ve kafasını dizime dayadı. Başını okşadım. Burnsleri özlüyor olmalıydı. Onu burada bırakmalarına neden olacak ne gibi bir hata yaptığını merak ediyordum.

10

Ağustosun ilk salı günü yağmur yağmaya başladı. Hava epey serinlemişti. Hiç durmadan, bütün hafta yağmur yağdı. Sığınak tam bir havuza döndü. En sonunda işe yarar bir hale gelmişti.

Öğleden sonra dışarıda yağmur yağıyordu. O kadar çok yağmur vardı ki, hepsi birleşince sanki gökyüzündeki makaralar aşağı iniyormuş gibi görünüyordu. Teresa Brewer'in "Till I Waltz Again with You" şarkısını dinliyordum ve melankolik bir havadaydım. Ben de böyle söyleyebilseydim diye düşünüyordum.

Telefon çalınca yerimden sıçradım. Babam da ürperdi. O sırada kanepenin resimlerinden birini çiziyordu. İngiliz bahçesinde kızıl çubuk ağaçları olan yazlık bir evin resmiydi; manzaranın fotoğrafı, bir fiyat etiketi gibi şövalenin tepesine asılmıştı. Babam da ben de, sanki içeri bir aslan girmiş gibi telefona bakıyorduk. Telefon tekrar çaldı ve babam başını salladı. "Tamam, geliyorum," dedi telefona. Elindeki boya

fırçasını da yanında götürdü. Fırçayı bir hançer gibi yukarı kaldırmıştı. Fırça, resimdeki İngiliz bahçesine giden patikayı çizmek için kadmiyum kırmızısına bulanmıştı.

“Buyurun,” dedi kibarca. O da benim gibi, doktor olabileceğini düşünmüştü. Bizi çok az insan arardı. Babam uzun bir süre telefondakini dinledi dudaklarını kenetlemişti. Kaşları neredeyse gözlerine kadar eğilmişti. Başını yavaş ve ritmik hareketlerle ileri geri sallıyordu. Ellerim terledi. Robert yemek odasından gelmiş, tam kapının eşiğinde duruyordu. İkimiz de hiç kıpırdamadan duruyorduk. Sanki hareket etmemiz kötü şans getirecekti.

“Hayır,” dedi babam. “Yaparım. Ben oraya gelene kadar bekleyin, lütfen.”

Sonra, bir süre dinledi.

“Evet, o zamana kadar gelirim. Kendim yapmam çok önemli.”

Sessizlik.

“Yapabilirim, eğer siz...”

Yine sessizlik oldu. Babam dinledi ve başıyla onayladı. Parmağımı emmek istiyordum. Bu alışkanlığı altı yaşında bırakmıştım, ama o an parmağımın ağzıma değdiğini hissediyordum. Dilim boşlukta döndü.

“İki tana var, ama onlar şey değiller...”

Hattın diğer ucundaki kişi, babamın sözünü kesiyordu. Babam bizim hakkımızda mı konuşuyordu? Megan’ın varlığını unutmuş muydu? Ve biz ne *değildik*? Bir cesetle yüzleşmeye hazır mı değildik? Annemin duvardaki resmine

baktım; ağzını kapatarak gülmüştü. Çok rahat görünüyordu. Kollarını başının üzerine koymuş olsa da, sonsuza dek orada çırılçıplak oturabilecekmış gibi bakıyordu. Resim, ben bakarken değişti. Annemin resmi gitti, soğuk ve ürkütücü bir şey geldi; ölü bir akrabadan kalan bir şeye dönüşmüştü. Annem gideli bir ay kadar olmuştu, ama bu resimdeki pozu dışında nasıl göründüğünü unutmuştum bile. Gözyaşlarım akmaya başladı. Tişörtümün koluyla sildim.

“Tamam. Biliyorum. Aradığınız için teşekkürler. Onları da yanımda getireceğim.”

Babam telefonu kapadı. Üst dudağını ısırdı ve bizi korkuttu. “New York’a gitmem gerekiyor.”

Robert’le birbirimize baktık. İkimiz de şimdi anlamıştık. Annem hakkında değil, sanatı hakkında konuşuyordu. Çok rahatlamıştık, ama ondan da fazlası öfkelenmiştik. Robert döndü ve odadan çıktı.

“Ne?” dedim. Söylediklerini yanlış anlamamıştım. Tekrar söylemeye cesaret edecek mi diye soruyordum.

“Gitmek zorundayım,” dedi. “Resimler, yenileri, çok popülermiş. Yeni galeride de kullanmak istiyorlar. Elimde olanların hepsini istiyorlar. Görünüşe göre, Renny birine bir eskiz göstermiş ve eskiz çok beğenilmiş. Başka eksizlerim için de iyi para ödeyeceklermiş. Sergiyi hazırlamak için, benim de orada olmam gerekiyor.”

Hiçbir şey söylemedim.

“Paraya ihtiyacım var, Tamara. Sanatoryum ucuz değil.”

“O zaman eskizleri postayla gönder ve uçak masrafın-

dan kurtul.” Uçarak gideceğini biliyordum. Eğer sekiz saat araba sürerse, asla hayatta kalamazdı. Bir kaza sahnesini gayet rahat hayal edebiliyordum. Ezilmiş tuvaler caddeye saçılmıştı, kanla parıldıyorlardı.

“Gitmek zorundayım,” dedi. “Lütfen anla. Gitmek zorundayım.” Teslim oluyormuş gibi ellerini kaldırdı ama elindeki fırçayla bir bayrağı dalgalandırmaya çalışıyormuş gibi görünüyordu. Bir aptal gibi görünüyordu. Tam bir aptaldı; ve sersem ve kalpsiz. Evden kaçmak istiyordum. Tabii ancak bir evim olsaydı kaçabilirdim.

“Birkaç gün idare edebilirsiniz,” dedi. “Helen’i buraya getireceğim. Gece de burada kalır. Eminim sorun çıkarmaz. Hem onu seviyorsunuz da.”

Cevap vermedim. Kollarımı kavuşturdum. Bağdırmamak için kendimi zor tutuyordum. Eğer annemin duvardaki resmi olmasa, *Lanet olsun sana, umarım cehenneme gidersin* diye bağırıacaktım.

“Megan’a da söylesem iyi olacak,” dedi merdivenlere bakarak. Şövalenin yanına gitti ve fırçasını temizleyip diğerlerinin yanına koydu. Yine merdivenlere baktı. “Belki de önce Helen’e sormalıyım.” Tekrar telefonun yanına gitti. Telefonu kaldırdı, bir süre dinledi ve kapattı. “Numaralarını bilmiyorum. Gidip sorayım.” Portmantodan bir ceket aldı ve dışarı çıktı. Bizim eve girmeye izinleri olmadığını bile bilmiyordu. Bıraktım ki bunu kendi öğrensın.

Babam on beş dakika sonra döndü. Gelir gelmez de ayak-kabıllarını çıkardı. Yine de, çorapları mutfağın ortasına su

damlaları bırakıyordu. “Üzerimi deęiőeceęim. Bir dakikaya inerim. Beni burada bekleyin.”

Robert’le birbirimize baktık. Nereye gidecektik ki?

Üzerini değiştiğini duyduk. Eşyalarını etrafa fırlatıyordu. Sonra Megan’a bağırdı. Odasından çıkıp aşağı inmesini söyledi. Babam aşağı tek başına indi.

Kanepeye oturmamızı işaret etti. Sonra őövalesi ile sandalye arasında mekik dokumaya başladı.

“şey, planımla ilgili bir problem çıktı,” dedi babam. Sırttım. “Ama alternatif bir plan geliőtirdim. Murphylerle kalacaksınız.”

Derin bir nefes aldım. Yüksek bir yerden atlamıő gibi yordum. Sanki ödüm patlamıőtı. Kalbimin hızla attığını hissediyordum. “Hayır,” dedim. “Ben kalmayacağım.” Sesimde Robert’in iğne olmayacağını söylediği zaman ki panik vardı.

Robert bir şey söylemedi. Korkmuş gibi de görünmüyordu.

“Seçme şansımız yok,” dedi babam. “Bu evin mikroplu olduğunu düşünüyorlar. Sizde mikrop olmadığına ikna ettim, ama evle ilgili fikirlerini deęiőtiremedim.”

“Ben orada kalmayacağım,” dedim.

“Benim için fark etmez,” dedi Robert. “Bana uyar.”

Babam ona zarifçe gülümsedi. “İşte benim oğlum. Megan problem çıkaracak. Ama geceleri evde tek kalacağını anlayınca, gelmeye ikna olacağını tahmin ediyorum. Helen, eğer gerekirse, Megan’ı taşıyabileceğini söyledi. Bay Murphy eğer buna gerek kalırsa, Helen’in ağzını sararak eve gire-

bileceğini söyledi. Bu mikrop konusunda çok tutucular.”

“Ben problem çıkaracağım,” dedim ayağa kalkarak. Sert görünmeye çalışıyordum. Ama bu evde, annem ya da babam olmadan Timothy’nin hayaletiyle uyumak hiç de hoş bir fikir değildi.

“Tamara, sen problem çıkarmayacaksın. Annen sana güveniyor. Onu hayal kırıklığına uğratmak mı istiyorsun? Ayrıca, sadece birkaç geceden bahsediyoruz. Gün içinde burada kalabilirsiniz. Tek kaldığınızda size güvenmiyor değilim. Ama böyle bir yere geceleri tekin olmaz. Çok korkunç şeyler olmuş...” Robert’in ödünü koparmak için cümlesini bitirmesine gerek kalmadı.

“Ben burada, geceleri tek başıma kalmam. Tamara kalabilir, ama ben kalmam. Ben Rusty’nin odasında mı kalacağım?”

“Evet, ama yerde yatacaksın. Sana uyku tulumu verecekler.”

“Güzelmiş,” dedi Robert. O anda, Robert’in asıl niyetini anladım. Her zaman Rusty’nin peşinde dolaşır, onunla arkadaş olmaya çalışırdı. Bu durum Robert için gerçeğe dönüşen bir rüya gibiydi.

“Helen ve Brenda’nın tek odayı paylaşımlarına rağmen Helen kanepede yatabileceğini söyledi. Megan onun yatağında yatacak. Sen yerde yatacaksın, Tamara. Senin için de bir uyku tutumları var.”

“Ben orada uyumayacağım!” dedim. “Gece kulaklarıma hamam böceği girer.”

“Tamara Anderson, böyle bir şey söylediğine inanamıyorum. Murphy’ler iyi insanlar ve sizi birkaç gün ağırlamamayı kabul etmeleri bunun göstergesi.”

“Eğer o kadar iyi insanlarsa, sen ve annem neden onları bir kez bile buraya davet etmediniz?”

Babam yürümeyi kesti. Utanmış görünüyordu. “Etmeliydik,” dedi. “Yalnızlığı seçmiş olmamız bizim kaybımız.” Yağmur yüzünden karşı evi görmek çok zordu ama babam pence-reden baktı. “Ben geri geldiğimde, onları davet edeceğiz.”

“Bizim evimize gelmiyorlar!” diye bağırdım. “Biz bitli-yiz!” Merdivenleri koşarak çıktım ve odama girdim. Kapıyı çarptım. Yeterince sert çarpmadığımı düşünerek, açıp bir kez daha çarptım.

Komodinin üzerindeki aynamı aldım ve kendime baktım. Hiç şirin değildim. Kocaman yüz hatlarım ve çamur rengi saçlarım vardı. Ayrıca annem yoktu, babam da New York’a uçmak istediği için karbon kâğıdı kaplı evde uyumak zorundaydım. Bizi yanında götürmeyi teklif etmediğini fark ettim. Aklına bile gelmemişti.

Aynamı komodinın üzerine hızla bıraktım. Kırılmaması bir mucizeydi. Aynam kırılmadığı için on puan verdim fakat karşı evde kalacağımız için otuz puan çıkardım. Tanrı yine sıfır puana düşmüştü.

Cumartesi sabahı babam arabayla yola çıktı. Bize son bir kez dönüp baktı. Ön tekerlek asfalt yoldan çıktı; neredey-

se hendeğin içine girecekti. Babam arabayı zor bela düzeltti ve bir sarhoş gibi caddede zikzak çizerek ilerledi. Bir elini açık pencereden çıkarıp, hızla ve kısaca el salladı bize. Sonra gitti.

Bizi bıraktığına inanamıyorum, dedim kendi kendime. Çok içерlemiştim, ama aslında hiç zorluk çekmeden inanmıştım. Helen, Robert'le Megan'ın arasında duruyordu. Megan merdivenlerden inmiş ve dışarı çıkmıştı. Ben biraz uzaktaydım, ama noktaları birleştireceksek, hepimiz aynı hizada duruyorduk. Yolun karşısında, Murphy ailesinin geri kalanları vardı. Babamın gidişini izliyorlardı. Sabahın çok erken bir saatiydi. Bayan Murphy henüz işe gitmemişti. Babam gittikten sonra, hiç kimse kıpırdamadı. Kendini *Babalarının Gittiği Gün* isimli bir tabloda hissettim. Güneş çok zayıftı o gün. Gölgeler yerde uzun çizgiler oluşturunuyordu. Köpek veranda da oturmuş doyurulmayı bekliyordu.

Megan döndü ve sessizliği bozarak merdivenleri hızla çıktı. Sonra verandadaki perde kapıyı çarptı. Aslında çarpılmayacak kadar ince bir kapıydı ama Megan iyi iş çıkarmıştı.

“Vay anasını,” dedi Robert.

“Dünyadaki en kötü sürücü babam,” dedim. Helen'in beni duyması umurumda değildi. Çok fazla takma dedim kendi kendime. “Muhtemelen havaalanına giderken arabayla kaza yapıp ölecek.”

Robert koluma vurdu. Vuracağını fark etmemiştim. Hem şaşırdım hem de canım yandı. “Lafını geri al,” diye bağırdı bana.

Avuçlarımı göğsüne bastırarak onu ittim. Yere düştü.

“Durun, lütfen,” dedi Helen. Robert’in kalkmasına yardım etmek için eğildi. Ama Robert ıslak çimenlerin üzerinde yana kayıp ayağa kalktı. Yumruklarını sıkırmıştı.

“Gel bakalım. Erkek gibi dövüş,” dedim. Parmağımı sallayarak onu kavgaya davet ettim. “Hanım evladı.”

“Hey, Robert!” Rusty’nin karşıdan gelen sesi hepimizi durdurdu. “Buraya gel. Sana bir şey göstereceğim!” Rusty’nin annesi yanındaydı. Oğlu iyi bir şey yapmış gibi, başıyla onaylıyordu.

Robert gözlerini bir sıçanın gözleri gibi kısarak bana kötü kötü baktı. Sonra Rusty’e doğru koştu. Dişlerimi sık-tım, gözlerim yandı. Yerden bir avuç çakıl taşı aldım ve Robert’e fırlattım. Çok uzağa gitmediler. Uzaklarda yağın bir yağmurun yankısı gibi yere düştüler.

“Ben gölete gidiyorum,” dedim Helen’e. Şaşkın görünüyordu. Ağzı açık kalmıştı. Sanki bir şey söyleyecekti de ne diyeceğini unutmuştu. Hatırlamasını beklemedim.

Gölette bütün kıyafetlerimi çıkardım ve sanki başka bir insanın kıyafetleriymiş gibi yere bırakıp üzerlerine uzandım. Yüzüm gökyüzüne dönüktü. Her nefes alışımında göğüslerim kalkıp iniyordu. Kendimi kurban edilmekte olan bir bakire olarak hayal ettim; cesur ve ağlayamayacak kadar gururlu.

Bir saat kadar sonra midem guruldamaya başladı, ama geri gitmeyi reddediyordum. Bana bakmak için kimse gelmemişti. Hiç kimsenin bana ihtiyacı yoktu.

Her şey renklerle doluydu: Yağmurdan ıslanmış koyu

yeşil otlar, büyük su kamışlarının zengin kahverengisi, civan-perçemlerinin altın sarısı, küçücük yoncaların moru... Babamın neden resim çizmek istediğini biliyordum, ama onunla ilgili başka bir şey anlamıyordum.

Gittikçe aklıma yatan bir şey düşünüyordum. Aslında aklımdan çıkarmak istiyordum ama yapamıyordum. Aklımda olmasından hoşlanmıyordum. Bir daha taşınmamamız için annemin hasta kalmasını istiyordum. Tanrı'nın beni duymasından ve gerçekten bunu istediğimi sanmasından korkuyordum. Ama ne yaparsam yapayım, bunu düşünmeden edemiyordum.

Tanrı'ya inanmak istiyordum ama korkuyordum. İsteddiğimi elde etmekten ve elimdekini kaybetmekten korkuyordum. Eğer Tanrı bana gelirse, annemin beni bir daha sevmemesinden korkuyordum. Babamın beni hiç sevmemesinden korkuyordum. Hareket bile edemiyordum. Gözlerimi kapadım ve benim dışımda birinin bana ne yapmam gerektiğini söylemesini bekledim. Ama kuşlar bile bu öğlen güneşi altında suskundular.

Açlığa daha fazla dayanamayınca eve döndüm. Yolun karşısında Rusty, Brenda ve Robert bir şenlik ateşi yakıyorlardı. Ağaçların arasından kütükleri sürüklüyor ve üst üste yığıyorlardı. Robert'in Rusty'e bağırışını duyabiliyordum. "Burası iyi mi, Rusty? Onu buraya mı koyayım, Rusty? Daha başka tahtalar getireyim mi, Rusty?"

İçeri girdim.

Akşam yemeği saatinde, Helen beni almaya geldi. Me-

gan arkasındaydı. Hep birlikte Murphylerin piknik masasında yiyecektik. İsteksizce karşıya geçtim. Son yarım saattir ızgara tavuk kokusu alıyordum.

Megan, yavru ördek gibi Helen'in peşinden ayrılmıyordu. Megan'ın bir anneye ihtiyacı vardı ve beni değil, Helen'i seçmişti. Megan hâlâ konuşmuyordu ama Helen'in istediği her şeyi yapıyordu.

Akşam yemeğinde ızgara tavuk, haşlanmış patates, yeşil fasulye ve elma püresi vardı. Robert eline bir but aldı, ama daha ağzına götürmeden Rusty onu durdurdu.

"Önce sofraya dua ediyoruz," dedi Bayan Murphy. Robert önce tavuğa, sonra Rusty'e baktı ve başını eğdi.

Duadan sonra kimse konuşmadı çünkü herkes yemekle meşguldü. Tavuğu ısırır ısırmaz bitiriyordum. Megan, nefret ettiğini bildiğim halde patatesin üzerine taze toplanmış Frenk soğanı koyuyordu. Çünkü Helen de öyle yapıyordu. Her ısırıkta yüzünü ekşitmemek için ne kadar çaba harcadığını görebiliyordum. Hepsini yedi. Rusty masanın altından ayağıyla beni dürttü. Ama aldırmadım. İlk Robert konuştu.

"Ateşi ben yakabilir miyim? Rusty yakabileceğimi söylemişti."

Bay Murphy kahkaha attı. O kadar ince bir adam için, çok derinden gelen bir kahkahası vardı. "Tabii, Robert. Yemek bittikten ve sofraya toplandıktan sonra yakabilirsin."

Robert normalden iki kat daha hızlı yedi ki bu imkansız bir şeydi. Kendi tabağı bittiğinde, diğerlerinin yemesini izledi. Bir an önce bitirmelerini bekliyordu.

“Şimdi masayı toplayabilir miyiz?” diye sordu.

“Biraz sonra, Robert” dedi Bay Murphy ve göz kırptı.

Herkes yedikten sonra, Rusty, Robert’in sırtına vurdu. “Hadi, tabakları içeri götürelim ve kibrit alalım.” Robert hızla kalkınca, yere düştü. Rusty kalkmasına yardım etti.

Brenda, Helen ve Bayan Murphy de tabakları taşımak için ayağa kalktılar. Megan da sessizce onları izledi. Eve girmekle burada Bay Murphy’nin yanında kalıp kalmamak arasında bir karar veremedim. Kaldım.

“Bu kadar hoş bir gün geçirdiğimiz için, şanslıyız,” dedi Bay Murphy gülümseyerek. Dışının arasında tavuk parçası kalmıştı. Sanki dişi yokmuş gibi duruyordu.

Başımla onayladım. Fena bir gün değildi. Ama hoş demezdim.

“Demek bizlimle kalacaksınız, ha? Brenda burada kalacağın için çok sevindi. Matematik konusunda ona yardım etmen çok zarif bir davranıştı. Testten üç aldığı için bir tavus kuşu kadar gururlandı. Teşekkürler.”

Brenda bana bundan bahsetmemişti. Söz verdiğim gibi, Tanrı’ya sekiz puan verdim. Ama beni burada kalmak zorunda bıraktığı için geri aldım. Yüze yaklaşamamıştı bile. Bay Murphy’ye yarım ağız güldüm ve “Önemli değil. Brenda’ya yardım etmek büyük bir şey değildi,” dedim. Başımı çevirince, karbon kâğıdı kaplı evi gördüm. Ürperdim. Aklıma annemin gösterdiği, derisi olmayan insan fotoğrafı geldi. “Evin dışında nasıl kaplama malzemesi olmaz?” dedim. Ağzımdan çıktığı anda çok utandım ama geri de alamadım.

Bay Murphy bana baktı ama hiçbir şey söylemedi. Artık gülümsemiyordu. Kızmamıştı da. Sadece düşünceli duruyordu. Sanki sorumu cevaplamak için vakti boldu. “Bilirsin, Tamara, cephe kaplaması çok pahalı. Şu anda karşıla yamayacağım kadar pahalı. Bu haliyle yağmur içeri girmiyor. Kuru kalabiliyoruz. Bu kadarı için bile Tanrı’ya şükretmemiz gerekiyor. Değiştiremeyeceğin şeyler için kafa yormak, bazen sadece enerji kaybına neden oluyor.” Bir süre durdu, kendi kendine gülümsedi. Komik bir fıkra duymuş gibiydi. “Bir gün, evi tamir edeceğim,” dedi. “O gün geldiğinde, Bayan Murphy’nin çok gururlanacağından eminim.”

Masaya baktım. Ne diyeceğimi bilemiyordum. Neyse ki, kapının açıldığını duydum. Robert koşarak dışarı çıktı. “Ateşi şimdi yakabilir miyim, Bay Murphy?” Brenda hemen arkasında duruyordu. Elinde bir torba marşmelov vardı.

“Tamam, hadi yakalım. Daha önce hiç kibrit çaktın mı?” diye sordu Bay Murphy. Ayağa kalktı, yerdeki odunların ve kırılmış çıralların üzerine eğildi. Hepsinin üzerine yanıcı sıvıdan döktü.

“Tabii! Daha önce kibrit çaktım!” dedi Robert. İlk iki seferinde parmaklarını yaktı, ama üçüncüde ısrar etti. Robert kibriti çakar çakmaz, Bay Murphy ellerini kibritin iki yanına tuttu. Birlikte birkaç adım yürüdüler ve kibriti yığının ortasındaki gazete parçalarının üzerine bıraktılar. Kâğıtlar alev aldığı anda ateş yayıldı. Diğer kısımlar da yanmaya başladı. Birkaç saniye içinde çırallar çatırdamaya başladı. Ateş, tahta parçalarının üzerine, bir yılan gibi kıvrılarak yayılıyordu. Ro-

bert, bir Hintli gibi neşeyle bağıırıyordu. Brenda, marşmelovları çubuklara dizmeye başlamıştı bile. Bay Murphy o çubukları yemekten hemen önce körpe akçaagaçlardan kesmişti. Ateşi izledim. Gözlerimi alamıyordum. Kocaman ve muhteşem bir şenlik ateşiydi. Gördüklerimin en büyüğüydü. Birden arkamda bir şey kımıldadı. Bay Murphy açılıp kapanan sandalyelerden getirmişti. Sandalyenin parlak yeşil, plâstikten şeritleri vardı. Bazı kısımları kırıktı. “Teşekkürler,” dedim ve oturdum.

Alevler eğilip bükülüyor ve kuru dallara doğru koşuyorlardı. Sıcaklığı yüzüme vuruyordu; içimde düğüm olmuş ne varsa çözüyorlardı. Rusty yanıma geldi ve üzerinde marşmelov olan bir çubuk uzattı. Ama ona teşekkür etmedim. Başını salladı ve beni yalnız bıraktı. Bugün çok şey istemiştim, ama şu anda tek istediğim bu ateşi izlemektir. O kadar kolay bir işti ki bunu yapmak. Hiç kimseye kızmıyordum. Kendime bile kızmıyordum. Sadece oturmuş, ateşe bakıyordum. Kiliseden çok daha iyiydi.

Kütüklerin çoğu yanana kadar hiç hareket etmedim. Kırmızı ve turuncu küller canlı gibiydiler; nefes alıp veriyorlardı. Kıvılcımlar göğe yükseliyor ve birer yıldız oluyorlardı. Tam üzerimdeki Samanyolu, sisli bir ışık yayıyordu. Büyük Ayı, ağaçların üzerinde uzanıyordu. Orion’u ve Kutup Yıldızı’nı milyonlarca yıldız içinde ayırt edebiliyordum. Sandalyemi biraz daha çekmek için kımıldadım. Yanaklarımdaki ve dizlerimdeki sıcaklık hissini sevmiştim. Marşmelovlar kırtarıp şakalar yapılırken, insanlar gelip giderken, ben ateşin

yanışını izledim. Bunun için Tanrı'ya bir on puan verdim.

O kadar yavaş bir şekilde nefes alıyordum ki, başım düşüp beni uyandırana kadar uykuya daldığımı bile hissetmemiştim. Bir an nerede olduğumu anlayamadım. Sonra Helen beni eve götürdü ve merdivenlerden çıkardı. Uyku tulumu ve yastık, yatak odasında çoktan yere serilmişti. Başım yastığa değer değmez, derin bir uykuya daldım. Kendi evimmiş gibi davrandığım, küçük ve şirin çiftliğin hemen karşısındaydım.

11

“Uyan, Tamara,” dedi Helen. Beni yavaşça dürtüyordu. “Kiliseye gitme zamanı.” Jambon ve yumurta kokusu alıyordum. Gözlerimi kırparak doğruldum ve etrafıma bakındım; Brenda ve Helen’in odasındaydım. Burası, gördüğüm en ilginç yatak odasıydı. Bir tarafı inanılmaz düzenliydi. Üzerinde sade, beyaz bir battaniye olan yatak dümdüzdü. Yanındaki komodinin üzerinde fırça ve İncil vardı. Pencerenin dibine birkaç çift ayakkabı dizilmişti. Hepsi bu kadardı. Odanın diğer kısmı yırtık dergi sayfalarıyla doluydu. James Dean’in fotoğrafları diğerlerine göre daha fazlaydı. Ama Grace Kelly, Marilyn Monroe ve Rita Moreno’nun fotoğraflarıyla birlikte Audrey Hepburn fotoğrafları da asılıydı. Dolabın kapağında, Brenda’nın komodininin yanlarında ve yatağının başında da bu fotoğraflardan vardı. Yatağın üzeri battaniler ve kıyafetlerle, altı da ayakkabılar, kıyafetler, kâğıt parçaları, tokalar, defterler ve pelüş hayvanlarla doluydu. Ben bu odanın her iki kısmında da yaşayamazdım. Ama onlar ikisinde de yaşı-

yordu.

Beyaz yakalı, şeftali rengi elbisemin giysi dolabının üzerine asılmış olduğunu fark ettim. Siyah, panter derisi ayakkabılarım da altındaydı.

“Elbiselerini getirmesi için Megan’ı karşıya yolladım. Dün gece o kadar yordun görünüyordun ki, seni erken uyan-dırmak istemedik. Kahvaltı hazır sayılır. Herkes uyandı. O yüzden, hemen giyin ve aşağı gel.”

Neredeyse, *Tamam, anne*, diyecektim.

Ben aşağı inene kadar, herkes masaya oturmuştu. Sandalyeler ve tabureler herkesin sığabilmesi için birbirine yakın konulmuştu. Megan sarı elbisesini giyinmişti. Robert’in ceketini üzerindeydi.

Yemek sofradaydı ama kimse yemiyordu.

“Günaydın, Tamara,” dedi Bayan Murphy. “Lütfen otur. Dua etmeye hazırız.”

Brenda ile Robert’in arasındaki tabureye oturdum. Kendimi rüyada gibi hissediyordum. Herkes güzel giyinmişti ve ellerini kucaklarında kavuşturmuşlardı. Tabaklardan buhar çıkıyordu. Erkek kardeşimin başı önüne eğilmişti. Dua etmek ve kiliseye gitmek üzereydik. Annem görse hasta olurdu. İyice hasta olurdu.

“Bizleri ve biraz sonra yiyeceğimiz nimetleri kutsa Tan-rım. Amin.” Herkes Amin dedi. Helen bize başıyla işaret verdi. Tabaklar dağıtıldı ve yemeğimizi yedik.

Duvarlarda çatlaklar, yerde çöp ve hatta bir araba tamponu arayarak etrafıma bakındım. Ama içerisi, dışarısına hiç

benzemiyordu. Düzenli ve temizdi. Her şey yerli yerindeydi. Yerde oval kilimler vardı. Farklı renkteki parçalar birleştirilerek yapılmışlardı. Bunlara kırmızılar, turuncular ve sarılar hâkimdi. Perdeler ev yapımıydı. Sarı desenli, açık maviydiler. Aynı kumaştan yastıklar ve masa örtüleri de yapılmıştı. Altın sarısı diğer eşyalarda da vardı; şamdanlar, kaplar ve çiçeksiz vazolar da altın sarısıydı. Yemek odasının duvarında İsa'nın resmi vardı. Başka da resim yoktu. Bay ve Bayan Murphy'nin bize hiç gelmemiş olmasına memnun olmuştum. Annemin koca bir tuvale çizilmiş çıplak resmini, koyu ve kocaman göğüs uçlarını, kasıklarındaki abartılı tüyleri görünce kim bilir ne derlerdi? Helen'in hakkımızda ne düşündüğünü merak ediyordum. Eminim, öldüğümüzde cehennemin en karanlık yerine gideceğimizi düşünüyordu. Ve bizi kurtararak, büyük bir mucizeyi gerçekleştirmiş olacaktı.

Kahvaltıdan sonra, "Biz masayı temizlerken, siz erkekler neden gidip radyo dinlemiyorsunuz? Kiliseye gitmek için birazdan hazır oluruz," dedi Bayan Murphy.

Rusty, Bay Murphy ve Robert oturma odasına gittiler. Ben, Brenda ve Megan masayı temizlerken, Bayan Murphy ve Helen önlüklerini takıp bulaşıkları yıkadı. Bayan Murphy bulaşıkları makine gibi yıkıyordu; bunu gözü kapalı bile yapabiliirdi. Elinin tek bir hareketi bile boşa gitmiyordu. Tabak çanak sesi de gelmiyordu. Altlıkları çöpe attı, tezgâhın her yanını iyice temizledi, yemek masasını parlattı ama Helen hâlâ bulaşıkları kuruluuyordu. Megan, Brenda ve ben Bayan Murphy'nin ayağına dolanmamak için bir duvarın dibinde

duruyorduk.

“Evet, beyler, biz hazırız,” dedi. Dışarı çıkınca, arkama baktım. Son birkaç aydır karşıdan gördüğüm evin aynısıydı. Darmadağınık eşyalar, hurda arabalar ve çimenlerin üzerinde unutulmuş oyuncaklar vardı. İçerisi ve dışarısı ne kadar da farklıydı. Tıpkı Brenda ile Helen’in odasındaki iki farklı kısım gibiydi. Bizim, bize benzeyen bir evimiz hiç olmamıştı. Biz, insanların yerine geçiyorduk. Annemin, babamın resimlerini neden o kadar çabuk astığını artık daha iyi anlıyordum. Annem hep aynı resimleri asardı. Babamın en eski resimlerini. Onlar bize kim olduğumuzu hatırlatıyorlardı.

Arabaya binip yola çıktığımızda, annemin geri gelmesini o kadar çok istiyordum ki kalbim acıyordu. Yoldaki çukurlardan birine girdik. Ayağımızın altında bir şeyler tangırdadı. Ailemin, Murphylerin arabası gibi dağıldığını düşündüm. Her seferinde bir parçasını kaybediyorduk. Robert yanımda oturuyordu. Kolumu ona doladım. Geri çekildi ve bana baktı. Ona vurmamı bekliyordu. O bakış yüzünden vurabilirdim, ama vurmadım.

Kiliseye sekizinci gelişimdi ve ne yapmam gerektiğini biliyordum. Tahta gözdeki ilahi kitabını aldım ve doğru sayfayı açmaya hazırlandım. Şarkı söylemek için ayağa kalktık. Ağzımı oynatarak şarkıya eşlik ettim. Sonra oturup bildirileri dinledik, dua ettik, biraz daha şarkı söyledik ve sonra yine dua ettik.

O gün, dua etmek için başlarımızı eğdiğimizde, tüm gücümle dua ettim. *Sevgili Tanrım, muhtemelen biliyorsundur.*

Annem tüberkülozlu olduğu için bir sanatoryuma kapatıldı. Sanırım çok hasta. Annemin ölmesinden, babamın arabasıyla bir ağaca vurmasından endişe ediyorum. Öksüz kalmaktan, kız kardeşimle erkek kardeşime bakmak zorunda bırakılmaktan ya da sonsuza dek Murphylerle yaşamamız gerekeceğinden korkuyorum. Yemeği, temizliği ben yapıyorum ama bu konudan pek iyi sayılmam. Bahçedeki yabancı otlar yolunmadı ve kız kardeşim hiç konuşmuyor. Anneme ve babama çok kızgınım. Haklı olduğumu da biliyorum. Gerçekten de biraz yardıma ihtiyacım var. Senden öncelikle annemi iyileştirmeni istiyorum. Eğer onun hasta kalmasını istediğimi duyduysan, bil ki ben öyle demek istememiştim. Eğer sana inanmadığı için onu cezalandırıyorsan, sana inanmasını sağlayamaz mısın? Eğer gerçekten istemeyen birini inandırmak imkânsızsa, benim inanmamı sağla. Ben en azından deniyorum. Eğer benim inanmamı sağlarsan, annemin de inanması için çok çalışacağıma söz veriyorum. Onu ikna etmeye çalışacağım. Annem iyi bir tartışmacıdır. O yüzden, gerçek olduğuna inanmamı sağlaman ve annemi iyileştirmen için sana dua ediyorum. İstediklerim çok fazla biliyorum, ama senin de inanmamı istediğini sanıyorum. Yani, senden yanlış bir şey yapmanı istemiyorum. Lütfen, bana yardım et. Teşekkürler.

Gözlerimi açtığımda, herkes ilahi söylemek için ayağa kalkıyordu. “Tanrı Benim İçin Her Şeydir” ilahisini söyledik. Bu kez ben de sözcükleri yavaşça söyledim. Sadece kendimi duyabiliyordum. Her zamanki gibi, kilisede söylenen ilahileri dinlerken içimde umut filizlendi.

Papaz, Luka'dan bir bölüm okudu. İsa'nın bizim günahlarımız için ölümü ve bizim onu kurtarıcımız olarak görmemizle ilgiliydi. Papazın her zaman söylediği şeylerdi, ama buradaki insanlar buna zaten inanıyorlardı. Neden sürekli aynı şeyleri tekrarlıyordu ki? Papazın sözlerinin tırnak cilası gibi olduğunu düşündüm. Her katta daha çok güçleniyorduk ve böylece hiç çizilmiyorduk. Yani inancımız sağlamlaşıyordu. Bu fikri anneme yazmam gerekiyordu. Mantiğim değilse de, espri anlayışım hoşuna gidecekti.

Şu anda, beni özlüyor mu diye merak ettim. Acaba ne yapıyordu? Eğer evde olsaydı, ne yapardı? Muhtemelen ya Edith'le olurdu ya da gölette. Bu tür şeyleri özlüyor olmalıydı. Ona Edith'i hatırlatmak için ne gönderebileceğimi düşününce gülümsedim. Acaba Tanrı, kilisesinde espri yapılmasına ya da benim inek gübresini düşünmeme bir şey der mi diye merak ettim. Tanrı izliyor olabilir diye, ağzımı elimle kapattım.

"Tanrı Amerika'yı Kutsasın" şarkısını söyledik. Bunun sonuncu olduğunu biliyordum. Herkesle aynı anda kalktım, daha sonra değil. Tanrı'nın bana yardım etmeye başladığını düşündüm.

Murphylerin arabasında, kilisedeyken filizlenen umut yine içimdeydi. Bu sefer benimle dışarı çıkmıştı. Eve gittiğimde, Tanrı'nın inanılmaz bir şey yapacağından emindim.

Günün geri kalanını, Bayan Burns'le birlikte bahçedeki otları yolarak geçirdim. Bayan Burns'e fark ettirmeden, sü-

rekli gökyüzüne bakıp bir işaret arıyordum. Hava oldukça bulutluydu. Ama eğer Tanrı kendini bana göstermeye karar verirse, bulutları gönderebileceğini sanıyordum. Burnsler girdince, verandanın merdivenlerine oturdum. Kiliseden aklımda kalan ilahileri mırıldandım. Ama çok yavaşça mırıldanıyordum. Tanrı'nın adımı söylediğini duymam gerekiyordu. Rusty'e barakaya gitmek istemediğimi, yalnız kalmaya ihtiyacım olduğunu söylemiştim. Kilisedeki, bir yerlere ait olma duygum kaybolmaya başlıyordu. Kalçam ağrıdı. Akşam yemeği saati geldiğinde, sadece annem ve babama değil, Tanrı'ya da kızmaya başlamıştım. Yine çenemi sıkıyordum. Tanrı neden beni bekletiyordu? Amacı neydi? Eğer oradaysa, neden *şimdi* bir şey yapmıyordu? Beni kurtarmak istemiyor muydu?

Pazar gecesi, Bayan Murphy bulaşıktan muaftı. Akşamı İncil okuyarak geçiriyordu. Helen'e ben yardım ettim. Ben yıkadım, o kuruladı. Her şeyin yerini o biliyordu. Megan yemekleri organik gübre kovaşına boşalttı, Helen'in çatal kaşık takımını yerleştirmesine yardım etti.

"Anlayamıyorum, Helen," dedim. "Tanrı neden gerçek olduğunu anlamamı sağlamıyor? Sen Tanrı'nın gerçek olduğunu *bildiğini* söylüyorsun. Tanrı seninle *konuştu* mu?"

Helen elindeki tabağı kuruladı. "O benim kalbimde, Tamara. Bu bir elim olduğunu ya da yüzümde burnumun olduğunu bilmek gibi bir şey. Ben bunu sorgulamıyorum çünkü o benim içimde ve ben onu hissedebiliyorum. Benimle konuşuyor, evet, ama sözcüklerle değil. O bana yön veriyor. Her

şeyi, İsa benim içimde olduğu için yapıyorum.”

“Ama benim *bilmem* gerekiyor, Helen. Sürekli beni inandırmasını istiyorum ama hiçbir şey olmuyor. Öylece gökyüzüne bakarken, kendimi çok aptal hissediyorum.”

“Şey,” dedi Helen. “Söyleyebileceğim tek bir şey var. Tanrı’ya güvenmelisin. O burada. Bu güvenle hareket etmelisin. O senin için bir şey yapmadan *önce*, sen ona inanmalısın. Önce sen onun için bir şey yapmalısın. İsa’yı kurtarıcın olarak görmelisin. Ona güven ki, onu bulabilesin. Dur, sana bir hikâye anlatayım.”

Ben kapları ovalarken, Helen, Azir isimli bir çocuğun hikâyesini anlattı. Anladığım kadarıyla çocuk ölmüştü ve İsa onu hayata geri getirmişti. O da İsa’nın arkadaşıydı. İsa’nın sadece arkadaşlarına büyük iyilikler yaptığını düşündüğümü söyledim Helen’e. Belki Helen’in arkadaşı olduğum için beni de kurtarabilirdi. Helen, hikâyenin ana fikrinin bu olmadığını söyledi. Bana hikâyeyi ikinci kez anlattı, ama yine de ana fikrini anlayamadım. Bunları bir gün anlayacak mıyım diye merak ediyordum. Din, yabancı bir dil gibiydi. Erken başlasam daha iyi olacaktı. İsayla ilgili hikâyelere inanmam imkânsızdı. Eğer İsa bunları yapabildiyse, neden başka mucizeler de göstermemişti? Ailesinin üç yıl bir kafeste tuttuğu çocuğa neden yardım etmemişti? Siyam ikizlerinin doğmasına neden izin vermemişti? Ve eğer Tanrı İsa’nın babasıysa ve ondan daha güçlüyse, o neden açlığı ya da savaşları durdurmuyordu? Tanrı’nın ve İsa’nın mucizelerinin her yüzyıl daha da küçüldüğünü düşünüyordum. Annemin iyileşmesine

yardım edebileceğini sanmıyordum. Brenda'nın matematik testini geçmesine yardım etmek, bu aralar gösterebileceği tek mucizeydi.

O gece yatağa gittiğimizde, Brenda diz çökerek dua etti. Dönüp dönüp bana bakıyordu. Bir kez daha deneyecektim. İsa'ya dua ettim. Ve Tanrı'ya. Kalbimde kimin olması gerektiği konusunda kafam karışmıştı. Tanrı'ya ona ihtiyacım olduğunu söyledim. Onun arkadaşım olması hoşuma giderdi. Her taşındığımda geride bırakmak zorunda olmadığım bir arkadaşım olması güzel olurdu. Nasıl olursa olsun, ona inanmamı sağlamasını istedim. Ben uykudayken hoş olabilirdi. Hiçbir işarete gerek kalmadan. Sadece, bilerek uyanabilseydim. Beni tekrar canlandırmak zorunda bile değildi.

Sabah yine aynıydim. Rusty barakaya gitmek isteyip istemediğini sordu. Tabii dedim. Robert'e, eğer bizi takip ederse, bütün dergilerini Murphylerin çöp kutusunda yakacağımı söyledim. Robert Kip'in Bay Burns'e umut dolu gözlere bakması gibi, Rusty'e baktı Robert. Rusty de burada kalsa iyi olacağını söyledi. Robert evin arkasındaki yola koştu.

Rusty ormanda, yıkılmış ağaçların olduğu yeri işaret etti. Genellikle kayın ağaçları vardı. Öylece yere uzanmışlardı. Solumuzdaki tepenin yanındaydılar. Onları daha önce de fark etmiştim ama çok fazla kafa yormamıştım. "Neden devrilmişler?" diye sordum.

Rusty patikadan çıktı ve ağaçlara doğru gitti. "Kasırga

yüzünden. İki yaz önceydi. Burnslerin evinin arkasındaki tepeden geldiler. Hem onların hem bizim evin üzerinden geçip buraya düştüler. Bizim evden çeyrek mil bile uzakta değiller. Biz bodrumdaydık. Gökyüzü sarıya dönünce, babam kasırganın geldiğini anlamıştı. Çok korkmuştum. Duvarlar sallanıyordu. Ağaçların devrildiğini hissedebiliyorduk.” Rusty dikenli çalıların etrafından dolandı. Ben de peşinden gittim. Neden barakaya gitmediğimizi merak ediyordum. Beni öpmek istemiyor muydu?

“Korkunç bir kasırgaymış,” dedim. Kulağa saçma geliyordu, ama Rusty bunu söylememi bekliyordu. Döndü ve sırtıttı.

“Evet. Çok büyüktü. Griffinlerin karavanını aldı ve göletin içine fırlattı. Bayan Griffin’in halası öldü.” Sırıtarak söylenince tuhaf oluyordu fakat ne demeye çalıştığını anlıyordum. Bu önemli bir olaydı. Tam burada olmuştu. Burada hiçbir şey olmazdı.

Rusty, devrilen bir ağacın üzerine çıktı. Kollarını kanat gibi açtı. Kasırgadan konuşmaya devam etti. Verdiği hasarı, çatılarının etrafına dökülmüş dalları, sığırların ne kadar korktuklarını anlattı.

“En garibi Kip’ti. Ortadan öylece kayboldu. Burnslerin aklı çıktı. Sonra çiftçiler onu bir mil ötede buldular ve eve getirdiler. Sanırım kasırgaya yakalanmış. İnanabiliyor musun?”

“Yürüyüşe çıkmış da olabilir,” dedim.

Rusty’nin yüzündeki kıvılcımların bir kısmı kayboldu. “Sanırım...”

“Ama tabii, büyük ihtimalle kasırgadır,” dedim. “Belki de onu bir gölete atmıştır. Kip yüzerek çıkmıştır.” Ben de Rusty’nin yanındaki ağaçlardan birinin üzerine tırmandım. Dengede durmaya çalışıyordum.

Başıyla onayladı, gülümsemesi geri geldi. “Eminim öyle olmuştur. Köpek o zamandan beri eskisi gibi değil.”

Belki de sahibi öldüğü, artık onun adını söylemediği ve onu sevmediği için aynı değildir diye düşündüm. Ama bir şey söylemedim. Bir süre, ağaçların etrafında gezindik. Ağaçtan ağaca atlıyorduk. Kollarımızı iki yana açıyor ve düşünce kahkaha atıyorduk. “Kasırga ödümü koparmıştı.” Ağaçlardan düşen bir dalı aldı ve çevirdi. “Hava Kuvvetleri’ne katılacağım. Babam, iyi fikir olduğunu söylüyor.”

“Neden?” Tek söyleyebileceğim buydu. Dengede kalmaya ve Rusty’nin gidişini hayal etmeye çalışıyordum. Ayağım kaydı ve her şeye yeninden başlamam gerekti.

“Babam savaşta silahlı kuvvetlerdeydi. Orada yaralandı. Silahlı kuvvetleri çok sevmiştii, ama Hava Kuvvetleri’ne katılmış olmayı diliyordu. Hava Kuvvetleri’nde pek çok şey öğrenebileceğimi söylüyor. Bir mesleğim olacak. Hem de bir sürü yer göreceğim. Bir uçağı uçurmayı öğrenmek isterdim. Çok etkileyici olurdu.”

Durmak zorunda kaldım. Ata biner gibi ağaçlardan birinin üzerine oturdum. Daha önce hiç ata binmemiştim. “Öldürülebilirsin. Rusya’yla savaşa gireceğiz.”

“Olabilir, ama ben öldürülmeyeceğim. Babamın madalyalarını görmelisin. Çok havalılar. Babamın Mor Kalp aldı-

ğını biliyor muydun?”

Neden bahsettiğiyle ilgili hiçbir fikrim yoktu. Nasıl mor bir kalp alabilirdi ki? “Savaşta ~~kaptığı~~ bir hastalık mı o?”

Rusty olduğu yerde durdu ve bana baktı. “Ne? Şaka mı yapıyorsun? Tabii ya. Şaka yapıyor olmalısın. Mor Kalp ne demek bilmiyor musun?”

Başımı iki yana salladım.

“Bir madalya. Savaşta yaralananlara, cesaretleri için veriliyor. Savaş Temayüz Madalyası da aldı. Senin babanın hiç madalyası yok mu?”

“Babam savaşa gitmedi. Kulak zarı delikti.”

“Ne?” Rusty gözlerini kısarak bana baktı. Kalın kaşlarını çatmıştı. “Ne diyorsun sen?” Bu konu beni utandırıyor-du. Normal olmadığım taraflarımdan biri de buydu. Pencerelerdeki bütün o mavi yıldızları hatırlıyordum. Ben de penceremize mavi bir yıldız yapıştırmak istediğimi anneme söyledim. Kadın delirdi. Bir daha bu konudan bahsetmememi söyledi. Bu hassas bir konuydu. Babamın kendini kötü hissetmesine neden oluyordu. Anneme umurumda olmadığını söyledim. Mavi yıldız istiyordum. O sırada, beş yaşındaydım ve boya kalemimle kendi yıldızımı yapıp cama yapıştırmıştım. Annem yıldızı yırttı ve kışıma bir tane vurdu. Bana ilk kez vuruyordu. “Sol kulağındaki zar delik. O yüzden, orduya katılamadı,” dedim Rusty’e. “Ve tabii çok yaşlıydı. Birinci Dünya Savaşı’ndaysa çok gençti.”

Rusty başıyla onayladı. Mantığımı anlıyor gibiydi. “Evet, baban epey yaşlı bir adam. Senin büyükbaban falan oldu-

ğunu sanmıştım. Ama yine de, neyse, o kaçırmış. Ama ben kaçırmayacağım. Buradan çıkmam lazım. Uzaklara gitmek istiyorum. Başka yerler görmek istiyorum. Hawaii'yi, Afrika'yı, bütün dünyayı görmek istiyorum. Sana şimdiden söylüyorum pilot olacağım. Göreceksin." Üzerinde durduğu ağaçtan aşağı atladı. Sonra yine aynı yere zıpladı. "Geri gelip ailemi ziyaret edeceğim. Geri gelmeyecek değilim. Buradan nefret etmiyorum. Ama burada sıkışıp kalmayacağım." Uçağını görmek için gökyüzüne baktı. "Kasırğa çıkmadan önce, hava sarıya döner. Babam söylemişti bana. O gün, havanın sarardığını görünce babama bağırmıştım. Bizi bodruma indirdi. Babam çok zekidir. Bana kasırgadan bahsetmesi iyi oldu. Sarı bir gökyüzü oluşuyor. Garip bir renk." Hâlâ yukarı bakıyordu. Sanki yine olmasını umuyor gibiydi.

"Öyle işte," dedi. "Barakaya gitmek ister misin?"

Düşündüm. O anda, barakada olmak istemiyordum. Konuşmak iyi gelmişti. Yapmak istediklerini bana söylemesi hoşuma gitmişti. Ama gitmesini istemiyordum. "Şimdi gitmek istemiyorum," dedim.

"İyi, tamam." Uzun bir dal kopardı ve bir kılıç gibi salladı. Boğazımda garip bir yumru vardı çünkü Rusty de benim gibiydi. Büyüdüğümüzü sanıyorduk ama eminim şu anda bir savaşta olsaydık Rusty çok korkardı. Ben de annem olmaya çalıştıkça korkuyordum.

"Sana kunduzları gösterebilirim," dedi.

"Tamam."

Rusty beni devrilmiş ağaçların ve dalların arasından ge-

çirdi sonra bir tepeden aşağı indik. Ağaçların dizlerimize kadar gelen keskin kısımları canımı acıtıyordu. Etraf bataklık olmaya başlamıştı. Tepenin kenarından dolanmak zorunda kaldık. Rusty ayakkabılarımı çıkarmamı söyledi: Eğer kunduzları görmek istiyorsak Hintliler gibi yürümeli ve hiç konuşmamalıydık. Benim için bir sakıncası yoktu. Düşünmekle meşguldüm. Ağaçların bu şekilde yerlerinden söküldüğünü görmek annemin hoşuna giderdi. Annesi bir ağaca çarptığı için annem hiç ağaçlardan nefret etti mi acaba diye düşünüyordum. Ağaçlarla çevrili yerlerde yaşamak, belki de annemin gücünü sınıyordu. Önce Tanrı'ya inanmak, sonra inanmayı bırakmak acaba nasıl bir duyguydu? Benim durumumun tam tersiydi. İnsan inanmaktan ya da inanmamaktan bir gün kurtulabiliyor muydu? Ben uçabileceğime inanmıştım. Sonra uçmayı denedim ama yapamadım. Belki de yeterince inanmamıştım. Belki de Tanrı'ya bir şans daha vermeliydim. Ama Tanrı ortaya çıkmadığında, Vadi İzleme Tepesi'nden düştüğüm zamanki kadar çok canım yanıyordu ve bu yüzden ona bir şans daha vermek istemiyordum.

Bir anda, göletin kenarına gelmiştik. Set kapağını görebiliyordum. Kütüklerden ve ince dallardan yapılmıştı. O kadar sık inşa edilmişti ki, bütün suyu içeride tutuyordu. Kütüklerden ve ince dallardan oluşan başka bir tepecik daha vardı. Orası kunduzların iniydi. Tam tepesinde otlar bitmişti. Bataklık gölü kocamandı; belki bir dönümden de büyüktü. Etrafta hiç kunduz yoktu. Saklanıyor olmalıydılar. Rusty kütüklerden birine ata biner gibi oturdu. Tam önüne oturmam

için yeterince yer vardı. Kollarını belime doladı, geriye doğru yaslandım. Vücudu sıcaktı. Kunduzların çıkmasını bekleyerek, sessizce oturduk. Bir tane bile göremedik fakat bana sarılması o kadar hoştu ki, kunduzlar umurumda değildi.

Yürüyüşten döndükten sonra, ertesi gün için kıyafetlerimi almaya eve gittim. Robert evdeydi. Dergisinin arkasından bana baktı. Ben tam merdivenlerden çıkarken, telefon çaldı. Robert açtı.

“Alo,” dedi. Son bir yıldır sesine yerleşen o titreme yoktu. Gıcırtyla boğulma arası bir ses çıkarırdı. İnsana kelimenin bir tane daha hecesi varmış gibi gelirdi. “Evet, merhaba, baba,” dedi. Dudaklarını birbirine bastırarak başıyla onayladı. Babamın söylediklerini dikkatle dinliyordu.

“Evet, ben iyiyim,” dedi Robert. “Şenlik ateşini ben yaktım.” Durdu bir süre. “Evet, çok güzeldi. Tamam. Eve gelince görüşürüz.” Telefonu bana uzattı. “Seninle konuşmak istiyor.”

Yavaşça yürüdüm. “Merhaba, baba,” dedim. Sesimin normal çıkması için çabalıyordum.

“Merhaba, tatlım,” dedi. “Nasıl gidiyor?”

“İyi,” dedim. “Ne zaman geliyorsun?”

“Bilmiyorum. Belki çarşamba günü.” Durdu. “Bugün pazartesi, değil mi?” dedi. Emin olmadığı çok açıktı.

“Evet.” Bunu hep yapardı. Günleri hep unuturdu. Ancak, tam o anda bunun nedenini anladım. Sanki biri öylece

kulağıma fısıldadı. Babam işe ya da kiliseye gitmediği için günleri unutuyordu. Onun için bütün günler aynıydı. Diğer insanların babalarından ne kadar farklı olduğu gerçeği bir kez daha yüzüme çarptı. Çok sinirlendim. “Eve nasıl gelemezsin?” diye sordum.

“Sergim yarın başlıyor. Salı gecesi açılış var.” Tekrar durdu. “O yüzden, çarşamba günü gelmeye çalışacağım.” Öksürdü. Değişik seslerde, değişik öksürükler duydum.

“Baba,” dedim. “İyi misin?”

“Bir şeyler yiyordum. Boğazıma kaçtı. Üzgünüm.”

Öksürdüğünü duymak beni çok korkutmuştu. Benimle konuşurken bir şeyler yediğine inanamıyordum. Sanki ikisi de eşit ölçüdeydi, sanki yediği şeyi ısırarak için biraz daha bekleyemezdi. Bir taşla iki kuş vurmaya çalışıyordu.

“Gelecek pazar vaftiz olacağız,” dedim. Öyle bir planım yoktu, ama olabilirdim.

“Tamara,” dedi bitkin bir halde. “Yapma bunu.”

“Kızarmısın?” diye sordum.

“Bunu sonra konuşuruz. İzin ver, Megan’la da konuşayım.”

“Yani mucizelere inanıyorsun?”

“Tamara, lütfen.”

“Tamam. Sırf sana telefonda merhaba demek için, Megan’ın sessizlik yeminini bozacağını sanmıyorsun, değil mi? Yüce Tanrım. Baba, Megan neredeyse bir aydır konuşmadı. Tek bir kelime bile. Bunun, Megan için bile biraz garip olduğunu düşünmüyor musun?”

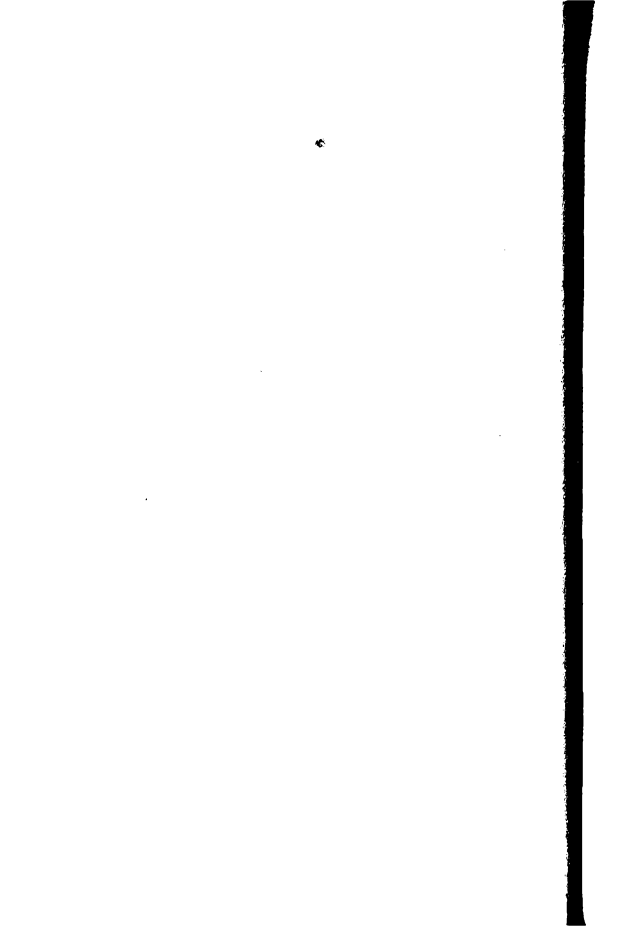
“Onu sorduğumu ve onu çok sevdiğimi söyle, olur mu?”

“Tabii. Görüşürüz.” Telefonu hızla kapadım.

“Rusty döndü mü?” diye sordu Robert.

Neredeyse hayır diyecektim. Bir haftalığına arkadaşının evine gittiğini söyleyecektim. Ama Robert o kadar zavallı bakıyordu ki. “Döndü,” dedim. “Yanına gitmeni istedi.”

Robert dergisini havaya fırlattı ve dergi yere düşmeden evden çıktı. Biraz cips almak için mutfığa gittim. Yiyecek hiçbir şey yoktu. Sadece, bodrumda savaşı bekleyen konser-veler vardı.

12

Salı günü yine yağmur başladı. Sisli bir yağmurdu, etrafı zar zor görüyorduk. Ama bu da diğer yağmurlar gibi, bizi sırlıslam ediyordu. Rusty ve Brenda'nın odalarını temizleyip çamaşırlarını yıkamaları gerekiyordu. Helen Megan'a dikmiş dikmeyi öğretiyordu. Robert ve ben de bir süreliğine eve geçtik. Babam gideli dört gün olmuştu. Ev boş kokuyordu.

Annemle babamın odasına gittim ve annemin kıyafetlerinden bazılarını denedim. En çok sarı kaşmir kazağını seviyordum. Kazağı kokladım. Kanepede oturup radyo dinlediğimiz zamanki gibi kokuyordu. İnsanlar değişik zamanlarda değişik mi kokar diye merak ettim. Diğer kazaklarını da kokladım. Tertemiz kokuyorlardı. Annemin kazağını, mavi pamuklu eteğini ve siyah topuklu ayakkabılarını giyindim. Hepsi de tam oldu. Sonra babamın komodininin yanına gittim ve çekmeceyi açtım. İçinde bir sürü ıvır zıvır şey vardı. Çok şaşırdım. Babamın boyaları ve malzemeleri hep çok düzenli

olurdu. Küçük bir çekmecede, babamın başka bir yönünü bulmuş gibiydim. Deri ve boya kokuyordu. Babama ait her şey boya kokardı. Daha önce kullandığını hiç görmediğim mendiller vardı. Bir tanesi pembe nakışlıydı. Bir kadına ait olduğu belliydi. Gözlerimi kapatarak kokladım. Midemde bir şeyler uçtu. Annemin mendiliydi. Komodinin üzerine bıraktım. Sonra bir pipo çıkardım. Babam sigara içmezdi ama büyükbabamın bir fotoğrafında görmüştüm. O pipo içiyordu. Bu, büyükbabamın olmalıydı. Çekmecede ayrıca bir çakı, dolma kalem ve cüzdan vardı. Cüzdanın içinde tek bir dolar, bir sürü küçük taş, bozuk paralar ve Robert'le benim sahilde çekilmiş bir fotoğrafımız vardı. İkimiz de dizlerimize kadar suyun içindeydik ve kameraya gülümsüyorduk. Çekmecenin arkasında bir sürü mektup vardı. Bunlar, annemin sanatoryumda babama gönderdiği mektuplardı. Onların altındaysa sarı kâğıtlara yazılmış üç ayrı mektup vardı. Babam anneme yazmıştı. Bunları neden göndermediğini merak ettim. Yatağın üzerine oturdum ve okumaya başladım.

12 Temmuz 1954

Liz,

Seni seviyorum. Başka bir şey söylemeyi beceremezsem diye, önce bunu söylemek istedim. Sana daha önce hiç mektup yazmamıştım. Sanırım bir kez New York'tan kart atmıştım. Üzerinde Central Park'ın resmi vardı.

Bu mektuba tam altı kez başladım. Hep buraya kadar geliyorum ve uzun süre kâğıda bakıyorum. Central Park'taki

havuzun kenarında yürüdüğümüzü görüyorum. Koca adımlar atıp kollarını savuruyorsun. Kadınlara verilen asgari ücretle ilgili birileriyle tartışmıştın (gördün mü, sen hatırlamadığımı sansan da, o zamana ait birçok detay aklımda). "Dur, seni kürsüye çıkarayım," dedim ben. Sen de "Siktir git," dedin. Büyük bir hata yaptığımı sanmıştım ve çok korkmuştum. Sen öyle hissetmeme neden oldun. En az kırk kez senden özür diledim. Tekrar özür dilerim. Eğer bir şansım olsaydı bile, hiçbir şeyi değiştirmezdim. Çünkü bu seni değiştirmek olurdu ve senin için en ufak bir değişiklik bile çok fazla olurdu. Sana hiç mükemmel olduğunu söylemiş miydim?

Mektup burada bitiyordu. Buradan sonraki birkaç kelimenin üzeri çizilmişti. Hiçbirini anlayamadım. Diğer mektuba geçtim.

22 Temmuz 1954

Liz,

Az önce sana bir mektup gönderdim. Doğru sözcükleri yazdım ve ciddiye aldım de. Ama şimdi sana gerçeği söylemem gerekiyor. Bu mektubu saklayacağım. Geri döndüğün zaman, sensizliğin gerçekte ne demek olduğunu anlayacaksın. Çok rezil bir hayat bu.

Megan odasından çıkmıyor. Bunu nasıl başarabildiğini bilmiyorum. O kadar uzun zaman içeride kalsam kafayı yerdim. İçerisi çok kötü kokmasına rağmen Megan gayet sağlıklı

görünüyor. Dışarı çıkması için dil döküyorum ama o öylece yüzüme bakıyor. O kadar inatçı ki. Bu ailenin kadınlarını bu kadar inatçı yapan şey ne? Robert zavallı bir halde ve bunu gayet net bir şekilde gösteriyor. En ufak şeyde gözyaşlarına boğuluyor. Ben de onun gibi olurdum. Ama sana, çocukların önünde ağlamayacağıma dair söz verdim. Sözümü tuttum da. Çimenliği çizmeye başladım. Orada istediğim kadar ağlama özgürlüğüm oluyor. Ağlıyorum da. Sana ihtiyacı olan yaşlı bir adamım.

Tamara kendini öfkeyle sarmaladı. Her şeyi siyah ve beyaz görüyor. Ona aradaki tonlara da bakmasını söylemek istiyorum. O tonlar dünyayı o kadar yumuşatıyorlar ki, canımız yandığında bile dünyayı sevebiliyoruz. Bazen onu tutup silkelemek ve bunun kimsenin suçu olmadığını söylemek istiyorum. Ama onun ihtiyacı olan şeyleri söylemeye çekiniyorum, çünkü benim söylediğim her şeyin yanlış olduğunu düşünüyor. Tamara çizmek isteyip de bir türlü çizemediğim resimler gibi. Korkarım ki, Tamara benim uzanamayacağım bir yerde duruyor. Onun sana ihtiyacı var. Sen onun kırmızılarını, sarılarını, yeşilleri, zümrüt yeşilleri ve mavilerisin. Ben sadece siyahım.

Robert iyi olacak. Hepsi olacak, ama yalnızca Robert üzüntüsünü yaşayabiliyor. Tabii Tamara onunla bu yüzden sürekli dalga geçiyor. Ben de onu odasına göndermek zorunda kalıyorum. Robert şu anda lastik bir top gibi. Korku ile güç, yok olma ile keşfetme, emin olma ile kaybolma arasında gidip geliyor. Sen eve geldiğinde doğru yerde duracak, emi-

nim. Günde yüz kez kendime bunu söylüyorum. Liz eve geldiğinde.

Resimlerim değişti. Uçan kız beni hâlâ yeni yerlere sürüklüyor, ama bahsettiğim şey bu değil. Bazen başımı tuvalden kaldırıyorum ve dünyanın basit, düzgün olduğunu görünce şaşırtıyorum. Resimlerim artık karmakarışık. Kayıplardan ve ihtiyaçtan bahsediyorlar. Canlandılar. Sanki ağaçlar, tepeler ve gökyüzü bir şeyler istiyor, bir şeylerin eksikliğini çekiyor. Ne olduğunu bilmiyorlar, sadece ihtiyaç duyuyorlar. Ben de resim yaparken düşünüyorum. Ne? Ne istiyorsunuz? Resimlerim artık daha önce hiç yapmadığım tarzda. Ve ben bunun nedenini biliyorum. Sen, beni sadece dinleyerek ya da sadece yatağına alarak içimdeki şeytanları yatıştırıyordun. Ama şimdi hiç kimse beni dinlemiyor.

Korkularım ve arzularım parmak uçlarımdan çıkıp tuvalin üzerinde yerlerini alıyorlar. Bunun hoşuma gittiğini kabul etmeliyim. Sana bunlardan bahsetmeye çekiniyorum çünkü hastalığının avantajlarından yararlanıyormuşum gibi oluyor. Ama düşününce, ben senin her şeyinden yararlandım. Bunda bir değişiklik yok. Sen benim pusulamısın. Sana ihtiyacım var.

Sevgilerimle,

Stuart

İstemedenden de olsa, bu mektubu iki kez okudum; bütün vücudum mektubu bırakmam için feryat ediyordu ama gözlerim yeniden okudu. Okurken, ağzımdan nefes almak zorun-

da kaldım, çünkü burnum tıkanmıştı. Bu mektubu benim bulmam için bıraktığından emindim. Böylece ona üzüleceğimi sanıyordu. Üçüncüyü okumayacaktım bile.

Ama okumak zorundaydım.

27 Temmuz 1954

Liz,

Sen gideli üç hafta oldu ve ben buna artık dayanamıyorum. Sensiz öleceğimi yazdığım mektubum için özür dilerim. Sana o mektubu göndermem çok aptalcaydı. Seni ne kadar özlediğimi bilmen gerektiğini düşündüm ama sen bir süre yazmayınca doktorunu aradım. Durumunun kötülediğini söyledi. Kendimi suçluyorum. Sana bunun olmasına izin verdiğim için kendimden nefret ediyorum. Her gün senden haber almayı bekliyorum. Her gün, senin gelmene daha az kaldığını düşünüyorum. Lütfen geri gel. Beni bırakma.

Bu mektup imzalanmamıştı ve diğerlerinden de beter kırıstırılmıştı. Mektubu katlamaya çalışırken, ellerim titriyordu. Mektupları kaldırdığımda bile titriyordum. Bütün gücümle duvara vurdum. Duvar kâğıdının altındaki plaster çukurlaştı. Canım fazla yanmamıştı. Annemin kazağını ve eteğini çıkardım. Ayakkabılar çoktan ayağımdan çıkmıştı. Üzerimde annemin kıyafetleriyle o mektupları okurken, kendimi hasta hissetmiştim. Odadan çıkarken kapının kenarındaki tahtaya yumruk attım. Canım çok yandı. Tekrar vurdum.

O mektupları okumamış gibi davranmam gerekiyordu.

Hepsini unutmam gerekiyordu. Onları içimde istemiyordum.

Hiçbir şey olmamış gibi rol yapacaktım. Annem, gülümseyerek kendimizi mutlu olduğumuza inandırabileceğimizi söylerdi. Aptalca sırttım ve tırnaklarıma oje sürmeye karar verdim. Elimin üzeri şişmişti.

Ojemi oturma odasında sürdürdüm. Robert yapboz yapıyordu. Neredeyse bitirmişti. Sadece yeşil yaprakların olduğu küçük bir kısım kalmıştı. Turuncu gelincik yapraklarının bir parçası eksikti. Eksik bir diş gibi duruyordu. İkimiz de sessiz, ama gergindik. Özellikle de Robert. Yapbozu bitirdiği için sevinçli olması gerekirken patlamaya hazır görünüyordu. Garip bir tiki oluşmuştu. Önce gözlerini kırıyor, kırıyor, kırıyor, duruyor, sonra tekrar başlıyordu. Telefon çalınca, yerimden sıçradım. Sol başparmağımın üzerine turuncu ojeyi dök-tüm.

Robert bana baktı ama kımıldamadı. Fırçayı yerine koydum ve dördüncü çalışında telefonu açtım.

“Alo?”

“Bay Anderson evde mi?” diye sordu havalı ve zarif bir ses.

“Hayır, değil. Ben yardım edebilir miyim?”

“Ne zaman gelir?”

“Bilmiyorum,” dedim. Karşımdakinin kim olduğunu çıkarmaya çalışıyordum. New York’tan arıyor olamazlardı çünkü babam zaten oradaydı. Sanatoryumun doktorlarından biri olabilirdi. “Birkaç gün eve gelmeyebilir,” dedim. “Annemle mi ilgili?”

“Bir bakıma,” dedi. “Ben kiminle görüşüyorum?”

“Ben Tamara Anderson. Siz kimsiniz?”

Robert yüzünde endişeli bir ifade ile bana bakıyordu. Tırnağını kemiriyordu.

“Ben Doktor Ostrum. Konuşabileceğim bir yetişkin var mı orada?”

“Hayır, yok,” dedim. “Ama bana söyleyebilirsiniz. Ben babama söylerim.”

“Kaç yaşındasın sen, Tamara?”

“On beş.”

“Hım.” Durdu. Bir şeyler düşündüğünü neredeyse duyuyordum. Söyleyeceği şeyi dinleyecek kadar büyük müyüm diye merak ediyordu. Telefonu o kadar sıkımtıştım ki, elim acıyordu.

“Babanız yarın gelir mi?”

“Hayır, gelmez,” dedim. “Belki bir hafta kadar gelmeyebilir. Ama ben onunla konuşuyorum.”

“Babanıza ulaşabileceğim bir yer var mı?”

“Hayır.” Annemin nasıl olduğunu söylemesi için doktora yalvarmak üzereydim ama yapmadım. Benim yetişkin olmadığımı düşünebilirdi. İşe yaramalıydı. Doktor boğazını temizledi.

“Tamam, Tamara. Ben şey için aramıştım. Ben veterinerim. Amerika Birleşik Devletleri Tarım Bakanlığı’yla çalışıyorum. Hayvan Endüstrisi Bürosu’ndayım. İlçe sağlık komisyonundan annenizin tüberkülozuyla ilgili bir rapor aldık. Çiftlik hayvanlarıyla uğraşan birinde tüberküloz teşhis edil-

diğinde bizimle bağlantı kuruyorlar. Gelip ineklerinizi test etmemiz gerekiyor. Anneniz, Sağlık Departmanı'na bir tane inek olduğunu söylemiş. Bir süt ineği ve pek çok sığır varmış. O yüzden bir randevu almam gerekiyor. Ne kadar çabuk olursa, o kadar iyi olur. Anladınız mı?"

"Hayır," dedim. Neden inek için aradığını anlayamamıştım. "Neden inek?" dedim. Robert iyice dibime girmişti. Telefonu dinlemeye çalışıyordu. Sırtımı döndüm çünkü sorduğu soruları duymak istemiyordum.

"Şey, inekler tüberküloz taşıyabilir. Anneniz o yolla mikrop kapmış olabilir. Siz de ineği sağlıyor musunuz?"

Derin bir nefes aldım. Korkmaya başlamıştım. "Biz sağmıyoruz. Annem sağlıyordu."

"Güzel. Görüşürüz o zaman. İneğinizin tüberküloz taşıyor olabileceğini unutmayın."

"O bizim ineğimiz değil," dedim. Hasta bir inekle uğraşmak istemiyordum.

"Kimin ineği?" Doktorun kafası karışmıştı.

"Burnslerin ineği. Biz onların çiftliğini kiraladık. "

"Hım," dedi. "Onların numarasını alabilir miyim?"

"Tabii," dedim ve numarayı verdim.

"Teşekkürler, Tamara. Çok yardımcı oldun. Sanırım yarın oraya geleceğim. Annen yokken ineği kim sağlıyor?"

"Helen."

"Helen kim?" diye sordu adam.

"Komşumuz."

"Tamam. Helen'e eldiven takmasını ve sütü dökmelerini

söyle. Onun da tüberküloz testi yaptırması gerekecek. En kısa zamanda doktora gitmeli. Ama dediğim gibi, ben yarın zaten geleceğim. Süt ineğini test edeceğiz. Belki de hasta değildir. Bu da yüksek bir ihtimal. Ben, Bay Burns'le konuşacağım ve bu işi halledeceğiz. Baban aradığında bunları ona anlattırısın, değil mi?"

"Evet," dedim.

"Tekrar teşekkürler, Tamara. Görüşmek üzere."

"Ne diye aramışlar?" dedi Robert.

Gözlerimi devirdim. Hâlâ inanamıyordum. "Edith'te tüberküloz olabileceğini ve bu yüzden test edilmesi gerektiğini söyleyen bir adam aradı."

"Hayır."

"Evet."

"Hayır, dalga geçiyorsun benimle."

"Gerçekten, Robert. Adam öyle dedi. Helen'in de test yaptırması gerekiyormuş."

"Hayır."

"Evet."

"Vay canına." Robert'in gözleri kocaman açıldı. Yapbozdaki son on parçayı unutmuştu bile. "Hadi gidip söyleyelim," dedi. Dediğini yaptık.

Helen her zamanki gibi mutfaktaydı. Sinir krizi geçirdi. Ben daha adamın söylediklerinin yarısını bile anlatmadan sormaya ve sonuçlar çıkarmaya başladı.

"Tüberküloz mu kaptım? O inekten mi? Bu nasıl olabilir? Ben ne yapacağım?" Kafese tıkılmış bir kuş gibi çırpını-

yordu. Yüzüne, boynuna, göğsüne dokunuyordu. Yerlerinde olmamalarından korkuyor gibiydi. Oturma odasına gitti ve duvardaki aynadan kendine baktı. Biz de peşinden gittik.

“Sadece test yaptırman gerek, Helen. O kadar da kötü değil,” dedim.

“Kötü değil mi? Şu anda ölüyor olabilirim. Ben hayatımı Tanrı’ya adamalıyım. Ölemem!”

Tanrı’yı sevme şekline bakarsak, ona kavuşacağı için ölümü o kadar da takmaması gerekiyordu. Ama o kadar hızlı konuşuyordu ki, dudakları korkudan titriyordu. Sanki başka biri olmuştu. Gerçekten korktuğu belliydi.

“O süttten içmediğim için çok memnun oldum,” dedi Robert. “Gerçekten çok sevindim.” Kolumla dürttüm. “Ne?” dedi.

O sırada, herkes oturma odasına gelmişti. Brenda, Rusty, Bay Murphy... Bayan Murphy işteydi. Hepsi birden neler olduğunu soruyordu. Anlatmaya çalıştım ama herkes lafımı kesiyordu. En sonunda, Bay Murphy herkese susmasını söyledi.

“Veteriner, Helen test yaptırır mı dedi?”

“Evet. İneği sağarken, eldiven takması gerekiyormuş.”

“O ineği ben sağmıyorum artık!” diye bağırdı Helen.

“Ben ineği sağmayacağım!”

“Tabii ki sağmayacaksın,” dedi Bay Murphy.

“Ben kiliseye gidiyorum!” dedi Helen. “Dua etmeliyim.”

“Annen işe gitti, Helen,” dedi Bay Murphy.

“O zaman yürüyerek giderim!” dedi ve koşarak evden

çıktı.

“Kiliseye gitmek için iki saat yürümesi gerek,” dedi Rusty.

“Bu ona iyi gelecektir,” dedi Bay Murphy. Sonra bize döndü. Robert, Megan ve ben bir araya toplanmıştık. “Siz çocuklar neden bir süreliğine eve gitmiyorsunuz. Doktorumuzu aramalıyım.”

Hepimiz başımızla onayladık. Brenda da kapıya kadar bizimle geldi. Ama Bay Murphy onu omzundan yakaladı ve geçi çekti. “Sen burada kal,” dedi.

Biz eve gittik.

Karşıya geçerken, Helen’i gördük. Gittikçe ufukta kayboluyordu.

“Hoşça kal demedi,” dedi Megan. Bir an, kendi düşüncemi duyduğumu sandım. Megan olamayacağından eminim. Megan olduğunu anladığımda, annemden mi yoksa Helen’den mi bahsettiğini bilemedim. Her halükarda, Megan ağlıyordu. Solgun yanaklarından sicim gibi gözyaşları dökülüyordu. Çok sık terk ediliyordu.

“Geri dönecek,” dedim. “Sadece kiliseye gitti.”

“Sanmıyorum,” dedi Megan. “Geri döneceğini sanmıyorum.”

Yağmur durmuştu. Yapraklardan damlayan sular, garip ve egzotik bir ses çıkarıyordu. Etraf o kadar yeşil ve o kadar ıslaktı ki, bir denizde yürüyor gibiydik. Tavan arasına güneş

vurmuştu, sanki göz kırptıyordu. Timothy’i düşündüm. Belki de gizlice, Tanrı’ya inanmamıştı. O yüzden tavan arasında sıkışmıştı ve ruhu geride kalmıştı. Belki de anne ve babası gibi sıradan insanlara inanıyordu. Belki de anne babaların da yapamayacağı şeyler vardı ve o bunu daha yeni öğrenmişti. Şimdi, biz de onu terk etmiştik. Son zamanlarda çatıdan daha çok ses geliyordu. Annem burada olsa, çatı kirişlerinin arasından bir sincabın girdiğini söylerdi ama burada değildi.

Evin merdivenlerinde durdum, içeri girmek istemiyordum. Yağmur da zaten durmuştu. Megan bir adım arkamda duruyordu. Robert bizi itip geçti. “Ben *Mezar Bekçisi*’ni okuyacağım. Kimse beni rahatsız etmesin,” dedi ve içeri geçti. Ona çatıdaki hayaletten bahsetmek için uygun bir zaman diye düşündüm. Bundan ciddi ciddi korkardı. Ama ona işkence etmek için bile içeri girmek istemiyordum. Merdivenlere oturdum ve ayakkabılarımı çıkardım. Megan da aynısını yaptı.

Bomba sığınağına gittim. Megan da peşimden geldi. Sığınağın içi on santimetre kadar su doluydu. Akıntı yoktu. Amaç yağmuru dışarıda tutmaktı. Radyasyon yağmurunu. Suyun dibi yosunlar yüzünden kaygandı. Küf kokuyordu. Ama yine de içinde yürümek eğlenceliydi. Suyun içinde yalın ayak geziyorduk. Kaygan yüzeyde, paten kayıyormuş gibi yapıyorduk. Güneş göz kırptırıyor gibiydi. Başımı kaldırıp baktım. Sağımızdaki ağaçların üzerinde siyahımsı bir kuş uçuyordu. Hemen sonra, bir tepeli ağaçkakanın haykırışını duyduk. Sert gagasıyla ağaçlara vurup duruyordu; kendi yaşam alanını işaretliyordu. Burası benim evim diyordu, benim

evim, benim evim.

Ayaklarımı sürüyerek vakit geçiriyordum. Suyun içinde öne arkaya gidip geliyordum. Bu durum ne yapacağıma karar verene kadar sürdü. "Hadi," dedim Megan'a. Ama beni takip et dememe gerek yoktu. Zaten her halükârda gelirdi.

Ahıra gittim ve dışarı çıktım. Tepenin bitimindeki çamurun yanında duruyordum. "Koş, koş, koş," diye bağırdım. "Gel, al, hadi! Yuh-huu!" Ne diye bağırdığın fark etmiyordu. Sesinin tonu ve yüksekliği, akşam yemeği zilini ifade ediyordu. Bekledik. Edith tepeden dörtnala inmeye başladı. Edith ahıra gelmeden önce içeri girdim ve sevdiği otlardan hazırladım. Megan da çok yardımcı oldu. Edith bize doğru geldi. Onu taburenin yanına getirene kadar geri çekildik. Sonra avucumuza yulaf taneleri aldık ve Edith'e yedirdik. Kocaman ve sıcak dili, yere fazla bir şey dökülmesine izin vermiyordu. Sonra Megan, Edith'in alnını okşadı. Metal kovayı çektim ve Edith'i sağımaya başladım. Eldiven takmam gerektiğini biliyordum ama takmadım. Ben de annem gibi yapacaktım.

Edith'in memeleri kocamandı ve şişmiş görünüyorlardı. Memeleri boştu, sıcaktı ve lastik gibiydi. Bunu daha önce bir kez daha denemiş ve hemen bırakmıştım. Şimdi ise işe konsantre oluyordum. Başparmağımı ve diğer parmaklarımı memenin ucunda birleştirdim. Sonra yavaşça çektim. Süt fışkırarak geldi. Kovaya denk gelmemişti. Diğer memelerden birini tuttum ve ona da aynısını yaptım. Bu sefer daha dikkatliydim. Süt kovaya gitti ve tak diye bir ses çıkardı. Bir elim-

den diğerine geçiyor, öne arkaya gidip geliyordum. Bir ritim tutturmuştum. Sütün çoğu kovaya denk geliyordu. Kova o kadar yavaş doluyordu ki, iki santim süt bile elde edemeden kollarımın kopacağını sandım. Edith kocaman bir hayvandı. İlk başlarda, bacaklarına ve toynaklarına bakıp duruyordum. Bana vurmasından korkuyordum ama yaptığım şeyin hoşuna gittiği belliydi. Başımı, yanına yasladım. Tıpkı annemin yaptığı gibi. Bu bana kuvvet veriyordu. Ritmimi hızlandırdım.

İneği sağlamak, düşünmek için iyi bir fırsattı. Annemin burada ne kadar çok şey düşündüğünü merak ettim. Ölmeyi hiç düşündü mü, neden ölmek istemediğine karar verdi? Bizim için mi? Babam için mi? Burası için mi? Uzun zamandır ilk defa kasabaya bu kadar yakındık. Bu belki de tatlı bir şey yemek gibiydi. Kaçmaya çalıştığı şeyin, gerçekte istediği şey olduğunu fark etmiş olabilirdi. Belki de gücünü geri kazanmanın vakti olduğuna karar vermişti. Böylece burada kalmak için savaşılabilecekti. Ben öyle düşünüyordum. Ama sonra, bizi öylece terk ettiği aklıma geldi. Ve yine öfkelendim.

Helen'in kiliseye gitmesini hatırladım. Megan'ın odasına gidişini hatırlattı. Helen kiliseye dua etmeye gitmiyordu, saklanmaya gidiyordu. Megan odasından çıkmıştı. Helen eve gelmek zorundaydı. Peki, ya ben? İçimde bir şey beni yiyordu. Sanki bir şey yapmayı unutmuş gibiydim. Ya da bir şey yapmayı bırakmışım. Tıpkı kilisedeki gibi olmuştum. Cevaba çok yaklaşmış gibiydim. Sütün kovaya sıçramasının sesi şey gibiydi. Ne? Ne? Ne? Bir cevabı yoktu.

İşim bitince, Megan peşimden hendeğe geldi. Sütü ora-

ya döktük. Kovayı geri götürürken, posta kutumuzun dolu olduğunu fark ettim. Posta biz ahırdayken gelmişti.

Babama bir mektup vardı. Okumayacağımı söyledim kendi kendime. Okumak istemiyordum. Sanki bana gelmiş gibi mektubu açarken bunları düşünüyordum. Megan hiç karşı gelmedi. Elimi biraz aşağı indirdi. Kendi de okuyacaktı.

Sevgili Stuart,

Seni çok özledim. İlk geldiğim zamankinden bile daha yorgunum. Eminim doktorlar sana rapor veriyorlardır. Nasıl olduğumu sen benden de iyi biliyorsundur. Bize hiçbir şey söylemiyorlar. Küçük çocuklarmışız gibi davranıyorlar. Korkutucu olan, bu durumun bazen hoşuma gitmesi. O kadar bitkinim ki, hiç kıpırdamadan yatmamı söylemeleri bana iyi geliyor. Öksürüğüm eskisinden de beter geri geldi. Ateşim çok yüksek. Hemşirelerin, ilaçların bende istenen etkiyi yapmadığını söylediklerini duydum. Bana bir suç işlemişim gibi davranıyorlar. Tuvalete gitmeme bile izin vermiyorlar. Bu mektubu yine gizlice yazıyorum. Çocuklara daha kötü olduğumu söyleme. Sana söylüyorum çünkü benim en az altı ay daha burada kalmama hazırlanmalısın. Tabii eğer burayı kapatıp, bizi ülkenin dört bir tarafındaki diğer sanatoryumlara göndermezlerse. Burada kalmayı isterdim. Taşınmaktan çok yordum.

Burada da bir sistem var. Hastalar kedi aralarında sosyal gruplar kurmuşlar. Belli bir yapıları bile var. En uzun zamandır burada olanlar merdivenin tepesindeler. New York

gibi. Bazen ben bile onları kıskanıyorum ve o grupta olabilmek için keşke daha uzun süredir burada olsaydım diye düşünüyorum. Şehri terk ettiğimizde bütün bunlardan kaçtığımı düşünmüştüm. Ama belki de yapımda vardır. Buradan çıktığım zaman, belki şehri ziyarete gideriz.

Buradaki hastaların bazıları birlikte oluyorlar. Bunu o kadar açıkça yapıyorlar ki, çalışanlar da biliyor olmalı. Kişisel olarak seninle bile olsa bunu yaptığımı hayal bile edemiyorum.

Gece gündüz tek bir şey için şükrediyorum. Sen ve çocuklar iyi ki bu hastalığa yakalanmadınız. Bu hastalığa yakalandığımı düşündüğümde, kendimi diğerlerine karşı ölümcül bir şey gibi hissetmiştim. Yürüyen bir bomba gibiydim. Eğer siz de bu hastalığa yakalansaydınız...

Rüyalarım çok ilginç. Edith'i sürdüğümü görüyorum. Kocaman, açık bir tarlada yarış yapıyoruz. Saçlarımdaki rüzgârı hissedebiliyorum. Sonra birden Colorado'daki evin verandasına oturduğumu görüyorum. Gökyüzü mavi. Gündüz uçan yarasalar var. Çok korkuyorum ve sana bakıyorum. Sen gitmişsin. Jane, yanımdaki yataкта yatan ve bana bu kalemle kâğıdı veren kadın, beni uyandırdı. Sanırım rüyamda ağlıyormuşum. Burada da arkadaş edindim. Ama çok hasta olduğum için, bana bebek muamelesi yapıyorlar. Dün bir adam eve gitti. Çok ağladım.

Yazmayı bıraksam iyi olacak. Jane, bu mektubu benim için postalayacak. (Yataktan çıkmasına izin verilemeyen tek kişi benim şu anda.) Seni özledim. Seni seviyorum. Çocukla-

ra selam söyle. Bir süre daha yazamayabilirim.

Liz

Mektubu tekrar katladım ve zarfa geri koydum. Keşke okumasaydım. Keşke Megan okumasaydı.

Annem, orada iyileşmiyordu. Kötüleşiyordu. Babamın bu mektubu okuması gerekiyordu. Annemi oradan çıkarmalıydı. Ama babam o anda New York'taydı; kız kardeşimi uçarken ve çıplak çizdiği için tebrik ediliyordu.

Telefon iki kez çaldı, sonra sustu. Robert cevap vermiş olmalıydı. Büyük ihtimalle annemin öldüğünü söylemek için sanatoryumdan aramışlardı. Annem savaşmayı bırakmıştı. Robert bu konuşmayı yapmamalıydı. İçeri girdim. Megan da peşimden geldi.

Robert, ineğin tüberkülozlu olabileceğini açıklıyordu. "Tamara dedi ki, bir veteriner buraya gelecekmiş ve... Tamam. Burada." Telefonu bana uzattı. "Babam." Gözlerimi devirdim. Onunla konuşmak istemiyordum.

"Robert neden bahsediyor?" dedi babam. *Merhaba, nasılsın?*, bile dememişti. "İnekte tüberküloz mu var?"

Elimden geldiğince az sözcükle doktorun söylediklerini anlattım.

"Çok güzel. Hasta bir inek. Annen inekten tüberküloz kapmış. Başka?"

"Helen'in de test yaptırması gerekiyormuş. Şu anda kilisede dua ediyor."

“Ne?” Soluğunun kesildiği belliydi. Sanki anlattıklarının hepsi onun başına geliyordu. “Pekâlâ, benim eve gelmem gerekiyor,” dedi.

“Neden?” diye sordum.

“Ne demek neden? Gelmem gerekiyor.”

“Bizim sana ihtiyacımız yok. Veterinerin sana ihtiyacı yok. Bay Burns, veterinerle ve inekle ilgilenir. Biz Murphy’lerde kalıyoruz. Burada bir sürü adam var. Bir yağlı boyacıya ihtiyacımız yok.”

“Lanet olsun, Tamara, benimle böyle konuşma.”

“Pratik zekâya sahip olmamız gerektiğini söyleyen sendin. Ben de öyle davranıyorum. Sen orada kalabilirsin. Şu anda, sana ihtiyacımız yok. Belki daha sonra olabilir. Merak etme. Biz hallederiz.”

“Yarın eve geleceğim, Tamara. Bay Murphy’ye böyle söyle. Ben geldiğimde, tavırların hakkında seninle konuşacağız. O zaman, görüşürüz.”

“Tamam, ama gelmene gerek yok.”

“Hoşça kal, Tamara.”

Babam sürekli adımı söylediğinde, başımın büyük belada olduğunu biliyordum. Ama umursamadım. Telefonu kapadım, sonra aklıma cebimdeki mektup geldi. Ama zaten annemin iyiye gitmediğini biliyor olmalıydı. Bilmeliydi.

Megan hemen yanımda duruyordu. Gözlerini kocaman açmış, beni izliyordu. Başparmağı ağzındaydı. Robert, odanın bir köşesine sinmiş, dergisini okuyordu. Yatağıma gitmek, başparmağımı emmek ve uyumak istiyordum.

“Yüzmeye gidiyoruz,” dedim.

Robert kafasını kaldırıp baktı. “Annem, yanımızda bir yetişkin olması gerektiğini söylemişti.”

“Etrafta hiç yetişkin görüyor musun?”

Başını iki yana salladı.

“Eğer gidersek, beni ispiyonlayacak mısın?”

Yine başını salladı.

“Hadi gidip Rusty’i ve Brenda’yı alalım,” dedim.

“Mayomu giyinmeliyim.”

“Mayo giyinmen gerektiğini de kim söyledi?”

Robert’in ağzı açık kaldı. Gökyüzündeki bulutlar gibi yüzünden düşünceler geçiyordu. Gölette çıplak yüzmeyi düşünüyordu. Düşüncesi bile onu ürpertiyordu çünkü balıklardan korkuyordu. Eğer çıplak yüzmezse, ona hanım evladı diyeceğimi de düşünüyordu. Tabii Brenda’yı çıplak göreceğini düşünüyordu. En son düşündüğü şey yeterliydi. “Tamam.” Ayağa kalktı. Evden fareli köyün kavalcısı gibi çıktım. Masum çocuklar peşimden geliyordu.

Brenda lastik salıncağın yanındaydı. Karşıdan el salladım ve planımı anlattım. Ahırın yanında bekleyeceğimizi söyledim. Rusty’i almak için koştu. Birkaç dakika sonra, hepimiz gölete doğru yola çıkmıştık. Kip de geliyordu. Çocuklardan oluşan bir grubun parçası olduğu için mutluydu. Timothy’i unuttu mu acaba diye düşünüyordum. Acaba unutmak ne kadar zaman alırdı?

Brenda yanımda yürüyordu. “Babam bu yaptığımızı öğrenirse, cehennemi boylarım.”

“Korktun mu?” diye sordum.

Brenda kahkaha attı. “Hayır. Çok eğlenceli olacak bu iş. Rusty seni çıplak görecek. Bunu hiç düşündün mü?”

Sırttım. “Hayır, *hiç* aklıma gelmedi. Neyse artık.”

“Senden hoşlanıyor,” dedi Brenda.

İçimde bir şeyler uçuştı. Baş döndürücü bir histi. Brenda’nın elini tuttum. “Hadi, koşalım!” İnek pisliklerinin üzerinden atlادık. Bir tanesini zar zor geçince, çığlık attık. Kip hemen arkamızda havlıyordu. Masmavi, sıcak, unutulmaması gereken bir gündü. Ben de öyle yapmaya karar verdim. Brenda’nın elini tutmanın nasıl bir his olduğunu, tertemiz havayı ve seslerimizi hafızama kaydetmeye çalıştım. Sonra, Rusty’nin kahkaha attığını duydum. Bir saniye bile tereddüt etmeden, Rusty’dan hamile kalmaya ve bir daha hiç taşınmamaya karar verdim.

Gölette, kıyafetlerimizi çıkardık. Büyük bir olay değilmiş gibi davranıyorduk. Birbirimize sırtımızı dönmüştük ve uzakta duruyorduk. İlk önce hangi parçayı, en son hangisini çıkartacağımızı düşünüyorduk. Rusty ılık çalmaya çalıştı. Sonra sustu. Başımı çevirdim ve Rusty’nin beyaz kalçasını gördüm. İç çamaşırını çıkarıyordu. Baktığımı görünce sendeledi ve düşmemek için tek ayağının üzerinde zıpladı. Tişörtümü çıkardığımda, Brenda’nın gözlerinin açıldığını gördüm. Brenda’nın göğüsleri küçücük fincanlar gibiydi. Gözlemelere süt katmak için kullandığım yarım ölçekler kadardı. Onun göğüsleri daha çok hoşuma gitti. Hiç sorun çıkarmıyor gibiydiler.

Soyunmaktan gerçek anlamda çekinmeyen tek kişi Me-

gan'dı. Gölete ilk giren de o oldu.

"Ahhhh! Altı çok çamurlu. Ama çok sıcak."

Su beline kadar geliyordu su. Suyun içine dalıyor, etrafa su sıçratıyordu. Rusty bana bakmamak için çaba sarf ediyordu ama başaramıyordu. Ayak parmaklarından tepesine kadar kızarmıştı. Penisini uzamaya başlamıştı. Hemen suya koştu. En derin yere geçti. Boyunu biraz geçiyordu. "Çok sıcak," dedi. "Tanrım, Brenda çıta gibisin."

"Siktir git, Rusty." Brenda yavaşça yürüyerek suya girdi. "İyy! Ne kadar yapış yapış olduğunu unutmuşum." Koştu ve biraz derinleşince suya daldı.

Aslında göletin dibindeki çamurdan nefret ediyordum, ama yine de derine gidene kadar yürüdüm. Suda yavru sülükler vardı. Geçen sefer bir tanesi ayak parmaklarıma yapışmıştı. Çok fena yapışıyorlardı.

Suya en son Robert girdi. Yani, biz onunla dalga geçerken, o suyun dışında, çırlıçıplak dikildi. Penisini ufacıktı. Titriyordu. En sonunda suya girdi. Girer girmez de bayıldı.

Kip suyun kenarına oturmuş, dikkatle bizi izliyordu. Bize karşı sorumluluk hissediyordu bize. Zaten sahiplerinden birini kaybetmişti.

Rusty, Brenda ve ben derin kısımlarda yarış yaptık. Zaman zaman Rusty'nin suyun altından bana dokunduğunu hissediyordum. Bütün yarışları Brenda kazandı. Vücudu yılan-balığı gibiydi. Tabii Rusty'nin ve benim dikkatimiz biraz dağınıktı. Robert sadece köpekleme yüzebiliyor ve suyun yüzeyinde kalıyordu. Megan, kendini çamurla kaplamaya karar

vermişti. Dipten avuç avuç çamur çıkarıyordu. Sülüklerden bahsederek keyfini bozmak istemedim. Bahsetmedim de.

En uzun süre ölü adam taklidi yapabilecek olan kim diye yarıştık. Ben kazandım. Brenda, Megan'a köpekleme yüz-meyi öğretiyordu. Kısa süre sonra, o da bizim yanımıza geldi. Hepimiz bizimle yüz-sün diye cesaretlendiriyorduk. Kısa bir süre sonra yoruldu ve sığ kısma gidip kendini çamurla kaplamaya devam etti. Gölet, havaya kaldırdığımız çamur yüzünden bulanmıştı. Yüzeyin birkaç santimetre altını göremiyorduk. Rusty gittikçe açıldı. Dokunabildiği her yerimi okşuyordu. Belli ki Robert da Brenda'ya dokunmaya çalışı-yordu. "Hey! Pençelerini üzerimden çek," diye bağıırıyordu Brenda. Ama sonra öyle bir kahkaha attı ki, su yuttu. Öksürme-ye başlayınca, Robert da dahil hepimiz gülmeye başladık. Bay Murphy bizi bulduğunda, ölü adam yarışması yapıyorduk.

Brenda beni itti. Suda yuvarlandım.

"Lanet olsun," diye mırıldandı. Tepeye bakıyordu. Ben de aynı yöne bakınca, babasının hızla sekerek aşağı indiğini gördüm. Robert ve Rusty de o tarafa bakıyordu. Hepimiz su-yun içinde kaldık, dışarı çıkmaya korkuyorduk. Suyun kenarında, Megan tepeden tırnağa çamura bulanmış şekilde duruyordu. Bir tür kutsal ayine hazırlanmış pagan çocuklarına benziyordu.

Duyabileceğimiz kadar yakına geldiğinde, "Dışarı çık-kın," dedi Bay Murphy dişlerinin arasından.

Gölet iyice çamurlanmıştı. Suyun altı görünmüyordu. Çıplak yüzdüğümüzü biliyor mu acaba diye düşündüm. Ama

zaten kıyafetlerimiz etrafa saçılmıştı. Vücudu açıkta olan tek kişi Megan'dı. Tabii üzerindeki o kadar çamurla bunu anlamak çok da kolay değildi.

Yüzemeyeceğimiz kadar alçağa gelene kadar yüzdük. Sonra içgüdüsel olarak hepimiz aynı anda kalktık. Bay Murphy'nin çenesi gevşedi. Başını üzgün bir halde iki yana salladı. Bize sırtını döndü ve "Giyinin," dedi kısık sesle. Ama hepimiz duymuştuk. Kurulanacak bir şeyimiz olmadığı için kıyafetlerimizi giyinmemiz biraz zaman aldı. En son Megan giyindi çünkü çamurları çıkarmak için yine suya dalmak zorunda kalmıştı.

Çiftliğe geri döndüğümüzde Bay Murphy bana, Megan'a ve Robert'e kendi evimize gitmemizi ve orada kalmamızı söyledi. Brenda ve Rusty, babalarının peşinden karşıya gittiler. Hiçbirimiz konuşmadık. Kip kuyruğunu bacaklarının arasına alıp ortancaların altına gitti. Kötü bir şey yaptığından emindi. Evin kapısını açtım ve onu içeri çağırdım.

Üst kata çıktık. Megan için küveti doldurdum. Üzerinde iki düzineden fazla sülük vardı. Megan sülükleri hiç umursamadı. "Burada da var, Tamara," dedi. Dirseğinin kıvrımını gösteriyordu. Biraz tuvalet kâğıdı aldım ve sülüğü Robert'in odasına doğru fırlattım. Ardından Robert'in çığlıkları duyuldu.

Saat dört gibi öğle yemeği için domates çorbası ve peynirli sandviç yaptım.

“Bıktım artık,” dedi Robert. “Sen başka şey pişiremez misin?” Ağzı sandviçle doluydu, o yüzden ne dediğine bakmadım. Buzdolabında çok fazla bir şey kalmamıştı. Bodrum hâlâ dolu olmasına rağmen hiç süt yoktu.

Yemekten sonra Robert yapbozunu bitirdi. Tabii eksik parça dışında. Sıkıcı bir görüntü ortaya çıkmıştı. Parçaların kenar çizgileri yüzünden gelincikler kopmuş gibi görünüyordu. Çok güzel bir resim olabilirdi, ama iş işten geçmişti.

“Kip yedi,” dedim. “Sen başladıktan hemen sonra. Üzgünüm.” Ben yememiştim, fakat Robert’e bundan daha önce bahsetmeliydim.

Robert alt dudağını emerek düşündü. “Zaten aptalca bir şey çıktı,” dedi. Köşesinden tuttu ve resmi salladı. Yapboz üç parçaya bölündü. Megan ve Robert’le birlikte parçaları ayırarak torbaya koyduk. O sırada ön kapı çalındı.

Bayan Murphy gelmişti.

“Merhaba,” dedim. Perde kapıyı da açmıştım ama içeri girmedi. Yüzü gerilmişti. Dik dik bana bakıyordu. O anda çok sinirli olduğunu fark ettim. Çıplak yüzdüğümüzü duymuş olmalıydı.

“Bu akşam kiliseye gidiyoruz ve sizin de gelmenizi istiyoruz.” O kadar kesin konuşmuştu ki, bir cevap beklemediği açıktı.

“Bizim kıyafetlerimiz yıkanmadı.” Doğruyu söylemek gerekirse çoğu yıkanmamıştı.

“O zaman, başka bir şeyler giyinin.” Bunlar doğrudan kıyafetlere söylenmişti, yüzüme değil. Başını kaldırdı ve sert

sert baktı. Sonra, bakışları üzüntüye döndü. Karbon kâğıdı kaplı evde yaşayan kadın bana acıyordu. Bakışları istenen etkiyi yaratıyordu. Utanmıştım. Çıplak yüzdüğüm için ya da kıyafetlerim kirli olduğu için değil, annemle babam olmadığı için. Sanki onları ben uzaklaştırmışım gibi hissettim.

“Altıya kadar hazır olun, lütfen.” Döndü ve uzaklaştı. Robert ve Megan’a ne yapmamız gerektiğini söyledim.

“Bugün Salı!” dedi Robert.

“Sanırım, bugün de açılmış,” dedim.

“Ama neden?”

Omuz silktim. “Çünkü biz yanlış bir şey yaptık ve bu yüzden, Tanrı’dan af dilememiz gerekiyor. Bayan Murphy çok sinirli görünüyordu.”

“Ben gitmek istemiyorum,” dedi Robert.

Çok şaşırdım çünkü Robert kiliseyi severdi. Yani, en azından son birkaç aydır seviyordu. Ama bugün seçme şansımız yoktu. Saat altıya beş kala araba yolumuzda hazır bekliyorduk. Bütün Murphysler evden çıktılar ve arabaya bindiler. Sonra karşıya geçtiler, biz de bindik. Kimse tek kelime etmedi. Rusty yüzüme bile bakmadı, ama Brenda baktı. Annesi ve babası fark etmeden bana göz kırptı. Ben de ona kırptım.

Salı akşamı kilisede pek kimse yoktu. Ön sıralarda birkaç yaşlı kadın ile Helen vardı. Helen geri dönüp baktı, beni görünce kaşlarını çattı ve başını eğdi. Papaz yoktu, org yoktu, şarkı yoktu. Oturup kendi kendimize dua etmeliydik, ama

ben yapamadım.

Çok uzun bir gündü. Sadece kıvrılıp uyumak istiyordum. Gözlerimi kapadım ve annemle konuştuğumu hissettim. Mektuplarını okuduğum için, babama bu kadar kızdığım için ve bazen kardeşlerime karşı haşın davrandığım için annemden özür diledim. Ama gölette çıplak yüzmek konusunda özür dileyeceğim sırada, annem yanlış bir şey yapmadığımı söyledi. Aslında *çıplak yüzmenin* yanlış olmadığını, ama yüzmeye giderken yanımızda bir yetişkin olması gerektiğini söyledi. Kilisede bile olsak, gülümsemeden edemedim. Annemin hâlâ aynı olduğunu bilmek güzeldi.

Yarım saat oturduktan sonra, Bayan Murphy ayağa kalktı. Biz de kalktık. Ama dışarı çıkmadık. Bayan Murphy, Helen'in yanına gitti ve biz koridorda beklerken, onlar birbirlerine bir şeyler fısıldadılar. En sonunda Bayan Murphy Helen'in alnını öptü. Biz çıktık, Helen kaldı. Bayan Murphy, Helen'i almak için daha sonra geleceğini söyledi.

Akşam yemeği sırasında kimse konuşmadı. Bay ve Bayan Murphy masanın karşı taraflarında oturmuş birbirlerine bakıyorlardı. Bayan Murphy hâlâ çok sinirliydi ve kocasının bunu bilmesini istiyordu. Kocasını bunu biliyordu ve karısının bunu bilmesini istiyordu. Ayrıca, yemek yerken bu konuyu açmadığı için karısını takdir ediyordu. Rusty bana her baktığında kızarıyordu. O yüzden, genellikle tabağına bakıyordu. Brenda en az on kere beni masasının altından dürttü fakat karşılık veremeyecek kadar yorgundum. Robert gözlerini devirerek bana baktı. Bunu yaptığına inanamıyordum.

Megan, sanki bu sessizlik normalmiş gibi, öylece yemeğini yiyordu. Megan tatlı olarak ne yiyeceğimizi sorunca, Bayan Murphy yerinden sıçradı. Brenda'yine beni dürttü. Bayan Murphy bu gece tatlı yemeyeceğimizi söyledi. Masayı temizledikten sonra, hemen yatağımıza gidecektik. Dışarısı hâlâ aydınlıktı, ama ona karşı gelemeyeceğim kesindi.

Bayan Murphy bulaşıkları yıkadı, ancak bu sefer epey gürültü çıkarmıştı.

Yukarı çıktığımızda Brenda odasının kapısını kapadı ve kalçasındaki yarayı gösterdi. "Çığılgımı duydunuz mu?" diye sordu.

"Hayır," dedim. "Başınızı belaya soktuğum için üzgünüm."

"Yine olsa, yine yapardım," dedi. "Çok eğlendim. Kardeşin beni ellemeye çalıştı! Hem de suyun altında! Buna inanabiliyor musun?"

İnanamıyordum. O kadar çok güldüm ki, yastığımı suratıma bastırmam gerekti.

Megan ve Brenda'yla dergilere göz attık. Sonra Bayan Murphy geldi ve dua etmemizi istedi. Brenda'nın yatağının kenarına çöktüm ve gözlerimi kapadım. Başımı eğdim ve çamurlu, ılık suyun altında, kasıklarım dokunan Rusty'i hayal ettim.

13

Rüyamda çatıdaydım. Çırılçıplaktım, kollarımı iki yana açmıştım ve uçmaya hazırdım. Yer çok uzak görünüyordu. *Atladım*, sanırım. Bir telefon tekrar tekrar çalıyordu. Birinin bağırdığını duydum, “Annen öldü.” Sıçrayarak uyandım. Telefon çalıyordu. Merdivenlerden gelen ayak seslerini duydum, sonra mırıltılar başladı. Brenda’nın penceresinden bakınca, etrafın beyaza kestiğini gördüm. Sabah sisi, süt gibiydi.

Geceliğimle, gizlice Brenda’nın odasından çıktım. Bayan Murphy merdivenlerin dibinde duruyordu. Elinde bir fincan kahve vardı. “Babandı,” dedi. Kızgın olduğu sesinden belliydi. “Bugün gelmeyecekmiş. Yarın uçuyor.”

Omuz silktim. “Ben biraz eve gideceğim.”

Bayan Murphy başıyla onayladı. Gitmeden önce giyinmemi söylemedi. Anne rolünü oynamayacağı belliydi. Bizim

bedenlerimizle ilgilenmiyordu. Sadece ruhlarımız için endişe ediyordu ve eminim son zamanlarda bunu da gözden geçirmeye başlamıştı. Bizden çok fazla umudu yoktu.

Dışarıda bugüne kadar gördüğüm en yoğun sis vardı. Sadece birkaç adım ötemi görebiliyordum. Caddenin ortasında durduğumda, bizim evi seçemiyordum. Durdum ve arkama baktım. Murphylerin evi yok olmuştu. Kendi etrafımda döndüm. Bu dünyada sadece ben vardım. Çiğ taneleri topluyordum. Renkler yoktu. Kırmızılar, yeşiller, sarılar, maviler yoktu. Siyahlar yoktu. Sadece ben vardım. Caddede aşağı yukarı yürüdüm. Ben hareket ettikçe, dünya da hareket ediyordu. Az önce bıraktığım şey yok oluyordu. Bir araba gelse, iş işten geçene kadar göremezdim bile. Göremediğin şeylere inanmak zordu. Hem görünmez, hem de yalnız hissediyordum. Tıpkı bomboş bir gezegendeki Superman gidiydim. Döndüm ve Murphylerin evine gittim.

“Bir şey unuttum,” dedim Bayan Murphy’e ve yukarı çıktım. Megan sırtüstü yatıyordu, ağzı açıktı. İçine bir örümcek atabilirdim. Bu, öylesine aklımdan gelip geçen bir düşünceydi. Brenda yastığına sarılmıştı. Çok çocukça görünüyor, diye düşündüm. Ya da ben daha olgun düşünüyordum.

Megan’ın yatağının ucuna oturdum ve uyumasını seyrettim.

Bir süre sonra Megan uyandı. “Hadi gidip Edith’i serbest bırakalım.”

Megan sırtıttı ve “Tamam,” dedi. Edith annemi hasta ettiği için bu fikre karşı geleceğini sanmıştım, ama Megan anlamıştı. Annem için bunu yapmamız gerekiyordu.

Biz giyinirken Brenda uyandı. Planımı ona da anlattım. “Kahvaltıdan sonra eve gitmek istediğimizi söyleyeceğim. Sen ve Rusty daha sonra gelin. Ahırın arkasında buluşuruz.”

Brenda da kabul etti. Saçlarını elleriyle düzeltti ve şortunu giyindi. “Ben hazırım! Hadi, gidip yemek yiyelim!” Sonra Rusty’nin odasına gitti. Bir süre fısıldaştılar.

Bayan Murphy işe gitmek için hazırlanmıştı. Masaya bizim için mısır gevreği dolu kâseler bırakmıştı. Helen de giyinmişti. Tek kelime bile etmedi, gidip arabaya bindi. “İyi çocuklar olun,” dedi Bayan Murphy. Annemin *İyi çocuklar olun* demesiyle aynı değildi. İyi kelimesine aşırı bir vurgu vardı. Tanrısal bir yanı olduğunu düşündüm. Bayan Murphy bu işte iyiydi. Hepimiz ağırbaşlı bir halde başımızı salladık. Biz de bunda iyiydik. Özellikle de Brenda.

Bayan Murphy çıkınca, Bay Murphy aşağı indi. Merdivenlerden tırabzanlara tutunarak ve hoplayarak iniyordu. “Günaydın,” dedi. “Günaydın,” diye şakıdık hepimiz. Dua ettik ve hızla yedik.

“Biz evi temizlemeye gidiyoruz,” dedim Bay Murphy’e.

“Tamam,” dedi.

“Brenda,” dedi Rusty. “Barakamı görmek ister misin?”

“Gerçekten mi?” dedi Brenda. Gözleri ışıldamıştı. “Gerçekten mi?” Bunu gerçek sandığından emindim. “Tabii!”

Masanın altından onu dürttüm. Konuşmaların çoğunun

bu şekilde yapıldığına iddiaya girebilirdim.

“Tamam, sonra görüşürüz, Brenda,” dedim. “Kahvaltı için teşekkürler, Bay Murphy.” Çıkmadan önce, hepimiz kâselerimizi lavaboya götürdük ve yıkadık.

Sis kalkmıştı, yine de her yer nemliydi. Yapraklardan sular damlıyordu. Sanki yaprakların altında yağmur yağıyordu. Eve girdik, bodruma indik ve bodrum kapısından geri çıktık. Fırar eden tutuklular gibi ahırın arkasına kaçtık. Her seferinde birimiz geçiyorduk. Brenda ve Rusty on dakika kadar sonra geldiler. Babaları görmesin diye alt yoldan geliyorlardı. Yaklaştıkları zaman, tartışıklarını duydum.

“Bunu yapamazsınız,” dedi Rusty.

“Kes sesini,” dedi Brenda.

“Yapmamalıyız,” dedi Robert.

Robert de katıldı onlara. “Evet, Rusty haklı.” Rusty’nin söylediği her şeyi kabul edebilirdi. Ona neredeyse vuracaktım.

“Bugün veteriner gelecek, Tamara,” dedi Rusty.

“Aynen öyle,” dedim.

“Anlamıyorum,” dedi Rusty. “Neden veterinerin ineğe test yapmasına izin vermiyorsunuz?”

“Çünkü Edith hasta, veteriner onu öldürecek, aptal,” dedim.

“Ama eğer hastaysa, nasıl olsa ölmeyecek mi?”

“Belki,” dedim. “Ama veterinerin öldüreceği kesin.”

Rusty omuz silkti. “Neden bekleyip neler olacağını görmüyoruz. Belki de hasta değildir. Veteriner silah çıkarıp onu

hemen vurmayacaktır. Önce test yapar, sonra geri gelir. Eğer hâlâ istiyorsanız, o zaman bir şeyle yaparsınız.”

“Şimdi yapmalıyım.” Yaptım da. Bir şeyler yapmam gerekiyordu. Elim, başka bir duvara vuramayacak kadar acıyordu. Hem de bu daha eğlenceli görünüyordu.

Rusty çenesini kaşdı ve burnunu kırıştırdı. Aklına bir fikir gelmişti. Çok net belliydi. “İneği serbest bırakamazsınız, Tamara. Eğer başıboş dolaşıp sağılmazsa, hasta olur.”

“Veteriner gidince, geri alacağız.”

“Kaybolabilir,” dedi Rusty.

“Boynuna bir ip takıp ağaca bağlayabiliriz,” dedim.

“İnek böğürecektir. Veteriner onu duyabilir.”

“Başımız belaya girecek,” diye ekledi Robert.

“Umurumda değil,” dedim.

“Benim de,” dedi Megan.

“Lanet olsun, hadi yapalım şunu,” dedi Brenda. “Siz erkekler hanım evlatlarısınız.”

“Ben değilim,” dedi Robert.

“Ben de,” dedi Brenda. “Görelim o zaman. Sadece çitin bir kısmını kırmamız ve onu çayıra salmamız gerekiyor. Hadi!” Ahıra girdi ve bir baltayla geri geldi. “Başka bir şey bulamadım. Bu işimizi görür.”

Tepeye doğru çıkarken, beni öldürmeye kalkan boğaya baktım. Kırmızı gözleriyle bizi izliyordu. Eğer veterinerin onu test etmesi gerekseydi, önce vurmalıydı.

Edith tepeye çıkmıştı. Yoncaları yiyordu. Çitlerden çok uzaktaydı. Kafasını kaldırdı ve bize baktı. Hâlâ bir şeyler çiğ-

niyordu. Bizi gördüğüne çok da sevinmemişti.

“Ben telleri keseceğim. Siz onu açık kısımdan çıkarın.” Brenda çitlere gitti ve dikenli tellerin olduğu kısma vurmaya başladı. Biz Edith’in etrafını sardık. Yanlış tarafa gitmesini istemiyorduk.

“Tamam,” diye bağırdı Brenda. Son bir darbeye dikenli teller çitlerden ayrıldı. Brenda yana kaydı. “Bu tarafa koşmasını sağlayın!”

“Lanet olsun,” dedi Robert.

“Tamam, bu tarafa geçin.” Rusty, Megan ve Robert’e benim olduğum tarafa geçmelerini söyledim. Rusty ve Robert ağır adımlarla geldiler.

“Tamam! Başlayın!”

Megan ellerini çırttı ve bağırmaya başladı. Neşeyle bağıırıyordu. O sesleri çıkarabileceğini hiç düşünmemiştim. Atlayıp zıplıyor, sonra kollarını sallıyor ve Edith’e doğru atlıyordu. Megan çıldırmış bir maymun gibi davranıyordu. Edith geri çekildi, gözlerini kocaman açmıştı. Sağa sola tökezlemeye başlamıştı. Tek bir yana gitmiyordu. Bir gidip bir duruyordu. “Buraya, inek, buraya,” diye bağırdı Brenda.

“Çitlerden uzaklaş!” diye bağırdım Brenda’ya. “Onu korkutuyorsun.” Megan’ın çıkardığı sesler yüzünden beni duyamıyordu. Robert ve Rusty çok fazla bir şey yapmıyordu. Sadece oldukları yerde duruyorlar, Edith’in o tarafa kaçmasına yarıyorlardı o kadar. Ama koca bir çayırdıydık ve kaçabileceği bir sürü yer vardı.

Elimizden geldiğince Megan’la birlikte Edith’e yaklaş-

tık. Tabii çok yakınına gidemiyorduk çünkü Edith paniklemişti. Ayağıyla yere vuruyordu. Başını geri atıp duruyordu. Devamlı başını çeviriyordu. Hepimizi aynı anda görmeye çalışıyordu. Brenda yardıma ihtiyacımız olduğunu anlamıştı; o yüzden yerini bıraktı ve yanımıza geldi. Kollarımızı sallayıp bağıryorduk “Kış. Kış, inek, kış!” Edith olduğu yerde dondu, kuyruğunu kaldırdı ve pisledi.

Megan dışında, hepimiz kahkaha attık. O hâlâ bağıryordu. Sanki susarsa, sesi bir daha geri gelmeyecekmiş gibi davranıyordu. Rusty yere çöktü. Eliyle çimenlere vuruyordu. Sırf Rusty gibi olmak için Robert de aynısını yaptı. Brenda bana sarıldı, omzuma yaslanmış gülüyordu. Gözlerinden yaşlar akıyordu. Biz kendimizi toparlayana kadar, Edith çitlerdeki deliğe doğru gitmişti. Çıkmasına birkaç metre kalmıştı.

“Hadî!” diye bağırdı. Hep birlikte Edith’e saldırdık. Bağırıyor, el çırpıyor ve kollarımızı sallıyorduk. Edith bir kurşun gibi hızla çitlere koştu. Biz çitlerin yanına geldiğimizde, Edith görünmüyordu. Ama tam o anda, korna sesi duyduk.

“Kahretsin,” dedi Megan. Şaşkınlık içinde birbirimize baktık hepimiz.

“Gitsek iyi olur,” dedim.

Ahırın yanına geldiğimizde, Burnsler arabalarının yanında duruyorlardı.

“Oo, hepinize merhaba,” dedi Bay Burns. “Hepiniz bana hoş geldiniz demeye mi geldiniz? Yaşlı adam nerede?” Babamdan bahsettiğini sandım, ama o anda Bay Burns bacağına vurarak ıslık çaldı. “Kip, gel oğlum. Gel buraya, yaşlı dostum.”

Kip, Bay Burns'e doğru koşmaya başladı. Kuyruğunu sallıyordu. Bay Burns göbeği el verdiğince çöktü ve Kip'in başını okşadı. "İyi misin, evlat?" diye sordu köpeğe. Sesinde endişe vardı.

"İyi görünüyorsun. Evet, evet, iyisin." Kendi kendine başını salladı. Kendini sanki bir şeye inanmak için zorluyordu. Sonra kalktı ve bana baktı. "İneğimizin hasta olduğunu söyleyen bir veteriner aradı. Bizimle burada buluşup ineği test edecek. Göreceğiz bakalım. Ben ineğin hasta olduğunu hiç sanmıyorum. Bizi hayatı boyunca tek bir kez bile hasta etmedi. Hepimiz sağlıklıyız. Sığırlar da öyle. Tek bir gün bile hasta olmadık. Siz de gayet sağlıklı görünüyorsunuz." Kendini ikna edebilmek için, bizi ikna etmeye çalışıyordu.

Bayan Burns eşinin arkasında duruyordu. Elini Bay Burns'ün omzuna koydu ve hafifçe sıktı. "Her şey düzelecek, Sam." Bize gülümsedi. Biraz yorgun ve göstermelik bir gülümsemeydi.

"Edith'in öldürölmesine izin vermeyeceksiniz, değil mi?" diye sordu Megan. Bir adım öne çıkmıştı.

Bay Burns gözlerini kırıştırdı. "Kimin?"

"İneğin," diye açıkladım.

"Tabii ki hayır, tatlım. Kimse onu öldürmeyi istemiyor. İsteyeceğini de sanmıyorum. Ama onunla bu kadar ilgilenmeniz çok güzel."

Bay Murphy elinde maşrapayla evden çıktı ve aksayarak karşıya geçti. Bay Burns'e başıyla selam verdi, ince elini uzattı. "Merhaba, Sam. Sana da merhaba, Emily." Sonra bize

baktı. “Hayrola? Neler oluyor burada?”

“Hiçbir şey,” dedi Brenda.

Bay Murphy kafasını çevirdi. Arkamızda bir şey saklayıp saklamadığımızı görmeye çalışıyor gibiydi. Bir şeyler olduğunu anlamıştı. Dudaklarını ovaladı. “İyi. Olmasın.”

“Veterinerle burada buluşacağım,” dedi Bay Burns. “Babanız burada mı?” diye sordu bana.

“Şehir dışında,” dedim.

“Ah, evet,” dedi Bay Burns. “Veteriner burada olmadığını söylemişti. Kısa bir süreliğine gitti, değil mi?”

Omuz silktim. Eve ne zaman döneceğini kim bilebilirdi ki? Ayrıca, kimin umurundaydı?

“Neyse. Hadi gidip ineğe bakalım. Olur mu?” dedi Bay Burns.

Birbirimize baktık. Bay Murphy’nin bakışlarımızı yakaladığını sandım, ama şimdilik ucuz atlatmıştık. Çünkü tam o sırada veteriner geldi.

Veteriner çamur kaplı mavi arabasından indi. Elini beline koydu ve öne arkaya sallanarak hafifçe inledi. Sonra, kollarını başının üzerine kaldırdı ve esnedi. “Aman Tanrım,” dedi. “Ne kadar uzun süre araba kullandım. Herkese merhaba.”

Dilim tutulmuştu. Babam kadar uzundu ve inanılmaz görkemliydi. Otuz yaşlarındaydı, saçları simsiyahtı. Yuvarlak bir çene, beyaz dişler, filmlerden fırlamış gibi duran ve ıslıl ıslıl yanan gözler... Beyaz bir tişört ve yeni bir kot pantolon giyinmişti. “Ben Doktor Ostrum.” En yakınındaki yetişkin

Bay Murphy olduğu için elini ona uzattı.

“Ben Bay Murphy, beyefendi. Sadece komşuyum. Burası Bay Burns’ün.”

Bay Burns kendini ve eşini tanıttı. Bütün yetişkinler el sıkıştılar. Sonra Doktor Ostrum biz çocuklara baktı.

“Peki, Tamara kim?” diye sordu.

“Benim.”

Elimi sıkıttı. “Tanıştığımıza memnun oldum. Seni telefonda korkuttuğum için özür dilerim.”

“Beni korkutmadınız,” dedim. “Ama Helen’i korkuttunuz.”

“Helen son zamanlarda ineği sağan kızdı, değil mi? Onunla konuşmalıyım.”

“Helen benim kızım,” dedi Bay Murphy. Sesi hem kavgaya hazır hem de özür diler gibiydi. “Tüberküloz testi yaptırdı. Cuma günü tekrar gidecek.”

“Güzel. Sonuçları öğrenmek için sizi aramamda bir sakınca var mı acaba?”

“Hayır. Sorun olmaz. Ben eve dönsem iyi olacak.” Bay Murphy dönüp eve baktı. Ev sanki onu çağırıyordu. “İnek için iyi şanslar, Sam. İyi günler, Emily. Siz çocuklar, neden benimle gelip doktorun ayağının altından çekilmiyorsunuz?”

“Benim için sorun olmaz,” dedi Bay Ostrum. “Eğer izlemek isterlerse, ben bir şey demem.”

Edith’in ortada olmadığını anladıklarında burada olmak istemiyordum ama aynı zamanda doktorun yanında kalmak da istiyordum. Benim seçim yapmama gerek kalmadı çünkü

Bay Murphy yaptı. “Eğer sorun çıkarılırsa eve gönderirsiniz,” dedi. Döndü ve eve doğru yürümeye başladı. Timothy öldüğünden beri yaşanan en ilginç şeyin bu olduğunun farkındaydı.

“Evet, süt ineği nerede?” diye sordu Doktor Ostrum. Arabasının açık penceresinden içeri uzandı ve siyah bir doktor çantası çıkardı.

Bay Burns bana baktı. Omuz silktim.

“Çayırdaki olmalı,” dedi. Çitlere doğru yürüdü ve kapıyı açtı.

“Tamam, o zaman. Oraya gidelim,” dedi Doktor Ostrum. Sonra göz kırptı. Çitlerdeki deliği bile unuttum neredeyse.

Bay Burns başta, Bayan Burns en sonda, adımlarımıza dikkat ederek çayırdaki yürümeye başladık. Yerdeki inek gübrelere baktığında, kirli çamaşırlarını kaldırmayı unuttuğum gibi utanmışım. Doktor Ostrum’un burayı sevmesini istiyordum çünkü ben seviyordum. Ama eğer onun kaşlarını çatmışını veya tiksintiyle başını salladığını görürsem, burayı daha az severdim. Buradan hoşlanmam çok yeni ve kırılmalı bir histi. Bana göz kırpan, yakışıklı bir adamın burayı hor görmesi her şeyi mahvedebilirdi. Kavakların kenarlarındaki yüksükotlarını göstermek, tepeli ağaçkakandan bahsetmek istiyordum. Ağaçkakandan bahsetmenin çok iyi fikir olacağını düşündüm çünkü adam hayvanlarla çalışıyordu. Ama sonra tepeli ağaçkakandanların annemin söylediği kadar ender görülen şeyler olmayabileceğini hatırladım. Belki de adama kar-

ga göstermek gibi bir şey olurdu.

“Ee, Tamara,” dedi. Başını çevirdi ve o bembeyaz dişleriyle sırtarak bana baktı. “İsmin çok ilginç. Neden Tamara koymuşlar ismini?”

“Büyük büyükannemin adıymış. Bana onun adını vermişler.” Keşke daha ilginç bir hikâyem olsaydı diye geçirdim içimden. Ama yaşadığım şu hayatta, öyle bir hikâye uyduramıyordum bile.

“Annenizin gitmesi zor olmuştur, değil mi?” Tekrar bana baktı. Gözlerinde soru ifadesi vardı. Benden gerçekten de bir cevap bekliyor gibiydi.

“Evet, sanırım öyle.” Aklıma gelen en aptalca cevabı vermiştim ve geri almak istiyordum. Ona bakarken, nereye gittiğime dikkat edemiyordum. İnek pisliklerinden birinin tam ortasına bastım.

Kıpkırmızı olduğumu fark etmiş olmalıydı, ama sanki bir şey olmamış gibi davrandı. “Doğruyu söylemek gerekirse, inek tüberkülozuna yakalanan birini epeydir görmemiştik,” dedi. “Ah, işte inek orada. Çite ne oldu?”

Tepeye çıkmıştık. Aptal inek, çitin kırık olan tarafında durmuş, otları yiyordu.

Bay Burns durdu, kel kafasını kaşıdı. “Ne olmuş çite öyle? Parçalanmış gibi duruyor.”

“Benim aklıma bir şey geldi,” dedi Bayan Burns.

Kocasına ona baktı. “Ne?”

Bayan Burns bize döndü.

“Gerçekten mi?” dedi. Alnındaki kırışıklar daha da de-

rinleştı. Babam da sinirlenince böyle olurdu. “Çocuklar, bunu siz mi yaptınız?”

Rusty başıyla onayladı ve “Evet, efendim,” dedi. Geri kalanlarımız yere bakıyorduk.

“İnek kaçmayacak kadar aptal olduğu için çok şanslısınız,” dedi Bay Burns başını iki yana sallayarak. “Rusty ve Robert, doktor gider gitmez çiti tamir etmeme yardım edeceksiniz. Tamam mı?”

“Evet, efendim,” dedi ikisi de.

Bay Burns bizi atladı. “Şimdi, ben ineğin hasta olduğunu sanmıyorum, doktor. Daha önce söyledim. Yine söylüyorum. Ben ve Bayan Burns inek yüzünden hiç hastalanmadık. Bence bütün bunlar bir hata.”

“Belki öyledir, Bay Burns. Ama benim işim bunu kontrol etmek. İnsan işini yapmalı.”

“Evet, tabii. Ama ben ineğin iyi olduğuna eminim.”

“Umarım, haklısınızdır,” dedi veteriner. “Şimdi, ineği ahıra götürelim ki, ben testleri uygularken, sakın tutabilelim.”

“Pekâlâ. Siz çocuklar burada kalın.” Bay Burns bir halat getirmişti. Veterinerle birlikte ineğe doğru gittiler.

“Hey, hey, hey,” dedi Bay Burns. “Buraya gel, tatlım.” İnek kaçmadı. Bay Burns halatı ineğin boynuna geçirdi. Sonra Edith korktu ve kaçmak istedi, ama halat sıkıydı. Bay Burns, Edith’le konuşmaya başladı; boynunu okşuyordu. Edith sakinleşti ve ahıra kadar isteksizce yürüdü.

“Aptal inek,” dedi Brenda. İneğin kaçmış olmasını istiyordu ama test yapılmaması için değil, o zaman daha çok eğ-

lence çıkacağı için. Başına bu yüzden bir şey gelebileceğini düşünmüyordu.

Tepeden inerken, Megan elimi tuttu.

Ahıra dönünce, Bay Burns halatı direğe bağladı. Doktor Ostrum çantasını saman balyalarından birinin üzerine koydu ve içini açtı. Koca bir şırıngaya benzeyen bir şey çıkardı.

“Buna deri içi testi deniyor,” diye açıkladı. Ses tonu bana annemi anımsattı. Gözünün önünde böyle bir şey yaşanması annemin çok hoşuna giderdi. “İlk olarak, kuyruğunun altındaki deri katına iğne yapacağım. Sonra vulva dudaklarının içine.”

Vulvanın ne demek olduğunu bu odada bir tek benim bildiğime emindim. Kızarmamaya çalıştım fakat yüzüm yanıyordu. “Önemli olan, bu süreçte tekme yememek,” dedi ve teriner göz kırparak. “Bu konuda bana yardımcı olur musunuz, Bay Burns?”

“Tabii.”

Doktor Ostrum, Bay Burns’e nerede durması ve bacakları nasıl tutması gerektiğini anlattı. Sonra eğildi ve kuyruğu kaldırdı. Bayan Burns ellerini Edith’in başına koymuştu. Bir bebeği sakinleştirir gibi hişt, hişt diyordu. Biz çocuklar, veterinerin etrafını sarmıştık. Ne yaptığını görmeye çalışıyorduk.

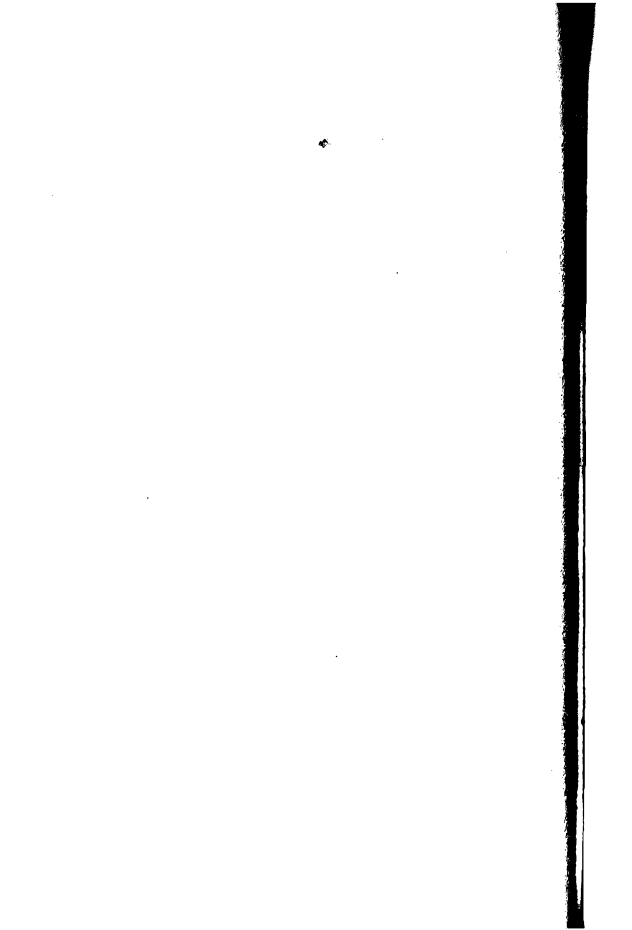
“Benim ışığa ihtiyacım var, gençler. Biraz geri çekilmeniz lazım.” Çekildik. Veteriner ineğin mahrem yerlerinde geziniyordu. Edith bu durumdan hiç memnun değildi. Eğiliyor, başını çeviriyor ve boğazından garip sesler çıkararak böğürü-

yordu. Sonra veterinerin işi bitti ve ayağa kalktı. Siyah çantasının yanına gitti ve eşyalarını kaldırdı.

“İneğe checkup da yapacağım. Şöyle bir bakmam gerekecek.” Geri geldi ve Bay Burns’e ineğin boynunu tutmasını söyledi. Veteriner, ineğin ağzını açtı ve içerisine ışık tuttu. “Aaa de,” dedi. İnek böğürdü ve herkes kahkaha atmaya başladı. Ahırın tepesinde bir serçe dolanıyordu. İçerinin kalabalık olduğunu görünce bozuldu ve açık kapıdan uçup gitti.

Veteriner, ineğin her tarafını ellendi, bir şeyler bulmaya çalışıyordu. Sonra kulaklarını kontrol etti. Edith kuyruğunu hızla salladı. Son olarak, stetoskopla ineğin ciğerlerini dinledi. “Bana iyi göründü,” dedi. “Bu iş sonuçlanınca, diğer sığırları da kontrol edeceğim. Üç gün sonra sonuçlarla geri geleceğim. O zaman size cevap veririm. Saat onda burada buluşabilir miyiz?” Bay Burns’le konuşuyordu. Bay Burns kabul etti. Bir kez daha ineğin iyi olduğundan emin olduğunu ve bunların zaman kaybından başka bir şey olmadığını söyledi.

Veteriner, Bay Burns’le el sıkıştı, Bayan Burns’ü başıyla selamladı. “Yardımlarınız için teşekkürler, çocuklar,” dedi. Ahırdan çıkışından arabasına binene kadar onu izledim. Hoşça kal demek için el salladım ama o çoktan gitmişti. Doktor Ostum sadece varlığıyla bile daha iyi hissetmeme neden olmuştu. Şimdi hiç iyi değildim.

14

Salı sabahı, babam yine başka bir bahaneyle aradı. Bay Murphy bize haberleri verdiğinde Robert, Megan ve ben gözümüzü bile kırpmadık. Ama sanırım hayal kırıklığımız yüzümüze yansımıştı çünkü Bay Murphy iyi olup olmadığımızı sordu. Bayan Murphy hiçbir şey söylemeden buzdolabını açtı ve başını iki yana salladı. Üniformasındaki büyük cepten bir kâğıt çıkardı ve bir şeyler yazdı. Babamın çekmecedeki cüzdanında gördüğüm bozuk paraları hatırladım. Birkaç dolar-dan fazla değillerdi, ama yine de hepsini getirip mutfak tezgâhının üzerine bırakacaktım. Robert'e de hiç parası var mı diye soracaktım. Parasının çoğunu hemen yerdi.

Bayan Murphy işe giderken, Helen de onunla birlikte kasabaya gidiyordu. Bütün gününü kilisede dua ederek geçiriyordu. Hava o kadar sıcak ve o kadar nemliydi ki, pamuk şeker gibi derimize yapışıyordu. Gölete gitmeyi önermeye

cesaret edemedim. Murphylerin dergilerinin başına oturduk ve radyo dinledik. Bir sandalyenin üzerinde uykuya daldım. Uyandığımda, boynum kalıcı olarak sağ tarafa doğru eğilmişti. Helen burada olmadığı için, akşam yemeğini Brenda'nın pişirmesi gerekiyordu. Ona fırında fasulyenin nasıl yapıldığını gösterdim. Ayrıca, rulo köfte de yaptık. Brenda, köfteyi tepesi sivri, koca bir külah gibi yaptı. Benim göğsüme benzediğini ve Rusty'nin rulo köfte sevmediğini, ama bu kez yiyeceğini söyledi. Hızla bastırarak köfteyi dümdüz yaptım ve bunun da *onun* göğsüne benzediğini söyledim. Bana küfür etti ve mutfaktan çıktı. Köfteye gerçek şeklini verdim ve üzerine ketçapla çizgiler çizdim. Brenda bütün gece benimle konuşmadı. O kadar sessizdik ki, Robert'in yutkunmasını bile duyabiliyordum.

Cuma günü, babam aramadı bile. Bayan Murphy Helen'in testlerini almaya gittiğinde, Rusty ve Brenda'nın da test yaptırmasını istediğini söyledi. Helen kahvaltı boyunca koluna baktı. Tanrı'nın birini kurtarması gerektiğinde, onu kurtaracağını fark etmiyor muydu? Daha ne kadar inançlı olmak gerekiyordu ki?

Gökyüzünde bir kapak varmış gibi gri bir gündü. Sanki üzerimizde parlatılmamış, kalay örtü vardı. Robert ve Megan'la birlikte eve geçtik ve benim gramfonumu aşağı indirdik. Müzik dinledik ve daha önce onlarca kez okuduğumuz dergileri tekrar okuduk.

Saat bir gibi, Bay Murphy bizi kontrol etmeye geldi. Kapağı birkaç kez vurdu ve içeri girmek için izin istedi. Girmeden önce uzun bir nefes aldı ve tutabildiği kadar tuttu. Aslında, epey uzun süre tuttu. Bir elinde kahve vardı. Diğer eli cebindeydi.

“Oturabilir miyim?” diye sordu.

“Tabii,” dedim. Şaşırmıştım ama tedbirli olmaya çalışıyordum.

Çiçekli sandalyeye oturdu. Doğrudan annemin çıplak resmine bakıyordu. Görmemesi kaçınılmazdı. Resimdeki annem olduğunu ne zaman anladığını gayet net söyleyebilirdim. Adam, tıpkı Rusty gibi kızardı ve resmi görmemek için pozisyonunu değiştirdi. Ama bu şekilde oturması çok komikti. Yarısı sandalyede, yarısı dışarıda kalmıştı. Megan ve Robert, kucaklarında dergilerle kanepede oturuyorlardı. Okuyamayacak kadar endişelenmişlerdi. Yemek masasının yüksek arkalı sandalyelerinden birine oturdum. O sandalye oturma odasında, merdivenlerin yanında duruyordu.

“Yanınızda bir yetişkinin olması gerektiğini düşündüm,” dedi Bay Murphy. Onun da en az bizim kadar rahatsız olduğu belliydi. “Babanıza size göz kulak olacağıma dair söz verdim, o yüzden...” Yanakları seğirdi ve odaya bakmaya başladı. Görmek istemeyeceği başka şeyler de var mı diye baktığını düşündüm.

“Demek çok seyahat ediyorsunuz, öyle mi?”

“Evet,” dedim. “Ediyoruz.”

Nerelerde yaşadığınızı sordu. Ben de listeyi verdim.

“Evlat,” dedi. “Ben bu ülkenin çok az bir yerini gördüm. Çok şanslısınız. En çok nereyi sevdiniz?”

“Georgia’daki Diamond’ı,” dedi Robert. “Geçen sene oradaydık. Benny adında bir arkadaşım vardı. Hava tüfeğini kullanmama izin vermişti.”

“Annem kullanmamamı söylemişti,” dedi Megan.

“Ama kullandım. Hem de defalarca,” dedi Robert.

“Silahları seviyor musun?” diye Robert’e sordu Bay Murphy.

Robert başıyla onayladı. Çok ciddi görünüyordu. Sanki hayatında pek çok silah görmüştü de. “Tabii seviyorum,” dedi.

“Bende de birkaç tane var,” dedi Bay Murphy. “Sonbaharda geyik avlıyorum. Kış boyunca geyik eti yiyoruz. Eğer baban izin verirse, sana avlanmayı öğretirim. Rusty’nin sana uyabilecek bir tüfeği var.”

Robert, Bay Murphy’e sanki havaya uçmuş gibi bakıyordu. Ağzı açık kalmıştı. Konuşamıyordu bile. Robert o kadar aptal görünüyordu ki, Bay Murphy kahkaha atmaya başladı. “Şu haline bak, evlat. Suratına ışık tutulmuş tavşan gibi görünüyorsun. En azından, hiç kıpırdamadan sessizce durabildiğini gördüm.” Bir süre daha güldü.

“Bir geyiği öldürmemelisiniz,” dedi Megan.

“Ne hissettiğini biliyorum, çocuğum. Helen de aynı şeyleri söylerdi. Ama Tanrı’nın isteği bu. Hayatta kalmak için bunu yapmamız gerekiyor. Tanrı bu ormanda bize bir sürü nimet sunuyor. Tavuk yiyorsunuz, değil mi?”

“Bazen,” dedi Megan. Sesi tavuk yemeye zorlanıyor-

muş gibi çıkmıştı.

“O yaratıkların kafası kesildikten sonraki koşmalarını görseydin, tavuk yemezdin. Ama yemek yememiz gerekiyor ki Tanrı için çalışmaya ve insanları İsa’nın kollarına kavuşturmaya gücümüz olsun. Ee, avlanmayı öğrenmek istiyor musun, Robert?”

“Evet, efendim.”

“Babana sorarız.”

Robert, Megan ve ben bir süre sustuk. Babamızın ne diyeceğini tahmin etmeye çalışıyorduk. En güçlü olanın hayatta kalacağına inanıyordu, o yüzden izin verebilirdi ama silahlardan nefret ediyordu. Ne diyeceği konusunda kesin bir fikre varamadım. Robert o kadar umutlanmıştı ki, yüzünden neler hissettiği belliydi. Aniden, bu dünyadaki en muhteşem insanın Bay Murphy olduğunu düşünmeye başlamıştı.

“Savaşa birini öldürdünüz mü hiç?” diye sordu Robert. Öne doğru eğilince, kucağındaki dergiler yere düştü. “Rusty bana savaşa gittiğinizi söyledi.”

“Hayır, hiç kimseyi öldürmedim. Ama denedim ve bazen bu bile bana sıkıntı veriyor. Hiç tanımadığım bir adamı öldürmeye çalıştım. Oraya giderek iyi bir şey yaptık. Bunu biliyorum. Ama yine de birini öldürmek benim üzerimde çok ağır bir yük olurdu. Kimseyi öldürmedim, ama vuruldum.”

“Nereden?” diye sordu Megan ve Robert.

Bay Murphy ellerini dua edecekmiş gibi kavuşturdu ve bütün parmaklarını aynı anda çatırdattı. “Size gösteremem. Sol dizim paramparça oldu. Göstermek için pantolonumu çı-

karmam gerekir. Bir süredir kıyafetini çıkaran yeterince insan gördük.” Bunu o kadar gergin bir tonda söyledi ki hepimiz gerildik. Ciddi bir azar ıstıtmeye hazırlanmışken Bay Murphy kahkahalara boğuldu. Megan ve ben çok geçirerek baktık birbirimize.

“Dinleyin beni, yaptığınız şey yanlıştı. Sakın bir daha yapmayın.” Gözleri, annemin resmine kaydı. “Konuyu değış-tirelim. Senin en sevdiğin yer neresiydi, Megan?”

“Ben de en çok Diamond’ı sevdim,” dedi. “İnsanların konuşmaları hoşuma gidiyordu. Ağaçlardaki çiçekler de çok güzeldi.”

“Kulağa hoş geliyor. Bir gün ben de orayı görmek isterim. Bayan Murphy ve ben bir karavan için para biriktirmeye çalışıyoruz. Bir gün, biz de tıpkı sizin gibi bütün ülkeyi onunla gezeceğiz.” Rahatladı ve iç çekerek sandalyeye yaslandı. Gözlerini resimden aşağıda tutmaya özen gösteriyordu. “Peki, sen Tamara? Sen en çok nereyi sevdin?”

Megan ve Robert’in cevabını düşünüyordum. Hatırlaması en kolay olduğu için, yaşadığımız en son yeri seçtiklerini düşünüyordum. Ama ben asla ardıma bakmazdım. “Burayı,” dedim.

“İşte benim kızım.” Bay Murphy bana gülümsedi. Sıcak ve mutlu bir gülümseme idi. Benimle gurur duyuyormuş, beni gerçekten seviyormuş gibiydi. Ben de gülümsedim.

Telefon çaldı. Cevap vermek istemiyordum çünkü babam olduğunu biliyordum ve bir daha asla onunla konuşmak istemiyordum. Cimri ve bencildi. Ondan nefret ediyordum. Sonsuza dek New York’ta kalabilirdi. Biz geyik eti, turşu ve

konserve yiyerek hayatta kalabilirdik. Telefon tekrar çaldı. Robert hareket edebilecekmış gibi durmuyordu. Gözlerinde hâlâ elinde silah tuttuğu fotoğrafı vardı. Telefon tekrar çaldı. Megan açtı.

“Alo. Merhaba, baba. Evet, benim. Evet, iyiyim. Bilmiyorum, yaptım işte. Evet, ben de seni seviyorum. Evet. Bay Murphy’le konuşuyoruz. Tamam. Bir dakika.” Telefonu Bay Murphy’e uzattı. “Sizinle konuşmak istiyor.”

Bay Murphy sandalyeden kalktı ve telefonu aldı. Konuşmaya başlamadan önce, boğazını temizledi. “Alo,” dedi. “Evet. Evet. Hayır. Hayır. Bize bir şey borçlu değilsiniz. Hiç problem değil. Gerçekten mi? Çok güzel. Tabii, veriyorum.”

“Seninle konuşmak istiyor.” Telefonu bana uzattı.

Başımı iki yana salladım.

“Hadi, ama. Sana söylemesi gereken bir şey var.”

Onun söyleyeceği hiçbir şeyi dinlemek istemiyor olmama rağmen yine de telefonu aldım. “Evet?”

“Yarın sabah on bir buçukta evde olacağım. Hepinizin hazır olmasını istiyorum. Anneni ziyaret edeceğiz.”

Gözlerim alev aldı. Kapadım hemen.

“Hazır olacak mısın, Tamara?” diye sordu babam.

“Evet.”

“Görüşürüz, o zaman. Hoşça kal, tatlım.”

“Hoşça kal.” Teşekkürler demek istiyordum ama dedim. Ondan nefret ettiğim zamanlar daha çok yeniydi.

* * *

Bay Murphy gittikten birkaç saat sonra, Rusty ve Brenda içeri girdi. Kapıyı öylece açtı ve içeri girdiler.

“Biz temiziz,” dedi Brenda. “Tüberkülozlu değiliz. Annemin bizi test için götürdüğü yerde kanımızı aldılar ve göğsümüzün filmini çektiler. O yüzden bu kadar uzun kaldık. Helen’in kanını alan hemşire damarı bulamadı ve iğneyi ikinci kez saplamak zorunda kaldı. Helen’in kolunda kocaman bir yara oldu. Ne kadar sinirlendi anlatamam. Röntgenlerimiz şey çıktı – neydi o kelime?”

“Negatif,” dedim.

“Evet, evet, bizde bir şey yok,” dedi Brenda. “Veteriner geri geldi mi? İnek hasta mıymış?”

“Baban, senin tüfeğini kullanmama izin verecek,” dedi Robert Rusty’e. “Beni ava götüreceksin.”

“Veteriner gelmedi,” dedi. “Peki, Helen bize çok kızıyor mu?”

“Ah, hem de nasıl,” dedi Brenda. Dergilerden birini aldı. “Vay! Annem bunları okumamıza izin vermiyor! Süper!” Hemen yere oturup okumaya başladı.

“Baban tüfek konusunda ciddiymiş, Rusty. Gerçekten söyledi. Sence ciddi miydi?” dedi Robert.

“Tabii, ciddidir. Benim babam yalan söylemez.”

“Gidebilir miyiz?”

“Sonbaharda. Av sezonunu beklememiz lazım. Ama eminim, sana önce hedefi vurmayı öğretecektir.” Rusty de bir dergi aldı. “Adamım! Bütün şu kana bak!” Aslında kadının göğüslerine baktığını biliyordum. Bir parça yırtık tişört

üzerlerini kapatıyordu.

“Dostum, ben bekleyemem!” dedi Robert.

“Ben de,” dedi Rusty, ama onun aklındaki av değildi.

Brenda ve Rusty başla bir şey söylemediler. Dergilerle meşguldüler. Robert ve Megan da onlara katıldı. Kanlardan ve göğüslerden bu kadar etkilenmeleri, bir an midemi bulandırdı. Gidip bir ansiklopedi aldım. M harfini. İlginç bir şeyler bulup yarın anneme anlatmak istiyordum. Evde kura-biye yapmak için yumurta yoktu.

Tam ortasını açtım. Merhem. Hayır. Geçtim. Michigan. Hayır. Onu geçen sene çalışmıştım. Molière. Olur. Oyunlar yazardı. Bir döşemecinin oğluydu. *Tartuffe* dinin ikiyüzlülüğünü yeri-yordu. Annem bunu severdi. Tüberkülozdan ölmüş-tü. Ansiklopediyi kapadım ve *Korku Mezarı*’nı aldım.

O gece, Murphylerde yemek yedikten sonra Helen yine kiliseye gitmek istedi. Tanrı’ya dua etmek ve kendisini tü-berkülozdan kurtardığı için ona nasıl daha iyi hizmet edebi-leceğini soracaktı. Tam olarak böyle demişti. Kendisini kur-tardığı için. Sanki hastalanmıştı da, Tanrı onu kurtarmıştı. Annem burada olsaydı, Helen’le bu konuyu tartışacağından emindim. Hatta *tartışma* kelimesinin doğru kelime olmadığı düşünüyordum.

Beni rahatsız eden Helen’in Tanrı’ya inanması değil, kendine güvenmeyişi-ydi. Sağlıklı olduğuna ve dualar dışın-

da da var olduğuna inanmıyordu.

Ayrıca şöyle bir şey de vardı, eğer Tanrı Helen'i kurtarırsa, annemi o hasta etmiş olabilirdi. Peki, ya ben? Bana kamyon çarpmasına izin verir miydi? Beni de kurtarabilmesi için dikkatini nasıl çekebilirdim ki?"

Bayan Murphy ve Helen çıktıktan sonra, Rusty bana dışarı çıkmamı işaret etti. Salıncağın yanındaki ağacın arkasına geçtik. O kadar uzun süre yiyiştik ki, her şeyi unuttum. Annemi, babamı, inegi, Helen'i, hatta Tanrı'yı bile. Sadece dudaklarım ve tenim kalmıştı. Sıcaklamıştım ve titriyordum. Benim cennetim bu, diye düşündüm. Bu, şehvet değildi. Hatta aşk bile değildi. Ama bu dokunma, sarılma, öpüşme, istenme duygusu muhteşemdi. Rusty'nin babası içeri girmemiz için bağırdığında, uykudan uyanmış gibi oldum. Karanlık gökyüzüne baktım. Yıldızlar ortaya çıkmaya başlamıştı. Ateşböcekleri parıltıyordu. Bizim çiftlik evimiz karşıdaydı. Ve işte ben tam *buradaydım*.

Bana bir şey çarpmış gibiydi ama o anda hiç canım yanmamıştı. *Burada kalmayı* her şeyden çok istiyordum. Bu, gerçek bir düşünceydi. Ne istediğimi biliyordum. *Taşınmak* istemiyordum, *burada kalmak* istiyordum.

Buradaki liseden mezun olmak ve benim olana kadar Timothy'nin odasında yatmak istiyordum. Gelecek sene, ondan sonraki sene bu gölette yüzmek istiyordum. Balıkların beni tanımasını, ormandaki bütün patikaları ve bütün kuşların isimlerini öğrenmeyi istiyordum. Karbon kâğıdı kaplı evde yaşayan insanların karşısında yaşamak, Brenda'yla oyna-

mak, Helen'i sorgulamak ve her gece Rusty'i öpmek istiyordum. Bunu her şeyden daha çok istiyordum.

Gün doğmadan hemen önce uyandım. Kuşların açık pencereden giren sesleri, yeni günün geldiğini haber veriyordu. Beni çağırdıklarını düşündüm. Merdivenlerden indim. Hiç kimse uyanmamıştı. Dışarı çıktım. Hava o kadar serindi ki, yüzümü soğuk suyla yıkamış gibi oldum; o an hayatımda hiç olmadığım kadar uyanıktım. Dün gece hemen uykuya dalmıştım. Hatta uykudan daha derin ve sessiz bir yere gitmiştim. Tırtılların kelebeklere dönüştüğü bir yerdi. Şu anda ise uyanıklığın bir adım ilerisine gittiğimi düşünüyordum. Her şey hem çok kırılgan hem de çok katı görünüyordu. Bunun bir çelişki olduğunu biliyordum ama umurumda değildi. Bir şeyleri kabul ettiğimi hissediyordum. Avucumda yeni ve muhteşem bir şeyler görmeyi umarak ellerime baktım. Boşlardı. Benim doldurmam gerekiyordu.

Herhangi bir şey olabilirdi. Belki de her şey.

Kahkaha attım, çünkü içimde çok şey vardı. Bir karga çığlıklarıyla beni uyararak ortaya çıktı. Bahçenin kenarından çizgili bir sincap fırladı ve çayıra gitti. Doğudaki gökyüzü koyu kırmızıydı, hemen üzerim gri-maviydi. Pembe ve mor bulutlar sulu boya gibi birbirlerine girmişlerdi. Boynum ağrıyana kadar gökyüzüne baktım. Babamı düşündüm. Gerçek şeyleri çizmek kim bilir ne kadar sinir bozucuydu. Soyut resim çizenleri nasıl hor gördüğünü, kendini nasıl üstün his-

settiğini, neden asla tatmin olamayacağını anlıyordum.

Annemi görecektim. Ona sarılmak ve ona bağarmak istiyordum. Babamın eve gelmesini de sabırsızlıkla bekliyordum. Ona sıkı bir yumruk atabilirdim.

Karşıya geçip eve gittim. Güzel kıyafetlerimizi bodrumdaki ipten aldım. Kurusunlar diye hepsini sabah güneşine çıkardım.

Saat ona birkaç dakika kala, Burnsler geldi ve arabalarından indi. Biz üst katta giyiniyorduk. Odamın penceresinden baktım. Kendi avlularında misafir gibi duruyorlardı. Kapıyı çalamayacak kadar çekingenlerdi. Çok tuhaf görünüyorlardı. Bayan Burns, Bay Burns'ün tişörtündeki bir şeyi düzeltiyordu; tulumundaki ipleri çekiyordu. Bay Burns bir şey söyledi. Karısı başını iki yana salladı ve kocasının omzuna hafifçe vurdu.

Kız kardeşimin odasına gittim ve yardım isteyip istemediğini sordum. İstiyordu. Takmak istediği sahte inciden kolyesini taktım. Sanatoryum için bunun fazla olduğunu söylemedim. Toparlayıp yatağının üzerine koyduğu çantadan da bahsetmedim.

Megan'la birlikte Robert'in odasına gittik ve hazır olup olmadığını sorduk. O da düzgün kıyafetlerini giyinmişti. Üzerinde beyaz bir tişört ve bej rengi pantolon vardı. Ben de kırmızı bir etek, beyaz tişört ve rugan ayakkabılarımı giyinmiştim.

Parıldayarak merdivenlerden indik. Megan'ın çantası elindeydi. Dışarı çıktığımızda, Bay Murphy, Burnslerle konuşuyordu. Bizi görünce, konuşmayı bırakıp bize baktılar. Sanki kanatlarımız çıkmış gibi davranıyorlardı.

“Vay vay, şu halinize bakın,” dedi Bay Burns. “Düğüne mi gidiyorsunuz yoksa doktor için mi hazırlandınız?”

O anda, veterinerin bu sabah buraya geleceğini hatırladım. Böyle giyindiğimiz için, delirdiğimizi sanacaktı. Ama bizi en iyi halimizle göreceği için memnundum.

“Babam geliyor,” dedim. “Annemi ziyaret edeceğiz.”

“Çok güzel,” dedi Bayan Burns. “Hepiniz çok güzel görünüyorsunuz. Annenize benden de selam söyleyin. Bahçesinin çok güzel görüldüğünü söyleyin. Görse, gurur duyardı.”

“Söylerim.”

O anda, araba yolundan başka bir araba geldi. Doktor Ostrum gelmişti. Elinde kocaman bir el feneriyle arabadan indi. “Merhaba,” dedi. Tıpkı hatırladığım gibi yakışıklıydı. Bay Burns de merhaba dedi. Sesi yumuşak, hatta zayıftı. Endişeli olduğu belliydi. Bir süre sessizlik oldu. Komikti. Rusty ve Brenda'nın yolun karşısından koşmaları sessizliği bozdu.

“İnek hasta mı?” diye bağırdı Brenda. “Veteriner onu öldürecek mi?”

“Bir şey kaçırdım mı?” diye sordu Rusty.

“Hayır, tam vaktinde geldiniz,” dedi Doktor Ostrum. “Eğer tamamsa, şimdi gidip ineği kontrol edebilir miyim?” diye sordu Bay Burns'e. Bay Burns başıyla onayladı. Doktor Ostrum ahıra gitti. Biz de peşinden... Hatta Bay Murphy bile.

Bay Burns'ün söylediği bir Şeye "Hadi, hadi," dedi Bayan Burns. Ben de endişeliydim.

Edith'i ahırda gördüğümüze, ĩnemnun oldum. En iyi kıyafetlerimizle çayırda y r seydik aptal gibi g r n rd k. Bay Burns, veterinerin Edith'i direğe bağlamasına yardım etti. Sonra Doktor Ostrum arkaya geçti ve kuyruğunu kaldırdı. El fenerini ineğin kalçalarına tuttu ve bir süre baktı. Sonra, "Şunu tutar mısınız, lütfen," dedi Bay Burns'e kuyruğu uzatarak. Bize,  ocuklara baktı. "İğne yaptığım iki yeri de elle muayene edeceğim. Buna bakabilecek misiniz?"

Başımızla onayladık. Bir kez daha, annemi düşündüm. Bir doktorun ineğin iğne yerlerini elle muayene etmesini izlememiz çok hoşuna giderdi. Mırıldanır ve heyecandan ellerini ovalardı. Hiç beklemez ve hemen sorular sormaya başlardı. Veteriner kuyruğun altını araŐtırdı. Sonra, el fenerinin ıŐıđını daha aşağılara doğrulttu. Daha iyi görebilmek için eğilmesi gerekiyordu. Edith sürekli kıpırdanıyordu ve kuyruğunu sallıyordu. Kuyruğunu Bay Burns' n eline, doktorun omzuna çarpmıştı.

"Sadece bir dakika daha, tatlım," dedi. Sonra, doğruldu.

Bir Şey söylemeden önce, Doktor Ostrum hepimize baktı. Çenesini sımsıkı kapamıştı. Ne diyeceğini hepimiz biliyorduk ama söylediklerini duyduğum anda, yanlış duyduğumu sandım. Sanki anlamış gibi, tekrar etti doktor. "Pozitif.  zg n m."

"Lanet olsun," dedi Bay Burns. "Emin misiniz?"

"Evet."

“Benim ineğim mi Bayan Anderson’u hasta etmiş? Bunu mu söylüyorsunuz? Benim ineğim mi?”

“Edith’i öldürecek misiniz?” dedi Megan bağırarak ve korkuyla. O kadar ürkütücü bir sesteki hepimiz durduk. Sessiz bir şekilde tekrar etti. “Edith’i öldürecek misiniz?”

“Tamam. Hadi, ineği çözelim ve çayıra salalım. Sonra güneşe çıkar ve bunu konuşuruz.”

“Hadi, çocuklar,” dedi Bay Murphy. “Yoldan çekilin.”

Dışarı çıktık ve arabanın yanında beklemeye başladık.

Doktor Ostrum ve Burnsler ahırdan çıktılar ve bize doğru yürümeye başladılar. Yanımızdan bir araba geçti; sürücüsü kadındı. Dönüp bize baktı. Garip bir topluluk gibi görünüyor olmalıydık. Veteriner kot giyinmişti ve Hollywood’dan fırlamış gibi duruyordu. Burnsler sıradan çiftçi kıyafetleri içindeydiler. Bay Murphy’nin beyaz tişörtünde yağ lekesi vardı. Rusty ve Brenda kıyafetleriyle uyumuş gibiydiler. Muhtemelen öyle de yapıyorlardı. Megan, Robert ve ben kiliseye gidecekmışiz gibi duruyorduk. Arabadaki kadının bizimle ilgili nasıl bir hikâye düşündüğünü merak ettim. Büyük ihtimalle bütün bunların tüberkülozlu bir inekle alakalı olduğunu düşünmemiştir.

“Şimdi,” dedi Doktor Ostrum. Tek ayağını, Burnslerin arabasının tamponuna koymuştu. “İneğinizin test sonuçlarının pozitif olduğu kesin. Nedenini bilmiyorum. Ne kadar zamandır hasta olduğunu da bilemiyorum, ama uzun süredir olmadığını söyleyebilirim. Nefesi iyi. Bana iyi gibi görünmüştü. Ama insan bilemiyor tabii. Karantinaya alınması ge-

rekiyor. Diğer sığırlara yaklaşmamasına dikkat edin.”

“Karantina ne demek?” diye sordu Megan.

“Burada kalması gerekiyor. Özel izin olmadan hiçbir yere gidemez.” Bay Burns’e baktı. Kibar olmaya çalışıyordu, ama Bay Burns kıpkırmızı olmuştu. “Hayvan Endüstri Bürosu’ndan bir görevli buraya gelecek ve gerekli formları tamamlayacak. Bu işler birkaç hafta sürer. Sonra, biri gelip ineğinizi alır. Karşılığını alacaksınız.”

Bay Burns’ün yüzü aydınlandı. “İneğimin karşılığını ödeyecek misiniz?”

“Tabii, efendim.”

“Anladım,” dedi kendi kendine başını sallayarak. “Bu işe yarar.”

“Buradaki herkesin tüberküloz testi yaptırması gerekiyor. İnekle temasa geçen herkesin.”

“Biz yaptırdık,” dedi Brenda. Bakması için kolunu uzattı.

“İneği götürdüğünüz zaman, ona ne yapacaksınız?” diye sordu erkek kardeşim.

Doktor Ostrum cevap vermedi. Bir süre yere sonra Bay Burns’e baktı. Bize bakmaktan kaçınıyordu. “Yok edilmesi gerekecek.”

“Onu saklamalıydık,” dedi Megan bana.

“Hâlâ zaman var,” diye fısıldadım. Ama ikimiz de böyle bir şey yapamayacağımızı biliyorduk.

“Benim gitmem gerekiyor,” dedi Doktor Ostrum. Parmaklarını siyah saçlarında gezdirdi. Başka inek vulvası mua-

yene etmesi gerekiyor muydu yoksa günde bir tane yeterli miydi diye düşündüm.

Bay Burns, veterinerle el sıkıştı. Arada bir kırgınlık olmadığını göstermek için, dostça el sıkıştılar. “Üzgünüm,” dedi Doktor Ostrum. “Kötü haber vermekten nefret ediyorum. Mesleğimin kötü bir yanı da bu. Ama hepinizle tanıştığıma çok memnun oldum. Sığırları test etmek için sizi tekrar arayacağım. Onların iyi olduğunu düşünüyorum. İnekle hiç temasa geçmemişler.”

“Tamam, teşekkürler, Doktor.” Bay Burns doktorun elini bıraktı ve kollarını göbeğinin üzerinde bağladı. Doktor Ostrum gittikten sonra iki gruba ayrıldık. Çocuklar ve yetişkinler. Burnsler ve Bay Murphy bir şey hakkında konuşuyorlardı. Rusty ve Brenda anneme inekten bahsedip bahsetmeyeceğimizi sordu. Yetişkinleri dinlemeye çalışıyordum, çünkü Bay Burns’ün veterinerin söylediklerinden bahsettiğini duymuştum. Veteriner, annemin ineğe tüberküloz bulaştırmış olabileceğini söylemişti. Yanlış duymuş olmalıydım.

“Eğer söylerseniz,” dedi Brenda, “anneniz üzülebilir. Söylemeseniz belki de daha iyi. Belki de ona söylememek konusunda anlaşmalısınız. İncil’in üzerine yemin etmek gibi bir şey yapabilirsiniz. Böylece ağzınızdan kaçırmazsınız. Bence bilmemeli. Sence?” Brenda kolumu çektiştiriyordu. O kadar zayıflığa rağmen çok kuvvetliydi.

Kolumu çektim ve kısık sesle konuşan yetişkinlerin yanına gittim. “Benim annemin, Edith’e tüberküloz bulaştırdığını mı söylediniz?”

Önce birbirlerine, sonra bana baktılar. Bayan Burns cevap verdi. “Veteriner mümkün olduğunu söyledi, Tamara. İnekler, insanlardan tüberküloz kapabiliyormuş. Hiç fark etmez tabii. Kimseyi suçlayamayız. İneğimizin parası zaten ödenecek.”

Ama benim için fark ediyordu. Bu şekilde annem pis gösteriliyordu. Kirli. Hastalıklı. “Annem, ineğinizi hasta etmedi,” dedim ama tekrar etmedim. Çünkü emin değildim.

“Fark etmez,” dedi Bayan Burns. Beni ikna etmeye çalışıyordu. Ama onun annesinden bahsetmiyorduk.

“Ben gitsem iyi olacak,” dedi Bay Murphy. Sonra karşıya, sabahtan beri çalıştığı arabaya döndü. Karşıya geçerken, tüm vücudunun rahatladığı gözle görülüyordu. Sadece kendi sınırları içinde rahat olabilen bir adamdı. Rusty onun gibi olmadığı için seviniyordum.

“Biz de gidiyoruz,” dedi Bay Burns.

Bayan Burns bana, Robert’e ve Megan’a hızla sarıldı. “Annenize selam söyleyin,” dedi ve arabalarına binip gittiler.

Babam geldiğinde hepimiz hazırдық. Megan bir aydır hazırды. Hastaneye test yaptırmaya gittiğimizde, hasta olduğuna ve annemizle kalabileceğine inandığı için yanına aldığı çanta yine elindeydi. Bu sefer, çantayı getirmesine gerek olmadığını söyleme zahmetine bile girmedim. Bu kadar inatçı olması hoşuma gidiyordu.

Babam, bizim güzelce giyinmiş olduğumuzu ve çayırdaki

onu beklediğimizi görünce çok şaşırdı. Arabadan inince, öylece bakakaldı. Bir süre olduğumuz yerde kalıp, babamın şaşırmasının tadını çıkardık. Avucuyla gözünü ovaladı. Dudak-larını sımsıkı kapamıştı. Uzaklara baktı. Belli bir yere değil, sadece bizden uzaklara. Bize bakmak çok zordu. En güzel kıyafetlerimizi giyinmiş, bir aile olmak için öylece durmuş bekliyorduk.

İlk hareket eden Megan oldu. Babama doğru yürüdü. Elinde çantası vardı. Rugan ayakkabıları, yürüdüğü yerde yuvarlak izler bırakıyordu. “Merhaba, baba. Hadi gidelim.”

“Önce banyoya gidebilir miyim?”

“Gitmen gerekiyorsa, git,” dedi Megan. “Ama çabuk ol.”

“Tabii, hanımefendi.” Megan’ın kafasına dokundu ve öptü. Saçlarını öpmüştü. Hoş bir duygu olmalıydı.

“Gerçekten de hazırsınız,” dedi babam. Robert’in boy-nunu tuttu ve sıktı. Robert’in başının üzerinden bana baktı. “Merhaba, Tamara.”

“Merhaba,” dedim.

Bir dakikalığına içeri girdi, sonra çıktı. “Hadi, gidelim.”

Babam keyifliydi ve bu onu çok daha tehlikeli bir sürücü haline getiriyordu. Konuşurken, dönüp bana bakıyordu. Hatta arada başını çevirip Megan ve Robert’e bile bakıyordu. Üzerimize bir araba gelmedikçe, aracı yolun tam ortasından sürüyordu. Babam yolun kenarındaki toprak kısma geçince, çakıl taşlarının arabanın altına girdiğini hissedebiliyorduk. Dişlerimi sıkmış ve kapının koluna yapışmışım. Ayaklarımı arabanın zeminine bastırıyordum. Babam hiç durmadan ko-

nuşuyordu. O yüzden, cevap vermek için dişlerimi açmama gerek kalmıyordu.

“Çok eğlenceliydi,” dedi. “Gerçekten inanılmazdı. Kimin aklına gelirdi ki? *Newsweek*’ten bir eleştirmen bile vardı. Çalışmalarımı beğenmiş gibi görünüyordu. *Ormanın İçinden* tablosunun önünde, tek bir kelime bile etmeden, tam on dakika durdu. Sonra elimi sıktı.” *Ormanın İçinden*, çam ağaçlarının, huş ağaçlarıyla bulunduğu noktanın resmiydi. Huş ağaçlarının dallarında bir sürü küçük kız çocuğu vardı. Küçük kızlardan biri, çam ağaçlarına uçmuştu. Bir öncü kuvvet gidiyordu. Resimde korkutucu bir yan vardı. Sanki kızı geri çağırmak istiyordu insan. Babamın resimleri daha önce hiç korkutucu olmamıştı. İçinde gezinmek istediğin resimler olurlardı. Huzurlu, sessiz, narin. Ama son zamanlarda resimleri daha karanlık olmaya başlamıştı. Renklerin tonları azalmıştı, daha önce mavi olan yerlerde griler vardı. Çizdiği manzara resimlerinden çok daha gerçektiler.

Neden böyle çizdiğini mektuplarından biliyordum. Babam benim bunları öğrendiğimi bilmesede, bir sır paylaşıyormuşuz gibi hissetmiştim. Bu sırrı bildiğim için, babamın yanındaki koltukta oturduğumu düşünüyordum. Babamı sevmek, onu takdir etmek, çok komik bir histi. Biraz da korkutucu. Bir ağaca toslayabilirmişiz gibi hissediyor, caddeye dikkatle bakıyordum.

“Dört tane resim sattım. İki tane de sipariş aldım ve bir sergim daha olacağına dair söz verdiler. Kanepe resimleri çizmeyi bırakabilirim. Tanrım, ne büyük bir rahatlık.”

Ana caddeye döndük. Burada daha fazla araba vardı. Babam direksiyona daha sıkıca yapıştı. Arabayı yolun sağında sürüyordu. Diğer arabalar solumuzdan geçiyordu. Sanatoryum elli mil uzaktaydı, tabii eğer oraya varabilirsek.

“Elli sekiz yaşındayım ben. O kadar uzun zaman belirsizlik içinde yaşadım ki, umut etmeye cesaret bile edemiyordum. Bunun benim için ne ifade ettiğini bilemezsiniz.”

Bu sözleri ilgimi çekti. Acaba bu ona ne ifade ediyordu? Babama ilham verdiği için bu çiftlikte kalacağımızı mı? Soracaktım, ama babam yola konsantre olmak için sustu. Çok rahatlamıştım. Yine de, gözümü yoldan ayırmıyordum.

Araba yolculuğumuz uzun sürmesine rağmen Megan hiç şikâyet etmedi. Ne kadar kaldı diye hiç sormadı. Çok sabırlıydı, çünkü bir şekilde zaten o bizden önce oraya varmıştı. Onunla konuşsam bile bana cevap vermeyeceğini hissediyordum. Hatta beni duymayacaktı bile. Annemin bize sanatoryumu anlatmış olmasına rağmen, tımarhane gibi bir yer bekliyordum. Yataklarına bağlanmış, saçma sapan konuşan, yardım için bağrıışan insanlar göreceğimi sanıyordum. Hepsi bir deri bir kemik kalmıştı, gözleri şişti, açık ağızlarından salyalar akıyordu. Bunun doğru olmadığını biliyordum. Ama bilmek hiç işime yaramıyordu.

Sanatoryuma vardığımda, dışarıdan hoş görüldüğünü fark ettim. Uzun, geniş, ahşap bir binaydı. Açık sarıya boyanmıştı. Dört yanını çevreleyen bir verandası vardı. Binanın etrafında birkaç dönüm, yeni biçilmiş çimen uzanıyordu. Burası koca bir otele benziyordu, ama hemen ardından anne-

min burası hakkında söylediklerini hatırladım. Birkaç yıl önce, buraya gönderilen insanların yarısı ölüyordu. Hem de tam burada. Eğer hayalet diye bir şey varsa, burada da olduğundan emindim.

Masmavi bir gündü. O kadar maviydi ki, ağaçlar titreşerek günü alkışlıyorlardı. Havanın sıcaklığı kıyafetlerimizden içeri giriyordu. Arabanın yanında durmuş etrafımıza bakıyorduk. Her şey o kadar güzel, o kadar muhteşem görünüyordu ki, yanlış giden bir şeyler olduğunu hissettim. Sanki babamın resimlerinden birinin içine girmiştım ve en ufak hareketimde tuvali yırtacaktım.

Megan, elinde çantasıyla park yerinde yürümeye başladı. Biz de peşinden gittik.

İçeride kıvrımlı bir masa vardı. Arkasında bir hemşire oturuyordu. Kolalanmış, beyaz bir üniforma giyinmiş ve küçük, beyaz bir başlık takmıştı. Babam kim olduğumuzu söyledi. Hemşire önce doktorla konuşması gerektiğini belirtti. Bize beklememizi söyleyip uzun koridordan aşağı yürüdü. Doktor gelip babamla el sıkıştı. Bizi beklediklerini, ancak annemi görmeden önce bizlere anlatmaları gereken şeyler olduğunu söyledi.

“İlk olarak,” dedi, sonra durup bize tek tek baktı. Bakışları hiç de boş değildi. “Annenizle fiziksel temas yok. Hem de hiç. Ziyaretinize izin vererek, zaten buradaki bazı kuralları çiğniyorum. Anneniz, açık havada durabilmesi için dışarıdaki çimenliğe çıkarıldı. Rüzgâra doğru oturttuk onu. Sizler, söylenen yerlere oturacaksınız. Böylece, rüzgâr size doğru

mikrop getirmeyecek. Anneniz, bu ziyaret yüzünden çok heyecanlandı. Hatta aşırı heyecanlandı. Aslında, siz gelene kadar ona durumdan bahsetmemem gerekiyordu, ama ani bir çok yaşamasını istemedim. Ne olursa olsun, annenizi çok fazla soru sorarak yormamalısınız. Anlaştık mı?”

Başımızla onayladık.

“Hemşire Miller, sizi annenize götürecektir. Bay Anderson, eşinizi ziyaret ettikten sonra, sizinle özel olarak konuşmak istiyorum.”

Babam tamam dedi ve hemşirenin peşinde düştük. Sesiz koridorlardan, sanatoryumun arkasına geçtik. Park gibi bir yerdi. Yerdeki çim, golf sahasındakiler gibi biçilmişti. Çalılar, top şeklinde kırılmıştı. Etrafa yayılmış tahta sandalyeler vardı; bazıları bir arada duruyordu, bazıları tek. Şövaleyle resim yapan biri vardı. Diğerleri çim bowlingi oynuyordu. Biraz ötede, masmavi bir göl parıldıyordu.

Hemşire koca bir akçaağacın altındaki tahta sandalyeyi işaret etti. Boş alan binadan uzakta, güzel bir futbol sahası gibiydi. Sandalyede biri oturuyordu. Yanında ise dört tane boş sandalye vardı. “Anneniz orada. Bugün çok daha iyi. Anneniz çok hoş bir kadın. Hepimiz onu çok seviyoruz.” Bunları yetişkinlerin çocuklarla konuştuğu tonda, tatlı bir dille söylemişti. Yanımızdan ayrılmadan önce, Megan’a ve çantasına baktı. “Çantayı almamı ister misin?” diye sordu.

“Hayır, teşekkürler,” dedi Megan. O da yetişkinlerin aptal olduğunu düşünen bir çocuk gibi, tatlı dille konuşmuştu. Hemşire yanımızdan ayrıldı.

Annemin yanına yaklaşınca, gözlerinin kapalı olduğunu gördüm. Uyuduğunu sanarak endişelendim. Ama geldiğimizi hissetmiş olmalıydı. Biz daha tek kelime etmeden gözlerini açtı. Gözleri dışında, bütün yüzünü sevinç kaplamıştı. Gözleri beynine çekilmişti. Sanki yuvaları, gözlerini içeri çekmişti. Derin bir nefes aldım. Elimde değildi. Annem çok zayıflamıştı. Yüzü kızarmış olsa da, kolları kâğıt gibi bembeyazdı.

“Merhaba,” dedi. Sandalyesi şezlong gibiydi. Bacaklarını koymasını için sandalyenin özel bir yeri vardı. Bacaklarını uzatmıştı. Üzerlerine battaniye örtülmüştü. Ayağa kalkmadı. Megan çantasını yere attı ve anneme koştu. Annemin kucağına tırmandı. Annemin yüzü bir an, acıyla kasıldı. Başını Megan’ın saçlarına gömdü. Sarılmaları bittiğinde, annemin yüzündeki acı geçmişti.

Geri kalanımız, bize gösterilen sandalyelerin yanında öylece kaldık. Sonra, oturduk.

“Gelmenize çok sevindim,” dedi. “Sizi o kadar çok özledim ki.”

Babam, sandalyesini annemin yanına çekti. Koca sandalyenin bacakları, çimleri yardı. Herhalde kimse bize bakmıyordu. Megan, annemin kucağına oturduğu için hemşirelerden hiçbiri yanımıza gelmemişti. Bu durum beni huzursuz etti.

“Çiftlik nasıl?” diye sordu. “Bahçe nasıl? Edith nasıl? Murphyler? Sizi hâlâ kiliseye götürüyorlar mı?”

Bahçenin iyi olduğunu söyleyecektim ama Robert araya

girdi.

“Edith’te de tüberküloz var. Bir veteriner gelip test yaptı. Onu öldürecekler.” Söyleme tarzına bakınca, Robert’in Edith’ten nefret ettiği anlaşılıyordu. Annemin hastalığı yüzünden onu suçluyordu. Öldürüleceğini söyleyerek, Edith’ten intikam aldığını sanıyordu.

Annemin yüzü birden soğuk ve kuru bir kar gibi bembeyaz oldu. Zayıf ellerinden birini boğazına götürdü. Kafasına giden bütün kanı kesiyor gibiydi. “Hayır,” dedi. Sonra öksürdü. Öksürüğü tatsız bir ses çıkarıyordu; tüm vücudunu altüst ediyor gibiydi. Omuzları içe çöktü. Öne doğru eğildi. Bacakları titriyordu. Megan, annem alev almış gibi kucağından atladı. Çantasına takıldı ve arka üstü yere düştü. Babam ayağa kalktı ve bir elini annemin omzuna koydu. Sonra etrafa baktı. Bir hemşire arıyor gibiydi. Hiç kimse gelmedi. Annemin öksürüğü bir dakika sonra geçti. Ama annem eliyle ağzını kapamış ve öne eğilmişti. Sonra ellerini çekti ve pantolonuna sürdü. Yere baktı. Kucağındaki ince battaniye yere düşmüştü. Megan kalkarken battaniyeyi de çekmişti. Annemin pantolonunda kırmızı lekeler vardı. Çıglık atmamak için kendimi zor tutuyordum. Robert utancından ağlamak üzereydi.

“Battaniyemi alabilir miyim, lütfen,” dedi Megan’a. Megan battaniyeyi anneme uzattı, sonra boş sandalyeye oturdu. Çimenlere, ayaklarına, annem dışındaki her şeye bakıyordu.

“Anlayamıyorum,” dedi annem. “Edith mi bana hastalık bulaştırmış? İnanamıyorum. Hayır. İnanmıyorum. Ben

daha çiftliğe gelmeden kendimi kötü hissetmeye başlamıştım. Aylar önce.”

“Öyle mi?” dedi babam.

“Evet.”

“Bilmiyordum.”

“Bilmediğini tahmin edebiliyorum.” Annem zarifçe babama gülümsedi. Onu, bunun için bile bağışlayabiliyordu.

“Demek burada arkadaşlar edindin?” dedi babam.

“Evet. Bana bebek gibi davranıyorlar. Çok kibarlar. Çoğu benden daha özgür. Yanıma gelip beni eğlendiriyorlar, bana ilginç hikâyeler anlatıyorlar. Bayan Hyde, New York’ta yayımcıymış. Onun anlattığı hikâyeleri seviyorum. Sanırım, New York’u tahmin ettiğimden de çok özlüyorum.”

Babam, New York gezisinden, başarısından bahsetti. Annem gülümsedi ve başıyla onayladı. Babamın haberlerini alınca daha da güçlenmiş görünüyordu. Annemin soruları o kadar yalındı ki, tüm vücudum rahatlamıştı.

Sanki evdeki kanepede oturuyormuş gibi uzun süre konuştular uzun süre. Burada değil de başka bir yerdeymişiz gibiydiler. Sadece babamla konuşuyordu. Biz ayrılmadan önce, söylenmesi gereken her şeyi söylemeye çalışıyordu.

“Çok iyi,” dedi. “Ama sattığın resimleri hiç göremeyeceğim. Benim için fotoğraflarını çektin mi?”

“Renny çekti,” dedi babam. “Herif sevinçten göklere çıktı. Konuşma şeklini görsen, o resimleri çizmemin onun fikri olduğunu sanırsın. Ama tadını çıkarmasına izin verdim. Ne zararı var?”

“Ya sen, Tamara? Sen neler yapıyorsun?”

Tam cevap vermeye başlamıştım ki, babam ayağa kalktı. “Doktor benimle konuşmak istiyordu. Gtsem, olur mu?”

Annem gitmesini söyledi. Babam, annemi alnından öptü ve yanımızdan ayrıldı.

Anneme bahçeden bahsettim. Domatesleri ve fasulyeleri anlatışımı zevkle dinledi. Akşam yemeği için neler pişirdiğimi sordu. Abartarak anlattım. Karşı çıkmasın diye Robert’e keskin bir bakış fırlattım. Son söylediklerinden sonra annemden aldığı tepki nedeniyle, tek kelime bile edebileceğini sanmıyordum.

“Ya kilise?” diye sordu annem.

“Bırakmayı düşünüyorum,” dedim sırf onu mutlu etmek için. Annem gülümsedi.

Sonra Megan’a ve Robert’e neler yaptıklarını sordu. Megan, Kip’in bir kokarcanın peşinden gittiği geceyi ve sığınağın nasıl suyla dolduğunu anlattı. Robert sadece yapbozundan bahsetti. Başka bir şey söylemedi. Sesi yine titremeye başlamıştı, her an çatlayacak gibiydi. Annem başıyla onayladı ve gözlerini kapadı. Öylece kaldı.

Oturup babamı bekledik.

Babam gelene kadar Megan uykuya geçmişti; solgun bir çiçek gibi vücudu öne eğilmişti. Başı neredeyse kucağındaydı. Annem ise başını geri atmış, uyuyordu. Ağzı açık kal-

mıştı ve horluyordu.

“Bırakın uyusunlar,” dedi babam. “Siz gidip biraz gezinin. Çok uzaklaşmayın ama.” Daha önce çektiği sandalyeye oturdu ve annemi izlemeye başladı. Robert’e baktım. Başıyla onayladı. Kalktık ve dolaşmaya çıktık.

Çim bowlingi bitmiş, grup dağılmıştı. Gün ortası olmuştu; tembel bir güneş ısıtıyordu bizi; yaşlı insanlar gibi yürüyorduk. Turuncu bir kelebek geçti yanımızdan. Kocaman kanatlarını sıvak havada tembel tembel savuruyordu. Kadife çiçeklerinin, papatyaların ve taze kesilmiş çimlerin kokusu burnuma geliyordu. Annemin burayı sevdiğini düşündüm. Annem, New York’tan gelmişti ve hâlâ orayı özlediğinden bahsediyordu. Ama bence hızlı yaşamayı unutmuştu. Elin-den gelse, burada kalırdı.

Robert’le yürürken fısıldayarak konuşuyorduk. Ama yanımızda kimseler yoktu. Ölülerin bizi dinlediğini düşünüyordum. Sandalyelere geri gittiğimizde, annemin ölüsünü bulabileceğimi düşündüm. Buradan çıkmam gerekiyordu.

“Eve gitmek istiyorum,” dedim Robert’e. Annemizi nasıl bulduğumu sormuştu ama o soruyu cevaplamama gerek yoktu.

“Ben de,” dedi. “Burası çok ürkütücü. Tüylerim diken diken oluyor. Ölüler köyü gibi. Belki de doktorlar vampiridir. Buradaki insanlar zombi bile olabilirler. Bir milyon, bir trilyon, hatta bir zilyon bile verseler, gece burada uyumam.”

“O aptal korku hikâyelerini çok fazla okuyorsun,” dedim, ama ben de hemen hemen aynı şeyleri düşünüyordum.

“Evet. Şey, annem burada daha iyiye gitmemiş. Diğerleriyle kıyas edildiğinde, daha çok zombiye benziyor.” Robert’in gözleri nemlendi. Benden uzaklara, göle baktı.

Binanın etrafını çevreleyen, Arnavut kaldırımli patikada yürüyorduk. Etrafta tahta sandalyelere oturmuş insanlar vardı. Biraz güneş alsın diye dışarı çıkarılmış, solgun ve iri bitkilere benziyorlardı. Buradan çıkmayı o kadar çok istiyordum ki, bacaklarım titremeye başladı.

“Okul yakında açılacak,” dedi Robert. “Kıyafet almaya beni kim götürece?”

“Ben götürürüm.”

“Teşekkürler. Babam bizi kasabaya bırakabilir.”

Babamla alışveriş yapmanın bir felakete dönüşebileceğini ikimiz de biliyorduk. “Megan’ın da yeni kıyafetlere ihtiyacı var,” dedim. “Boyuna çok uzadı.”

“Senin de,” dedi Robert.

“Evet.” Fark etmesi beni şaşırtmıştı.

“Yani alışverişe gidecek miyiz?”

“Evet, tabii ki.”

Bütün problemleri o anda çözülmüş gibi başını salladı. “Güzel.”

Binanın etrafını dolandık ve bir gül bahçesinde durduk. Güneş saatini okumaya çalıştık. Büyük çembere ulaşmak on dakikamızı aldı. Üçüncü denemeden sonra, yeterince uğraştığımıza karar verdik.

Annem ve Megan hâlâ uyuyordu. “Daha uzun süre kalacak mıyız?” diye sordum babama.

“Hayır, gidiyoruz. Megan, uyan artık.” Uzandı ve Megan’ı dürttü. Megan gözlerini açtı ve çenesini ovaladı.

“Geri dönme vakti,” dedi.

O anda, Megan sinir krizi geçirecek sandım, ama an-neme baktı ve “Tamam,” dedi.

“Liz,” dedi babam. Bu tek sözcükte takılıp kalmış gibiy-di.

Annem birden sıçradı. “Ah,” dedi. “Uykuya mı geçtim?”

“Az önce uyudun,” dedi babam. Annemin alnında ter damlaları vardı. Babam cebinden bir mendil çıkardı ve an-nemin alnını kuruladı.

“Teşekkürler,” dedi.

“Biz şimdi gidiyoruz, Liz. Sen iyileşmene bak, tamam mı? Yemek yemeye devam et. Duydun mu beni?”

“Emredersiniz.”

“İşte benim kadınıam. Hemşire getireyim mi?”

“Burada biraz daha kalayım. Hava çok güzel. Nasıl olsa beni hatırlarlar.”

Babam annemi öpmek için eğildi. Ama annem elini kal-dırıp babamı durdurdu. “Yapma, lütfen.” Babam durdu ve ayağa kalktı. Hepimiz anneme hoşça kal dedik.

Robert ağladı.

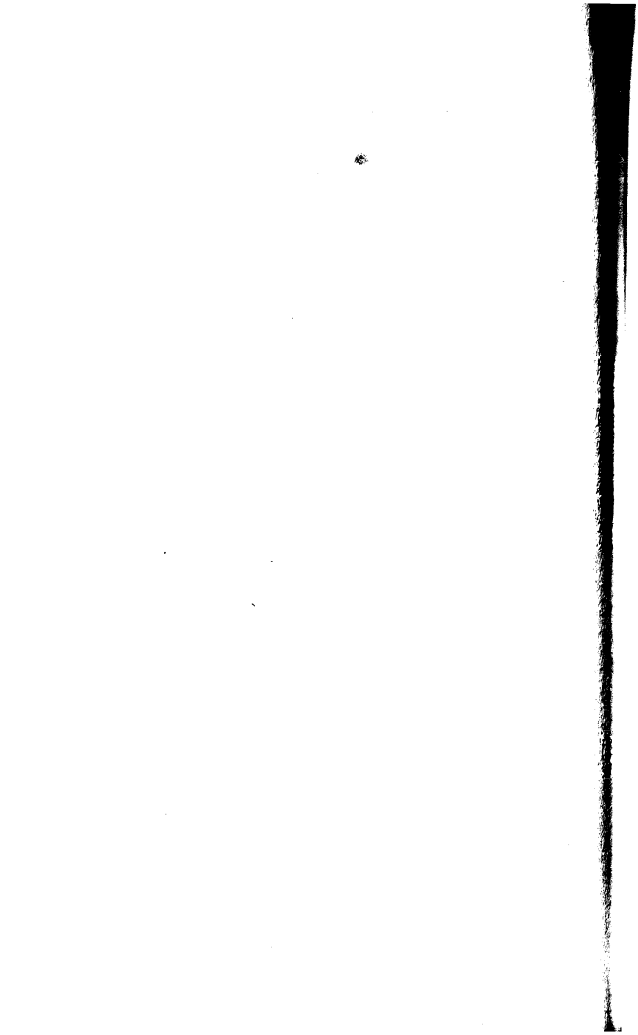
“Zavallı bebeğim,” dedi. “Çok hassassın. Tıpkı baban gibisin.”

Annem delirmiş olmalı diye düşündüm. Babam bir un-çuvalı kadar hassastı. Ama sonra babamın mektuplarını ha-tırladım ve kızardım.

“Kardeşlerine göz kulak ol, Tamara,” dedi annem. “Sana güveniyorum.”

Gerildim. Kimseye göz kulak olmak istemiyordum. Sanki ölüm döşeğindeymiş gibi, böyle bir şey istemeye hakkı yoktu. Son dileğini yerine getirmeyi hiç istemiyordum. Hafifçe başımı salladım. Evet ya da tabii gibi bir şey söyleyemezdim. Yani, tam olarak söz vermiyordum.

Sanatoryumdan çıktık. Yürümeye başladık. Bacaklarımın ne kadar şaşırtıcı şeyler olduğunu fark ettim. Beni nasıl da ayakta tutuyorlar; istediğim yere götürüyorlardı. Hayal bile edemeyeceğim kadar büyük bir şey için minnet duyuyordum. Ama aynı zamanda, artık açıkça görebildiğim bir şeyden korkuyordum.

15

Çiftliğe dönerken, arabada kimse konuşmadı. Annem olsa, bize manzarayı gösterir ve milyonlarca soru sorardı. *Şuna bakın* derdi, dik bir uçurumun yanından geçerken. Derinin altındaki kaslar gibi görünen kayaları gösterip, *Hangi tür kayalar olabilir sizce?* diye sorardı. Ya da bataklıktaki çürüyen ağaçları gösterir ve içlerinde hangi hayvanların yaşadığını tahmin etmemizi isterdi. Ne yerdiler? Kış uykusuna yatarlar mıydı? Bir keresinde, ben on yaşındayken, arabayla giderken iğrenç bir koku almıştık arabayla. Ne olduğunu bulamayınca, annem deliye dönmüştü. Bir dizi kısıklı uzunlu binalar görmüş ve bizi oraya sürüklemişti. İçinde ev ve araba yolu olan bir araziydi burası. Ama bu onu durdurmaya yetmedi. Arabadan indi ve bize kokunun ne olduğunu söyleyebilmek için bir eve doğru gitti. Meğer burası bir domuz çiftliğiymiş. O yüzden, bu dünyada domuz çiftliği kadar kötü ko-

kan başka bir şey daha olmadığını gayet iyi biliyordum.

Ama o gün, arabada kimse konuşmuyordu. Babam ana caddeyi geçti ve ara yollara girdi. Sonra boğazını temizledi ve “Size söylemem gereken bir şey var. Dinleyin beni,” dedi.

Etki yaratmak için bir süre durdu. Belki de babamın iki katı hızlı bir kamyon yanımızdan geçtiği için ürkmüştü. Her halükârda, mideme bir ağrı saplandı.

“Dinliyor musunuz?” dedi. Metal direk yüklü kamyon bizi epey geride bırakmıştı. Kamyonun şoförü, asgari hızın elli olduğu yolda otuz beşle gittiği için, babamın aptal olduğunu düşünüyor olmalıydı.

“Evet,” dedik hepimiz.

“Tamam. Anlatıyorum. Doktor, annenizde ineklerden bulaşan sığır tüberkülozu olmadığını söyledi. O tür, insanın ilk önce midesini, sonra ciğerlerini etkiliyormuş. Annenizde normal tüberküloz varmış. Yani, anneniz ineğe tüberküloz bulaştırmış. Bize bulaştırmaması bir mucizeymiş; böyle şeyler oluyormuş. Anneniz muhtemelen hastalığı babasından kapmış. Bugüne kadar uykudaymış, gün yüzüne yeni çıkmış. Neden aktif hale geldiğini söylemenin imkânı yokmuş. Stresle ya da başka bir hastalıkla alakası olabiliyormuş. Yani, muhtemelen stres sebebiyle hastalandı. Sizin yüzünüzden olduğunu söylemiyorum. Taşınmalar yüzünden hastalanmış olabilir. Bunu kabul etmem gerekiyor.”

Hiçbir şey söylemedik. Sessizliğimiz, söyleyebileceklerimizden çok daha fazla suçlama taşıyordu. Babam cadde-
den çıktı. Daha önce hiç göremediğim bir evin araba yoluna

girdi. Ev, sağa doğru bükülen toprak araba yolunun sonunda duruyordu. Tahtalarının yarısı kırılmış olan bir ahır vardı. Sanki biri içeri girse, tepesine çökecekti. Araba yolunda bir traktör vardı fakat hiç araba yoktu. Babam, araba yolunun yarısına kadar geldi ve arabayı durdurdu.

Arkasına döndü. Hepimizi görebileceği bir şekilde durdu. "Neyse işte," dedi. Sanki sıradan bir konuşma yapıyormuş gibiydi. "Anneniz çok hasta. Doktor, bir yıldan fazla bir süredir tüberkülozun aktif olduğunu söyledi. İlaçlara olumlu tepki vermiyormuş. Hastalığın annenizin kemiklerine sıçramış olabileceğini belirtti. Ellerinden geleni yapıyorlarmış, ama annenizi orada tutamazlarmış. Sanatoryum birkaç ay içinde kapanacaktı."

Durdu; soru sorabileceğimizi düşünmüş olmalıydı. Kaşlarını kaldırdı ve hepimize tek tek baktı. Megan konuşmaya başladı.

"Annem eve mi gelecek?" Sesinde, ondan umduğum sevinç belirtisi yoktu.

"Hayır. Henüz değil. Onu başka bir sanatoryuma gönderecekler. Aslında, tam olarak bir sanatoryum değil. Bulaşıcı hastalıklar konusunda uzmanlaşmış bir klinik."

"Nerede?" diye sordum.

"Utica tarafında. Çok güzel bir hastane. Gerçekten güzel. Bir iki ay kadar daha burada kaldıktan sonra yeni hastaneye gönderilecek."

"Utica çok uzak," dedim.

"Evet. Bu yüzden biz de oraya taşınacağız."

“Utica mı?” dedi Robert.

“Evet. Annenizin yanında olmak için taşınacağız. Buradaki taşraya çok benzeyen bir yer. Böylece, ben de resim çizmeye devam...”

“Taşınıyor muyuz?” diye bağırdım. “Yine taşınıyoruz! Ne zaman?”

“Ev bulur bulmaz.”

“Hayır! Ben gelmiyorum. Tekrar taşınmak istemiyorum! Siz gidebilirsiniz, ben gitmiyorum. Ben burada kalıyorum.”

“Tamara,” dedi babam. “Lütfen. Anneni daha sık ziyaret edebileceğiz.”

Hiçbir şey söylemedim. Bu sefer Megan’ı ikna etmeye çalıştım. “Bu senin hoşuna gider, değil mi, Megan? Anneni daha sık görmek istersin.”

Megan sadece başıyla onayladı. Az önce gördüğü şey, onu çok korkutmuştu. Bir şeyleri sevsek bile korkularımızın bir limiti vardı.

Arabadan indim. Babam bana bağırdı. Yürüyüp gitmemi, olay çıkarmamı bekliyordu. Ama sadece kapıyı açtım ve kız kardeşimin yanına oturdum. Artık babamın yanında oturmak istemiyordum. Babam arabayı kullanırken, direksiyona asılabırmışım gibime geliyordu. Kollarımın bunu yapabileceğini hissediyordum. Bunun olmasını istemiyordum. Bazen istemediğim şeyler yapıyordum; ancak bu sefer yapmayacaktım. Sakinleşene kadar, beni benden koruyacaktım. Sonra bir şey yapacaktım. Ne olduğunu henüz bilmiyordum.

Babam arabayı çalıştırdı ve eve doğru yola çıktık.

Çiftliğe geri döndüğümüzde, saat beş buçuktu. Acıkmıştım ama yemek istemiyordum. Ayrıca, babamla aynı masaya oturma fikri midemi bulandırıyordu. Birkaç dakika da olsa babamı gerçekten sevmiştim. Ne aptalmışım. Babam asla değişmeyecekti. Biz asla değişmeyecektik. Ben asla değişmeyecektim. Uzanıp saçlarımı yolmak istiyordum. En son saçımı yolduğumda hissettiğim o nefes kesen keskin ve sıcak acıyı hatırladım. Öyle hızlı, öyle hoş bir duyguydu ki, hemen kaybolmasına şaşırmıştım. Kalbimin daha hızlı atmasına neden olmuştu. Kendimi iyi hissetmiştim. Sert ve canlı. Ama sonra, geçen geceyi hatırladım. Rusty'i öptüğümde de kalbim hızla çarpmıştı ve biz öpüşmeyi bırakana kadar sürmüştü. Üstelik sonrasında da benimle kalmıştı. Arabadan indim ve yolun karşısına geçtim. Geri dönüp bakmadığım halde, babamın beni izlediğini biliyordum. Beni geri çağırıp çağırmayacağına karar vermeye çalışıyordu. Çağırmanın daha kolaydı. Çağırmadı.

Brenda, Rusty'nin barakada olduğunu söyledi. Benimle gelebilmek için izin istedi, vermedim. Tam alt dudağı titre-mek üzereydi ki, Robert'i barakadan uzak tutması karşılığın-da bir dolar verebileceğimi söyledim. Onunla misket oynaya-bilirdi. Bir dolar hoşuna gitti. Yolun karşısında geçti ve şarkı söyler gibi Robert'e bağır-maya başladı. İkisi de bizi gözetle-mek konusunda hem fikir olmadan önce, bir saatimiz var di-

ye düşündüm.

Duş perdesini kaldırdığımda, Rusty uyku tulumunun üzerinde oturuyordu. Suratında köccaman bir gülümseme vardı. Geleceğimi tahmin etmiş olmalıydı.

“Selam. Annen nasıl?”

“Pek iyi değil,” dedim. “Utica’ya götürecekler.”

“Utica mı?” Ne kadar korkunç bir şey olduğunu insan ses tonundan anlayabiliyordu.

Başımı salladım. “Evet.”

Sanatoryumun kapanmasından ve Utica’daki hastaneden bahsettim.

“Belki anneni orada iyi edebilirler, değil mi?”

“Evet.” Artık annemden bahsetmek istemiyordum. Düşünmem gereken çok şey vardı. “Sen ne yapıyorsun?”

“Hiçbir şey.”

Gidip yanına oturdum. Öpüşmeye başlamamız bir dakika bile sürmedi. Kendimi daha yakın hissetmek için ellerimi Rusty’nin sırtına koymuştum. Rusty’nin elleri ise tişörtümün altına kaydı. Uzanıp sutyenimi açtı. Sonra elleri göğüslerime doğru kaydı. Açık sutyenimin altından girip, vantuz gibi tenime yapıştı. İstedğim tam olarak buydu.

Eteğim yukarı doğru sıyrılmıştı; yolunu bulmaya çalışan bir ele yeterince imkân sağlıyordu. Rusty’nin bunu fark etmesi uzun sürmedi.

İç çamaşırlarımın üzerinden bana dokunmaya başladı. Bir şans taşıymışım gibi davranıyordu. Sonra durdu. Birkaç parmağının içeri doğru kaydığını hissettim. Yardımcı olabilmek

için yana kaydım. Böyle hissedebildiğime inanamıyordum. Her an bayılabilirdim. O kadar hızla nefes alıp veriyordum ki, havanın ciğerlerime bile ulaşamadığından emindim. Parmagını daha ilerilere götürmesine ihtiyacım vardı. Ama aynı zamanda, kendi hislerimden korkuyordum. Ona yaklaşırken bile ayağa kalkıp kaçabileceğimi biliyordum. Bunu yapmamalıyım diye düşünürken, elim daha aşağılara kaydı. Ben dokunur dokunmaz inledi. Genizden gelen, tatlı bir zevk inilisiydi. Daha önce hiç duymadığım bir sestti. Islandığımı hissedebiliyordum. Parmagı daha da ilerilere kaydı.

“Ah,” dedim.

Sıradan bir *ah* değildi, “Ah, bu arada,” derkenki *ah* da değildi. Ama Rusty ona söylediğimi sandı.

“Merak etme. Prezervatifim var. Stevie Miller vermişti. Eski falan da değil,” dedi.

Konuşmaya başlayınca, gözlerimizi açmıştık. Artık her şey farklı görünüyordu, daha az heyecan vericiydi. Rusty elini eteğimin altından çekti. Parmakları ıslaktı. Başımı çevirdim.

“İstiyor musun?” dedi.

“Evet.”

“Yani ben takayım mı?”

Neredeyse hayır, prezervatif takma diyecektim. Eğer hamile kalırsam, Rusty’nin benimle evlenmesi gerekirdi. Böylece burada kalabilirdim. Ama o uçmak, dünyayı görmek istiyordu. Rusty’i kandırarak hamile kalabilirdim. Ama bu, elimi duvara vurarak içimdeki acıyı dindirdiğimi düşünüp kendimi

kandırmaya benzerdi. Uzun süremeyeceğini biliyordum.

“Evet, tak,” dedim.

Takmadan önce kıyafetlerimi çıkarmama yardım etti. Aslında çok tuhaf bir durumdu ama ikimiz de sırttığımız için o kadar da tuhaf görünmüyordu. Sonra Rusty de kıyafetlerini çıkardı. Arkasını dönüp prezervatifi taktı. Sonra bana döndü. Son bir kez baktım ve gözlerimi kapadım.

Gözlerim kapalıyken, Rusty’nin omuzlarımdan tutup beni uyku tulumunun üzerine yatırdığını hissettim. Sırtüstü yatıyordum. Vücudunun ağırlığını hissetmeden önce sıcaklığını hissettim. Göğsünü göğsüme bastırıyordu. Göğüslerim ezilmişti. Ama sonra biraz kalktı ve ağırlığının bir kısmını kollarına verdi. Bacaklarını kullanarak, bacaklarımı iki yana açmamı sağladı. Bacaklarımı ne yapacağım konusunda hiçbir fikrim yoktu. Ellerimi Rusty’nin sırtına ya da kafasına koymaya korkuyordum. Kıpırdarsam, onu durdurabileceğimi düşünüyordum. Gözlerimi hızla açtım. Rusty başını eğmiş, aşağılara bakıyordu. İşlerin nereye varacağını tahmin etmeye çalışıyor gibiydi. Tekrar kapadım gözlerimi. Rusty’nin alından bir damla ter göğsüme damladı.

Yumuşak ve katı bir şey beni dürtüyordu, ama çok yukarıdaydı. Bacaklarımı biraz daha açtım ve Rusty’nin kolunun kıpırdadığını fark ettim. Eli aramıza girmişti. Beni bulması için penisine yol gösteriyordu. Gıdıklanıyor ve garip hissediyordum. Parmağa benzemiyordu bu. Daha zarif gibi gelmişti. Ama sonra canım yandı. Geri çekilmek istedim, ama Rusty beni yere bastırıyordu. Hiç kıpırdamadan durmaktan

başka yapabileceğim bir şey yoktu. Bedenini bana iyice yasladı. Garip sesler çıkarıyor, üzerimde yukarı aşağı gidip geliyordu. Çok fazla hareket etmiyordu. Hızlı ve küçük hareketler yapıyordu. Sanırım tamamen birleşmekten korkuyordu. Onu hissedebiliyordum ama tam olarak değil. Neler olduğundan pek haberim yoktu. Sonra sesler yükseldi. Rusty titredi ve “Aman Tanrım,” diyerek tepeme çöktü.

Kendimi sıcak ve mutlu hissetmeme rağmen, düşündüğüm kadar heyecan verici bir şey yaşamamıştım. Yine de, Rusty’e çok yakın olduğumu hissettim. Neredeyse anaç bir duygu bu. Onun mutlu olmasını her şeyden çok istiyordum. Omuzlarını tuttum ve boynunu öptüm. Hoş bir şeyler söylemek istiyordum. *Sen benim bebeğimsin ya da seni seviyorum* gibi bir şeyler. Ama kulağa çok saçma geliyorlardı, söylemedim.

Sonunda Rusty doğruldu ve “İyi misin?” dedi.

“Tabii,” dedim.

Sırıtmaya başladı. Bütün dişleri ve pembe sakızı görünüyordu. Kendimi ondan çok daha büyük hissediyordum.

“Teşekkürler,” dedi.

“Bir şey değil,” dedim. Birbirimize baktık. Hem utanarak hem de hiç utanmadan. Kollarında ve göğsünde büyüklü küçüklü çiller vardı; kahverenginin bütün tonlarını görmek mümkündü. Çilleri bir Pollock resmi gibi, geceleri parlayan yıldızlar gibi, Mors alfabesi gibi her yana yayılmıştı. Tenini hatırlayabilmek için gözümü hiç ayırmadan bakıyordum. Bundan yıllar sonra, bizi bir televizyon programında bir araya ge-

tirseler, sadece kollarına ve göğsüne bakarak onu hatırlayabileceğime inanmak istiyordum.

Giyinmeye başladık. Kıyafetlerimizi çıkardığımız zamankinden daha çok utanıyorduk. Eve doğru yürüdük. Bizi görebilecekleri açıklığa gelmeden hemen önce durdu. "Senden gerçekten hoşlanıyorum," dedi.

"Teşekkürler," dedim. "Ben de senden gerçekten hoşlanıyorum." Ama hoşlanmamam gerektiğini düşünüyordum. Seksten ziyade, birbirimize dokunmamızı daha çok sevmiştim. Onu içimde ilk kez hissettiğim zamanı değil de ilk kez boynumu öptüğü zamanı daha net hatırlıyordum. Boynumu bir kez daha öpmesini istedim. O evine gitti, ben karşıya geçtim.

Beni Kip karşıladı. Bacaklarımı koklamaya başladı. Ben yürürken de koklamaya devam etti. Kuyruğunu hızla sallıyordu. "Kimseye söyleme," dedim.

Başını salladığına yemin edebilirdim. Çok tatlı bir köpekti. Eve girdim ve Kip'e yiyecek bir şeyler çıkarmak için buzdolabının kapağını açtım. Bir şişe ketçap, bir kavanoz hardal ve çürük bir elma vardı. İçeride hiç kimse yoktu. Araba dışarıdaydı ama ev boştu. En sonunda notu gördüm; sandalyelerden birinin altına düşmüştü. *Biz tepeye yürüyüşe gidiyoruz. Lütfen sen de gel.*

Bomboş mutfakta durdum ve nota baktım. *Biz*. Bu bizim içinde artık annem yoktu. Bu mutfığa bir daha asla gelemeyecekti. Bir daha asla tepeye çıkamayacaktı. Başka bir eve taşınacaktık ve sahip olduğumuz birkaç mutfak gerecini ben

yerleştirecektim. Yeni evi ben kuracaktım. Yemek pişirecektim. Çamaşır yıkayacaktım. Ne yemek yapacağıma karar verecektim. Olacaklar gözümün önünden bir film şeridi gibi geçiyordu. Ama benim bedenim, bu mutfak gibi bomboştu.

Rusty'le birlikte olduğumda hissettiğim bütün güzel duygular beni terk etti. Tek bir öpücüğün bile anısı kalmadı. Ben annemi istiyordum. Kendime bakabilmem için yeterince sağlıklı olmamı istemesini istiyordum. Ama o teslim olmuştu. Hiç durmadan dua ettim.

Tanrı'nın annemi kurtarmasına ihtiyacım vardı. Helen haklı olabilirdi. Tanrı'nın benim için bir şey yapmasını istiyorsam önce benim onun için bir şey yapmam gerekiyordu. Ona tamamen güvendiğimi göstermem gerekiyordu.

Üst kata çıktım. Koridorun tavanında, tavan arasına açılan bir kapak vardı. Annemlerin dolabındaki kancalı sopayı aldım ve tavandaki metal kilidi çektim. Merdivenler gıcırdarak ve tok bir ses çıkararak aşağı indi. Sonra bir toz bulutu yükseldi. İlk merdiven, yerden otuz santim kadar yüksekteydi. Ben adım attığımda, şikâyet eder gibi iç çekerek titredi. İkinci katta, tavan arası için hiçbir elektrik düğmesi yoktu. Düğme yukarıda bir yerlerde olmalıydı.

Her tarafta örümcek ağları vardı ama ben örümceklerden hiç korkmazdım. Örümcekler dosttular. Bizim yaşadığımız yerlerde yaşardılar. Zaten etrafımda olmalarını beklerdim. Bazılarını biz yanımızda getirirdik. Kaçak yolcular olarak kutularımıza girerlerdi. Kolumu uzatarak, ağları çekiyordum. Büyük örümceklerden biri duvara yapışmıştı.

Tavan arasının tavanı alçaktı. Çıplak çatı kirişleri, yere kadar uzanıyordu. Bu küçük ve temiz tavan arasını yarım ay şeklindeki pencereden giren ışık aydınlatıyordu. Odanın bir köşesine kutular yığılmıştı. Odanın diğer kısmında, iki tane bozuk abajur, bir tane hasır sandalye, kocaman siyah bir sandık ve daktilo duruyordu. Herhangi bir sıçan ya da fare izi görünmüyordu. Sadece kutulara kaldırılmış Timothy vardı. Burada kapalı kalmak çok bunaltıcı olmalıydı. Yine de içeri biraz hava giriyordu. Karaciğerin içinde olmak gibiydi. Çatı kirişleri kaburgalara benziyorlardı. Nefesimi tutmuştum; bağdırmamak için bırakmıyordum.

Pencerenin yanına gittim. Küçüktü, ama ben içinden geçebilirdim. Bir çatıya çıkmıyordu. Dış duvarda olduğu için, önünde başka bir çatı yoktu. Ama imkânsız değildi. Çatıya ihtiyacım yoktu. Yukarı doğru iterek camı açmaya çalıştım. Ama çok fena sıkışmıştı. Duvarın nerede bittiğini, pencere pervazının nerede başladığını anlamak da çok zordu.

Eğer camı kırarsam, geçmem için yeterince yer kalmayacaktı. Hepsini açmam gerekiyordu. Pencereyi kıpırdatmaya çalıştım. Hiçbir şey olmadı. Pervaza yumruk attım. Yere bir çivi buldum, sıkışan yeri oynattım ve tekrar ittim. Yine hiçbir şey olmadı ama ben ciddi ciddi terlemeye başlamıştım. Sonunda, yere oturdum ve hiç durmadan pervazı tekmeledim. Bana mısın demedi. Birden hıçkırarak ağlamaya başladım. Pencerenin sıkışması, Tanrı'nın bir mesajıydı. *Senin bana inanmana ihtiyacım yok. Zahmet etme* diyordu.

Küçük ya da büyük mucizelere değmezdim.

Tanrı'ya umurumda olmadığını söyledim. Beni Bayan Murphy'nin söylediği şekilde, çıplak yüzdüğüm için cezalandırmamıştı beni. Ona yalvarmama rağmen, annemi iyileştirmemişti. Helen kurtarılmış olmasına rağmen, tüberküloza yakalanmaktan korkmuştu. Tanrı ne işe yarıyordu ki? Eğer bir Tanrı varsa, benim ihtiyacım olan Tanrı o değildi. Onsuz da yeterince zavallı olabiliyordum.

Yüksek sesle ağlamaya başladım. Küçük bir çocuk gibi ağlıyordum. Gözyaşlarım ve sümüklerim aşağı doğru akıyordu. O kadar uzun süre ağladım ki, kendimi iyi hissetmeye başladım. Bu kadarını hak ettiğimi düşünüyordum. Durabileceğimi hissettiğim anda, kendimi zorlayıp ağlamaya devam ediyordum. Kendime acımam, iyi hissetmeme neden olmuyordu. Aptal görünmeye başlamıştım. Gözlerimi kuruladım ve etraftaki kutulara baktım. Timothy'den geride kalan her şey buradaydı. Eğer atlasaydım ve Tanrı beni kurtarmasaydı –ki kurtarmayacağından emindim– Tanrı diye bir şey varsa bile, şu anda sadece Helen'in dualarıyla uğraşılıyor olurdu, benim eşyalarım iki kutu bile etmezdi. Henüz, ölecek kadar çok şeyim yoktu. Düşüncesi bile komikti. Dudaklarımın kenarında hafif bir gülümseme oluştuğunu hissettim.

Eğer Timothy burada kutuların içindeyse, pencere ve kapı yüzünden içeride kapana kısılmış olmalıydı. Tavan arası çok sıcak ve havasızdı. Tamamen tek başınaydı. Birinin onu dışarı çıkarması gerekiyordu

Önüme çıkan ilk kutuyu seçtim. Kahverengi bir bantla kapatılmıştı. Bant kolayca yırtıldı. İçinde kıyafetler vardı: Kot

pantolonlar, pazen gömlekler, tişörtler, çoraplar, iç çamaşırları, bir takım pazen pijama, erkek izci üniforması... Kıyafetler benim bedenimdeydiler. Yaşına göre ufak tefek bir çocuk olmalıydı.

Yeşil, pazen gömleklerden birini burnuma götürdüm. Tişörtte toz ve insan kokusu vardı. Ayağa kalktım. Bluzumu ve sutyenimi çıkardım. Sonra pantolonumu çıkardım. Timothy'nin tişörtünü giyinmeden önce, neredeyse çıplak olan bedene baktım. Bedenim soluk renkliydi, ancak kollarım ve bacaklarım yeni iyileşen yaralarım yüzünden farklı renklediler. Vücuduma bakarken bu sıcakta bile tüylerim ürperdi. Göğüs uçlarım dikleşti. Tanrı'nın belki de o anda bana baktığını düşünerek sııttım. Belki de Tanrı da olsa Rusty'e benziyordu. Belki biraz da babama; kendi ışığından kör olmuştu. Belki de Tanrı'nın bir kadın olması ve daha sık bulaşık yıkaması gerekiyordu.

Gömlek hâlâ elimdeyken, iç çamaşırlarımı da çıkardım. Hepsini tozlu yere attım. Gömleği giyindim, sonra da Timothy'nin iç çamaşırını. Külot kalçalarımın kadar düştü ve orda kaldı. Sonra pantolonu giyindim. O da bol oldu. Pantolonun dizleri aşınmıştı. Dizleri benim kaval kemiklerime geliyordu. Pantolonun paçaları, ayaklarımın altına giriyordu. Kotun kumaşı yumuşacıktı. Kutunun dibindeki üç tane kemer, yılan gibi kıvrılmıştı. Bir tanesini taktım ve pantolonu elimden geldiğince yukarı topladım. Artık diğer kutulara da bakabilirdim.

Bir tanesinde, en az bir düzine yapboz vardı. Hayvanla-

rın, çiçeklerin ve şehirlerin yapbozlarıydılar. Aşağı indirmek için, kutuyu kapağın yanına götürdüm. Diğer kutulardan birinde, sadece ıvır zıvırlar vardı. Eski defterler, kalemler, boya kalemleri, tokalar, içinde isimler ve telefon numaralarının yazılı olduğu kâğıtlar olan bir cüzdan, lastikten yapılmış askerler, bir tür askeri gözlük, üzerinde bir ampule kabloyla bağlanmış piller olan bir parça kalın tahta vardı. Ayrıca, uzak gemileri hakkında kitaplar, kullanılmış silgiler, kırmızı bir lastik top, üzerindeki arması yırtılmış mavi bir beysbol şapkası, bir sürü yavrukurt ve erkek izci bandajları ve mavi bir yoyo duruyordu. En dipte, mutfak havlusuna sarılmış bir bardak duruyordu. Bayan Burns'ün taşınmasına neden olan, Timothy'nin son kez su içtiği bardak olmalıydı. Altı kalın, sade, temiz ve uzun bir bardaktı. Kolay devrilmezdi. Ama eğer düşerse, kırılabilirdi.

Bu kutuda sadece değersiz eşyalar vardı. Bunlar, taşınırken geride bıraktığımız ya da bir gün önce çöpe attığımız şeylerdi. Geceleri ses yapanların bunlar olduğunu düşündüm. Ona ihtiyaç duyuyor, onu tanımıyorlardı; *bizim* geride bıraktığımız şeyler tam olarak bunlardı.

Cüzdanı aldım ve arka cebime koydum.

Diğer kutuda, binlerce karikatür kitabı vardı. *Batman*, *Superman*, *Donald Duck*, *Kaptan Marvel*, hepsi de Robert için altın değerindeydi. Bunu da Yapboz kutusunun yanına koydum.

Sonra kışlık kıyafetlerin olduğu kutuyu açtım. Şapkalar, atkılar, eldivenler, koyu mavi bir kar kıyafeti, yeşil lastik

eldivenler vardı. Düzgünce geri yerleştirdim.

Başka bir kutuda küçük arabalar, kamyonlar, evler, benzin istasyonları, manav, eczane, fırın, geniş merdivenleri olan küçük bir belediye binası ve heykel sütunları vardı. Küçük dur ve yavaşla işaretleri de buldum. Çok koyu bir renge boyandığı için bir türlü çıkmayan gözleri dışında, yüzlerinin tamamı silinmiş insanlar etrafa saçılmıştı. Her şey metalden yapılmıştı. Bu benim kasabamdı. En ufak bir kötü niyetim olmadan, söylediğim bütün kötü sözler için Tanrı'dan af diledim. Üzgün olduğumu ama ona inanmayı bırakmam gerektiğini söyledim. Eğer gerçekten varsa, onu mutlu edecek kadar insanın ona inanmasını diledim. Ben ara veriyordum. Bir süre, kendim olabilecek miyim onu bile bilmiyordum. Ona da ara verebilirdim.

Bu kutuyu da kapağın yanına götürdüm. İki kutu daha kalmıştı.

Bir tanesinde kıyafetler vardı ama kutu çok ağır olduğu için iyice derinlere baktım. Gömleklerin arasına sarılmış üç tane gümüş madalya gördüm. Her birinin üzerinde, elinde beysbol sopası olan bir oyuncunun resmi vardı. Hepsinde de Timothy'nin ismi yazıyordu. Timothy Burns. Bir rafta durmaları gerekiyordu, fakat ben yine de hepsini güzelce sarıp yerine koydum. Bir gün, Bayan Burns'ün madalyalara bakabileceğini umuyordum.

Son kutuda, bir sürü pelüş oyuncak vardı. Bütün hepsini aşağı indirsem mi bilemedim. İçinden orta boy bir oyuncak ayı ve yumuşak, gri bir fil aldım. Eğer Megan daha fazla-

sını isterse, yerini söyledim.

Bütün bu eşyaları, Timothy bir gün geri dönüp eşyalarının nerede olacağını soracakmış gibi paketlemişlerdi. Ama kimse geri gelmezdi. Geride kalmak çok zordu.

Merdivenlere çok dikkat ederek, kutuları aşağı taşıdım. Son merdiven çok yüksekti. Zıpladım ve iki ayağımın üzerine indim. Her şeyi aşağı taşıdıktan sonra, tavan arasının merdivenlerini nasıl kapatacağımı düşündüm. Her seferinde, tekrar açılıyorlardı. Bir ölüyü canlandıracak kadar çok ses yapıyordum ve bir ölünün kıyafetleri üzerimdeyken bunu yapmayı hiç istemiyordum. En sonunda, denemekten vazgeçtim ve merdivenleri aşağıda bıraktım.

Henüz kimse dönmemişti. Güzel bir günbatımı görmüş olmalıydılar. Kip için bodrumdan konserve jambon çıkardım ve mama kabına boşalttım. Kabı dışarı çıkartıp, ortancaların yanına koydum. Ama Kip yemeğe hiç aldırış etmedi. Etrafımda dolanıp giyindiğim kıyafetleri koklamaya başladı. Bu kez seksin kokusunu almamıştı. Sevginin, sahibinin, güzel günlerin kokusunu almıştı. Kip başını kaldırıp bana baktı ve soru sorar gibi başını yana eğdi. Kulaklarını iyice dikti. Kuyruğunu inanılmaz bir hızla sallıyordu. Bir türlü yemek yediremedim. Ben de çimenlere oturdum ve beni koklamasına izin verdim. Brenda'nın yolun aşağısından bana doğru koştuğunu gördüm. Ailem ise peşinden yavaşça geliyordu.

Brenda, babamın onu da tepeye çıkmaya davet etmesini bin kez anlatacaktı. Peki, ona Robert'i uzakta tuttuğu için yine de bir dolar verecek miydim? Babam eve yaklaşıncı, ba-

na baktı, başını yana eğdi ve beyaz kaşlarını kaldırdı. O kıyafetleri nereden bulduğunu merak ediyordu, ama benden bıkmıştı. O anda, tartışma başlatmak istemiyordu; tepede hoş vakit geçirmişti ve öyle kalmak istiyordu. İstemesem de, onu az da olsa anlayabildiğimi hissettim.

Megan ve Robert içeri girdiler. Girdikleri anda, “Bunlar da ne? Nereden geldiler? Karikatür kitapları! Bir kutu hem de! Şu yapbozlara bak!” demeye başladılar. Brenda bana baktı. Başımla onayladım. O da içeri girdi. “Aman Tanrım!” diye bağırdı.

“Neler oluyor?” diye sordu babam.

“Yaşamaya karar verdim,” dedim. Eski ve sıkışmış bir kilidin hayatımı kurtardığından bahsetmedim. Kilidin beni kurtarmış olduğunu düşünmesini istemiyordum. Ne işine yarayacaktı ki bu bilgi? “İçerideki eşyalar planın bir parçası. Renk meselesi, bilirsin işte. Kırmızılar, maviler, yeşiller, zümrüt yeşilleri.”

Babamın bir süre donakalmasından, söylediklerimi hatırladığını anladım. “Tamara,” dedi. Başka ne söyleyebileceğini bilemedi ve orada durdu.

“Olabilir,” dedim.

Brenda, Megan ve Robert’in eşyalar hakkındaki bağrışmalarını duyabiliyorduk. “Benim... bundan haberim yoktu,” dedi babam. Eşyaların nereden geldiğini anlamış olmalıydı. Mucizelere inanmadığından emindim. Annemi ziyaret ettikten sonra, inanıyor olamazdı.

“Sorun değil,” dedim.

“Yarın hepsini geri koymamız gerekiyor,” dedi.

“Ölümü çiğnemedен olmaz,” dedim ve kahkaha attım. Gerginlikten olmuştu biliyorum, yine de kahkahaydı işte.

Babam başını iki yana salladı. “Baksam iyi olacak,” dedi ve içeri girdi.

“Seninle konuşmak güzeldi,” dedim, ama babam duymadı. Biraz sersemlemiştim. Uzun bir gün olmuştu. Ya hiçbir şey olmuyordu burada ya da her şey oluveriyordu.

Brenda eşyaların nereden geldiğini sormak için dışarı çıktığında, onu ahıra sürükledim. Saman balyalarının üzerine oturduk ve babamın bizi tekrar taşınmaya ikna etmeye çalışmasından bahsettim. Çok sinirlendi. Babam için birlikte takma isimler uydurduk. Aptal ile başladık ve Brenda’nın bildiği bütün küfürlü sözcükleri kullanarak devam ettik. Sonra aptalca isimler ürettik. Jöle Kafa ya da Yılan Dilli gibi isimler. Ben en çok Kozmik Salak ismini sevdim. Bir süre sonra, tekrar küfürlere döndük. Brenda, Kurbağa Becerici deyince, çok ileri gittiğimizi fark ettik. Evlerimize döndük. Robert ile birlikte yapbozlardan birine başladık.

Eğer kayıp parça yoksa, sonsuza dek burada yaşayacağımızı söyledim kendi kendime.

O akşam kimse taşınmaktan bahsetmedi. Bayan Burns’ün yaban mersini reçelini kaşıklayarak yedik, çünkü evde ekmek

yoktu. Yanında da son kalan konserve sosisleri yedik. Artık ciddi ciddi sosisten midem bulanıyordu. Bahçeden biraz domates getirdim, ama domatesleri sadece babam yedi. Sonra Rusty ve Brenda geldi. Oturma odasında karikatür kitaplarını okuduk. Bizim evde olmamaları gerektiğinden kimse bahsetmedi. Yüz kırk karikatür kitabı –Robert saymıştı– risk almaya değerci. Ayrıca, Rusty ve Brenda’nın anne babasının, benimkilerden farklı olmadığını düşünüyordum. Kurallar, enerjileri olduğu kadar devam ediyordu.

Babam da oturdu ve bizimle karikatür kitapları okudu. Belki de bu taşınacağımız için üzgün olduğunu söylemenin bir yoluycdu.

Ertesi sabah, babam resim çizmek için dışarı çıkmadı. Markete gitmemiz gerektiğini sonunda kabul etmişti. Ben burada kalacağımı söyledim ama Robert ve Megan gitmek istediler. “Lütfen,” dedi babam, ama ben başımı iki yana salladım. “Peki, tamam,” dedi. Enerjisini yaklaşmakta olan büyük savaş için saklıyordu. O zaman, beni marketten daha uzaklara sürükleyecekti.

Onlar gittikten on dakika kadar sonra Burnsler geldi. Pazar günüydü. Bütün bu karmaşa içinde günü unutmuştuk. Murphylerin bizi kiliseye davet etmediklerini fark ettim Nedenini bilmiyordum. Marketin kapalı olacağı da aklıma geldi. Babam çok ender markete gittiğı için muhtemelen bunu bilmiyordu. Kasabaya vardığında çok şaşıracaktı.

Burnsler arabadan inerken, Timothy'nin kıyafetlerini giyindiğimi fark ettim. Benim için sorun değildi, ama onların bunu nasıl karşılayacağını bilemiyordum.

“Merhaba,” dedi Bay Burns kulağını çekerek. Acaba sürekli çektiği için mi kulakları bu kadar büyük diye düşündüm. Kendime bunu asla yapmamam gerektiğini söyledim. Benim kulaklarım zaten yeterince büyüktü.

“Merhaba,” dedim ben de. Biraz geride duruyordum. Eğer onlara fazla yaklaşmazsam, ne giyindiğimi fark etmeyeceklerini umuyordum.

“Yine mi kimse yok?” dedi Bay Burns etrafına bakarak.

“Yok.”

“Annen nasıl, Tamara?” dedi Bayan Burns. “Biraz daha iyi mi?”

“Pek sayılmaz. İlaç tedavisine cevap vermiyor,” dedim. Bayan Burns, kocasına baktı. Belki de bilmek istediklerinden fazlasını söylemiştim. Annemin görüntüsünün geçici olduğunu düşünmek istiyordum, fakat dün en iyi günlerinden birini geçirdiğini söylemişlerdi. Bu konuyu düşünmeyi hiç istemiyordum.

“Şey,” dedi Bay Burns, “Ben çitlere tekrar baksam iyi olacak.” Başını salladı. O anda şapka takıyor olsaydı, eminim yana doğru çekerd.

“Ben de buradayken bahçeye bakmak istiyorum,” dedi Bayan Burns. “Sen de gelmek ister misin?” diye sordu bana. Bahçeyle uğraşmak, masanın altından Brenda'ya vurmak gibi, bir tür konuşma tarzı olabilirdi.

“Tamam.”

Son bir haftadır bütün yağmuru çeken ve şişmeye başlayan domateslerin yanında durduk. Bayan Burns daha iyi görebilmek için eğildi. Bir şey söylemek için bana döndü. Ama hiçbir şey söyleyemeden derin bir nefes aldı ve “Aman Tanrım,” dedi. Direkt olarak bana bakıyordu. Doğruldu. Bakışlarından kaçmak için gözlerimi yere çevirdim. Ama hiçbir şey söylemeyince, tekrar ona bakmak zorunda kaldım. Ağlayacakmış gibi duruyordu.

“Timothy’e ne kadar benziyorsun,” dedi yavaşça. Tek seferde bir sözcük söyleyerek, hiçbir şey atlamamaya çalışıyor gibiydi. Bir an, ikimiz de Bayan Burns ağlayacak mı diye bekledik, ama ağlamadı. Tıpkı annem gibi, yalnızca iç çekti ve konuşmaya devam etti. “Bazen çok korkmasına rağmen bizim bilmemizi istemezdi. Hasta olduğu için kendisine çok kızdığını biliyordum. Kendini suçluyordu. Biz üzülmeyelim diye normal bir çocuk olmayı isterdi.” Bana bakmaya tahammül edemiyormuş gibi gözlerini kapadı. Çok kötü hissettim. Benim Timothy’e hiç benzemediğimi, onun çok iyi bir çocuk olduğunu söylemek istedim. Üzgün olduğumu söylemek istedim ama konuşmaya korkuyordum. O an, gözleri kapalıyken, çok huzurlu görünüyordu.

Gözlerini açınca, eve baktı. Konuşmaya başladığında, evle konuşuyor gibiydi. “İşinize yarayabilecek bir sürü şey var orada. Eğer siz çocukların işine yararsa, çok mutlu olurum. Neleri almaman gerektiğini bilirsin, değil mi?”

Başım la onayladım.

“Güzel. Bir sürü de yapboz var. Lütfen o yapbozları bitir. Bir tane zebralı olan var. O çok zordu. Ama ortaya çok güzel bir resim çıkıyordu. Onu günlerce masada bırakmış, mutfakta yemek zorunda kalmıştık. Çok kez böyle yaptık. Yemek odasındaki masa, yemekten çok yapboz görmüştür. Bay Burns yapbozları umursamıyormuş gibi görünürdü, ama biz olmadığımız zamanlarda, o da yerine birkaç parça koyardı. Onları aşağı indirirsin, değil mi?”

“Eğer isterseniz,” dedim. Zaten yemek masasının üzerinde olduklarını söylemedim.

“İsterim.” Yavaşça ve kesin bir tonda konuşmuştu. Çoktan indirdiğimi bildiğini düşündüm. Bana elini uzattı. Parmak boğumları gamzeliydi ve parmaklarının bazıları eğilmişti. Onu incitmekten korkarak, hafifçe elini tuttum. Ama Bayan Burns elimi sıktı. Ben de sıktım.

“O hâlâ burada,” dedi. “Bazen sesini duyuyorum. Bazen onunla konuşuyorum. Kıyafetlerini giyindim, çünkü onun bunu istediğini biliyordum. Mutsuz olduğunu ve bana bir şeyler vermek istediğini düşünüyordum. Farklı bir şekilde hatırlanmak istiyordu. Kutulara konulmak istemiyordu. Size sormadığım için üzgünüm. Bazen bunları sadece...”

Elini kaldırarak beni durdurdu beni. “Son haftalarda... her yerde onu görüyorum. Sürekli bir odadan çıkıyor.”

“Sizce sonsuza dek burada mı kalacak?” diye sordum.

“Hayır. Tanrı onu kısa bir süre sonra çağıracaktır. Burada kalmasına izin vermesi çok hoştu, ama bence artık zamanı geldi. Tam zamanı şimdi. Senin aracılığınla, Tanrı bana

bunu söylüyor.”

“Ama siz onu özlemekten hiç vazgeçmeyeceksiniz, değil mi?”

“Asla vazgeçmeyeceğim.”

“Annemi özlüyorum,” dedim.

“Biliyorum.”

Annemin özlemi her yanıma sarmıştı. Dizlerim zayıflamıştı. Başım zonkluyor, gözlerim yanıyordu. Kollarım ağrıyordu. Midem kasılıyordu. Kulaklarım çınılıyordu. Komik görünüyor olmalıydım, çünkü Bayan Burns beni kendine çekti. Karnı yumuşacıktı. Başımı omzuna yasladım. Bu sefer ağlamadım. Kendimi tuttuğumdan değil, birinin bana sarılması hoşuma gittiği için ağlamıyordum.

Bay Burns gelene kadar bir sepet domates toplamıştık ve Bayan Burns domatesleri ne yapabileceğimi anlatıyordu.

“Biz yeniden taşınıyoruz,” dedim. “Babam kavanozlar dolusu domates taşımak istemez.”

“Taşınıyor musunuz?” dedi Bay Burns. Çok şaşırmıştı. Sanırım babamın söylemesine izin vermeliydim.

“Annemi Utica’ya götürüyorlar. Babam annemin yanında olmak istiyor.” O anda aklıma bir fikir geldi. Nasıl orada kalabileceğimi bulmuştum. Onların çocukları olabilirdim. Beni evlat edinebilirlerdi. “Ben sizinle kalabilir miyim?” dedim. Kulağa aptalca geldiğini biliyordum. Ama sözcükler göğsümden öylece yükselmişti. Düzgün bir biçimde nasıl ifade edebileceğimi düşünene kadar, ağzımın onları tutması gerekiyordu. Ama sözcükler ağzımdan öylece çıkmışlardı.

Birbirlerine baktılar. Bunu çok sık yapıyorlardı. “Eee,” dedi Bay Burns. “Hım...” Bay Burns o kadar huzursuz görünüyordu ki, kendimi tokatlamak istedim.

“Bu çok hoş bir fikir,” dedi Bayan Burns. Daha o söylemeden, sesindeki *ama* kelimesini duyabiliyordum. “Ama kalamazsın. Babanın, Robert’in, Megan’ın sana ihtiyacı var. Kabul etmek istemesen de, senin de onlara ihtiyacın var.” Sonra Bay Burns’e döndü. “Sen arabaya binsene. Ben hemen geliyorum.” Bay Burns başıyla onayladı. Çok iyi bir fikir olduğunu düşünüyor gibiydi.

“Çitin durumu iyi,” dedi hoşça kal demek yerine.

Bay Burns arabaya binince, Bayan Burns yeniden konuşmaya başladı. “Sana, Bay Burns’le eskiden kavga ettiğimizi söylemiştim sana. Hatırladın mı? Çok kötü kavgalar etmediğimiz halde bazen çok ileri gidiyorduk. Bazen bir şeyler hakkında tartışırdık ve Timothy bizi duyardı. Evin, bu tür şeyleri saklamak için çok küçük olduğunu fark etmişsindir. En büyük kavgamızı, Timothy on yaşındayken yapmıştık. Yanına koşabileceği bir kardeşi de yoktu. Tek başına odasında kalmış ve bir şeylerle oyalanmıştı. Ama ben Bay Burns’e o kadar kızmıştım ki, Timothy’nin ne düşündüğünü önemsememişim bile. Aklım kendi düşündüklerimle doluydu. Çocuklar böyle şeyleri hep duyar ve nasol olsa hayatta kalırlardı. Ben kalmıştım. Sonra bir gün Timothy kaçtı. Artık dayanamayacağını ve onu aramamamız gerektiğini belirten bir not bırakmıştı. Yoldan aşağı inmiş ve Jennersların oradan kestirme yola çıkmak istemiş, iki gün bir gece ormanda kay-

bolmuştı. Gittiğini düşünüyordum. Otostop çekerek birinin onu arabasına aldığına, Tennessee'ye ya da Chicago'ya götürdüğüne emindim. Hayal gücüm sınırlarını aşmıştı. O kadar çok ağladım ki, öleceğimi sandım. Ve şunu bil ki, eğer Timothy bulunmasaydı, ağlamamı asla durduramazdım. Hayatımın geri kalanında, kendimden ve kocamdan nefret ederdim. Bu hayatta bir çocuğun seni terk etmeyi seçmesinden daha kötü bir şey yoktur. Hiçbir şey. Bu gerçeği çok iyi biliyorum. Bu yüzden, bize söylediğin şeyi baban bilmesin. Zaten yeterince acı çekti. Sana bir şey daha söyleyeceğim. Söylediğin şeyden o kadar etkilendim ki, eve gidince, uzun zamandır ağlamadığım kadar çok ağlayacağım. Şimdi, ailen eve dönene kadar, gidip Brenda'yla oyna.”

Bayan Burns sustu. Düşünmeme izin vermek ve karı çıkmamı engellemek için gideceğini sandım. Ama sonra bana döndü. Hiçbir şey söylemedi. Uzandı ve üzerimdeki pazen gömleğin kolunu tuttu. Bir süre parmaklarının arasında ovaladı kumaşı. “Tanışsanız, ondan hoşlanırdın,” dedi. Sonra gitti. Araba yolunda ilerliyorlardı. Gitmişlerdi.

Murphyler eve geri geldi. Helen gülümsedi ve bana el salladı. O kadar sıcak ve dostça gülümsemişti ki, ona hâlâ kırgın olduğumu unutarak karşılık verdim. Brenda tam karşıya koşacaktı ki, annesi içeri çağırdı.

“Öğle yemeğinden sonra gelirim,” diye bağırdı Brenda.

İçeri nın son Rusty girdi. Bana baktı ve barakasını işaret etti. Omuz silktim. Yine de umutla bakıyordu. Yapboza devam etmeye karar verdim ama içeri girmeden önce, birinin bana seslendiğini duydum. Helen'di. Verandada durdum ve yanma gelmesini bekledim. Kıvrıkcık saçlarını, kalın bir örgü yapmıştı. Ama aradan çıkan bukleleri, başının etrafını hale gibi sarıyordu. Gülümsemeye devam ediyordu. Sanki gülümseyen bir yüzle doğmuştu ve hep onunla yaşayacaktı. Gerçekten ilgi çekiciydi. Merdivene oturmamı işaret etti. O da yanma oturdu. Bir dakika boyunca, aptallar gibi sırtarak öylece oturduk. Sonra ikimiz de aynı anda konuşmaya başladık.

“Ben kurtulayım diye, bu kadar emek verdiğin için üzgünüm, Helen,” dedim. “Çok iyi birisin.”

“Sana söylemem gereken önemli bir şey var, Tamara,” dedi. Sonra kahkaha attı. Hem aynı anda konuştuk diye, hem de mutluluktan. Önce benim konuşmama izin verdi.

“Ben sadece demek istiyorum ki... Şey, sen denedin... Yani, bana Tanrı'yı anlattığın için teşekkürler. Kafam şu anda her zamankinden daha karışık. Ama annemin düşünceleri yerine, kendi düşündüğüm şeyleri sorgulama şansı vermen çok hoşuma gitti. Sen haklıydın. Bu bilmem gereken bir şeydi. Bilmeni istiyorum ki, ben artık ateist değilim.”

Gözleri parladı. “Gerçekten mi?”

Bu kadar sevinmesine üzülmüştüm, çünkü ses tonumdaki *ama* kelimesini anlamamıştı. O yüzden hızlı davranmam gerekiyordu. “Ben bir agnostığım.” Bu sözcüğü daha önce duymuştum. Annemin bahsettiğinden emindim, ama öyle-

sine söylemiş olmalıydı. O anda, sanki ben böyle bir sözcük keşfetmişim gibi hissediyordum.

Helen bir süre düşündü. “Yani, ~~bu~~ en azından doğru yola giden bir adım. Zihnini kapalı tutmadığın sürece, bir şeyler başardığımı düşünebilirim. Senin için çok sevindim. Sıra benim haberimde.” Elimi tuttu. Bugün bir sürü insan elimi tutmuştu, ama şikâyet etmiyordum.

“Öncelikle, özür dilemem gerekiyor. Aşırı tepki gösterdiğim için üzgünüm. Çok korkmuştum. Oysa bu benim iyiliğim içinmiş. Tanrı’nın elinin başından beri bu işin içinde olduğunu bilmeliydim. Beklediğim mesaj buymuş. Hayat kısa ve bir dakikasını bile boşa geçirmemek lazım. Bugün papaza nasıl misyoner olabileceğimi sordum. Afrika’ya, bana gerçekten ihtiyaç duyulan bir yere gitmek istiyorum. Bana ihtiyaçları olan her yere gidebilirim. Papaz çok memnun oldu. Bu seçimi yapacağımı başından beri bildiğini söyledi. Tanrı ona bunu söylemiş. Kendisi bazı insanlarla bağlantı kuruyor. Evdeki işleri yoluna koymamı ve her an gitmeye hazır olmamı söyledi. Tıbbi eğitim gibi şeyler için bir yerlere gitmem gerekiyor. O kadar mutluyum ki, mutluluktan uçabilirim. Tanrı’nın eli bana uzandı. Ah Tamara, keşke inanabilseydin. Senin Tanrı’yı bulacağını umacağım ve sana her zaman dua edeceğim. Seninle cennette karşılaşacağımızı bilmek istiyorum. Şunu bil ki, sen ve ailen ne kadar uzakta olursanız olun, hep dualarımda olacaksınız.”

Helen kıpkırmızı oldu. Parılıyordu. O anda Helen’i kıskandım. Diğer yanımda ise Rusty’i düşünüyordu.

Rusty de Afrika'ya gitmek istiyordu. Buradaki insanlar çok uzaklara gitmek istiyordu. Bense burada kalmak istiyordum.

“Teşekkürler, Helen,” dedim.

“Bir şey daha var. Daha önce sormam gereken bir şey. Annen nasıl?” *Pek iyi değil* demek istemiştim, ama “Annem ölecek,” çıktı ağızımdan.

“Öyle söyleme,” dedi Helen. Gcri çekildi ve elimi bıraktı.

“Neden? Gerçek bu,” dedim.

“Bu, çok soğukkanlı bir laf. Çok hissiz. Bir umut olmalı. Tüberkülozu iyileştirecek ilaçlar var, değil mi?” Bunu söylerken, sesinde az da olsa bir panik vardı. Testler yanılabilirdi.

“Hastalık kemiklerine inmiş,” dedim. “Çok zayıflamış annem. İyileştirilecek pek bir şeyi kalmamış.”

Helen ağzını eliyle kapadı ve bana baktı. Sonra eğilip alnımı öptü. “Annen için dua edeceğim. Tanrı seninle olsun, Tamara.”

Vazgeçmeyecekti. Bunu bilmek güzeldi.

Helen gittikten hemen sonra babam eve geldi. İçinde havuç, salatalık, mısır, yeşilbiber ve bir düzine kabak olan bir kutu taşıyordu. “Market kapalıydı,” dedi. “Ama yol kenarında bir tezgâh buldum.” Harika diye düşündüm. Sadece, içinde bir tane agnostik olan ateist bir aile değildik. Bir de vejetaryen olmak zorunda kalmıştık. Sırada ne vardı? Nüdist olmak mı? Gelecek sene çok popüler olacağıma emindim.

16

Ertesi gün babam, Robert ve Megan tekrar kasabaya gittiler. Ben evde kaldım. Yine regl olmuştum. Tek istediğim uzanmak ve müzik dinlemektir. Dinlerken, ben de şarkılara eşlik ettim ama çok bağırmadan. Aptalca olduğunu bilmeme rağmen, Timothy'nin dinlediğini düşünüyordum.

Gerçek yemeklerle birlikte, babam bana bir de ev hediyesi getirdi. Aslında hepimiz için olduğunu söyledi, ama benim sorumluluğuma bıraktı. Her zaman sahip olduğumuz şeyleri aramızda bölüşürdük. Böylece, bütün eşyayı toparlayacak birileri olurdu. Bir Brownie fotoğraf makinesi almıştı. Hatta yanında üç tane de film vardı. Bu, uzun zamandır istediğim bir şeydi. O kadar çok teşekkür ettim ki, en sonunda, "Biraz fotoğraf çekmeye ne dersin?" dedi babam. Filmleri nasıl takabileceğimi gösterdi. Robert ve Megan'a da benimle gelmelerini söyledim. Dışarı çıkıp karşıya geçtik. Herkesin bana poz vermesini istedim. Brenda salıncakta poz verdi. Rusty akça-

ağacın yanında. Helen kucağında bir İncil'le poz verdi — bu, onun fikriydi. Robert ve Megan verandada Kip'le birlikte poz verdiler. Ne kadar uğraşırsak uğraşalım, Kip'in makineye dönmesini sağlayamadık. Helen, önce Brenda'yla fotoğrafı çekti, sonra Rusty'le. En son Megan ve Robert'le poz verdik. Helen güzelce gülümsememizi söyledi, ama biz yüzlerimizi şekilden şekle soktuk. Helen, Brenda ve Rusty'i hep birlikte evlerinin önünde çektim. Sonra Bay Murphy'i dışarı çıkardım ve hurda arabalarının yanında poz verdirdim. Fotoğrafı çekilirken gülümsedi, çünkü Brenda yanımda zıplayıp “Gülümse, baba,” diye bağıırıyordu. Bay Murphy bütün dişlerini göstererek suratına kocaman bir gülümseme kondurdu. Muhteşem bir fotoğraf olacağını düşündüm. İlk filmimi yarın saat içinde bitirdim. Babam diğer filmleri başka günler için saklamam gerektiğini söyledi. Çekmek istediğim diğer fotoğrafları düşünmeye başlamıştım bile. Öldürülmeden önce, Edith'in resmini çeksem iyi olacaktı. Tabii boğayı da çekmeliydim. Eğer Bayan Murphy hava aydınlıkken eve gelirse, ondan da poz vermesini isteyecektim.

Akşamları, annem buradayken yaptığımız gibi, günbatımını izlemek için tepeye gidiyorduk. O akşam, Robert ve Megan caddedeki açıklıkta oynarken, babam beni yanına çağırıldı. Bankette duruyordu. *Banket* gibi, bazı kelimeleri kim söylerse söylesin, annemin sesiyle duyuyor gibiydim. Bazen, tepeye çıkarken, kendi kendime sürekli *banket* derdim. Sanki annem yanımda olurdu ve bu sözcüğü kulağıma fısıldardı. *Akşam yemeği* de böyle bir sözcüktü. Ama çok fazla telaffuz

etmek zorunda kaldığım için, bu özelliğini kaybetmesinden korkuyordum. Kip dışında kimse akşam yemeğine ilk çağırışında gelmiyordu. Robert bile yemeklere artık koşarak inmiyordu. Yemekler annemin yokluğun en çok hissedildiği zamanlardı.

“Yolun aşağı inişini, sonra diğer tepeden yukarı çıkışını görüyor musun?” dedi babam. “Sonra bizim göremediğimiz bir çukur oluşuyor, ve yol tekrar yükseliyor. Tepelerin her biri daha yüksek görünüyor, ama aslında bizim durduğumuz yer onlardan da yüksek. Optik bir yanılsama bu. Doğada bu tür optik yanılsamalar çok fazladır. Manzara resimlerine yeni başladığımda, bu yanılsamaları bir türlü yerli yerinde gösteremiyordum. Sürekli denedim. Bu tür caddeler yıllarca, siyah bir çizgi gibi durdu. Deli oluyordum. Resim çizmeye yirmili yaşlarımda başladım. Bütün gün ders verdikten sonra, arabama atlar ve günbatımından önceki manzarayı çizmek için şehrin dışına çıkardım. Tepelerde fena değildim; tabii o zamanlar o kadar parlak değildim... Şimdi de pek parlak değilim, ama bu konumuzun dışında. Neyse, kara kalemimi ve siyah boyayı çıkarıp caddeyi çizmeye çalışırdım. Açılarını, uzunluğunu, kıvrımını... Matematiksel olarak, caddenin zihnimde yerine oturduğunu biliyordum. Gerçekten. Ama çizemiyordum. Beni neyin değiştirdiğini bilmiyorum. Keşke sana bunu söyleyebilseydim ama öylece oldu. Bir gün, caddeyi gri kalemle çizdim. Bastırmadan, özgürce. Görüldüğü gibi değil de, gitmek istediği gibi çizdim. Yol, asfalttan yapılmamış gibiydi. Işıktan ve hareketten yapılmıştı. Ve çok daha iyi

görünüyordu. Çok mutlu olmuştum. O zamandan beri yüzlerce kez cadde çizdim. Kimileri geniş ve kullanışlıydılar, kimileri çukurlu ve eski, kimileri de gizemli. Bazıları Prusya mavisiydi, bazıları koyu kahverengi, bazıları gümüş rengi ile gri karışımı. Yükselip alçaldıkça, renkleri değişiyordu; yolun tamamı asla aynı renk olmuyordu. Sadece siyah olmuyordu. Resimlerde asla siyah kullanılmaması gerektiğini düşünen yağlı boya ressamı var. Resmi öldürdüğünü söylüyorlar. Ben öyle düşünmüyorum. Bazı şeylerin siyaha ihtiyacı olduğu kesin. Ama bunun sayısız seçeneği de var. Bir şeye bakmanın pek çok yolu var.” Bir şey görüp durmuştu; sanırım benim de aynı şeyi görmüş olmamı umuyordu. Hiçbir şey söylemedim. Artık insanları dinlemede çok daha iyiydim.

Babam devam etti. “Mektuplarımı okuduğunu biliyorum. Okumamış olmanı dilerdim. Sana söylemek istediğim, ben sadece sana görüldüğüm gibi kötü bir adam değilim. Farklı yanlarım da var. Bunları şu anda göremesen de, bir gün görebileceğini biliyorum ve ne olursa olsun, beni sevdiğini de biliyorum. Ben de seni seviyorum.” Sonra titremeye başladı. Ellerinin titrediğini görebiliyordum, çünkü konuşma boyunca ellerine, ayaklarına, omuzların ya da yola bakmıştım. Sonra o titreyen kollar uzandı ve babam bana sarıldı. Bir süre sonra ben de ona sarıldım. Sonra durduk ve geri çekildik.

“Tanrım, uzun zamandır kendimi tutuyordum.” Kahkaha attı.

“Sanırım ben de öyle,” dedim.

Robert ve Megan yanımıza geldiler. Hep birlikte tepeden aşağı koştuk.

Annemden bir mektup daha geldi. Babam adına yollanmıştı. Açmadım. Babam mektubu okudu ve içinde hepimiz için birer not olduğunu söyledi. Çok kısa notlardı.

Sevgili Tamara,

Seni görmek çok güzeldi. Çok güzel görünüyordun. O kadar güzel bir yüzün var ki. Bana çok kızdığını biliyorum. Seni suçlamıyorum. Son zamanlarda, benim de babama çok kızgın olduğumu fark ediyorum. Annemi hiçbir zaman bağışlamadığımı da. Eğer bile bile o ağaca çarptıysa, ki bunu asla öğrenemeyeceğim, tam bir korkak gibi davranmış demektir. Eğer kaza yaptıysa, nedenini çok merak ediyorum. Beni düşündüğünden yapmadığı kesin. Senin, orada olmadığım için beni bağışlamana ve anlamana ihtiyacım var. Senden çok şey istediğimin farkındayım. Hep istedim. Ama senden cesur olmanı istiyorum. Her zaman cesur ol.

Sevgilerimle,

Annen

Çok fazla şey istediğini, cesur olmanın canımı yaktığını anneme söyleyememem hiç adil değildi. Çok fazla problem çıkarmamamı istese, seve seve kabul ederdim. Beni rahatlat-

tığını sanıyordu, ama sadece kendini rahatlatıyordu. Yine de yazmasına sevinmişim. Demek ki yazabilecek kadar enerjisi vardı.

Robert ve Megan'dan, mektuplarına bakmayı istemedim. Belki bir gün isterdim.

Notlarımızı okuduktan sonra, babam bizi oturma odasına çağırdı. Sanat ve yaşamla ilgili bir örnekleme daha duyamayacağımızı umuyordum. Çabasını takdir ediyordum ama bir kez yeterliydi.

En kötüsünü umarak oturduk. Annemin tüberkülozdan ölmesinden ve Utica'ya taşınmamızdan daha kötü ne olabileceğini bilemiyordum, yine de babamın bir şeyler bulabileceğinden emindim.

Çiçekli sandalyeyi çekti, yüzünü bize döndü ve başladı. "Annenize benden istediği bir şey için söz verdim. Utica'da, şehirden çok da uzak olmayan bir ev bulacağım. Sizlerin okula ve mağazalara yürüyerek gidip gelmenizi istiyor. Anneniz Megan liseyi bitirene kadar orada yaşamamızı istiyor. Eğer resim çizmem için bir yerlere gitmem gerekirse, gideceğim. Yaşadığımız yerin etrafında güzel yerler olabileceğini düşünüyorum. Geri döndüğünde, taşınmak için enerji bulamayacağını söyledi. Ben de kabul ettim. İşte böyle."

Kimse bir şey söylemedi. Doğru olamayacak kadar güzel bir şeydi. Aynı zamanda çok da korkunçtu. Çünkü babamın elinde olsa, böyle bir şeyi asla kabul etmezdi. Demek ki

reddedemeyeceği bir şekilde istenmişti.

Ertesi gün, babam veda resmi için çiftliği çizmeye başladı. Şövalesini, çimenlikte caddeye yakın bir yere koydu. Hendek hemen arkasındaydı. Resmine uzaktan bakmak için bir adım geri çekileceğini ve hendeğe düşeceğini biliyordum. Düşecekti. Sadece biraz zaman gerekiyordu.

Kahverengi zarflar geldi. Babama ev bulmamız için yardım eden adam, ev fotoğraflarını kesip kenarlarına notlar eklemiş ve bize göndermişti. Bu zarflar bana o kadar tanıdık geliyordu ki. Yılımın başlangıcını ve sonunu belirliyorlardı. Tabii bu sefer çok çabuk gelmişlerdi. Son taşınmamızın üzerinden henüz altı ay bile geçmemişti. Bu durum bütün dengemi bozdu. Hangi ayda olduğumuzu hatırlayamadım. Sabahları uyanıyor ve okula gitmek için giyinmem gerektiğini düşünüyordum. Kar yağmasını bekliyordum. Üzgün olduğum zamanlarda kahkaha atıyordum. Acıkmadığım zamanlarda yemek yiyordum.

Buradan ayrılmayı dört gözle beklediğim için kendime kızıyordum. Kendi isteklerime ihanet ediyordum. Bu kadar kolay değişebildiğim için kendimden korkuyordum. İnandığım bir şey, birkaç sözcükle nasıl değişebiliyordu? Kendi hayallerime nasıl ihanet edebiliyordum? O kadar rahatlamış hissediyordum ki, dört gözle beklediğim şeylere karşı savaşmaya başlamıştım. Bunları düşünmememin tek yolunun kendimi bir şeylerle meşgul etmek olduğunu anlamıştım. Yapboz

yaptım, müzik dinledim. Misket ve saklambaç oynadım. Bahçenin otlarını yoldum ve fotoğraf çektim. Babam altı tane daha film almak zorunda kaldı. Şikâyet ediyordu, ama sadece etmek zorunda olduğu için ettiği belliydi.

Rusty'e bir daha seks yapmak istemediğimi söyledim. Hayal kırıklığına uğradığı belliydi, yine de başıyla onayladı ve beni öpüp öpemeyeceğini sordu. Tabii dedim ve büyük akçaağacın yanında bir süre öpüştük. Çimlerde yuvarlanıp birbirimize dokunduk. Birlikte Vadi İzleme Tepesi'ne çıkıp el ele koştuk. Sonra ellerimiz ayrıldı ve kendi hızlarımızda koşmaya başladık.

Bir gün, Megan hepimizi sığınakta çay partisi yapmaya ikna etti. Helen bile gelmeyi kabul etti. Megan yere mavi bir battaniye serdi. Asfalt çoktan kurumuştu. Kahverengi bir tozla kaplanmıştı. Evde çay olmadığı için oralet yapmıştık. Zencefilli çöreklerimizi, kupalarımızı ve tabaklarımızı sığınağa taşımıştık. Bir şeyler yemeden önce, Helen sofra duası ettirdi. Serçe parmaklarımızı havaya kaldırarak oralet içtik. Bağırarak havalardan söz ettik ve film yıldızları bizim en yakın arkadaşlarımızmış gibi davrandık. Robert, Mae West'i taklit etti; bunda da gayet başarılıydı. O kadar çok güldük ki, kurabiyeler ağızımızdan fıskırdı. Brenda bize burnundan nasıl oralet çıkardığını gösterdi. Rusty, Brenda'ya kurabiye fırlattı. Kurabiye tişörtünün içine girdi. Ama durduracak fazla bir şey olmadığı için, hemen aşağı kaydı ve kucasına düştü. Hepimiz Brenda'ya kurabiye atmaya başladık. Aynı şeyi tekrar yapabilecek miyiz diye yarışıyorduk. Yere düşen kurabiyeleri

Kip yiyordu. Hızla kuyruğunu sallıyordu. Muhteşem bir gündü.

O sıralarda aya gitsek, babamın haberi olmazdı. Veda resmini çiziyor, ilanları okuyor, New York'la telefon görüşmeleri yapıyor, kahverengi zarfları açıyordu. Ne pişirsem teşekkür ederek yiyordu.

Jambonlu sandviç ve salatalık turşusundan oluşan akşam yemeğimizden sonra, babam bir ev bulduğunu söyledi.

“Henüz fotoğrafını görmedim, ama anlatıldığı kadarıyla muhteşem bir yer,” dedi. “Alt katında bir banyo ve yatak odası var. Anneniz eve geldiğinde daha rahat eder. Rahat etmesi çok önemli. Bir de, stüdyo olarak kullanabileceğim her tarafı pencereleli bir oda varmış. İkinci katta da bir banyo ve iki tane büyük yatak odası varmış. En üst katta ise geniş bir tavan arası varmış. Tamara, eğer istersen, senin odan orası olacak. Dışarıya açılan bir merdiveni de varmış. Böylece biraz mahremiyetin olabilir. Kulağa güzel gelmiyor mu?”

Sadece başımla onaylayabildim.

“2 Eylül'de ikisinde taşınıyoruz,” dedi, sonra oraletini içti.

O gün, 28 Ağustos Cumartesi'ydi. Yani bir haftadan az bir zamandan bahsediyordu. Sadece babam yemek yemeye devam etti. Sandviçinden büyük bir ısırık aldı ve çiğnerken bize baktı. Bakışları beklenti doluydu. Yüzünde üzüntü yok-

tu. Herhangi bir şeyi kaybetmiş gibi durmuyordu.

“Ne zaman yola çıkıyoruz?” diye sordu Robert.

“Çarşamba. Salı günü toplanmamız lazım. Rusty’den yardım istemeyi düşünüyordum. Parasını veririm. Sence bu işi ister mi, Tamara? Biraz ekstra para kazanmak hoşuna gider mi?”

Omuz silktim. Bu olayın hiçbir evresini onun için kolaylaştırmayacaktım. Ama tabii tavan arasını ve dışarıya çıkan merdivenleri hayal etmeye çoktan başlamıştım.

“Karikatür kitaplarını alacak mıyız?” diye sordu Robert.

“Sanmıyorum,” dedi babam. “Bize ait değiller.”

“Burnsler bir şey demez,” dedim. “Karikatürler onların işine yaramaz artık.”

Babam başıyla onayladı. İşin mantığını kavramıştı. “Önce onlara sorman lazım, Robert.”

Robert’in yüzü bulutlandı. Burnsler sormaya cesaret edemezdi.

“Ben senin için sorarım,” dedim.

“Teşekkürler,” dedi.

“Burada kim yaşayacak?” diye babama sordu Megan. “İneğe ve Kip’e kim bakacak?”

“Birilerini bulacaklar.” Babam yemeğini bitirdi ve ayağa kalktı.

“Tepeye çıkmak ister misiniz?” diye sordum Megan’la Robert’e.

Evet dediler. Önce bulaşıkları yıkadık. Mutfağı tertemiz bıraktık. Bizim olmadığı için dağınık bırakamazdık. Hiçbir

zaman bizim mutfağımız olmamıştı.

Tepeye çıkınca, uzun uzun otların arasında yürüdük. Otları daire şeklinde ezdik. Oturduğumuzda, yoldan görünmemiz imkânsızlaşmıştı. Otlar etrafımızı sarıyordu, bizi sınırlıyordu. Her şeyi basitleştiriyordu. Bizim dışımızda bir şey olmadığını gösteriyordu.

Önceleri, Robert ve Megan'la yalnız kalmak, beni deli ediyor, şimdi ise onlarla vakit geçirmek hoşuma gidiyordu. İyi hissediyordum. Benim neler hissettiğimi sadece onlar anlayabilirdi. Üçümüz de öfke ve umut arasında bölünmüştük. Korku ve umut arasında. O anda hissettiğim her şeyin sonunda da umut vardı.

“Sizce, gittiğimiz evde yıllarca kalabilecek miyiz?” diye sordu Robert. Gökten fil yağar mı diye soruyor gibiydi. Olanlara inanamıyordu.

“Anneme söz verdiğini söyledi,” dedim.

“Ya annem ölürse?” dedi Megan. “Eğer annem ölürse, babam bizi yine taşır.”

“Annem ölmeyecek,” dedi Robert. “Öyle söyleme.”

“Annemin son dileğini çiğneyemez,” dedim. “Ne olursa olsun, orada kalmamız gerekir.” Olay karşısında pratik çözümler sunmaya çalışıyorduk. Sanırım içimizdeki annem yüzündendi. Uzun süre geçse de, içimizde annemin kalıntılarını bulacağımıza emindim.

Yaz bitmek üzere olduğu için hava erken kararıyordu. Işıklar, aceleleri varmış gibi hızla kayboluyorlardı. Alçaktan Bir yarasa geçti. Kafamızın hemen üzerindeydi. O uzun ot-

ların arasında kalsaydık, ne kadar zaman sonra babam bizi aramaya gelirdi acaba diye düşündüm.

Hafif bir rüzgâr esiyordu ve otlar hışırdıyordu. Otların üzerinde nasıl oturduğumuzu hatırlamaya çalıştım. Megan'ın gök mavisi gözlerini, o küçük elleriyle sivrisinekleri nasıl kovduğunu, "Kalmak zorundayız," diye tekrarlarlarken sesinde oluşan o cürekâr tonu hafızama kaydetmeye çalışıyordum. Robert'in saçlarının boyunu, dizlerini kırarak oturmasını, bu tepeden koşarken düştüğünde oluşan yaraların izlerini unutmamalıydım. Gözlerimi kapadım. Her şey tam içimdeydi.

Taşınmamızdan bir gün önce, ellerinde imzalanması gereken kâğıtlarla iki adam geldi. Edith'i almak için bir de kamyon getirmişlerdi. Bay Burns, Edith'i ahırdan çıkarırken, Brenda ve Rusty koşarak karşıya geçtiler. Edith'in boynuna bir ip bağlanmıştı. Gitmek istemiyordu. Bay Burns ipi çektikçe, Edith başını çeviriyor ve böğürüyordu. Her nefes için savaş veriyor gibiydi. İki adam, Edith'in rampadan çıkarılmasına ve kamyona bindirilmesine yardım ettiler. Sonra rampayı kaldırdılar ve kamyonun kapağını kilitlediler. Edith hava alabilsin diye, arkaya delikler açılmıştı. Edith hiç durmadan bağıırıyordu. İçeride zıplıyor ve kamyonetin kenarlarına çarpıyordu. Edith'i okşamak, onu sevdiğimizi söylemek istiyordum, ama vakit yoktu. Adamlar profesyonel inek taşıyıcıları. Edith'i birkaç dakika içinde götürmüşlerdi.

Bayan Burns başını eğmişti, gözleri yerdeydi. Yanakları

kızarmıştı. Önümüzdeki hafta, Doktor Ostrum ve Hayvan Bürosu'ndan birileri diğer sığırları ve boğayı test etmek için geleceklerdi. Boğayı önce sakinleştirmeleri gerekecekti. Keşke görebilseydim. Babam, arabamızı ahırın diğer tarafına çekti ve römorku taktı. Durup kalkarak, yan verandaya kadar getirebildi. Bu römorktan nefret ediyordum. Yılanlardan bile daha çok nefret ediyordum.

“Biz gitsek iyi olur,” dedi Bay Burns. “Ayakaltında do-laşmak istemiyoruz. Tabii yardıma ihtiyacınız yoksa.”

Babam yardım istemedi. “Her şey kontrol altında,” dedi ve biz çocuklara bakarak başını salladı. “Ama teklif için teşekkürler.”

Burnsler gitmeden önce karikatür kitaplarını, yapbozları ve küçük kasabayı sordum. Bayan Burns, bisiklet de dahil ne istersek alabileceğimizi söyledi. Babam elini salladı ve “Hayır, hayır, lütfen, alamayız,” dedi. Ama hiç şansı yoktu. Robert, Megan ve ben birlikte çalışıyorduk. Burnslere teşekkür ettik. Onlara nasıl saygı duyduğumuzu, her şeye çok iyi bakacağımızı ve onları hep hatırlayacağımızı söyledik. Bayan Burns'ün gözleri yaşardı. Babam başını iki yana salladı. Sonra el sıkıştılar.

Bayan Burns bana sarıldı. “Hoşça kal, tatlım,” dedi. “Biraz reçel de götürün.” Ben sırttım, babam ise gözlerini devirdi.

Bayan Burns Robert ve Megan'a da sarıldı. Bay Burns hepimizin elini sıkı. “Dikkatli kullanın,” dedi ikisi de. Kip'i arabaya alıp gittiler. Kip kafasını camdan dışarı çıkarmıştı.

Rüzgârdan kulakları sallanıyordu. Onu da yanlarına almaya karar vermişlerdi. Yaşadıkları işlek caddeye rağmen.

Toparlandık. Rusty ve Brenda da bize yardım ettiler. Helen kilisedeydi, papazla konuşuyordu. Bisikletin, babamın resimleriyle yan yana gelmemesi için, birkaç kez eşyaların yerini değiştirmek zorunda kaldık. Babam bisikletin devrilebileceğinden ve gidonun bir şeyleri delmesinden çok korkuyordu.

İşimiz bittiğinde birkaç kıyafet, bir iki tane karikatür kitabı ve üç paket sakız dışında her şeyi toparlamıştık.

Hep birlikte, Murphylerin piknik masasında akşam yemeğini yedik. Bayan Burns'un turşularından birini yanımda getirmiştım. Bayan Murphy bir kutu altın getirmişim gibi davandı. Geri gidip iki kavanoz daha getirdim. Almak istemedi. Ben de gizlice dolaba koydum. Burnslerin bodrumunda yirmi altı tane daha turşu kavanozu vardı.

Bay Murphy yemek duası ederken, babam başını eğdi ama ne gözlerini kapadı ne de ellerini birleştirdi. Başını eğdiği için, sessizce teşekkür ettim. Annem olsa yapmazdı. Ama Murphylerin bizim için yaptığı onca şeyden sonra, bu kadarını hak ettiklerini düşünüyordum.

Tam yemek bittiği sırada, koca bir kıymık avucuma battı. Çivi kadardı. Brenda, tırnaklarıyla çıkarabileceğini söyledi. Kıymık kırıldı ve bir kısmını derimin altında bıraktı. Brenda iğneyle çıkarmak istedi fakat izin vermedim. Brenda bütün

gece somurttu. Ona hoşça kal hediyesi vermemi istiyordu. Beyaz yakalı, portakal rengi elbisemi ona verdim. Murphy-lerle kiliseye giderken giyiniyordum. Bana küçük gelmeye başlamıştı. Helen, Brenda'ya uydurabileceğini söylemişti. Brenda sevinçten havalara uçtu ve sonsuza dek en iyi arkadaş olacağını söyledi. Eğer burada kalsaydık, bir hafta sonra bir sebepten ötürü benimle konuşmuyor olurdu. Ama ben de ona sonsuza dek en iyi arkadaşım kalacağını söyledim.

Ertesi gün okul başlıyordu. O yüzden, Rusty ve Brenda'ya o gece hoşça kal diyecektik. Rusty, Robert'e tahta bir tüfek verdi; küçük ve parlak bir sapı vardı. Helen bize bir İncil hediye etti. Brenda bana yarıya kadar kullanılmış parfüm verdi. Saat onda, babam bizi içeri çağırdı. Ertesi gün için iyice uyumamız gerektiğini söyledi. Helen ve Brenda'ya sarıldım. Rusty elimi tuttu ve benimle karşıya geçti. Herkes bize bakıyordu, ama Rusty benimle neredeyse verandaya kadar geldi. Robert ve Megan'a dayak yemeden içeri girmelerini söyledim. Girdiler. Rusty'e hoşça kal öpücüğü verirken, daha dün düzelttiğim perdenin kıpırdandığını gördüm.

Sabah uyandığımda, derimin altında kalan kıymık yüzünden elim acıyordu. Ama acıyan tek yerim elim değildi. Göğsüm sıkışıyor, çenem ağrıyordu, midem ekşiyordu. Her taşındığımızda olduğu gibiydim. Kıymık sadece ufak bir fazlalıktı. Utica'ya gittiğimizde, onu dışarı çıkarmam gerekecekti. Babam, arkamızdan sel geliyormuş ya da saat ondan

önce evden çıkmazsak hayatımız tehlikeye girebilirmiş gibi bizi acele ettiriyordu bizi babam.

Yatağımın çarşafını kaldırdım. Kulak şeklinde, kahverengi bir leke olduğunu ilk kez görüyordum. Kan lekesi idi. Belki benim regl kanımdı, belki de Timothy'nin. Fark etmediğini düşündüm. İkimizin de kanı burada akmıştı. Ardımda bıraktığım şey bu olacaktı. Yüzük, fırça ya da bunlar gibi basit şeyler bırakmayacaktım. Fikir hoşuma gitti. Hem benim hem Timothy'nin kanı olduğunu söyledim kendi kendime. Kanlarımız karışmıştı. Timothy'nin siyah tişörtünü ve kot pantolonunu giyindim. Bir önceki gece, cüzdanını kutuya geri koymuştum. Bardağı o sırada tavan arasından aldım. Gazeteye sardım ve çok dikkatli bir şekilde paketledim. Bunu Bayan Burns için yapmıştım. O anlardı.

Timothy'i yeni bir yere, gezmeye götürüyormuşum gibi hissediyordum. Tıpkı, kutularımıza giren örümcekler gibiydi. Timothy'nin artık burada olmadığını biliyordum. Belki de hiç olmamıştı. Bu, Tanrı'nın gerçek olduğunu düşünmem gibiydi. Böyle düşünmek hoşuma gitmişti. Uçabildiğimi düşünmek gibiydi.

Babam, uyanması ve işe yaraması için Robert'e bağırdı. Robert'in odasına gittim ve o uyurken, altındaki çarşafı çektim. Robert yere yuvarlandı. Ağlayacakmış gibi duruyordu. Ağlamak istemesi *sadece* yataktan düştüğü için değildi. Çarşafı kafama geçirdim ve bir hayalet gibi inlemeye başladım. Robert kahkaha attı. Babam bana ciddi ciddi teşekkür etti. Hayretten kalp krizi geçiriyormuş gibi davrandım ve kalbimi

tutarak yatağa yığıldım.

“Tamam, bu kadar yeter,” dedi babam. “Hadi başlayalım.” Yola çıkalım demeye çalışıyordu. Başka anlamlara da gelebileceğini düşünmüyordu bile. Robert ve ben sustuk. Çarşafı aşağı indirdik.

Haşlanmış yumurta, tost ve oraletle kahvaltı yaptık. Yola çıktığımız zaman, babam çok sık durmazdı. Yol boyunca hiç durmayabilirdi de. Taşınma konusunda o kadar gergindi ki, her an hazır olabiliriz diye arabanın anahtarlarıyla geziyordu. Son dakika işlerine pek karışmazdı ve neyin bu kadar uzun sürdüğüne hiç anlam veremezdi. Oturup yemek yemesini söyledim. “Yemeğin bitince,” dedim sert bir tonda, “Bir kâğıt torba al ve diğer olgun domatesleri topla. Biz de temizliği bitirelim.” Bana delirmişim gibi bakıyordu.

“Bir poşet domates için yer vardır,” dedim. Konuşma şeklim anneme o kadar çok benziyordu ki, babam başıyla onayladı ve kabul etti.

“Acele edin,” dedi.

Yemekten sonra Robert ve Megan bulaşıkları yıkadı. Ben de çarşafı sıktım ve dışarıdaki ipe astım. Bayan Burns daha sonra gelip içer alacaktı. Öyle anlaşmıştık. Bu da, eve tekrar girmek zorunda kalacağı anlamına geliyordu. Belki de sandığı kadar zor olmazdı.

Islak çarşafı dikkatle ipe astım. O sırada, eve bir isim vermediğimi fark ettim. Burada geçirdiğim günleri hatırlamaya çalıştım, öne çıkan bir şey bulmaya çalışıyordum. Birden kollarım güçsüzleşti. Cığerlerime çok fazla hava gitti.

Burada dört ay geçirmiştım ve tüm yaşananları hatırlıyordum. Kip'in yapboz parçasını yemesini, hep birlikte tepeden aşağı koşmamızı, Brenda'ya matematik öğretişimi, şenlik ateşini izleyişimi, Rusty'nin ağzını, Rusty'nin çilli kollarını, çay partisini ve...

Ağlamaya başladım. Gözyaşlarımın aşağı aktığını hissetmen için kafamı kaldırdım. Çeneme inene kadar kurulumıyordum. Üzgündüm, ama bu garip bir üzümlük haliydi. Tıpkı annemin mektuplarında anlattığı türdendi. Anlayabildiğim, inceleyebildiğim, gâyet net bir üzümlü haliydi. Aynı anda, geniş bir tavan arası düşünüyordum. Duvarlara posterler asacaktım. Perdeler yapacaktım. Mavi bir vazo alacaktım.

Etrafıma bakındım. Babam, bahçede domates topluyordu. Bu işi çok ciddiye aldığı belliydi. Dalından koparmadan önce, domatesi uzun süre elinde tutuyordu. Sanki "Ben olgunum," demesini bekliyordu. Babamın anneme ihtiyacı vardı.

Rüzgâr perdelere çarptı. Tokat sesi gibi bir ses geldi. Sanki bana kızmışlardı. "Üzgünüm," dedim çarşaflara, burada olmayan anneme, eve ve arkadaki tepelere. "Gitmem gerekiyor." Babam geldi. Domates dolu torbayı taşıyordu. "Vakti geldi," dedi. Ama bunu zaten biliyordum.

Araba yolunda ilerlerken, geri döndüm ve küçük çiftlik evine baktım. Ortancalara ve dantelli tüllere. Önceleri bir evden ayrılırken, hiç umursamadan hoşça kal derdim. Ardımda bıraktığım yerlerin de en az benim kadar geçici ve döneke

olduğunu düşünürdüm. Bu kez, bu evin buraya kalacağını biliyordum. Bir parçamın hep buraya ait olacağını da farkındaydım. Benim için hiç sorun değildi, çünkü iyi bir alışveriş olmuştu. Ben de evin şeklini, dik tepeleri ve burada yaşayan insanları yanımda götürüyordum. Ziyaret etmek için tekrar buraya geldiğimi hayal ettim. Hayatımda ilk kez, birilerini geride bırakmamızın, onları daha az sevdiğimiz anlamına gelmediğini fark ediyordum. Onlar da bizi daha az sevmiyorlardı.

Annemin, “Hoşça kal deyin,” diyen sesini duydum ve hoşça kal dedim.

Bu eve Son Ev demeye karar vermiştim. Diğerine evim diyecektim.

Teşekkürler

Sığır tüberkülozu hakkındaki eşsiz bilgileri için Doktor Jay E. Graber'e

Muhteşem önerileri için Charles Oberndorf'a, Paul Ita'ya, Pat Brubaker'a, Maureen McHugh'a, Meg Guncik'e, Rob ve Barb Bonchek'e, Harriet Slive'e ve Moira Roth'a

Destegi, inancı ve bana ilham verdiği için Karen Joy Fowler'a

İlgisi, çalışması ve hikâyem için bulduğu muhteşem yer için Cindy Roche'a

Bu "sakin" hikâyeden hoşlandığı ve daha da güzelleştirmeme yardım ettiği için John Glusman'a

Bütün garip sorularıma cevap bulabilmem için bana yardımcı olan Cleveland Heights Halk Kütüphanesi'ne

Yanımda oldukları için East Side Writers Group'a

Müziğinin sesini kapattığı için Matt'e

Ve son olarak da, mümkün kıldıkları ve kılamadıkları her şey için anneme ve babama

En içten teşekkürlerimle...